

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

Decizia penală nr. 124

Dosar nr. 7613/1/2012

Ședința publică de la 20 mai 2013

PREȘEDINTE: Livia Doina Stanciu	Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție
Francisca Maria Vasile	- judecător
Săndel Lucian Macavei	- judecător
Ionuț Mihai Matei	- judecător
Rodica Cosma	- judecător
Magistrat asistent – Otilia Constantin	

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție a fost reprezentat prin procuror **Carmen Bălășoiu**.

S-a luat în examinare recursul declarat de **Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție** împotriva sentinței penale nr. 830 din 24 mai 2012, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Penală în dosarul nr. 8300/1/2011.

Prezența părților și dezbaterile au fost consemnate în încheierea de ședință din data de 14 mai 2013, care face parte integrantă din această decizie, pronunțarea hotărârii fiind amânată la data de 20 mai 2013.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față,

În baza actelor și lucrărilor dosarului, constată următoarele:

Prin sentința penală nr.830 din 24 mai 2012 Înalta Curte, Secția Penală a dispus:

I. În unanimitate:

În baza art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 alin.1 lit.d Cod procedură penală, l-a achitat pe inculpatul **Babiuc Victor** (.....) pentru infracțiunea de luare de mită prevăzută de art.254 alin.2 Cod penal.

În baza art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 alin.1 lit.d Cod procedură penală, a achitat-o pe inculpata **Babiuc Ioana Cristina Anca** (.....) pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la luare de mită prevăzută de art.26 la art.254 alin.2 Cod penal.

În baza art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 alin.1 lit.d Cod procedură penală, l-a achitat pe inculpatul **Becali George** (.....) pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu în formă calificată și continuată, prevăzută de art.26 raportat la art.248 raportat la art.248¹ Cod penal, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal.

II.În majoritate:

În baza art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 alin.1 lit.d Cod procedură penală, l-a achitat pe inculpatul **Cioflină Dumitru** (.....) pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată prevăzută de art.248 raportat la art.248¹ Cod penal.

În baza art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 alin.1 lit.d Cod procedură penală, l-a achitat pe inculpatul **Babiuc Victor** (.....) pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată prevăzută art.248 raportat la art.248¹ Cod penal.

III. În unanimitate:

A respins, ca neîntemeiată, acțiunea civilă formulată de Statul român prin Ministerul de Finanțe.

A dispus ridicarea măsurilor asigurătorii luate prin Ordonanța nr.194/P/2007 din 17 septembrie 2010 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Secția de Combatere a Infracțiunilor Conexे Infracțiunilor de Corupție după cum urmează:

- a sechestrului asigurător asupra suprafeței de 700 mp, teren situat în proprietatea inculpatei Babiuc Ioana Cristina Anca;
- a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Cioflină Dumitru, situat în, în valoare de 200.045,98 RON;
- a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Babiuc Victor, situat în, în valoare de 150.000 euro;
- a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Becali George, teren în suprafață de 782,79 mp și teren în suprafață de 296,52 mp, ambele situate în orașul Voluntari, în valoare totală de 431.724 euro.

Cheltuielile judiciare ocazionate cu soluționarea cauzei au rămas în sarcina statului, iar onorariile apărătorilor desemnați din oficiu pentru inculpați, până la prezentarea apărătorilor aleși, în sumă de câte 50 lei, s-a stabilit să fie plătite din fondul Ministerului Justiției.

Cu recurs în 10 zile de la pronunțare pentru procuror, partea civilă și inculpați.

În opinie separată s-a apreciat că se impune achitarea inculpaților Cioflină Dumitru și Babiuc Victor în temeiul art. 11 pct.2 lit. a rap. la art. 10 alin.1 lit.e Cod procedură penală cu referire la art. 51 Cod penal pentru infracțiunea prevăzută de art. 248 rap. la art. 248¹ Cod penal.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, prin rechizitoriul 194/P/2007 din 2 noiembrie 2010 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Secția de Combatere a Infracțiunilor Conexe Infracțiunilor de Corupție, au fost trimiși în judecată, în stare de libertate, inculpații:

- *Cioflină Dumitru*,, pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată prev. de art. 248 rap. la art. 248¹ C. pen., constând în aceea că, în perioada 1995-1997, în calitate de secretar de stat și șef al Marelui Stat Major General, a exercitat în mod abuziv atribuțiile stabilite prin lege în sarcina ministrului, dispunând prin ordin verbal persoanelor din subordine să efectueze demersuri pentru identificarea unui teren în localitatea Ștefănești, apt pentru un schimb cu MAPN și să facă demersurile pentru realizarea schimbului; a aprobat schimbul de terenuri cu inculpatul Becali George fără informarea și fără acordul ministrului, în condițiile în care obiectivul de la Ștefănești nu era prevăzut în proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, iar schimbul s-a realizat în condiții dezavantajoase pentru minister din punct de vedere valoric și cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al terenurilor ce fac parte din domeniul public al statului; a stabilit necesitatea unui obiectiv militar nou la Ștefănești fără avizul Statului Major General - singurul abilitat potrivit art. 30 din Legea de organizare și funcționare a CSAT să stabilească obiectivele necesare pentru nevoile operative ale forțelor sistemului național de apărare, toate acestea în condițiile în care cumnatul său, Rababoc Anghel, a pus la dispoziția inculpatului Becali George documente cu un conținut fals privind suprafața de teren înregistrată la rolul agricol, amplasamentul terenului și suprafața acestuia;

- *Babiuc Victor*,, pentru săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu în formă calificată prev. de art. 248 rap. la art. 248¹ C. pen. și luare de mită prev. de art. 254 alin. 2 C. pen., ambele cu aplic. art. 33 lit. a C. pen., constând în aceea că, în calitate de Ministru al Apărării Naționale a aprobat (la doar câteva zile de la numirea în această funcție) proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 în care fără o justificare a nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare intervenită în perioada iulie 1996-ianuarie 1997 și fără avizul Statului Major General, a fost inclus un obiectiv nou la Ștefănești; a aprobat efectuarea schimbului de terenuri cu inculpatul Becali George cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor

proprietate publică și cu încălcarea dispozițiilor privind circulația juridică a terenurilor; a aprobat efectuarea schimbului de terenuri în lipsa unui aviz din partea Direcției Legislație și Contencios, în condițiile în care Ministerul Agriculturii și Alimentației a refuzat să se pronunțe cu privire la natura juridică a terenurilor până la adoptarea Legii privind proprietatea publică, iar Ministerul de Justiție, prin secretarul de stat pe probleme de legislație, și-a exprimat un punct de vedere ferm, în sensul că terenul administrat de către M.Ap.N nu putea fi decât proprietate publică; a aprobat efectuarea schimbului de terenuri în condițiile în care anterior, fiica sa încheiase cu inculpatul Becali George un contract de vânzare cumpărare pentru o suprafață din terenul pentru care inculpatul Cioflină Dumitru aprobase efectuarea schimbului, dar nu se perfectase contractul de schimb (tranzacția fiind efectuată cu acordul ambelor părți în lipsa unui titlu valabil al inculpatului Becali George) și la un preț simbolic;

- *Babiuc Ioana-Cristina - Anca*,....., pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la luare de mită prev. și ped. de art. 26 rap. la art. 254 alin. 2 C. pen., constând în aceea că a semnat contractul de vânzare-cumpărare cu inculpatul Becali George în condițiile în care intenția părților nu a fost aceea de a încheia o vânzare – cumpărare, întrucât obiectul contractului nu este identificat sau identificabil (terenul nu este individualizat), vânzătorul nu a făcut dovada dreptului de proprietate, cumpărătorul a încheiat contractul pe riscul său de la data de 18.12.1996 și scutindu-l pe vânzător de verificarea scriptelor, prețul nu a fost negociat și modalitatea în care cererea și oferta s-au întâlnit nu s-a putut stabili, toate acestea în condițiile în care inculpații Babiuc Ioana Cristina Anca și Becali George nu se cunoșteau, oferta de vânzare nu era una publică, iar de la data încheierii contractului și până în prezent inculpata nu și-a exercitat dreptul de proprietate - nu a formulat cerere de deschidere rol, nu s-a înscris în cartea funciară, nu și-a delimitat proprietatea;

- *Becali George*, , pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu în formă calificată și continuată, prev. de art.26 rap. la art. 248 rap. la art. 248¹ C. pen. cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen., constând în aceea că, în baza unei rezoluții infracționale unice, a încheiat contractele de schimb cu M.Ap.N.-ul cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și celor privind circulația juridică a terenurilor; a predat în schimbul terenurilor primite de la M.Ap.N. terenuri dobândite prin contracte de vânzare-cumpărare încheiate pe baza unor adeverințe de stabilire a dreptului de proprietate; a oferit la schimb terenuri ce nu erau individualizate prin procese verbale de punere în posesie pentru a se stabili, în mod concret, amplasamentul acestora; a predat la schimb terenuri grevate de sarcini; a folosit o adeverință emisă în fals cu privire la

mențiunile de la rolul agricol de la Primăria Ștefănești în anul 1996; a folosit schițe ale terenului predat la schimb conținând date nereale, emise în fals de Primăria Ștefănești sub semnătura primarului Rababoc Anghel și unele avizate de către Oficiul de Cadastru Agricol și Organizarea Teritoriului Agricol; a folosit un proces verbal de schimb ce nu era semnat de către reprezentantul M.Ap.N., Zet Dumitru, menționat ca împuternicit al ministerului pentru efectuarea schimbului, susținând, în mod nereal, că actul de schimb este încheiat în mod valabil între cele două părți și obținând în mod fraudulos transcrierea dreptului de proprietate în ceea ce îl privește potrivit acestui proces verbal; a solicitat și obținut în mod nelegal încheiere de legalizare de semnături pentru procesul verbal de schimb nr. 3319/11.12.1996, în condițiile în care înscrisul a fost prezentat la Notariat de către inculpatul Becali George, semnat de către persoane din cadrul unităților militare și de către el, iar Zet Dumitru nu s-a prezentat la Notariat pentru a semna și nici nu semnase înscrisul anterior; a formulat o ofertă de schimb în care atesta în fals că deține în proprietate suprafața de 27 ha limitrof cazărmii; a solicitat și obținut Rapoarte de evaluare pentru terenurile ambelor părți la un preț vădit nereal; a indicat expertului limitele terenului predat la schimb de către M.Ap.N.; a solicitat evaluarea terenului M.Ap.N. ca teren extravilan agricol în condițiile în care cunoștea că acesta este intravilan agricol; a solicitat avize de schimb în baza unor documente ce atestau în fals suprafața terenului și amplasamentul acestuia; a remis cu titlu de sponsorizare reprezentanților M.Ap.N. sume de bani în condiții ce nu atestă o intenție de sponsorizare, ci mai mult o încercare de corupere a acestora vis-a-vis de atitudinea refractară manifestată față de oferta sa de schimb; a încheiat cu inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca un contract de vânzare-cumpărare pentru o suprafață de teren la un preț simbolic, contract cu privire la care, pe baza probelor administrate în cauză, s-a stabilit că intenția nu a fost de a încheia o vânzare-cumpărare, ci de a disimula foloasele necuvenite acordate în scopul obținerii unei atitudini pozitive din partea inculpatului Babiuc Victor referitor la schimbul de terenuri.

În ceea ce privește situația de fapt, prin rechizitoriu s-au reținut următoarele:

1.Referitor la schimbul de terenuri dintre MApN și inculpatul Becali George, aprobat de către inculpatul Cioflină Dumitru

În luna august 1995, în baza ordinului verbal al inculpatului Cioflină Dumitru, Șef al Statului Major General, Direcția Construcții și Domenii Militare a inițiat demersuri în vederea identificării unei suprafețe de teren în zona cazărmii, jud. Ilfov ce ar putea fi obținută în urma unui schimb de terenuri.

Cu adresa nr. A. 1414 din data de 10.08.1995, martorul Ioan Tănăsescu, Șeful Direcției Gospodărie, a raportat șefului Direcției Construcții și Domenii Militare,

martorului Stănășilă Constantin, că potrivit ordinului secretarului de stat și șef al Statului Major General, inculpatul Cioflină Dumitru a identificat în zona Ștefănești o suprafață de aprox. 10 ha, ce putea fi folosită „*pentru completarea bazei furajere a fermei existente în zonă*”. S-a precizat că terenul aparținea inculpatului Becali George, care era interesat de obținerea unei suprafețe de teren în zona fermei agrozootehnice Roșia din subordinea Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene.

Direcția Domenii și Construcții Militare (.....București), prin adresa nr. A 7186/21.09.1995, semnată de către col. ing. Corneliu Costache, a trimis la U.M. București (Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene) o copie a adresei nr. A 1414/10.08.1995 a Direcției Gospodărie și a solicitat analizarea posibilității realizării schimbului solicitat, cât și exprimarea unui punct de vedere cu privire la acest aspect.

Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, condus de martorul Săndulescu Ion, prin adresa K 3191 din 09.10.1995, și-a dat acordul de principiu cu privire la schimb, propunând suprafața de circa 10 ha, situată în partea de Nord a cazarmii, limitrof amplasamentului pentru locuințe de serviciu necesare cadrelor militare din Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene.

În data de 12.09.1995, la sediul Direcției Construcții și Domenii Militare a avut loc o întâlnire la care au participat martorii Stănășilă Constantin și Ioan Tănăsescu și inculpatul Becali George. Urmare acestei întâlniri și a discuțiilor purtate, ce au făcut obiectul Raportului nr. A 9231/09.11.1994, martorul Ivan Ion - locțiitorul pentru administrație al șefului Direcției Construcții și Domenii Militare - l-a informat pe inculpatul Cioflină Dumitru, că la data de 12.09.1995 s-au purtat discuții între reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale și inculpatul Becali George și, întrucât acesta nu a fost de acord cu schimbul propus „solicitând întreaga ieșire la Șoseaua Pipera”, s-a conchis ca schimbul să nu se mai realizeze. Propunerea a fost motivată prin faptul că M.Ap.N. intenționa să execute în zonă locuințe de serviciu pentru care ieșirea la stradă este un element vital, având în vedere utilitățile necesare (energie electrică, apă, canalizare, gaze).

Statul Major General, prin adresa nr. A 2/5096/29.02.1996 semnată de șeful Direcției Operații, Mihăiță Costache, a restituit Raportul nr. A 9231/1994 Direcției Construcții și Domenii Militare cu precizarea că, în situația în care schimbul a rămas de actualitate și s-a stabilit o variantă optimă, unanim acceptată, să se revină cu un nou raport, adresă care ulterior a fost trimisă și Direcției Gospodărie.

Întrucât raportul nu purta nici o rezoluție din partea șefului Statului Major General, parchetul a concluzionat că modul de restituire și conținutul adresei prin care raportul a fost restituit reprezenta o modalitate de a impune subordonaților

continuarea tratativelor cu inculpatul Becali George, fără a-și asuma o răspundere în acest sens. S-a arătat că această concluzie era cu atât mai evidentă cu cât procedura schimbului a fost demarată urmare a ordinului verbal al inculpatului Cioflină Dumitru și nu a solicitării Direcției Gospodărie.

Ca atare, s-a concluzionat că problema schimbului de terenuri care, potrivit inculpatului Cioflină Dumitru, reprezenta o oportunitate, era gestionată în cadrul ministerului ca o adevărată afacere frauduloasă, respectiv fără un ordin scris care să ateste necesitatea terenului cu precizarea suprafeței necesare, a formei, a amplasamentului.

Șeful Statului Major General a încercat să realizeze aceste schimburi fără implicarea organelor de conducere și sub aparența unei propuneri pornite de la direcțiile de specialitate, aprobată de către direcțiile interesate din minister, toate acestea în condițiile în care inculpatul Cioflină Dumitru a recunoscut că realizarea acestui obiectiv fusese discutată doar cu cei doi adjuncți ai săi, nefiind cunoscută la nivelul Direcțiilor din cadrul ministerului.

Deși a susținut că a nu a făcut cunoscut subalternilor săi scopul schimbului pentru că amplasarea obiectivului avea un caracter secret, inculpatul nu a solicitat informațiile necesare cu privire la suprafața de teren disponibilă în zonă și proprietarii acesteia, de la instituțiile abilitate și cu respectarea confidențialității, ci a dat un ordin verbal pentru identificare, martorului Ioan Tănăsescu, la o acțiune de protocol, transformând o problemă secretă într-una publică.

Cu adresa nr. A 775 din data de 28.03.1996, semnată de șeful UM București inculpatul Becali George a fost invitat la sediul unității pentru a stabili dacă schimbul de terenuri solicitat de către acesta mai era de actualitate.

La data de 05.06.1996 au avut loc din nou discuții între reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale și inculpatul Becali George. Cu privire la aceste discuții a fost întocmit un Raport de către Ciobanu Marin. Din conținutul acestuia a rezultat că discuțiile au fost conduse de Ion Săndulescu și că au mai participat martorii Ion Preda, Cristea Costache și Ivan Aurel. Potrivit celor consemnate, inculpatul Becali George a adus la cunoștință reprezentanților M.Ap.N. că a mai cumpărat 100 ha teren limitrof cazărmii pentru ca „M.Ap.N. să nu facă afaceri cu alții”, afirmând: „Am riscat. Eu sunt negustor, nu agricultor.”. S-a precizat în raport că, au avut loc discuții cu privire la valoarea terenurilor, în cadrul cărora inculpatul Becali George a recunoscut că terenurile oferite la schimb au o valoare cuprinsă între 5-7 USD/mp, iar terenurile M.Ap.N. au o valoare de circa 20 USD/mp. S-a menționat, de asemenea, afirmația inculpatului Becali George: „eu fac schimb ca să câștig, am făcut destule drumuri până aici! Dacă documentația dumneavoastră va fi însoțită de o expertiză de evaluare trebuie să merg și eu cu

expertii să ridic valoarea terenului pe care îl ofer." În finalul raportului, martorul Ciobanu Marin, după ce a precizat că nu cunoaște interesul M.Ap.N. pentru terenul limitrof Cazărmii, a apreciat că schimbul nu este avantajos pentru minister. S-a precizat, de asemenea, că pentru schimburile realizate în perioada 1995-1996 la Tulcea și Giurgiu, Ministerul Agriculturii a solicitat Rapoarte de evaluare pentru terenurile în cauză.

Raportul a fost înregistrat sub nr. A 4886 din 06.06.1996 și purta rezoluția șefului Direcției Construcții și Domenii Militare, martorul Stănășilă Constantin, din aceeași dată. În cuprinsul Raportului s-a precizat și faptul că inculpatul Becali George s-a oferit să sponsorizeze M.Ap.N. cu suma de 100 milioane lei. Din verificările efectuate a rezultat că, la data de 20.12.1996, U.M. București a primit suma de 100 milioane lei de la inculpatul Becali George, drept sponsorizare a monumentului „Memorialul Aviației”. Suma de bani a fost depusă la o unitate bancară și, întrucât nu a fost folosită, a fost restituită la data de 26.08.2002 împreună cu dobânzile aferente (în total 854.578.435 lei).

La data de 19.06.1996 la sediulBucurești s-a încheiat „Minuta” înregistrată sub nr. A 5283/19.06.1996, cu titlu de acord de voință, în care s-a arătat că în urma analizei efectuate de către comisia compusă din Becali George, pe de o parte, și general de brigadă inginer Constantin Stănășilă, șeful UM București, locotenent colonel Marinescu Gheorghe din Unitatea Militară București, locotenent colonel inginer Costache Cristea din Unitatea Militară București și locotenent colonel inginer Mișcoci Dumitru din Unitatea Militară București, pe de altă parte, s-a convenit ca Ministerul Apărării Naționale să cedeze 10 ha din cazarma 2049 București Băneasa în schimbul a 10 ha aparținând lui Becali George, teren situat în partea de est a Cazărmii București Ștefănești.

Cu adresa nr. A 5445 din 26.06.1996, șeful UM București - martorul Corneliu Costache, cu referire la adresa A 1414 din 10.08.1995, a solicitat șefului UM București comunicarea Ordinului șefului SMG la care s-a făcut referire și a unui punct de vedere vizând oportunitatea efectuării schimbului, întrucât statul de organizare al Gospodăriei Agrozootehnice Ștefănești II a fost desființat, iar spațiile disponibilizate.

Ca urmare, UM, cu adresa nr. A 1902 din 10.07.1996, semnată de martorii Ioan Tănăsescu și Mișcoci Dumitru s-a comunicat faptul că ordinul a fost dat verbal și s-a propus anularea schimbului pentru UM

La 12.07.1996, prim locțiitorul șefului Direcției Construcții și Domenii Militare, martorul Corneliu Costache, a înaintat secretarului de stat și șef al Statului Major General, inculpatului Cioflină Dumitru, raportul A 5962/12.07.1996. În cuprinsul raportului se făceau referiri la activitățile întreprinse până la acea dată pentru

realizarea schimbului, a situării terenurilor, a acordurilor exprimate, precum și a reorganizării unor unități militare și se concluziona la finalul acestuia că „schimbul de terenuri nu mai este necesar și oportun” și, în consecință, s-a propus să fie validat acest punct de vedere, cu acordul sistării întregii acțiuni.

Concluziile raportului au fost însușite și de către Popa Florentin care a rezoluționat „18.07.1996, vă propun să fiți de acord cu punctul de vedere prezentat în Raport”, precum și de locțiitorul șefului Statului Major General - col. Nicolae Șchiopu (29.07.1996). La data de 04.11.1996 Raportul a fost restituit fără rezoluție. Pe raport se regăsesc mențiunile făcute de Zet Dumitru: „În dimineața zilei de 04.11.1996 ora 8,00 documentele alăturate au fost aduse de mr. Marcu din D.O., la insistențele S.P.I. fără hotărâre”.

Ulterior, șeful Direcției Construcții și Domenii Militare, Stănășilă Constantin a înaintat Ministrului Apărării Naționale Raportul nr. 7182/26.08.1996 prin care arăta că „din rațiuni ce privesc folosirea Cazărmii București Ștefănești, șeful Statului Major General mi-a ordonat să întreprind măsuri necesare extinderii perimetrului cazărmii”. S-a mai arătat că s-a luat legătura cu inculpatul Becali George, iar discuțiile și negocierile purtate au fost consemnate în minuta din 19.06.1996, care a fost anexată raportului. S-a solicitat acordul efectuării schimbului, în caz afirmativ urmând a se obține avizele necesare. Raportul a fost avizat favorabil de către Popa Florentin, șeful în exercițiu al Departamentului Înzestrării și Logisticii Armatei și, în fine, rezoluționat favorabil, la data de 14.10.1996, de către inculpatul Cioflină Dumitru, șeful Statului Major General.

Prin adresa nr. A 9361 din data de 07.11.1996, Direcția Construcții și Domenii Militare a înaintat Oficiului de Cadastru și Organizarea Teritoriului actele de proprietate în vederea avizării schimbului și obținerii aprobării de la Ministerul Agriculturii și Alimentației.

Oficiul de Cadastru și Organizarea Teritoriului a emis Avizul nr. 2974 din data de 08.11.1996, potrivit căruia MApN preda suprafața de 8,80 ha teren arabil, neirigat, clasa de calitate II, situat în extravilanul localității Voluntari, jud. Ilfov în tarlăua nr. 15, parcela nr. A 286 și primea de la Becali Gheorghe suprafața de 9,38 ha teren arabil, neirigat, extravilanul localității Ștefănești, jud. Ilfov, în tarlăua 4, parcela cadastrală nr. A 348 și 348-1. S-a precizat în cuprinsul documentului că schimbul este valabil numai pe ansamblul specificat în aviz, conform schițelor anexate.

Avizul acordat de Oficiul de Cadastru Agricol și Organizarea Teritoriului Agricol conținea însă date nereale cu privire la categoria de folosință a terenului predat la schimb de către MApN, precum și cu privire la suprafața de teren predată la schimb de către inculpatul Becali George. Astfel, natura de intravilan a terenului predat la

schimb de M.Ap.N a fost stabilită prin Decizia nr. 1094/190 din data de 28.11.1990 emisă de Primăria mun. București și a Hotărârii nr.15/12 august 1992 a Consiliului local al com. Voluntari, jud. Ilfov, hotărâre eliberată în baza Raportului cu nr. 5024 din 10.07.1992 a Biroului de Urbanism și Amenajarea Teritoriului, întocmit de Institutul Urban - Proiect, avizat de DUAT și OCOT.

În „Schița amplasament cu reconstituirea dreptului de proprietate conf. Legii 18/1991, T 41, A 348-1” cei 9 proprietari menționați erau: Zamfir Niculina cu 1,32 ha, Dumitrache Nastasia cu 0,76 ha, Pîrvu Marin și Pîrvu Costache cu 0,51 ha, Goaimă Elisabeta cu 0,76 ha, Ilie Măria cu 0,78 ha, Zamfir D Marin cu 0,67 ha, Dumitrache Gogu Ion și Dumitrache Nicolae cu 0,72 ha, Ciungu Alexandrina cu 1,33 ha, Vlăsceanu Alexandru cu 0,79 ha, Bilibe Dumitra cu 1,24 ha, Panait Nicu cu 0,38 ha, suprafața totală stabilită fiind de 9,38 ha. În schița întocmită potrivit datelor furnizate de primarul Rababoc Anghel, proprietarii erau în număr de 9 și nu 11, Vlăsceanu Alexandru figura cu suprafața de 3 ha, iar numiții Bilibe Dumitra și Panait Nicu nu figurau cu terenuri în zonă.

Ministerul Public a reținut că titlurile de proprietate ale numiților Vlăsceanu Alexandru, Marin Bilibe Dumitra și Panait Nicu au fost emise la data de 26.10.1995, ulterior identificării terenurilor de către reprezentanții M.Ap.N. și primarul Rababoc Anghel.

Documentația a fost înaintată la Ministerul Agriculturii și Alimentației, unde a fost înregistrată sub nr.101935/11.11.1996. Cu adresa nr. 101.935 din data de 20.11.1996, Ministerul Agriculturii și Alimentației, Direcția de Cadastru, Organizarea Teritoriului Agricol a solicitat Oficiului de Cadastru și Organizarea Teritoriului București să comunice care este situația amplasării terenului - intravilan sau extravilan, intrat în schimb între M.Ap.N. și inculpatul Becali George, „întrucât din documentația prezentată la aviz la Ministerul Agriculturii și Alimentației sunt neclarități.”

Având în vedere poziția Ministerului Agriculturii și Alimentației față de avizul solicitat, cu adresa nr. S 1947 din data de 04.12.1996 (fila 25 - vol. 15, fila 36 - vol. 18) M.Ap.N. prin Șeful Statului Major General - inculpatul Cioflină Dumitru, a solicitat analizarea „acestei solicitări de specialitate”.

În data de 06.12.1996 Ministrul Agriculturii și Alimentației a repartizat lucrarea secretarului de stat Stan Dragomir, recomandând analizarea documentației depuse la Direcția de specialitate și, în cazul îndeplinirii condițiilor legale, urgentarea documentației din partea M.Ap.N.

Având în vedere că, din adresa M.Ap.N. semnată de către inculpatul Cioflină Dumitru nu a rezultat că M.Ap.N. ar fi depus anterior vreo documentație, parchetul a concluzionat că această rezoluție era urmare a unor discuții purtate de către

inculpatul Cioflină Dumitru cu reprezentanții Ministerului Agriculturii și Alimentației. Astfel, s-a reținut că demersul făcut de către inculpatul Cioflină Dumitru a demonstrat, în mod cert, că avea cunoștință de existența neclarităților privind situația amplasării terenului - intravilan sau extravilan.

Deși M.Ap.N. sau O.C.O.T. nu au transmis date noi privind situația terenurilor, în aceeași zi, secretarul de stat Stan Dragomir a emis Avizul de schimb, aviz ce a fost înregistrat în Registrul ministerului sub nr. 396/06.12.1996. Contrar celor expuse, avizul prezentat de către M.Ap.N. la Notariat și înaintat organelor de urmărire penală purta nr. 369 din data de 10.12.1996.

Din verificările efectuate de parchet a rezultat că sub nr. 369 a fost înregistrat avizul de schimb acordat la o solicitare a O.C.O.T. Constanța. Pentru a se stabili dacă au fost aduse modificări avizului emis de Ministerul Agriculturii și Alimentației s-a solicitat exemplarul din arhiva ministerului.

S-a stabilit astfel că avizul nu purta viza direcțiilor de specialitate, respectiv a Direcției de Cadastru, Organizarea Teritoriului Agricol, dr. Creineanu Gheorghe, și a consilierului juridic P. Chercea și că data de pe aviz a suferit modificări. Nu s-a precizat în câte exemplare a fost emis avizul. Între documentele transmise de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale cu adresa nr. 187337/13.03.2008 s-a regăsit și un exemplar al avizului nedatat, neînregistrat și nesemnat de către secretarul de stat și care era redactat pe o singură pagină. Fișa postului pentru secretarul de stat Stan Dragomir nu a fost identificată, comunicându-se că acesta a fost numit în funcție de către primul - ministru la acea dată.

La data de 02.12.1996 expertul evaluator Turcu Miron a depus raportul de evaluare al terenurilor supuse schimbului, în care a concluzionat că valorile acestora sunt aproximativ egale 50.052 ROL/m.p. teren Becali George și 54.215 ROL/m.p. teren Ministerul Apărării Naționale.

În documentația aferentă schimbului s-a făcut referire la Raportul de evaluare, deși acesta nu exista, fiind datat 02.12.1996. Punerea în posesie cu terenurile supuse schimbului a avut loc la data de 11.12.1996, ocazie cu care s-a încheiat un proces verbal semnat de către părți și reprezentantul Oficiului de Cadastru Agricol și Organizarea Teritoriului Agricol.

În cuprinsul procesului - verbal nr. 3319/11.12.1996 s-a precizat că M.Ap.N. prin Zet Dumitru a predat suprafața de 8,80 ha teren arabil situat în extravilanul com. Voluntari în T15, P A 286 către inculpatul Becali George și a primit în schimb suprafața de 9,38 ha teren arabil situat în extravilanul com. Ștefănești, T47, P A348 și P 348/1. Procesul verbal a fost semnat de reprezentanți ai UM și UM București și inculpatul Becali George, precum și de reprezentantul O.C.O.T. și este avizat de O.C.O.T. Procesul-verbal nu a fost însușit de către M.Ap.N., întrucât

delegația emisă împuternicitului său - Zet Dumitru era datată 20.11.1996, iar procesul verbal nu a fost transcris decât în ceea ce privește dreptul de proprietate al inculpatului Becali George. Și această transcriere a fost obținută fraudulos, întrucât nu a fost identificată cererea formulată de către inculpatul Becali George, înscrisul nu a fost semnat de către reprezentantul M.Ap.N., iar martorul Cojocaru Adrian - magistrat ce potrivit relațiilor comunicate de către Judecătoria Buftea ar fi dispus transcrierea a susținut că rezoluția nu îi aparține și semnătura de la rubrica respectivă este executată de către o altă persoană. Deși transcrierea a fost efectuată în data de 18.12.1996, procesul - verbal ce a stat la baza transcrierii are legalizare de semnături din data de 24.12.1996.

La data de 24.12.1996, sub nr. 1050, la Biroul Notarului Public Teodor Grigore Boșca s-au legalizat semnăturile de pe acest înscris - Zet Dumitru și Becali George. Potrivit dispozițiilor legale notarul public poate legaliza semnătura părților numai pe înscrisurile pentru care legea nu cere formă autentică ca o condiție de valabilitate a actului. Pentru legalizarea semnăturii părțile trebuie să prezinte exemplarele înscrisului nesemnate. După ce notarul public identifică părțile acestea semnează în fața sa toate exemplarele înscrisului. S-a reținut că, în speță, s-a legalizat semnătura numitului Zet Dumitru, persoană care nu a semnat procesul verbal.

Ulterior, sub nr. 2120/05.10.1998 la Biroul Notarial „Liberta”, notar public TEODOR GRIGORE BOȘCA, a fost autentificat și semnat contractul de schimb imobiliar între reprezentantul Ministerului Apărării Naționale - Zet Dumitru, și inculpatul Becali George, prin care se predau la schimb 8,80 ha teren situat în intravilanul com. Voluntari (Ministerul Apărării Naționale) și 9,36 ha teren situat în com. Ștefănești, jud. Ilfov.

Schița amplasament cu reconstituirea dreptului de proprietate conform Legii 18/1991, datată 04.08.1994 - T41 P348-1, aferentă contractului de schimb era diferită de cea atașată documentației aprobate de către O.C.O.T., nu mai conținea numele proprietarilor și era vizată doar de către primărie.

2. În ce privește schimbul de terenuri dintre M.Ap.N. și inculpatul Becali George, aprobat de către inculpatul Babiuc Victor în perioada 1997 – 2000

În planul de apărare al țării pentru perioada 1996-2000, aprobat de către ministrul Gheorghe Tinca și care nu a mai fost discutat în CSAT din cauza alegerilor era prevăzută ridicarea unui Punct de comandă pentru trupele de uscat în zona Buftea și nu în zona Ștefăneștii de Jos.

În data de 12.12.1996 proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 a fost restituit la M.Ap.N. pentru a fi actualizat, întrucât de la data înaintării - 28.06.1996 și până la data restituirii acesta nu a fost discutat în CSAT. Obiectivul de la Ștefăneștii de Jos a fost inclus în Planul

de apărare ce a fost reactualizat în aceste condiții și care a fost aprobat de către inculpatul Babiuc Victor la începutul lunii ianuarie 1997.

La data de 29.08.1998, sub nr. 5374/29.08.1998 a fost înregistrată direct la cabinetul Ministrului Apărării Naționale în funcție, inculpatul Babiuc Victor, „OFERTA” formulată de inculpatul Becali George pentru efectuarea unui nou schimb cu M.Ap.N.-ul. Inculpatul Becali George și-a manifestat disponibilitatea de a ceda 27 ha teren în zona com. Ștefănești în schimbul a 27 ha în zona com. Voluntari, jud. Ilfov.

Documentul a fost rezoluționat de inculpatul Babiuc Victor la data de 30.08.1998: „DI.gl. Stănășilă, discuții”. Prin aprobarea și efectuarea schimbului dintre M.Ap.N. și S.C.A.I. Mogoșoaia (faptă pentru care prin rechizitoriu s-a dispus disjungerea cauzei) s-au creat premisele efectuării schimbului cu inculpatul Becali George, întrucât terenul deținut de către M.Ap.N. nu mai avea deschidere la str. Erou Iancu Nicolae.

Prin Raportul nr. A 8272/31.08.1998, martorul Stănășilă Constantin a arătat că schimbul propus ar putea interesa Ministerul Apărării Naționale, avându-se în vedere că, anterior, mai avusese loc un schimb de terenuri între aceleași părți și în aceeași zonă. A prezentat în finalul raportului două scrisori adresate Ministerului Agriculturii și Alimentației și respectiv Ministerului Justiției, pentru clarificarea regimului juridic al terenului deținut de Ministerul Apărării Naționale și pentru exprimarea unor puncte de vedere în legătură cu schimbul preconizat. Raportul a fost aprobat de către ministrul Victor Babiuc la data de 31.08.1998.

Răspunsurile primite de la Ministerul Agriculturii și Alimentației și Ministerul Justiției au pus în dificultate M.Ap.N.-ul. Astfel, cu adresa nr. 45014/17.09.1998, înregistrată la Cabinetul ministrului Victor Babiuc în aceeași zi, sub nr. 5736, Ministerul Agriculturii și Alimentației a răspuns M.Ap.N.-ului că, potrivit art. 12 alin. 3 din Legea 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor, „terenurile agricole proprietate publică, indiferent de titularul care le administrează, nu pot face obiectul schimbului”. S-a precizat, de asemenea, în cuprinsul adresei că, întrucât reglementările existente la data respectivă cu privire la domeniul public sunt lapidare nu se poate trage o concluzie fermă cu privire la natura juridică a terenului aflat în administrare M.Ap.N. Ministerul Agriculturii și Alimentației a prorogată discuția cu privire la natura juridică a acestui teren după adoptarea în Parlament a Legii privind proprietatea publică, lege ce se afla în dezbatere.

La rândul său, Ministerul Justiției, cu adresa nr. 11/90077/1998, a transmis o notă din cuprinsul căreia rezulta că imobilele deținute de către M.Ap.N. nu pot avea decât regimul juridic al bunurilor aflate în proprietatea publică a statului și prin care se atrăgea atenția M.Ap.N. că Legea nr. 58/1998 interzicea schimbul de terenuri

agricole aflate în proprietatea publică a statului și că, pentru efectuarea schimbului, terenul trebuie trecut din proprietatea publică în proprietatea privată a statului, operațiune ce, potrivit art. 6 din OG 15/1993, era în competența Guvernului.

Nota a fost înregistrată la Cabinetul Ministrului Apărării Naționale sub nr. 5864/23.09.1998 și a fost repartizată secretarului general - martorului Adrian Rațiu care a rezoluționat-o și a transmis-o Direcției Legislație și Contencios pentru aviz.

La data de 12.10.1998, sub nr. SG 348/12.10.1998, la M.Ap.N. este înregistrată adresa nr. 11/90077/1998 prin care Ministerul Justiției, sub semnătura ministrului Valeriu Stoica, transmite o completare la răspunsul anterior. Fără a infirma aspectele precizate în Nota transmisă de către secretarul de stat Flavius Baias, respectiv faptul că terenurile M.Ap.N. „nu pot avea decât regimul juridic al bunurilor aflate în proprietatea publică a statului”, în cuprinsul acestei adrese au fost expuse criteriile stabilite prin lege pentru apartenența la domeniul public al statului. Totodată, s-a comunicat că, până la intrarea în vigoare a Legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, M.Ap.N. poate stabili care este natura juridică a terenului pe care îl deține raportat la dispozițiile art. 4 și art. 5 din Legea 18/1991.

Cu Raportul nr. A 8963 din 21.09.1998 șeful Direcției Construcții și Domenii Militare a raportat Ministrului Apărării Naționale că operațiunea de schimb nu a afectat interesele Ministerului Apărării Naționale. S-a solicitat acordul în vederea realizării schimbului. Raportul nu a fost semnat de Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, care, sub semnătura prim-loțiitorului Mihai Iliescu, a arătat că nu este de acord cu schimbul propus, întrucât prin diminuarea cu 27 ha a suprafeței aparținând Fermei Roșia nu se mai poate asigura baza furajeră a efectivelor de animale existente în fermă.

În această situație, șeful D.C.D.M.- martorul Stănășilă Constantin, a înaintat Ministrului Apărării Naționale Raportul nr. A 9675/12.10.1998, în care se arăta că în cazarma „urmează să se execute un obiectiv special, de importanță deosebită”, punctul de comandă aprobat de C.S.A.T., și un proiect de Hotărâre a Guvernului pentru abilitarea Ministerului Apărării Naționale să efectueze un schimb de terenuri. Raportul a fost restituit Direcției Construcții și Domenii Militare nerezoluționat împreună cu proiectul de hotărâre de guvern.

Cu raportul comun nr. A 9776/14.10.1998 al șefului Direcției Construcții și Domenii Militare și șefului Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, s-au prezentat Ministrului Apărării Naționale date privind oferta inculpatului Becali George, situația terenului solicitat la schimb, răspunsul Ministerului Justiției și opinia celor două direcții cu privire la apartenența terenului la domeniul public al statului, iar în final, fără a se face vreo propunere cu privire la aprobarea schimbului, s-a

arătat că în situația în care ministrul își va exprima acordul cu privire la schimb, DCDM va face demersurile necesare pentru perfectarea formelor legale.

Direcția Legislativă și Contencios, cu adresa nr. D.L.C. 429 din 20.10.1998, a refuzat să avizeze raportul amintit, apreciind că Ministerul Apărării Naționale nu era abilitat să determine caracterul public sau privat al unui bun. Direcția Legislativă și Contencios a considerat că singura modalitate de rezolvare a problemei o constituie adoptarea unei hotărâri de Guvern, făcând trimitere și la răspunsul Ministerului Agriculturii și Alimentației.

Cu scrisoarea nr. S.G. 474/16.10.1998 s-a solicitat Ministerului Agriculturii și Alimentației un nou punct de vedere referitor la efectuarea schimbului de terenuri, pentru îndeplinirea obiectivului aprobat de C.S.A.T.. În cuprinsul adresei s-a făcut referire la schimburile de terenuri efectuate de M.Ap.N. după anul 1990 „cu unii proprietari”, aspect ce denotă faptul că inculpatul Babiuc Victor era în cunoștință de cauză cu privire la schimburile anterioare.

La această adresă Ministerul Agriculturii și Alimentației a trimis un răspuns evaziv. Fără a mai face referiri la apartenența terenului la domeniul public, cu adresa nr.100.963/29.10.1998 s-a comunicat M.Ap.N că „schimburile de terenuri între persoane fizice sau între persoane juridice private ori între persoane fizice și persoane juridice private, se fac cu acordul părților contractante”.

Răspunsul formulat, deși nu constituia o avizare a schimbului, a lăsat Ministerului Apărării Naționale posibilitatea de a decide, creând falsa aparență că Ministerul Agriculturii și Alimentației nu se opunea schimbului. În conformitate cu dispozițiile legale, ministerul nu mai avea atribuții în acest sens.

Față de precizările Ministerului Agriculturii și Alimentației și ale Ministerului Justiției, martorul Stănășilă Constantin, prin Raportul nr. A 9675/12.10.1998, a propus și prezentat Ministrului Apărării Naționale, prin Statul Major General, proiectul unei hotărâri de guvern privind trecerea terenului ce urma a fi supus schimbului din proprietatea publică în proprietatea privată a statului. Raportul nu a fost avizat și, în consecință, nu a fost promovată hotărârea de guvern.

Din nou, martorul Constantin Stănășilă împreună cu martorul Bucșe Gheorghe, șeful în funcție al Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, au înaintat Raportul comun nr. A 9776/14.10.1998 către Ministrul Apărării Naționale, prin care s-a arătat că, în opinia semnatarilor, terenul preconizat a fi schimbat aparținea proprietății private a statului și s-a solicitat acordul ministrului în vederea efectuării schimbului, raport ce nu a fost rezoluționat.

În baza acestui raport s-a solicitat un aviz al Direcției Legislație și Contencios din Ministerul Apărării Naționale, care a opinat că singura modalitate de efectuare a schimbului o constituie adoptarea unei hotărâri de guvern. Urmare avizului negativ

al Direcției Legislație și Contencios, martorul Stănășilă Constantin a înaintat un nou Raport nr. A10611/09.11.1998 către Ministrul Apărării Naționale (nerezoluționat nici acesta), prin care supunea atenției acestuia, necesitatea promovării unei hotărâri de guvern în acest sens.

Reținând opiniile diferite exprimate atât în cadrul Ministerului Apărării Naționale, cât și a celorlalte instituții (Ministerul Agriculturii și Alimentației și Ministerul Justiției), martorul Stănășilă Constantin, prin Raportul nr. A 10873/16.11.1998, a concluzionat că terenul aparținea proprietății private a statului și a propus Ministrului Apărării Naționale aprobarea schimbului de terenuri în condițiile Legii nr. 54/1998. Raportul a fost aprobat de către ministru în aceeași zi - 16.11.1998.

Relativ la acest raport, Direcția Legislație și Contencios a acordat un aviz sub condiție, respectiv a avizat efectuarea schimbului în condițiile dreptului comun prevăzut de Legea nr. 54/1998, cu mențiunea ca Direcția Construcții și Domenii Militare să se pronunțe explicit asupra caracterului privat al afectațiunii imobilului în cauză, adică uzul sau interesul căruia îi este destinat terenul.

Prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 9/17.01.1997 a fost aprobat „Programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare în perioada 1997 - 2000”, înaintat la CSAT sub nr. A 2/003/06.01.1997, semnat de șeful Statului Major General, inculpatul Cioflină Dumitru și șeful Oficiului Central de Stat pentru probleme Speciale, program aprobat de inculpatul Babiuc Victor, Ministru al Apărării Naționale în funcție.

În anexa la Program, la nr. crt. 5.1 s-a prevăzut, pentru prima dată, executarea, ca lucrare nouă, a punctului de comandă în localitatea Ștefănești, jud. Ilfov.

Direcția Construcții și Domenii Militare, prin adresele SA 142/18.01.1999 și SA 292/02.02.1999, trimise prin locțiitorului șefului Statului Major General, martor Tiberiu Costache, a solicitat ca, în raport de Programul de pregătire aprobat de Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin Hotărârea nr. 9/17.01.1997, să întreprindă demersuri în vederea promovării notei de fundamentare privind realizarea obiectivului militar la Ștefănești și, totodată, să-și exprime un punct de vedere privind suficiența suprafeței deținută de Ministerul Apărării Naționale. Prin Raportul nr. ET 683/30.03.1999, martorul Tiberiu Costache l-a informat pe șeful Statului Major General că, în vederea realizării acestui obiectiv militar, era necesară o suprafață maximă de 100 ha, iar notele de fundamentare trebuie să fie întocmite de către beneficiar - Statul Major al Forțelor Terestre.

Martorul Stănășilă Constantin, prin Raportul A 3555/06.04.1999, l-a informat pe Ministrul Apărării Naționale despre toate demersurile făcute privind efectuarea

schimbului de terenuri și realizarea obiectivului militar, că se discută de către factori importanți din Statul Major General despre oportunitatea obiectivului militar, propunând ministrului să fie de acord cu „efectuarea propriu-zisă a schimbului de terenuri deja aprobat”. La punctul 5 din raport s-a precizat că M.Ap.N. are înscrisă în proiectele sale de investiții realizarea unei „Case de Oaspeți pentru Ministerul Apărării Naționale” pe teritoriul Fermei Roșia și s-a propus reamplasarea, motivat de o pretinsă existență a unor acțiuni de revendicare.

Prin acest raport, Direcția Construcții și Domenii Militare revenea, de fapt, asupra rapoartelor anterioare, în care preciza că terenul nu este de utilitate publică și nu servește nevoilor armatei, confirmând existența unor proiecte de investiții aprobate.

Raportul a fost avizat favorabil de către martorul Bucșe Gheorghe, sub aspectul nediminuării patrimoniului prin schimb la echivalență valorică și de către martorul Rațiu Adrian. Până la întocmirea acestui ultim raport, Direcția Construcții și Domenii Militare a solicitat Biroului Local de Expertize Tehnice Judiciare de pe lângă Tribunalul București efectuarea unui raport de evaluare a terenurilor ce urmau a fi supuse schimbului.

La data respectivă, Raportul de expertiză era deja întocmit, iar expertul Vasilescu Marin concluziona că valoarea unui m.p. teren aparținând inculpatului Becali George este de 59.844 ROL, iar al celui deținut de Ministerul Apărării Naționale este de 61.745 ROL.

Valorile au fost reactualizate de către expert la data de 26.04.1999, precizându-se că un m.p. teren aparținând inculpatului Becali George era de 72.820 lei, iar al celui deținut de Ministerul Apărării Naționale era de 75.128 lei, pentru a da credibilitate raportului și a justifica solicitarea M.Ap.N. pentru efectuarea unei lucrări deja realizate.

Din verificările efectuate de parchet, a rezultat că expertiza a fost solicitată și achitată de către inculpatul Becali George.

Ulterior, la data de 02.06.1999, printr-un proces verbal încheiat între părți, în prezența reprezentantului O.C.A.O.T.A. (Oficiului de Cadastru Agricol și Organizarea Teritoriului Agricol) - numitul Dumitru Bulborea, a avut loc punerea în posesie a coschimbașilor cu terenurile respective.

La data de 04.06.1999, la Biroul Notarului Public Theodor Grigore Boșca, sub nr. 1215, s-a autentificat contractul de schimb între M.Ap.N. și inculpatul Becali George, Ministerul Apărării Naționale fiind reprezentat la încheierea acestui contract de către Iorga Aurel, în baza delegației nr. 5558/03.06.1999.

Parchetul a concluzionat că schimburile de terenuri dintre Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George s-au realizat cu încălcarea dispozițiilor legale

privind regimul proprietății publice și circulației juridice a terenurilor și au dezavantajat statul prin diferența de valoare dintre terenurile predate și cele preluate la schimb.

3. Cu privire la încheierea contractului de vânzare cumpărare între inculpatul Becali George și inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca

Din cercetările efectuate a rezultat că, pentru aprobarea schimbului nelegal de terenuri, inculpatul Becali George a vândut cu preț simbolic fiicei inculpatului Babiuc Victor o suprafață de teren din cele obținute prin schimb de la Ministerul Apărării Naționale.

La data de 07.07.1998, între inculpatul Becali George și inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca, fiica inculpatului Babiuc Victor, a fost încheiat Contractul de vânzare cumpărare autentificat sub nr. 1340 la Biroul Notarial „Liberta”, Teodor Grigore Bosca - notar public, prin care inculpatul Becali George a vândut numitei Babiuc Ioana Cristina Anca suprafața de 700 mp din suprafața de 88.000 mp teren liber construcții, arabil, situat în intravilanul comunei Voluntari, jud. Ilfov, tarlaua 15, parcela A 286, teren obținut prin schimb de proprietăți cu Ministerul Apărării Naționale, conform procesului - verbal de punere în posesie nr. 3319/11.12.1996 cu încheiere de legalizare semnătură nr. 10550/24.12.1996. S-a reținut că la data de 07.07.1998 inculpatul Becali George nu era proprietarul terenului, contractul de schimb în formă autentică fiind încheiat la data de 05.10.1998, deci ulterior încheierii contractului de vânzare - cumpărare prin care fiica inculpatului Babiuc Victor a devenit proprietara unei părți din suprafața de teren ce a făcut obiectul schimbului.

Mai mult, parchetul a constatat că procesul - verbal de schimb nr. 3319/11.12.1996 nu a fost însușit de către M.Ap.N., nefiind semnat de către împuternicitul acestuia - martorul Zet Dumitru, pentru care delegația a fost emisă la data de 20.12.1996. Procesul verbal de schimb a fost transcris în mod abuziv la Judecătoria Buftea doar în ceea ce privește dreptul de proprietate al inculpatului Becali George, iar încheierea de legalizare de semnătură a fost efectuată cu încălcarea dispozițiilor legale.

Referitor la inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca, s-a reținut că aceasta nu cunoștea amplasamentul terenului, a cumpărat un teren ce a fost delimitat prin efectuarea unor însemnări de către o persoană neidentificată pe o schiță ce reprezenta un act oficial și care a fost astfel falsificat prin adăugire, în condițiile în care vânzătorul nu a prezentat un act de proprietate valabil, nu a putut da detalii cu privire la împrejurările în care a încheiat contractul și la modalitatea de stabilire a prețului și nu a făcut demersuri pentru deschiderea cărții funciare. Cât privește

deschiderea de rol, s-a constatat că nu s-a regăsit cererea inculpatei între documentele transmise de Primăria Voluntari.

S-a reținut că declarația inculpatului Becali George constituie un demers vădit de apărare a inculpatei Babiuc Ioana Cristina Anca și a inculpatului Babiuc Victor. Argumentele inculpatului Becali George cu privire la înstrăinarea unor terenuri în aceeași zonă către alte persoane și la prețuri mai mici nu prezintă relevanță pentru că toate aceste înstrăinări se fac la valoarea specială determinată de calitatea persoanelor ce figurează ca și cumpărători, respectiv persoane din grupul său de interese precum Mirică Gheorghită, asociați, fini ș.a.

În situația inculpatei Babiuc Ioana Cristina Anca nu a fost justificată o astfel de valoare specială, în funcție de persoana cumpărătorului, ci doar o legătură certă de rudenie a acesteia cu inculpatul Babiuc Victor și funcția exercitată de către acesta.

Ulterior încheierii Contractului de vânzare cumpărare între inculpatul Becali George și inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca, a fost aprobat de către inculpatul Babiuc Victor cel de-al doilea schimb de terenuri între Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George.

Situația de fapt, astfel cum a fost reținută, s-a întemeiat pe următoarele mijloace de probă: declarații martori, declarații inculpați, înscrisuri, raport de expertiză (expuse la paginile 122 - 218 rechizitoriu).

Cauza a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția Penală sub nr.9030/1/2010, având prim termen de judecată la data de 07 martie 2011.

Prin sentința nr. 875 din 16 iunie 2011, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Penală, în dosarul nr. 9030/1/2010, în majoritate, a fost admisă cererea formulată de inculpatul Babiuc Victor și, în baza art. 332 alin.2 Cod procedură penală, a fost restituită cauza la procuror, avându-se în vedere nelegala sesizare a Președintelui României în vederea exercitării dreptului de a cere urmărirea penală a unui ministru de către procurorul-șef al Direcției Naționale Anticorupție, iar nu de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 115/1999.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, recurs ce a fost admis prin decizia penală nr. 327 din 12 octombrie 2011 a Completului de 5 Judecători a Înaltei Curți de Casație și Justiție, s-a casat hotărârea atacată, iar cauza a fost trimisă Secției Penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru continuarea judecății.

Pentru a pronunța această soluție, s-a reținut, în esență, că nelegala sesizare a Președintelui României de procurorul-șef al Direcției Naționale Anticorupție, iar nu

de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, nu poate fi circumscrisă cazurilor expres și limitativ prevăzute de art. 197 alin. 2 Cod procedură penală, pentru a determina incidența prevederilor art. 332 alin. 2 Cod procedură penală, în sensul restituirii cauzei la procuror. Noțiunea de „sesizare” folosită în art. 16 alin. 2 din Legea nr. 115/1999 are o natură juridică distinctă de cele atribuite noțiunilor de „sesizare a instanței”, respectiv, „sesizarea organelor de urmărire penală”, astfel după cum s-a arătat anterior.

Dispozițiile din legea specială referitoare la această „sesizare” nu sunt prevăzute expres de lege ca fiind dintre cele a căror nerespectarea ar atrage, de drept, sancțiunea nulității absolute a urmăririi penale, termenul cuprins în art. 16 alin. 2 din Legea nr. 115/1999 având semnificația de informare/aducere la cunoștință, iar nu pe aceea ce se circumscrie normelor procesual penale.

Referitor la efectele pe care eventualele neregularități ale modului de derulare a procedurii anterior începerii urmăririi penale le pot produce asupra procesului penal, s-a reținut că pretinsa încălcare a legii cu referire la etapa sesizării președintelui statului privește, în orice situație, o etapă exterioară procesului penal, lipsită de relevanță prin raportare la drepturile procesuale ale părților.

Dosarul s-a reînregistrat pe rolul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 18.10.2011, sub numărul 8300/1/2011, stabilindu-se prim termen de judecată la data de 1.11.2011, când cauza a fost amânată, la solicitarea inculpatului Becali George, pentru a-și angaja apărător ales.

La termenul de judecată din data de 14.11.2011, inculpatul Babiuc Victor, prin apărător, a solicitat, în temeiul dispozițiilor art. 332 Cod procedură penală, restituirea cauzei la parchet, considerând că, în cauză, au fost încălcate dispozițiile art. 262 Cod procedură penală, aspect dovedit prin aceea că la dosar există mai multe memorii formulate în cursul urmăririi penale și care nu au fost soluționate de către procuror, încălcându-se astfel dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare.

Înalta Curte - Secția penală a respins cererea de restituire a cauzei la parchet, ca neîntemeiată, considerând că motivele nu se circumscriu cazurilor prevăzute de dispozițiile art. 332 Cod procedură penală, iar eventuala vătămare adusă inculpatului prin nerespectarea, în cursul urmăririi penale, a dispozițiilor art. 262 Cod procedură penală, este sancționată cu nulitatea relativă, care s-a acoperit prin neinvocarea acesteia în termen.

Întrucât inculpații nu au dorit ca judecarea cauzei să se facă în procedura simplificată prevăzută de dispozițiile art. 320¹ Cod procedură penală, la termenele de judecată din 28 noiembrie și 2 decembrie 2011 s-a procedat la ascultarea

inculpaților, niciunul dintre aceștia neînțelegând să se prevaleze de dreptul la tăcere.

Au fost ascultați martorii propuși prin rechizitoriu, după cum urmează: la termenul din 15 decembrie 2011 martorii Iliescu Lazăr, Constantinescu Viorica, Ivan Aurel, Stoica Anghel, Paraschiv Gheorghe, Barbu Constantin, Ioniță Marin, Radu Traian; la termenul din 3 ianuarie 2012 martorii Mirea Nicolae, Vasile Niță, Dumitrache Ioniță, Neguț Vasilică, Vâlsan Elena, Mirea Zisu, Sandu Constantin, Stan Eugenia, Iorgulescu Alexandrina, Paraschiv Eugen, Stan Florentina; la termenul din 4 ianuarie martorii Sorica Vasile, Tudor Iulia Georgiana, Tinca Gheorghe, Magdalena Ion, Nistor Gheorghe, Sima Emil, Ionel Vasile, Dudescu Livia; la termenul din 5 ianuarie martorii Ghincea Marius Cristian, Petre Vasile, Creineanu Gheorghe, Bayram Ioana, Rababoc Anghel, Bulborea Dumitru, Săndulescu Ion, Bucșe Gheorghe, Popa Ioan Florentin, Iorga Aurel; la termenul din 9 ianuarie martorii Marițescu Măria, Baias Flavius Antoniu; la termenul din 10 ianuarie martorii Crețu Cristian, Ghiurgiu Gabriel, Degeratu Constantin; la termenul din 12 ianuarie martorul Rațiu Adrian; la termenul din 17 ianuarie martorul Cojocarii Adrian; la termenul din 20 ianuarie martorii Stoica Valeriu, Nicolae Marian, Ciufu Zamfira Dâmboviceanu Michaela, Budișteanu Radu Gabriel, Pașcu Ioan Mircea, fiind reaudiat și inculpatul Becali George; la termenul din 31 ianuarie martorii Iliescu Mihai Costache Corneliu Traian, Ivan Ion, Stanciu Ghiță, Tănăsescu Ion, Nicolescu Nicolae Dan; la termenul din 16 februarie martorii Ghintaș Ioan Gavril; la termenul din 1 martie martorii Dobrescu Adrian (care în susținerea declarației sale a depus la dosar o serie de înscrisuri privind procedura desfășurată de Ministerul Agriculturii și Alimentației) și Scârneciu Ion.

În privința martorilor Șuta Adriana, Siminiuc Dorel și Constache Mihăiță s-a făcut aplicarea dispozițiilor art. 327 alin. 3 Cod procedură penală, dându-se citire în fața primei instanțe a declarațiilor date de aceștia pe parcursul urmăririi penale.

Prin încheierea de ședință din 17 ianuarie 2012, Înalta Curte-Secția Penală a încuviințat, în parte, probele noi solicitate de către inculpați, respectiv pentru inculpatul Babiuc Victor :martorii Chelaru Mircea și Stănășilă Constantin, pentru inculpatul Cioflină Dumitru : martorul Mincu Constantin și pentru inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca: martorul Dom Ioan, înlocuit ulterior cu martorul Jantea Cătălin, martori ce au fost ascultați la următoarele termene de judecată.

De asemenea, s-a dispus emiterea unor adrese către Ministerul Apărării Naționale pentru a se comunica o serie de înscrisuri la care apărarea a făcut referire, dar care nu se regăseau în dosarul de urmărire penală, respectiv raportul nr.S/A2/199/31 mai 1996, înaintat Ministrului Apărării Naționale de șeful Statului Major General; raportul nr. A2/5612/13 iunie 1996, înaintat Ministrului Apărării

Naționale de loțiitorul șefului Statului Major General; raportul nr.S/A2/539/15 iunie 1995 al Statului Major General, prin care s-a solicitat structurilor din subordine să prezinte propuneri pentru lucrări și răspunsul SC 224/1995 înregistrat la Statul Major General sub nr. SA2/532/1995; raportul nr. A2/00221/26 iunie 1996 înaintat Ministrului Apărării Naționale de șeful Statului Major General și șeful Oficiului Central de Stat cu Probleme Speciale; pentru a se comunica dacă la cabinetul Ministrului Apărării Naționale sau la Direcția Construcții și Domenii Militare a fost înaintat raportul nr.LT 1140 din 21 mai 1999, aparținând Statului Major General, precum și fișa privind prezența ministrului în luna octombrie 1996.

Totodată, constatând că dosarul de urmărire penală este însoțit de o serie de documente clasificate pe care Ministerul Public își întemeia acuzațiile, s-a solicitat Ministrului Apărării Naționale să procedeze la declasificarea acestora.

De asemenea, a fost încuviințată cererea inculpatului Babiuc Victor de emitere a unei adrese către Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale pentru a se comunica numele persoanei ce ocupa funcția de loțiitor al Președintelui Oficiului Central de Stat pentru Probleme Speciale în luna ianuarie 1997 și dacă în Programul de Pregătire a Teritoriului în perioada 2000-2004 a mai figurat realizarea unui punct de comandă pentru Statul Major al Trupelor de Uscat.

S-a pus în vedere părții civile Ministerul de Finanțe să precizeze titlul în baza căruia Statul Român deținea terenurile ce au făcut obiectul contractelor de schimb încheiate între Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George și să înainteze toate înscrisurile deținute în acest sens.

Ministerul Apărării Naționale a răspuns tuturor solicitărilor instanței, procedând la declasificarea, cu câteva excepții, a înscrisurilor ce constituiau documente clasificate, acestea fiind comunicate instanței la termenul din 19 martie 2012.

Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale a comunicat numele persoanei ce a ocupat funcția de loțiitor al instituției în ianuarie 1997, neputându-se proceda la audierea acestuia, astfel cum a solicitat inculpatul Babiuc Victor, întrucât decedase.

Înalta Curte - Secția penală a respins cererea inculpaților Becali George și Babiuc Victor de efectuare a unei noi expertize de evaluare a terenurilor, încuviințând proba cu înscrisuri, la dosar depunându-se o serie de contracte de vânzare cumpărare încheiate de terțe persoane privind terenuri din zona Ștefănești.

Proba cu înscrisuri a fost încuviințată și pentru inculpatul Cioflină Dumitru, la dosar depunându-se fotocopii de pe o serie de regulamente militare, în dovedirea simbolisticii utilizate pentru un punct de comandă, precum și acte în dovedirea proiectelor desfășurate de Ministerul Apărării Naționale în legătură cu punctul de

comandă de la Ștefănești II. De asemenea, la solicitarea inculpatului de a da explicații suplimentare, aceasta a fost ascultat în ședința publică din 12 aprilie 2012.

Analizând materialul probator administrat pe parcursul procesului penal, prima instanță a reținut următoarea situație de fapt:

1. În legătură cu schimbul de terenuri dintre Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George, aprobat de către inculpatul Cioflină Dumitru:

Ministerul Apărării Naționale deținea în comuna Ștefănești, jud. Ilfov cazarma 942 Ștefănești I și cazarma II, obiective militare unde existau mai multe construcții îngropate și unde, pentru legendare, funcționa câte o gospodărie agrozootehnică.

În anul 1991, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, la solicitarea Șefului Statului Major General, gen. col. Ionel Vasile, a aprobat construirea la Ștefănești a unui punct de comandă, iar Statul Major al Comandamentului Trupelor de Transmisiuni a inclus în programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, discutat de C.S.A.T. în anul 1993, o lucrare de telecomunicații pentru un cablu subteran de 100 de perechi ce lega Unitatea Militară Otopeni de pădurea Tunari, unde urma să fie instalat centrul de transmisiuni al punctului de comandă. Investiția a fost aprobată de către C.S.A.T., iar lucrarea a fost finalizată în anul 1994.

În cursul aceluiași an, a fost adoptată Legea apărării naționale a României (nr. 45 din iulie 1994), care a condus la reorganizarea armatei, prin înființarea Statelor majore ale categoriilor de forțe ale armatei, respectiv trupele de uscat, aviația și apărarea antiaeriană și marina militară (art. 29). Statului Major al Trupelor de Uscat i-a fost repartizat punctul de comandă de la Ștefănești II, care se afla în administrarea Secției întreținere, exploatare și dezvoltare puncte de comandă a Statului Major General, acesta fiind însă impropriu desfășurării unei activități de comandă.

În acest context, având în vedere și faptul că trebuia întocmit și planul de pregătire a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, în cursul anului 1995, la nivelul conducerii Statului Major General au fost reluate discuțiile privind necesitatea construirii unui punct de comandă de nivel armată destinat Statului Major al Trupelor de Uscat.

În acest sens, prin adresa nr. S/A/359 din 15.06.1995, Statul Major General a solicitat tuturor statelor majore și celorlalte unități din subordinea sa elaborarea propunerilor privind obiectivele de investiții de strictă necesitate și care prezentau maximă importanță pentru activitățile operative pentru a fi incluse în program.

Statul Major al Trupelor de Uscat a comunicat prin adresa S/C 2264/1995 propunerile vizând „obiectivele de maximă importanță pentru activitățile specifice

Statului Major al Trupelor de Uscat" în cadrul cărora figurau construirea unui punct de comandă necesar Comandamentului Trupelor de Uscat și construirea punctelor de comandă necesare armatelor.

Propunerea Statului Major al Trupelor de Uscat a fost analizată în cadrul Direcției Operații din Statul Major General și inclusă în programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, ce a fost înaintat Consiliului Suprem de Apărare a Țării la data de 28.06.1996, sub semnătura ministrului Gheorghe Tinca.

Având în vedere că Ministerul Apărării Naționale deținea la ferma Ștefănești o suprafață de teren de 27,3 ha, că anterior se făcuseră lucrări de telecomunicații tocmai în vederea construirii aceluiași obiectiv militar, că aici existau o serie de construcții, inclusiv îngropate care fuseseră repartizate Statului Major al Trupelor de Uscat ca și punct de comandă, că în fiecare an în zonă se desfășurau diferite aplicații militare, că în apropiere de pădurea Tunari, care oferea condiții de amplasare a echipamentelor de telecomunicații, conducerea Statului Major General a stabilit că cel mai potrivit loc pentru noul punct de comandă (care presupunea dezvoltarea celui existent prin noi construcții subterane) era zona Ștefănești II.

Cunoscând faptul că suprafața de teren deținută în zona cazarmei Ștefănești era insuficientă, în cursul lunii august 1995, în cadrul unei acțiuni de protocol Șeful Statului Major General, inculpatul Cioflină Dumitru, i-a solicitat martorului Tănăsescu Ion, Șeful Direcției Gospodărire, care răspundea de administrarea terenurilor din zona Ștefănești, să contacteze autoritățile din comună pentru a afla în ce condiții Ministerul Apărării Naționale putea obține alte suprafețe de teren lângă ferma Ștefănești II. Informația privind amplasarea punctului de comandă fiind clasificată, martorului i s-a comunicat faptul că se dorește extinderea Gospodăriei agrozootehnice.

La rândul său, martorul Tănăsescu Ion i-a ordonat maiorului Trașcă Constantin, comandantul unității militare Tunari, să se deplaseze la Primăria Ștefănești pentru obținerea acestor informații.

Primăria Ștefănești a comunicat reprezentanților Ministerului Apărării Naționale o listă cu proprietarii terenurilor care se aflau în vecinătatea unității militare. Luându-se legătura cu aceștia, a rezultat că o suprafață de aproximativ 10 ha (singura disponibilă la acel moment), situată în partea de Est a unității fusese înstrăinată de proprietari către Becali George. În aceste condiții, s-a luat legătura cu inculpatul Becali George, care s-a declarat de acord cu cedarea suprafeței de teren deținută, numai în condițiile încheierii unui contract de schimb.

Maiorul Trașcă Constantin a întocmit raportul intitulat „Detalii asupra terenului de la Ștefănești”, din care rezulta că terenul din zonă este un teren foarte fertil, iar

datorită dispunerii sale era foarte căutat de întreprinzători pentru construcții de case, întreprinderi, spații de depozitare sau spații comerciale, că proprietarul Becali Gheorghe a fost de acord numai cu schimbul și nu a acceptat vânzarea terenului, și că ceilalți proprietari de pe latura de vest a cazărmii nu au acceptat discuții, întrucât intenționau să construiască în interes personal, pe latura de V-NV-NE, că exista un teren folosit ca izlaz comunal, precum și un teren arabil aparținând unor cetățeni din localitățile Ștefănești, Pipera, Crețuleasa sau Voluntari care nu au acceptat vânzarea terenului către M. Ap. N.

Raportul a fost înaintat Șefului Direcției Gospodărie, martorului Ioan Tănăsescu. Acesta, la rândul său, prin adresa nr. A. 1414 din 10.08.1995, a comunicat șefului Direcției Construcții și Domenii Militare, martorului Stănășilă Constantin, că a fost identificată în zona Ștefănești o suprafață de aprox. 10 ha ce poate fi folosită pentru completarea bazei furajere a fermei existente în zonă și că terenul aparținea inculpatului Becali George, care era interesat de obținerea unei suprafețe de teren în zona fermei agrozootehnice Roșia din subordinea Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene.

În perioada imediat următoare, inculpatul Becali George a fost invitat să participe la o discuție cu reprezentanții Ministerului Apărării Naționale, cu privire la un eventual schimb de terenuri. Discuția a avut loc în prezența Șefului Direcției Domenii și Construcții Militare, precum și a Șefului Direcției Gospodărie, inculpatului Becali George propunându-i-se să accepte în schimbul terenului de la Ștefănești, o suprafață de teren în București, în apropierea stadionului Ghencea, teren ce se afla în administrarea Secției Gospodărie. Propunerea a fost refuzată, acesta solicitând teren în apropierea locuinței sale, respectiv în zona fermei agrozootehnice Roșia.

Întrucât terenul de la Ferma Roșia se afla în administrarea Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, Direcția Construcții și Domenii Militare, prin adresa nr. A 7186/21.09.1995 i-a solicitat acestuia analizarea posibilității realizării schimbului, cât și exprimarea unui punct de vedere cu privire la acest aspect.

Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, prin adresa K 3191 din 09.10.1995, și-a dat acordul de principiu cu privire la schimb, propunând să fie cedată o suprafață de circa 10 ha situată în partea de Nord a cazărmii, limitrof amplasamentului pentru locuințe de serviciu necesare cadrelor militare din Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene.

A avut loc o nouă discuție cu inculpatul Becali George, la sediul Direcției Construcții și Domenii Militare, la care au participat Șeful acestei Direcții, martorul Stănășilă Constantin, șeful Direcției Gospodărie, martorul Ioan Tănăsescu și reprezentanți ai Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene. Nici de această

dată inculpatul Becali George nu a fost de acord cu schimbul propus, solicitând întreaga ieșire la Șoseaua Pipera, astfel că discuțiile privind schimbul s-au sistat.

Cu adresa nr. A 775 din 28.03.1996, Direcția Gospodărie l-a invitat, din nou, pe inculpatul Becali George la sediul unității pentru a stabili dacă schimbul de terenuri mai era de actualitate.

La data de 05.06.1996 a avut loc o întâlnire între reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale, respectiv Șeful Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, martorul Săndulescu Ion și locțiitorul acestuia pe probleme logistice, martorul Preda Ion, comandantul fermei Roșia, martorul Ivan Aurel, martorul Cristea Costache, din cadrul compartimentului cazare, și inculpatul Becali George, acesta din urmă fiind de acord cu schimbul și cu zona propusă.

La finalul discuției, Șeful Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, martorul Săndulescu Ion, i-a comunicat inculpatului că dorește construirea, la intrarea în Parcul Herăstrău, a unui monument care să cuprindă numele tuturor aviatorilor căzuți la datorie după anul 1936. Având în vedere că inculpatul deținea firme de construcții, martorul i-a solicitat ajutorul în turnarea unei plăci de aproximativ 20 m lungime, inculpatul promițând că va ajuta Ministerul Apărării Naționale.

La scurt timp după această întâlnire, prin adresa K 1258 din 07.06.1996 Șeful Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene a comunicat Direcției Domenii și Construcții Militare, că, în urma discuției cu Becali George, acesta a fost de acord cu schimbul de terenuri și cu zona propusă.

Ca atare, la data de 19.06.1996, la sediul Direcției Domenii și Construcții Militare, s-a întocmit o minută în care s-a consemnat acordul Ministerului Apărării Naționale de a transmite din proprietatea statului și din administrarea sa, în proprietatea lui Becali George, terenul în suprafață de 10 ha, situat în Șoseaua Erou lăncu Nicolae, precum și cel al inculpatului Becali George de a transmite din proprietatea sa, în proprietatea statului și administrarea Ministerului Apărării Naționale suprafața de 10 ha teren situată în partea de est a cazărmii București Ștefănești.

Direcția Domenii și Construcții Militare, prin șeful acesteia, martorul Stănășilă Constantin, a înaintat Ministrului Apărării Naționale, prin Departamentul Înzestrării și Logisticii Armatei, Raportul nr. 7182 din 26.08.1996 prin care arăta că, din rațiuni ce privesc folosirea Cazărmii București Ștefănești, șeful Statului Major General a ordonat întreprinderea măsurilor necesare extinderii perimetrului cazărmii, că în acest sens s-a luat legătura cu inculpatul Becali George, discuțiile și negocierile purtate fiind consemnate în minuta din 19.06.1996, solicitându-se acordul efectuării

schimbului, urmând ca, ulterior, Direcția Domenii și Construcții Militare să întreprindă demersurile necesare.

Raportul a fost avizat favorabil de către Popa Florentin, șeful în exercițiu al Departamentului Înzestrării și Logisticii Armatei și înaintat cabinetului Ministrului Apărării Naționale.

După înregistrarea acestuia la cabinetul ministrului, la data de 14.10.1996, întrucât ministrul Gheorghe Tinca lipsea din minister, raportul i-a fost prezentat Șefului Statului Major General, inculpatului Cioflină Dumitru, care era înlocuitorul de drept al ministrului, și care l-a rezoluționat favorabil.

Având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991, schimbul de terenuri aparținând statului și aflate în administrarea altor instituții se făcea numai cu avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației, Direcția Domenii și Construcții Militare a întreprins demersuri în vederea obținerii avizului de schimb. Totodată, s-a adresat și Biroului Local de expertize tehnice judiciare în vederea desemnării unui expert care să evalueze terenurile ce făceau obiectul schimbului.

La solicitarea Direcției Domenii și Construcții Militare, O.C.A.O.T.A. (Oficiului de Cadastru Agricol și Organizarea Teritoriului Agricol) a emis Avizul nr. 2974 din 08.11.1996, după care, la data de 11.11.1996 documentația a fost înaintată la Ministerul Agriculturii și Alimentației, iar la 10.12.1996 a fost emis avizul favorabil nr. 369, prin care s-a aprobat efectuarea schimbului de terenuri între Ministerul Apărării Naționale și Becali George.

La 02.12.1996, expertul evaluator Turcu Miron a depus raportul de evaluare al terenurilor supuse schimbului, în care a concluzionat că valorile acestora erau aproximativ egale (50.052 rol/mp terenul aparținând lui Becali George și 54.215 rol/mp terenul aparținând Ministerului Apărării Naționale).

După obținerea avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației, în conformitate cu art. 52 din Legea 18/1991, s-a încheiat procesul verbal nr.3319 din 11 decembrie 1996, prin care, în prezența inginerului Popescu Eugen, delegat O.C.O.T.A. București, Ministerul Apărării Naționale a predat inculpatului Becali George suprafața de 8,80 ha teren arabil situat în extravilanul comunei Voluntari, iar inculpatul Becali George a predat Ministerului Apărării Naționale suprafața de 9,38 ha teren arabil situat în extravilanul comunei Ștefănești.

Procesul verbal a fost semnat de către inculpatul Becali George (de predare și primire) și de reprezentanții unităților militare care predau (Ivan Aurel și Ciurdea Mitică) și respectiv, primeau terenul (Trașcă Constantin și Tomescu Adrian), precum și de reprezentantul O.C.O.T.A, fiind vizat de către Oficiul de Cadastru și Organizare a Teritoriului.

La data de 18.12.1996, inculpatul Becali George a solicitat transcrierea procesului verbal 3319 din 11 decembrie 1996 în Registrul de transcriptiuni și inscripțiuni al Judecătoriei Buftea, iar la 24 decembrie 1996, notarul public Teodor Grigore Boșca a legalizat semnăturile de pe același proces verbal.

Lipsa unei consilieri corespunzătoare din partea notarului public și faptul că dispozițiile art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991 nu prevedeau clar forma autentică pentru contractele de schimb încheiate în baza avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației, au condus ca, la acel moment, contractul de schimb să nu fie încheiat în formă autentică, deși a avut loc punerea în posesie a ambelor părți și niciuna dintre acestea nu a urmărit amânarea transferului dreptului de proprietate.

Ulterior, la 05.10.1998, la Biroul Notarial „Liberta”, notar public Teodor Grigore Boșca a fost autentificat și semnat contractul de schimb imobiliar între Ministerului Apărării Naționale, reprezentat de martorul Zet Dumitru și inculpatul Becali George.

După încheierea schimbului, la data de 20.12.1996, inculpatul Becali George a predat, cu titlu de sponsorizare a monumentului comemorativ alaviatorilor, martorului Preda Ion, colonel în cadrul UM..... București, suma de 100 milioane lei. Suma a fost preluată în baza procesului verbal din data de 20.12.1996, depusă la Banca Română pentru Dezvoltare, fiind restituită inculpatului de către Statul Major al Forțelor Aeriene, la data de 18.02.2002, cu motivarea că aceasta nu a putut fi utilizată, întrucât nu s-a reușit atragerea resurselor necesare finanțării proiectului.

2. În legătură cu schimbul de terenuri dintre Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George, aprobat de către inculpatul Babiuc Victor:

Proiectul programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 înaintat C.S.A.T.-ului în luna iunie 1996 nu a mai fost discutat în cadrul acestei instituții din cauza alegerilor parlamentare și prezidențiale din cursul lunii noiembrie 1996, acesta fiind restituit Ministerului Apărării Naționale la data de 12.12.1996 pentru a fi actualizat. Statul Major General și Oficiul Central de stat pentru probleme speciale au reactualizat programul, fiind menținută construirea punctului de comandă în localitatea Ștefănești.

Conform procedurii, noul Ministru al Apărării Naționale, inculpatul Babiuc Victor, a semnat Raportul de prezentare a programului de pregătire operativă a teritoriului țării, care, alături de programul cu obiectivele propuse a fi realizate în perioada 1997-2000 au fost înaintate Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

Prin hotărârea nr. 9 din 17 ianuarie 1997 Consiliul Suprem de Apărare a Țării aprobat programul, acesta fiind comunicat ulterior Ministerului Apărării Naționale.

La 18.03.1997, Statul Major General, la conducerea căruia se afla generalul Constantin Degeratu, prin locțiitorul acestuia, a transmis șefului Direcției Domenii și

Construcții Militate prin adresa nr. SA2/112, extrasul cu obiectivele prevăzute în programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare, solicitându-se luarea măsurilor ce se impun pentru fundamentarea, elaborarea documentațiilor tehnice și realizarea lucrărilor noi de construcții-montaj, continuarea investițiilor începute anterior. Printre obiectivele prevăzute era menționat și punctul de comandă din localitatea Ștefănești, jud. Ilfov.

La data de 29.08.1998, sub nr. 5374/29.08.1998 a fost înregistrată la cabinetul Ministrului Apărării Naționale oferta formulată de inculpatul Becali George pentru efectuarea unui nou schimb cu Ministerul Apărării Naționale, acesta manifestându-și disponibilitatea de a ceda 27 ha teren în zona corn. Ștefănești în schimbul a 27 ha în zona com. Voluntari, jud. Ilfov.

Documentul a fost primit de către Ministrul Apărării Naționale, inculpatul Babiuc Victor, la data de 30.08.1998 și rezoluționat prin mențiunea „*dl. gl. Stănășilă, discuții*”. La data de 31.08.1998, martorul Stănășilă Constantin, șeful Direcției Construcții și Domenii Militare, l-a informat pe inculpatului Babiuc Victor asupra faptului că schimbul solicitat ar putea interesa ministerul, întrucât era necesară mărirea suprafeței de teren deținută la Ștefănești, în vederea realizării obiectivului aprobat de CSAT.

Oferta făcută Ministerului Apărării Naționale a fost înaintată Secției patrimoniu imobiliar, care a solicitat, prin rezoluție, clarificări „privind aspectul juridic al proprietății statului pe terenul Roșia, cerând poziția Ministerului Justiției și Ministerului Agriculturii și Alimentației”. În acest sens, s-a propus Ministrului Apărării Naționale semnarea a două scrisori către Ministerul Justiției și Ministerului Agriculturii și Alimentației pentru a-și exprima poziția cu privire la posibilitatea efectuării schimbului. Inculpatul Babiuc Victor și-a însușit această propunere, semnând scrisorile adresate celor două ministere.

Prin adresa nr. 45014/17.09.1998, Ministerul Agriculturii și Alimentației răspunde că reglementările existente la data respectivă cu privire la domeniul public sunt lapidare și nu se poate trage o concluzie fermă cu privire la natura juridică a terenului aflat în administrare M.Ap.N., arătând că, după adoptarea Legii privind proprietatea publică, ce se afla în dezbateră Parlamentului, se va putea formula un punct de vedere clar.

La rândul său, Ministerul Justiției, cu adresa nr. 11/90077/19.09.1998, a transmis o notă prin care își exprima punctul de vedere în sensul că imobilele deținute de către M.Ap.N. nu pot avea decât regimul juridic al bunurilor aflate în proprietatea publică a statului, că dispozițiile Legii 58/1998 interziceau schimbul de terenuri agricole aflate în proprietatea publică a statului și că, pentru efectuarea schimbului, terenul trebuie trecut din proprietatea publică în proprietatea privată a

statului, operațiune ce, potrivit art. 6 din O.G. 15/1993, este în competența Guvernului.

În această situație, Direcția Domenii și Construcții Militare a întocmit raportul nr. A 9675/12.10.1998, în care se arăta că în cazarma urma să se execute un obiectiv special, de importanță deosebită, punctul de comandă aprobat de C.S.A.T., precum și un proiect de Hotărâre a Guvernului pentru abilitarea Ministerului Apărării Naționale să efectueze un schimb de terenuri.

La aceeași dată, 12.10.1998, sub nr. SG 348, a fost înregistrată o nouă adresă, nr. 11/90077/1998, prin care Ministerul Justiției, sub semnătura ministrului Valeriu Stoica, a transmis o completare la răspunsul anterior. Astfel, s-au comunicat criteriile prevăzute de lege pentru a stabili apartenența unui bun la domeniul public, respectiv declarația legii și afectarea bunului respectiv, adică uzul sau interesul public căruia îi era destinat un anumit bun, arătându-se că, până la intrarea în vigoare a Legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, Ministerul Apărării Naționale poate stabili care este natura juridică a terenului pe care îl deține, ținând seama de dispozițiile art. 4 și art. 5 din Legea 18/1991, în funcție de destinația efectivă a terenului în cauză.

În aceste condiții, raportul nr. A 9675/12.10.1998 nu a fost avizat de către inculpatul Babiuc Victor, Ministerul Apărării Naționale adresându-se din nou Ministerului Agriculturii și Alimentației (la 16.10.1998), solicitând exprimarea unui punct de vedere privind „posibilitatea legală de a efectua un schimb de teren între Ministerul Apărării Naționale și un proprietar, persoană fizică”.

La această nouă adresă, Ministerul Agriculturii și Alimentației a comunicat faptul că prin Legea 54/1998 a fost abrogat capitolul V din Legea 18/1991 a fondului funciar și că, în prezent, conform art. 12 alin. 1 și 2 din Legea 54/1998, schimburile de terenuri între persoane fizice sau între persoane juridice private ori între persoane fizice și persoane juridice private, se face cu acordul părților contractante, nemaifiind necesară obținerea unor avize din partea Ministerului Agriculturii sau Alimentației.

Deși inițial poziția Direcției Legislative și Contencios a fost aceea că singura modalitate de rezolvare a problemei o constituia adoptarea unei hotărâri de Guvern, refuzând astfel să avizeze favorabil rapoartele întocmite de către Direcția Domenii și Construcții Militare, la data de 10.11.1998, având în vedere poziția Ministerului Justiției, precum și aspectele prezentate de către Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene și Direcția Domenii și Construcții Militare sub aspectul utilității schimbului, prin avizul nr. 476/10.11.1996 a avizat favorabil efectuarea schimbului, în condițiile dreptului comun, respectiv ale Legii 54/1998, cu mențiunea ca, structura abilitată din cadrul Ministerului Apărării Naționale, Direcția Domenii și

Construcții Militare, să se pronunțe explicit asupra caracterului privat al afectățiunii imobilului, adică uzul sau interesul căruia îi este destinat terenul în cauză.

În aceste condiții, Șeful Direcției Domenii și Construcții Militare a întocmit raportul nr. A 10873/16.11.1998, în care, prin raportare la criteriile art. 4 și 5 din Legea 18/1991, motivând faptul că terenul nu era afectat de utilități publice și nu era strict utilizat pentru nevoia de apărare, destinația acestuia fiind de fermă agrozootehnică, astfel că nu putea aparține domeniului public al statului, a propus Ministrului Apărării Naționale să fie de acord cu efectuarea schimbului prin echivalență valorică, urmând ca Direcția Domenii și Construcții Militare să facă demersurile necesare pentru perfectarea documentelor legale. Raportul a fost aprobat de către Ministrul Apărării Naționale.

Direcția Domenii și Construcții Militare s-a adresat Biroului experților judiciari tehnici și contabili de pe lângă Tribunalul București, solicitând efectuarea unei unui raport de evaluare a terenurilor de făceau obiectul schimbului. În cauză a fost desemnat expertul topo Vasiloiu Marin care, la data de 02.02.1999, a întocmit raportul de expertiză prin care concluziona că, pentru un schimb echitabil, Ministerul Apărării Naționale trebuie să predea inculpatului Becali George o suprafață de 20,9 ha și să primească o suprafață de 21,5847 ha. În același timp, Direcția Construcții și Domenii Militare, prin adresele SA 142/18.01.1999 și SA 292/02.02.1999 trimise prim loctiitorului șefului Statului Major General, a solicitat ca, în raport de Programul de pregătire operativă a teritoriului țării aprobat de Consiliul Suprem de Apărare Țării prin Hotărârea nr. 9 din 17.01.1997, să întreprindă demersuri în vederea promovării notei de fundamentare privind realizarea obiectivului militar la Ștefănești și, totodată, să-și exprime un punct de vedere privind suficiența suprafeței deținută de Ministerul Apărării Naționale.

Ca răspuns la aceste solicitări, prin Raportul nr. ET 683/30.03.1999 prim - loctiitorul șefului Statului Major General l-a informat pe șeful Statului Major General că, în vederea realizării obiectiv militar de la Ștefănești este necesară o suprafață maximă de 100 ha, iar notele de fundamentare trebuie să fie întocmite de către beneficiar, Statul Major al Forțelor Terestre, în anul în care se vor aloca fonduri bugetare, propunând comunicarea acestui punct de vedere către Direcția Domenii și Construcții Militare.

Șeful Statului Major General, martorul Constantin Degeratu, a dispus efectuarea unei documentații preliminare cu privire la configurația propusă a suprafeței considerată necesară pentru realizarea obiectivului, cu prezentarea situației juridice a terenurilor ce au fost avute în vedere pentru a fi achiziționate, precum și exprimarea unor puncte de vedere de către diverse direcții din cadrul Statului Major General.

Raportul ET 683/30.03.1999 a fost înaintat, în copie, Direcției Domenii și Construcții Militare.

La data de 06.04.1999, Șeful Direcției Domenii și Construcții Militare a prezentat un nou raport Ministrului Apărării Naționale, nr. A 3555/06.04.1999, în care a menționat demersurile efectuate pentru realizarea schimbului și i-a propus să își exprime acordul cu privire la efectuarea propriu-zisă a schimbului. Raportul a fost avizat favorabil de către șeful Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, martorul Bucșe Gheorghe, care avea în administrare terenul de la ferma Roșia.

Având în vedere că asigurarea verificării și încadrării în prevederile legislației în vigoare a documentelor ce se trimiteau spre analiză, avizare sau aprobare ministrului, se realiza de către Secretarul General al Ministerului Apărării Naționale, după primirea acestui raport, inculpatul Babiuc Victor a solicitat exprimarea unui punct de vedere martorului Rațiu Adrian, care ocupa această funcție.

Martorul Rațiu Adrian a întocmit un material din care rezulta că operațiunea de schimb este legală și oportună, propunând aprobarea acesteia.

De asemenea, Direcția Domenii și Construcții Militare a întocmit un nou raport, pentru completarea informării ministrului apărării naționale, nr.A 3813 din 15.04.1999, prin care acesta era informat asupra condițiilor în care s-a realizat primul schimb de terenuri, accentuându-se faptul că schimbul se face prin echivalență valorică, determinată printr-un raport de expertiză al Biroului de Expertize Contabile și Tehnice de pe lângă Tribunalul București și că expertul a fost autorizat de Oficiul Național de Cadastru să efectueze astfel de operațiuni.

După primirea punctului de vedere din partea Secretariatului general al ministerului, precum și a raportului suplimentar A 3813 din 15.04.1999, la data de 19.04.1999, inculpatul Babiuc Victor a avizat favorabil propunerea de efectuare a schimbului de terenuri.

Având în vedere că raportul de expertiză fusese efectuat la data de 09.02.1998, Direcția Domenii și Construcții Militare s-a adresat din nou Biroului de Expertize Contabile și Tehnice de pe lângă Tribunalul București, solicitând să se comunice dacă raportul întocmit în cauză își păstrează valabilitatea, iar în caz contrar, să fie actualizat.

Valorile au fost reactualizate de către același expert, care, la data de 26.04.1999, a întocmit o completare la raportul de expertiză, păstrând aceeași proporție a terenurilor.

Prin raportul 4866 din 13.05.1999, șeful Direcției Construcții și Domenii Militare a comunicat Statului Major General faptul că între Ministerul Apărării Naționale și d-nul Becali George a intervenit un schimb de terenuri, adresând solicitarea ca suprafața de teren obținută să fie administrată de Direcția Gospodărie.

Ca răspuns la această adresă, Statul Major General prin adresa nr. ET 1214 din 31.05.1999, a comunicat Direcției Domenii și Construcții Militare că terenul de 21,58 ha va rămâne în administrația acestei direcții până când i se va preciza destinația.

Ulterior, la data de 02.06.1999, printr-un proces verbal încheiat între părți, în prezența reprezentantului OCAOTA, martorul Bulborea Dumitru, a avut loc punerea în posesie a coschimbașilor, iar la data de 04.06.1999 la Biroul Notarului Public Theodor Grigore Boșca sub nr.1215 a fost autentificat contractul de schimb între Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George.

3. Cu referire la contractul de vânzare cumpărare încheiat între inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca și inculpatul Becali George:

La data de 07.07.1998, inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca, fiica din prima căsătorie a inculpatului Babiuc Victor, a cumpărat de la inculpatul Becali George o suprafață de teren de 700 mp contra sumei de 5.000.000 lei, teren ce provenea în suprafața obținută în urma primului schimb încheiat cu Ministerul Apărării Naționale. Tranzacția a fost intermediată de o persoană pe nume Mihai, care i-a prezentat inculpatei atât terenul, cât și prețul vânzării, întâlnirea cu inculpatul Becali George având loc doar la notar.

După încheierea contractului în formă autentică, inculpata a depus o copie a acestuia la Administrația Financiară a comunei Voluntari, deschizându-se astfel rol fiscal, și totodată a intabulat terenul prin înscrierea în Registrul de Transcripțiuni și Inscripțiuni al Judecătoriei Buftea.

În opinie majoritară, prima instanță a considerat că, o primă problemă ce se impune a fi analizată în cauză, este aceea a titlului în baza căruia statul român deținea terenurile ce au făcut obiectul celor două contracte de schimb încheiate între Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George.

Având în vedere faptul că statul, prin Ministerul de Finanțe, s-a considerat vătămat prin săvârșirea faptelor pentru care inculpații au fost trimiși în judecată, solicitând diferența dintre valoarea terenurilor ce a făcut obiectul schimbului și, mai mult, împrejurarea că producerea unei pagube reprezintă un element din conținutul constitutiv al infracțiunii de abuz în serviciu, instanța a verificat, în primul rând, în ce măsură patrimoniul statului a fost diminuat prin presupusa faptă penală. Aceasta înseamnă pierderea unei suprafețe de teren despre care se susține că ar fi proprietatea statului, concomitent cu dobândirea dreptului de proprietate asupra altei suprafețe de teren, care însă nu ar fi avut aceeași valoare.

Înalta Curte - Secția penală a reținut că aceleași aspecte, privind titlul de proprietate al statului asupra terenului de la Ferma Roșia, au fost analizate prioritar și în rechizitoriu, încercând să se demonstreze, mai întâi faptul că terenurile în

discuție se aflau în proprietatea statului și, apoi că acestea aparțineau domeniului public și astfel, nu puteau face obiectul unui contract de schimb.

Analizând probatoriul administrat în cauză sub acest aspect, Înalta Curte, *în majoritate*, a reținut că, în fundamentarea pretențiilor formulate prin cererea de constituire de parte civilă și la solicitarea instanței, Ministerul Finanțelor a depus la dosar precizări cu privire la titlul statului asupra terenurilor care au făcut obiectul contractelor de schimb și regimul juridic al acestora (filele 297 și următoarele vol.II d.i.), arătând că, în aplicarea Legii 139/1940 asupra rechizițiilor, a fost emis ordinul de rechiziție nr. 8609/1947 și ordinul de încartiruire nr. 8638/1947, prin care imobilul ce a făcut obiectul schimbului a fost trecut în proprietatea statului. În baza acestui ordin, reprezentanții din Serviciul specializat al Ministerului Afacerilor Interne au procedat la predarea fermei rechiziționate către Uniunea femeilor Antifasciste din România Sectorul I Galben. Ulterior bunul a fost trecut la sectorul „Ferme” din subordinea Gospodăriei de partid al CC al PCR, pentru ca prin Protocolul din 02.02.1984 să fie transferată în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

În raport de dispozițiile art. 645 din Codul Civil, care prevăd că proprietatea se dobândește prin accesiune sau încorporațiune, prin prescripție, prin lege și prin ocupațiune, s-a arătat că titlul statului îl constituie Legea nr. 139/1940, prin care imobilul a trecut din proprietate privată, în proprietatea publică a statului.

Parchetul a reținut aceleași aspecte în rechizitoriu, arătând că împrejurarea că terenul în discuție a făcut obiectul unor rechiziții nu poate conduce la concluzia lipsei unui titlu valabil al statului. În acest sens, s-a învederat că sistemul nostru constituțional recunoaște posibilitatea titularului domeniului public de a utiliza procedee de transmitere forțată a proprietății bunurilor, care presupun constrângerea particularului de a ceda bunul său în numele unui interes general.

În susținerea acestui punct de vedere au fost invocate decizii ale Curții Constituționale. Astfel, în Decizia nr. 54/2005 Curtea Constituțională a reținut, pe baza practicii anterioare, că *trebuie să se recunoască statului dreptul de a hotărî neîngrădit asupra regimului juridic al bunurilor intrate în patrimoniul său în baza unor titluri conforme cu legislația existentă în momentul dobândirii lor, precum și de a stabili modul în care - prin restituire în natură, prin plata unor despăgubiri sau în orice altă modalitate - foștii proprietari sau moștenitorii acestora vor beneficia de reparații pentru prejudiciile suferite prin aplicarea unor prevederi legislative în perioada 06.03.1945 - 22.12.1989.*

De asemenea, prin Decizia nr.3/1993, Curtea Constituțională a stabilit că prevederile constituționale actuale nu pot avea drept urmare desființarea unui drept de proprietate constituit anterior intrării în vigoare a Constituției, dispozițiile acesteia aplicându-se numai în ce privește regimul dreptului respectiv.

Ulterior, prin Decizia nr. 73/1993, Curtea Constituțională a statuat că, în ce privește soluționarea legilor în timp, legea posteroară nu poate, fără a avea caracter retroactiv, să aducă atingere modalității în care legea anterioară a constituit dreptul respectiv, modalitate guvernată de principiul „*tempus regit actum*”. Se reține în acest sens că, *chiar dacă naționalizarea sau „ alte moduri prin care, sub imperiul unor legi anterioare, a luat naștere dreptul de proprietate al statului constituit potrivit reglementărilor legale anterioare actualei legi fundamentale, dreptul subiectiv al statului nu este stins indiferent demodificările legislative aduse regimului proprietății. Curtea a statuat că „dreptul fostului proprietar se naște în viitor, prin aplicarea prevederilor legale care îi constituie acest drept”, prevederile art. 41 din Constituție cu privire la garantarea și ocrotirea proprietății fiind aplicabile numai după reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate.*

Curtea Constituțională s-a pronunțat, de asemenea, în sensul că revine instanțelor judecătorești să stabilească dacă în regimul reglementărilor legale de la data dobândirii bunului acesta a putut trece în proprietatea statului sau dacă, în lipsa unui titlu legal, o asemenea dobândire a proprietății nu a avut loc niciodată, reținându-se că, o lege care dispune retrocedarea unor imobile „nu poate să nu pornească de la premisa că bunurile ce se restituie sau pentru care se plătesc despăgubiri au aparținut statului”.

Totodată, s-a arătat că, prin decizia civilă nr. 561/02.03.2000 a Tribunalului București, definitivă prin decizia nr. 3597 din data de 07.11.2000 a Curții de Apel București, Secția a III-a civilă, s-a recunoscut existența unui titlu valabil al statului statuându-se, „...bunurile solicitate de reclamantă **fac parte din domeniul public al statului, fiind date în administrarea M.Ap.N. prin Protocolul din 1984.** Acest protocol este valabil și astăzi nefiind anulat de părțile care l-au încheiat, deci neîncadrându-se în art. 11 din Legea 213/1998”.

Parchetul a susținut că această hotărâre a instanței civile are, conform art. 44 alin. 3 Cod procedură penală, autoritate de lucru judecat în fața instanței penale, fiind o chestiune prealabilă clarificată de către instanța civilă.

În ceea ce privește hotărârile invocate de către inculpați, prin care se stabilea lipsa unui titlu valabil al statului asupra terenului deținut de Ministerul Apărării Naționale, respectiv sentința civilă nr. 1925/25.06.2001 a Judecătoriei Buftea, definitivă prin Decizia civilă nr. 3106 din 01.11.2001 a Tribunalului București, acestea au fost considerate lipsite de relevanță, cu motivarea că, în cauză, litigiul dintre părți s-a stins prin tranzacție.

Înalta Curte-Secția penală a constatat că niciuna din hotărârile judecătorești invocate nu are valoarea unei chestiuni prealabile dezlegate de către instanța civilă, care, conform art. 44 alin. 3 Cod procedură penală, ar avea autoritate de lucru

judecat în fața instanței penale, întrucât niciuna dintre acestea nu analizează existența titlului de proprietate al statului asupra terenurilor ce au făcut obiectul schimbului, situate în str. Erou lancu Nicolae (primul schimb) și Drumul Potcoavei nr. 5 (cel de-al doilea schimb).

Astfel, decizia nr. 561/02.03.2000 a Tribunalului București, definitivă prin decizia nr. 3597 din data de 07.11.2000 a Curții de Apel București, Secția a III-a civilă privește imobilul (teren și construcții) situat în Str. Drumul Potcoavei nr. 27, în cauză fiind respinsă acțiunea în revendicare cu motivarea că terenurile și construcțiile în care își desfășoară activitatea unitățile Ministerului Apărării Naționale fac parte din domeniul public al statului (poziția 29 din anexa la Legea 213/1998), și M.Ap.N. a făcut investiții importante în clădiri și teren. Pe de altă parte, prima instanță a constatat că hotărârea este pronunțată anterior intrării în vigoare a Legii 10/2001 care clarifică problema titlul statului în privința unor categorii de imobilelor preluate de acesta (situație ce va fi analizată ulterior).

Sentința civilă invocată de către inculpați, nr. 1925/25.06.2001 a Judecătoriei Buftea, rămasă definitivă și irevocabilă prin decizia civilă nr. 2809/17.12.2002, prin care s-a luat act nu de tranzacția părților, ci de renunțarea la recurs, privește o cauză civilă având ca obiect cererile de grănițuire formulate de mai multe persoane cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra unor suprafețe de teren din Ferma Roșia, aflate în administrarea M.Ap.N. Instanțele au admis cererile reclamantilor și au dispus grănițuirea terenului și obligarea Statului, prin Ministerul de Finanțe, să lase în deplină proprietate și pașnică folosință terenul în suprafață de 180.179 mp, ce se afla în administrarea Ministerului Apărării Naționale. În cadrul acestui proces civil, a fost invocată excepția nulității titlurilor de proprietate ale reclamantilor cu motivarea că terenul aflat în administrarea Ministerului Apărării Naționale aparține statului, respectiv domeniului public al acestuia, astfel că nu putea fi pus la dispoziția Comisiei de aplicare a Legii 18/1991.

Analizând această excepție privind presupusa apartenență a imobilului la domeniul public al statului, instanțele au învederat contradicția în care se afla Ministerul Apărării Naționale, întrucât, pe de o parte, se susținea că terenul din Ferma Roșia trebuia restituit familiei Rasidescu, caz în care imobilul nu constituia domeniu public, deoarece, dacă ar fi avut acest caracter, nu putea fi înstrăinat către nicio persoană și, pe de altă parte, referindu-se la reclamantii din cauză, se susținea că terenul se află în domeniul public al statului.

Prima instanță a constatat lipsa oricărei dovezi care să consacre caracterul de domeniu public al imobilului, și, procedând la compararea titlurilor, s-a reținut că Ministerul Apărării Naționale nu are decât un drept de administrare asupra terenului, în temeiul protocolului încheiat la 02.02.1984 cu sectorul ferme din

subordinea Secției de gospodărie de Partid a fostului CC a PCR, iar Ministerul de Finanțe nu a depus la dosar niciun titlu prin care să facă dovada existenței dreptului de proprietate a statului.

Deși, astfel cum a rezultat din cele anterior prezentate, în speță, prima instanță a analizat problema titlului statului asupra unor terenuri de la Ferma Roșia, apărările Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului de Finanțe, fiind sub acest aspect, identice cu cele formulate în prezenta cauză (filele 104 și urm. vol 17 d.u.p.), hotărârea avea în vedere alte suprafețe decât cele care au făcut obiectul contractelor de schimb încheiate între Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George, astfel că s-a apreciat că nu pot fi incidente dispozițiile art. 44 alin. 3 C.proc.pen.

Ca atare, Înalta Curte – Secția penală și-a propus să analizeze existența titlului statului asupra celor două terenuri în discuție, în raport de probatoriul administrat în prezenta cauză și de dispozițiile legale incidente.

Încă de la început s-a făcut precizarea că este în afara oricărei îndoieli faptul că, aparent, toată suprafața de teren aflată în administrarea Ministerului Apărării Naționale, inclusiv terenurile care au făcut obiectul contractelor de schimb, aparțineau statului. Însă, așa cum s-a arătat în mod constant în doctrină și jurisprudență, împrejurarea că un anumit bun este posedat și folosit de către stat sau de către o unitate administrativ teritorială, nu este suficientă pentru a demonstra că acesta se află în proprietatea statului, **întrucât această aparență nu are valoarea unui titlu de proprietate.**

Înalta Curte - Secția penală a constatat că titlul pe care l-a invocat Ministerul Finanțelor Publice în dovedirea faptului că patrimoniul statului ar fi fost prejudiciat prin faptele inculpaților trimiși în judecată, este Legea nr.139/1940 privind rechizițiile, arătându-se că, în acest fel, imobilul a trecut din proprietatea privată a unor persoane fizice în proprietatea publică a statului.

Art. 6 din Legea 139/1940 prevedea că „rechizițiile se fac în timp de pace sub formă de închiriere sau sub formă definitivă. Rechizițiile temporale în timp de pace se vor face cu plata imediată sau contra unui bon de folosință. Rechizițiile sub formă definitivă se vor face contra unui bon de rechiziție. Rechizițiile în timp de războiu, se fac în general sub formă definitivă. Se pot face rechiziții și sub formă de închiriere, transformându-se ulterior în rechiziții definitive dacă interesele armatei și națiunii ar cere aceasta. **Imobilele nu se pot rechiziționa decât în folosință**”.

Prima instanță a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ - teritoriale și bunurile dobândite de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, dacă au intrat în

proprietatea statului în temeiul unui titlu valabil, cu respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care România era parte și a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat.

În interpretarea acestui text de lege, în doctrină (V. Stoica, *Dreptul de proprietate publică*, Curierul Judiciar nr. 7/8 2004, M. Nicolae, *Considerații asupra Legii 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia*, revista *Dreptul* nr. 6/1999) s-a arătat că simpla posesie a imobilului de către stat nu are valoarea unui titlu de proprietate și, mai mult, chiar dacă statul sau o anumită unitate administrativ teritorială ar înfățișa un titlu de proprietate, dar acesta nu este valabil potrivit criteriilor stabilite de art. 6 alin. 1 din lege, nu este posibilă stabilirea apartenenței bunului la domeniul public. Ca atare, pentru ipoteza în care preluarea s-a făcut de către stat cu încălcarea dispozițiilor legale în vigoare în perioada respectivă, bunul a fost preluat de stat fără un titlu valabil, iar dreptul de proprietate nu s-a strămutat niciodată la stat, ci a rămas în patrimoniul titularului său, care a pierdut doar posesia bunului în cauză. Textul art. 6 din Legea 218/1998 este o aplicare a deciziei Curții Constituționale nr. 73/1995, care statua că "în cazul imobilelor preluate de către stat fără titlu, dreptul de proprietate al persoanei fizice nu a fost legal desființat, iar statul nu a devenit proprietar" (*Regimul Juridic al imobilelor preluate abuziv, Fl. Baias, B. Dumitrache, M. Nicolae, vol. I*)

Având în vedere dispozițiile art. 6 alin. final din Legea 139/1940, potrivit cărora *imobilele nu se pot rechiziționa decât în folosință*, în mod constant, în doctrină s-a arătat că imobilele rechiziționate în baza Legii 139/1940 nu sufereau o schimbare în ceea ce privește titularul dreptului de proprietate, preluarea de către stat se făcea, în toate cazurile, numai cu titlu de folosință, rechiziția fiind astfel o lipsire a proprietarului de atributul folosinței, pe durata prevăzută de lege. Pe cale de consecință, nerestituirea imobilului rechiziționat, la sfârșitul perioadei ce justifică această măsură excepțională, nu reprezenta decât o preluare fără un titlu valabil, indiferent că rechiziția fusese făcută pe timp de pace sau de război.

În același sens s-a pronunțat și practica judiciară, statuându-se, în mod constant, faptul că statul are în privința imobilelor rechiziționate doar o detenție precară (*dec. 232/8 iunie 1993 a CSJ*, în Repertoriu de doctrină și jurisprudență română, vol. I 1989-1994, C-tin Crișu și alții - intrarea în posesie a avut loc pe baza unui act administrativ de rechiziție care însă a conferit ca titlu numai o detenție precară și aceasta numai până la expirarea termenului pentru care fusese dispusă rechiziția, dată la care imobilul rechiziționat trebuia restituit proprietarilor săi; *dec. 13/1997 a Curții de Apel Ploiești*, în *Dreptul de proprietate și alte drepturi Reale* Vol. III, C. Turianu, V. Pătulea, - bunul revendicat fiind doar rechiziționat, deci trecut forțat în folosința statului, din rațiuni conjuncturale, legate de interesul național, și nu

în proprietatea statului, care este doar un detentor precar, iar detenția precară nu poate genera prescripția achizitivă).

Aceeași este și poziția Înaltei Curți de Casație și Justiție, care, într-o cauză civilă ce ridică probleme similare (imobil rechiziționat, aflat în administrarea Serviciului Român de Informații, cu privire la care statul pretindea că este proprietar și că acesta aparține domeniului public), statua următoarele: „*împrejurarea - care este de esența litigiului - dacă acest ordin de rechiziție și respectiv Decretul nr. 218/1960 - invocat ca temei al preluării - constituie sau nu titlu valabil al statului, presupune luarea în considerare a prevederilor art. 6 alin. 1 din Legea nr. 213/1998, care condiționează validitatea titlului statului de respectarea, la data preluării, a Constituției, legilor în vigoare și respectiv tratatelor internaționale la care România era parte.*

Or, chiar actele normative în vigoare la acea dată, care reglementau condițiile rechiziției și cartuirii de persoane, stipulau că „imobilele nu se pot rechiziționa decât în folosință” - art. 6 teza finală - Legea nr. 139/1940 - și respectiv că rechiziționarea implica doar o preluare temporară, pentru un interval determinat - Legea nr. 439/1945. Ca atare, potrivit acestor acte normative, rechiziția nu putea conduce la o preluare definitivă a imobilului de către stat.

În consecință, bunul rechiziționat a rămas tot timpul în proprietatea E.T., și cum Statul Român era un detentor precar nu l-a putut dobândi nici prin efectul Decretului nr. 218/1960 și respectiv al Decretului nr. 712/1966, acte normative de altfel, profund neconstituționale și care contraveneau flagrant art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, ratificată de România în decembrie 1955.

Cum titlul opus de stat în ce privește imobilul litigios nu poate reprezenta un titlu valabil de preluare, în înțelesul art. 6 alin. (1) din Legea nr. 213/1988, rezultă că autoarea reclamantului nu a pierdut niciodată dreptul de proprietate asupra imobilului revendicat, care s-a transmis astfel în mod valabil, pe cale succesorală”.

Aceleași considerente au fost avute în vedere de către instanțe la momentul admiterii acțiunii formulate de Rasidescu Marius Ion Ștefan și Rasidescu Ștefan Mihai Carol, al căror autor Rasidescu Carol era proprietarul unei suprafețe de teren din ferma Roșia, teren ce a fost rechiziționat de către stat la 11 noiembrie 1947. Prin sentința civilă 2462/05.06.1997 a Judecătoriei Buftea, definitivă și irevocabilă, acțiunea acestora a fost admisă, arătându-se că terenul ce a aparținut reclamantilor a fost rechiziționat și nu trecut în proprietatea statului. Ținând seama de natura juridică a măsurii luate, ce consta în punerea la dispoziție spre folosință temporară, rezultă că dreptul de proprietate asupra terenului în litigiu nu a fost transmis în nici un mod din patrimoniul autorului reclamantilor. De asemenea, împrejurarea că reclamantii nu au folosit terenul vreme îndelungată nu prezintă relevanță, întrucât

dreptul de proprietate nu se stinge prin neuz, fiind imprescriptibil extinctiv (fila 99 vol. 17 d.u.p.).

Lipsa oricărui titlu valabil al statului în privința imobilelor rechiziționate a fost, de altfel, recunoscută și de către legiuitor prin Legea 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, în sensul acesteia, prin imobil preluat abuziv înțelegându-se, conform art. 2 lit. f „imobilele preluate de către stat în baza Legii 139/1940 asupra rechizițiilor și care nu au fost restituite, ori pentru care proprietarii nu au primit compensații echitabile” (teza a II a, neaplicabilă în cauză, având în vedere situațiile în care nerestituirea imobilului a fost justificată ulterior prin edictarea unui act normativ de natură să „acopere” starea de nelegalitate constând în deținerea de către stat, în continuare, fără titlu valabil, a imobilului rechiziționat -*Regimul Juridic al imobilelor preluate abuziv- legea 210/2001 comentată și adnotată Fl. Baias, B. Dumitrache, M. Nicolae, vol. I).*

Deciziile Curții Constituționale, invocate de către parchet, pornesc de la premisa că statul a devenit proprietar „în baza unor titluri conforme cu legislația existentă în momentul dobândirii lor”, ceea ce nu este cazul în situația rechizițiilor de imobile, în care se transmitea în patrimoniul statului numai un drept de folosință gratuită și nu un drept de proprietate.

În raport de considerentele anterioare, având în vedere că Statul român, prin Ministerul Finanțelor Publice a invocat dispozițiile Legii 139/1940 ca temei al dreptului său de proprietate, Înalta Curte-Secția penală a apreciat că nu poate decât să constate că acesta era doar un simplu detentor precar al acestor terenuri. De altfel, lipsa unui titlu de proprietate și existența litigiilor cu privire la terenul aflat în administrarea Ministerului Apărării Naționale, precum și a notificărilor făcute în temeiul Legii 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 au determinat statul ca, prin Hotărârea Guvernului României nr. 679/13.11.2002, să transfere terenul de la Ferma Roșia în administrarea Consiliului Local al comunei Voluntari, în vederea soluționării acestor cereri (fila 202 vol. 17 d.u.p.).

Ca atare, în lipsa unui titlu de proprietate asupra terenurilor ce au făcut obiectul schimbului, nu se poate susține că patrimoniul statului a fost diminuat în vreun fel prin încheierea acestor contracte, statul român neputând solicita contravaloarea unor terenuri care, în realitate, nu i-au aparținut niciodată. Dimpotrivă, în urma schimbului acesta a dobândit proprietatea terenului din localitatea Ștefănești.

Un *eventual* prejudiciu (nedemonstrat până în acest moment) nu s-ar putea regăsi decât în patrimoniul adevăraților proprietari ai acestor terenuri, cărora li s-a

restituit teren în alte zone. Este de precizat și faptul că o parte din proprietarii terenului de la Ferma Roșia (Trifu Costache, Grigore Nicolae și Novacovici Dan Lucian) au formulat plângeri penale invocând diferența de valoare dintre terenurile care le-au fost restituite și cele care le aparțineau, parchetul dispunând disjungerea cauzei cu privire la aceste fapte (din cuprinsul rechizitoriului, fila 14, rezultând că terenul acestora a făcut obiectul schimbului între M.Ap.N. și SCAI Mogoșoaia, față de care s-a dispus, de asemenea, disjungerea cauzei).

Concluzionând, Înalta Curte-Secția penală a constatat că Statul român nu a suferit nici un prejudiciu prin încheierea contractelor de schimb și, întrucât prejudiciul este element constitutiv al laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată prev. de art. 248 rap. la art. 248¹ Cod penal, inexistența acestuia conduce la neîntrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii pentru care au fost trimiși în judecată inculpații Cioflină Dumitru, Babiuc Victor și Becali George.

Deși instanța de fond a apreciat că această constatare este suficientă pentru pronunțarea unei soluții de achitare în temeiul dispozițiilor art. 11 pct. 2 lit. a rap. la art. 10 lit. d Cod procedură penală, având în vedere faptul că, aparent, terenul se afla în proprietatea statului, iar inculpații trebuiau să își exercite atribuțiile de serviciu în raport de această aparență, Înalta Curte – Secția penală, în majoritate, a analizat în continuare și fondul acuzațiilor, pentru a demonstra că, și în ipoteza în care terenul ar fi fost în proprietatea statului, nu se poate reține că inculpații și-ar fi îndeplinit defectuos atribuțiile de serviciu.

Astfel, instanța de fond, analizând activitatea inculpatului Cioflină Dumitru, în sarcina căruia s-a reținut că, în perioada 1995-1997, în calitate de secretar de stat și șef al Marelui Stat Major General, a exercitat în mod abuziv atribuțiile stabilite prin lege în sarcina ministrului, dispunând prin ordin verbal persoanelor din subordine să efectueze demersuri pentru identificarea unui teren în localitatea Ștefănești apt pentru un schimb cu M.Ap.N. și să facă demersurile pentru realizarea schimbului; a aprobat schimbul de terenuri cu inc. Becali George fără informarea și fără acordul ministrului, în condițiile în care obiectivul de la Ștefănești nu era prevăzut în proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, iar schimbul se realiza în condiții dezavantajoase pentru minister din punct de vedere valoric și cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al terenurilor ce fac parte din domeniul public al statului; a stabilit necesitatea unui obiectiv militar nou la Ștefănești fără avizul Statului Major General - singurul abilitat potrivit art. 30 din Legea de organizare și funcționare a CSAT să stabilească obiectivele necesare pentru nevoile operative ale forțelor sistemului național de apărare, fapte care în drept întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată prev. de art. 248 rap. la art. 248

¹ Cod penal, a constatat că punctul de plecare al acuzațiilor aduse atât inculpatului Cioflină Dumitru, cât și inculpatului Babiuc Victor l-a reprezentat concluzia procurorului în sensul că în programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, înregistrat sub nr. A 2/00221 din 28.06.1996, (înaintat Consiliului Suprem de Apărare a Țării în perioada în care la conducerea Ministerului Apărării Naționale se afla Gheorghe Tinca) s-a prevăzut construirea unui punct de comandă pentru Statul Major al Trupelor de Uscat în localitatea *Buftea*, iar ulterior, fără nicio justificare a modului în care s-au modificat nevoile operative ale forțelor sistemului național de apărare în perioada iulie 1996 - ianuarie 1997, acesta a fost mutat în zona Ștefănești, comună ce avea ca primar pe Rababoc Anghel, cumnatul inculpatului Cioflină. S-a apreciat că în acest fel rechizitoriul a conturat ideea că inculpatul Cioflină Dumitru a introdus în programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, înaintat CSAT în ianuarie 1997 construirea unui obiectiv militar nou la Ștefănești, pentru a exista o justificare a schimbului de terenuri pe care l-a aprobat anterior.

Din analiza materialului probator administrat, atât în cursul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, prima instanță a constatat că, la dosar, nu există nicio probă care să susțină această concluzie, respectiv că, inițial, acest obiectiv militar fusese prevăzut a fi construit în localitatea *Buftea*.

Înalta Curte-Secția penală a reținut că, în programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, înregistrat sub nr. A 2/00221 din 28.06.1996, erau prevăzute construirea a trei puncte de comandă, fără a fi menționată locația acestora, iar în cel înaintat CSAT-ului în luna ianuarie 1997 era prevăzută construirea unui punct de comandă la Ștefănești.

De asemenea, prima instanță a reținut și faptul că Ministerul Public își fundamentează concluziile pe o hartă care însoțește programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 nr. A 2/00221 din 28.06.1996, unde, într-adevăr, în zona *Buftea* era marcat sub forma unui romb, un punct de comandă. Harta și programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 nu au putut fi declassificate, fiind însă cunoscute de inculpați, care și-au formulat apărări referitor la aceste înscrisuri.

Astfel s-a reținut că inculpatul Cioflină Dumitru a arătat faptul că harta nu i-a fost prezentată în toată perioada în care dosarul s-ar fi aflat la parchetul militar, ci numai când acesta a ajuns la Departamentul Național Anticorupție, susținând că aceasta nu este reală, o dovadă în acest sens fiind faptul că nu era întocmită în conformitate cu Atlasul General de semne convenționale A.N.7, în vigoare de la data de 01.05.1979 până la 15.09.1996, când a intrat în vigoare Regulamentul de semne convenționale și abrevieri A.N.3, și nici cu acesta din urmă.

S-a precizat că semnul convențional prezent pe hartă simbolizează un tanc, conform dispozițiilor de la cap. 2 pct. 10 poziția 234 b, pagina 93 din A.N.7, regulament în vigoare la momentul în care se presupune că harta ar fi fost realizată, semnul pentru un punct de comandă de tipul celui care urma să fie construit fiind un steag - cap. 2, pct. 1, pagina 20, la dosar fiind depuse, în cadrul probei cu înscrisuri, fotocopii de pe ambele regulamente militare (filele 197-213 vol. III), în ședința publică din 12.04.2012 fiind prezentate și originalul acestor documente. Martorul Chelaru Mircea, fost șef al Statului Major General a arătat, de asemenea, că simbolul pentru punctul de comandă de importanța celui de la Ștefănești sau pentru un punct de comandă aparținând trupelor de uscat de nivel armată este format dintr-un steag într-un chenar dublat de două linii paralele pe orizontală.

Înalta Curte-Secția penală a constatat că, într-adevăr, semnul convențional prevăzut de regulamentele militare pentru un punct de comandă este un steag (filele 201, 213 vol III d.i. - AN7 în vigoare până la 15.09.1996 și AN3 care a înlocuit AN7), rombul fiind utilizat pentru a simboliza un tanc mijlociu (AN7- fila 208 vol. III d.i.) și un militar (AN3 fila 213 vol. III d.i.).

Trecând însă peste aceste aspecte, având în vedere că Ministerul Apărării Naționale nu a contestat documentul, în condițiile în care i-a fost înaintat de către instanță în vederea declasificării, s-a apreciat că, și în ipoteza în care nu s-ar ridica nici un fel de discuții referitoare la neconcordanța dintre semnele convenționale utilizate și cele prevăzute de regulamentele militare, acest înscris nu poate susține concluzia la care s-a ajuns în cursul urmăririi penale, pe de o parte, pentru că deși harta apare ca anexă la programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, A 2/00221 din 28.06.1996, astfel că ar trebui să existe o corespondență totală între cele două documente, nu toate obiectivele care se regăsesc în program și pentru care este stabilită o locație se regăsesc și pe hartă, sau, mai mult, aceasta cuprindea obiective ce nu sunt stabilite de program. Astfel, dintre obiectivele de la pct. 1 (filele 7,8 dosar documente clasificate), pe harta nu s-a regăsit lucrarea de la pct. 1.7; pentru cele de la pct. 3, deși în program au fost stabilite lucrări în 4 localități, pe hartă au apărut lucrări în 6 localități; pentru obiectivele de la pct. 4 (fila 10) cele 3 localitățile de pe hartă nu corespundeau cu cele stabilite în program, acesta având în vedere lucrări doar în două dintre ele; la pct. 7.1 au fost stabilite lucrări de investiții în 17 localități, pe harta fiind doar 16 locații.

În ceea ce privește punctele de comandă necesare Statului Major General, Înalta Curte-Secția penală a reținut că la pct. 5 din program era prevăzută realizarea a trei puncte de comandă, fără însă să fie menționată și locația acestora,

În timp ce pe hartă sunt trecute doar două puncte de comandă, unul dintre acestea fiind stabilit a fi construit în zona Buftea.

De asemenea, niciunul dintre obiectivele incluse în program la solicitarea Ministerului de Interne nu se regăsește pe harta anexă. În aceste condiții, s-a apreciat că singura explicație a lipsei de corespondență dintre program și hartă este faptul că aceasta din urmă reprezintă cel mult o variantă de lucru sau un document provizoriu, care însă nu a fost finalizat.

S-a mai constatat că rechizitoriul nu a explicat, în niciun fel, care ar fi argumentele care ar conduce la concluzia că punctul de comandă de la Buftea era cel destinat Statului Major al Trupelor de Uscat sau care au fost argumentele care excludeau total varianta ca punctul de comandă ce nu se regăsea pe hartă să fi fost stabilit în zona Ștefănești.

Prima instanță a apreciat că examinarea cu atenție a hărții, verificarea programului de pregătire sau ascultarea sub acest aspect a martorilor care au îndeplinit funcții de conducere în cadrul Statului Major General și cărora le era accesibilă o atare informație, audierea persoanelor din cadrul Oficiului Central de Stat pentru probleme speciale (care în cursul cercetării judecătorești nu au putut fi ascultați, intervenind decesul acestora) ar fi exclus de la început varianta pe care parchetul și-a construit acuzarea.

Înalta Curte-Secția penală a constatat că întregul material probator administrat în cauză infirmă ipoteza parchetului, neexistând nicio probă care să conducă la o altă concluzie decât aceea că, și în programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, întocmit în timpul în care la conducerea ministerului se afla Gheorghe Tinca, punctul de comandă destinat Statului Major al Trupelor de Uscat era stabilit tot pentru zona Ștefănești, și, de altfel, construirea în această locație fusese și anterior aprobată în CSAT.

Înalta Curte-Secția penală a mai reținut că la Ștefănești Ministerul Apărării Naționale deținea un obiectiv militar (cazarma), un vechi fort de apărare, o construcție subterană, mascată de o gospodărie agrozootehnică. Obiectivul militar se afla în administrarea Secției întreținere, exploatare și dezvoltare puncte de comandă a Statului Major General, ca și punct de comandă, acesta fiind însă impropriu desfășurării unei activități de comandă (adresa nr. S/ID 84 din 03.05.1999 a șefului Direcției Operații din cadrul Statului Major General, fila 20 dosar doc. declassificate, vol. II d.i.).

Începând cu anul 1952 și până în anul 2002, armata română a făcut o serie de investiții în fortul de la Ștefănești, efectuând mai multe de lucrări de telecomunicații (declarație martor Mincu Constantin, filele 42-44 vol. III d.i., proiectele de execuție realizate de I.N.P.Tc. în folosul M.Ap.N. pentru fortul

Ștefănești, fila 240 vol. III d.i.), în toată această perioadă în fort existând echipamente de comunicații radio, telefonie, telegrafie, echipamente întreținute de către Statul Major al Comandamentului Trupelor de Transmisiuni, prin prezența zilnică a unei echipe de lucru.

Martorul Chelaru Mircea, lucrător operativ în cadrul Direcției Operații din Statul Major General între anii 1978- 1981 (ulterior Șef al Statului Major General), a învederat faptul că, încă din acea perioadă, existau discuții pentru construirea unui punct de comandă la Ștefănești, în completarea unui alt punct strategic ce se afla în apropiere, pentru conducerea forțelor naționale, respectiv a celor două armate care nu se aflau în subordinea Tratatului de la Varșovia și care aveau misiunea de apărare a teritoriului național. Din depoziția acestuia a mai rezultat că, în perioada 1994-1997, a lucrat ca șef al Colegiului de război, asigurând consultanță științifică experților din Statul Major General și a susținut cu această ocazie necesitatea menținerii locației de la Ștefănești și a tipului de comandament, respectiv punct de comandă îngropat (filele 142-143 vol. III d.i.).

Martorul Popa Ioan Florentin a arătat că, încă din anul 1991, când era secretar de stat și șef al Oficiului Central de Stat pentru probleme speciale, s-a pus problema construirii obiectivului de la Ștefănești, la solicitarea Șefului Statului Major General din acea perioadă, g-ral. col. Ionel Vasile (fila 112 vol. II d.i.).

Înalta Curte - Secția penală a reținut că în anul 1991 Consiliul Suprem de Apărare a Țării a aprobat realizarea unui punct de comandă la Ștefănești începerea acesteia fiind amânată din lipsa fondurilor (adresa nr. A0791/24.03.1997, fila 227 vol. III d.i, vol 24, fila 82 d.u.p.).

Cu privire la acest obiectiv, martorul Mincu Constantin, șef al Statului Major al Comandamentului Trupelor de Transmisiuni din anul 1991, membru al echipei de planificare a conducerii strategice a armatei române pe timp de pace, criză și război, a învederat că, în cursul anului 1992, a discutat cu Șeful Direcției Operații, generalul Gheorghe Radu, care era și prim locțiitorul Șefului Statului Major General „*problema pregătirii punctului de comandă de la Ștefănești pentru a fi un adevărat punct de comandă strategic*”.

Martorul a arătat că, în urma acestei discuții, Statul Major pe care îl conducea a inclus în programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare o lucrare de telecomunicații de 100 de perechi, între unitatea militară de la Otopeni și pădurea Tunari, acesta reprezentând locul în care urma să fie instalat centrul de transmisiuni al punctului de comandă, „*pădurea Tunari se afla la o distanță de 4 km de fortul de la Ștefănești și centrul de transmisiuni nu putea fi instalat peste fort, întrucât acesta ar fi constituit un indiciu de demascare*”, regula fiind ca acestea să nu se suprapună

peste nucleul de luptă, ci să fie la o distanță între 3 și 30 de km (declarație martor filele 42-44 vol. III d.i.).

Instalarea cablului s-a finalizat în anul 1994 (proiectul nr. 7022/18.03.1993 - fila 240 și urm. vol. III d.i.), în acel an, dar și ulterior, până în 2002, având loc o serie de aplicații operativ strategice (Jiul 1994, Star 1995, Orizont 1996, Zenit 1997, Azur 1998, Miraj 1999, Forța 2000, Sarmis 2000, Carpați 2002) executate de către comandamentul trupelor de transmisiuni, cu instalarea punctului de comandă al marelui cartier general în pădurea Tunari și angajarea elementelor de transmisiuni interioare din Centrul 89 principal de Transmisiuni din Fortul 5 Ștefănești II (fila 241 vol. III d.i.).

Martorul Mincu Constantin a confirmat declarația inculpatului Cioflină Dumitru, în sensul că, în cursul anului 1995, cu ocazia unei aplicații desfășurată în pădurea Tunari la care a participat și Șeful Statului Major General, la solicitarea acestuia, i-a raportat despre toate echipamentele de telecomunicații existente și legăturile cu fortul Ștefănești, discutând cu acea ocazie și problema spațiului și a dispersării mijloacelor tehnice pe care le dețineau.

Martorul a arătat că, în anul 1995, raportat la sistemul de telecomunicații existent și cel construit în anul 1993, fortul de la Ștefănești îndeplinea toate condițiile pentru a deveni un real punct de comandă. Astfel, armata română făcuse o rețea de transmisiuni permanente instalând un centru de rezervă a rețelei de transmisiuni în imediata apropiere a fortului Ștefănești, centru de rezervă București privind telefonía fixă era legat direct de Ștefănești, această unitate fiind legată și cu alte elemente de interes pentru fort. În raport de calitatea sa de membru al echipei de planificare a conducerii strategice a armatei martorul a afirmat „dacă există persoane care afirmă că acest punct de comandă trebuia localizat în altă parte, afirm cu toată convingerea că nu fac altceva decât să își dea cu părerea, indiferent ce grad ar avea în armată, întrucât toate detaliile tehnice și operaționale conduceau exclusiv spre zona Ștefănești. Este total exclusă o altă variantă a punctului de comandă pentru că nu aveam o asemenea mobilizare a aparatului și a cablurilor în altă parte. În zona Buftea nu exista absolut nimic și nu am desfășurat nicio aplicație în acea zonă. Nu cunosc să se fi ridicat vreodată problema construirii vreunui punct de comandă în acea zonă, oricum noi nu aveam echipamente în zona respectivă, era o zonă izolată care nu era legată de absolut nimic. Eu personal nu am văzut nicio hartă pe care să fie menționat un punct de comandă în zona Buftea. Am vizitat mai multe puncte de comandă din diverse țări din Europa. Raportat la ceea ce văzusem că înseamnă un punct de comandă strategic, i-am comunicat generalului Radu Gheorghe că nu putem să funcționăm cu vechiul fort de la Ștefănești care nu oferea condiții de viață pentru militari ci trebuie să ridicăm o nouă construcție cu o

construcție de mascare la suprafață, iar în subsol să fie un punct de comandă protejat " .

Totodată, s-a reținut și depoziția martorului Crețu Cristian, șeful Biroului de pregătire a teritoriului țării pentru apărare din cadrul Direcției Operații a Statului Major General, birou ce avea ca atribuții elaborarea programului cu obiectivele de pregătire a teritoriului țării pentru apărare. Martorul, care în perioada 1988-2000 s-a ocupat strict de elaborarea programelor privind planul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, a învederat că încă din anul 1991 Statului Major General i-a fost repartizat punctul de comandă de la Ștefănești, ulterior fortul fiind repartizat Statului Major al Trupelor de Uscat și că Direcția Operații a inclus în programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare lucrarea de la Ștefănești, constând în modernizarea și dezvoltarea punctului de comandă existent, prin construirea unor noi grupuri de lucrări subterane, întrucât spațiul existent avea o capacitate foarte mică, la nivel de regiment, fiind necesar un punct de comandă de tip armată, pentru conducerea acțiunilor de luptă. Martorul a mai arătat că „*nu cunosc să fi existat vreo discuție privind realizarea unui punct de comandă al trupelor de uscat pentru zona Buftea. În zona Buftea nu există nici un obiectiv al armatei. La mine nu a ajuns niciodată nicio propunere și nu cunosc să fi avut loc nicio discuție privitoare la o altă locație pentru punctul de comandă în afara comunei Ștefănești. Nu s-au făcut nici un fel de presiuni asupra mea pentru includerea în program a acestui punct de comandă și Direcția de operații a considerat utilă propunerea, întrucât orice categorie de forță a armatei are nevoie de un punct de comandă de unde să conducă acțiunile în caz de război sau mobilizare*”(filele 168-172, vol. II d.i.).În același sens este și declarația martorului din cursul urmăririi penale, cu precizarea că, în opinia martorului, nu s-a pus problema construirii unui nou punct de comandă, ci a dezvoltării celui deja existent, ceea ce presupunea construirea unor noi adăposturi de campanie subterane pentru conducere, logistică și activități colaterale.

Instanța de fond a reținut, de asemenea, și depoziția martorului Degeratu Constantin, locțiitor al Șefului Direcției Operații în anul 1996 și șef al Statului Major General în perioada 1997-2000, care a precizat că nu cunoaște, nici în calitate de șef al direcției operații de cadrul Statului Major General și nici în calitate de șef al Statului Major General, să fi existat vreun document sau vreo discuție privind amplasarea unui punct de comandă îngropat într-o altă zonă decât Ștefănești.

În consecință, Înalta Curte-Secția penală a constatat că niciunul dintre martorii audiați în cauză nu a putut să ofere nici măcar o informație privind o eventuală construcție a punctului de comandă la Buftea, precizându-se și faptul că era imposibil ca locația unui punct de comandă să fie stabilită sau schimbată de către o singură persoană (declarație martor Ghintaș Ioan Gavril).

În raport de cele anterior prezentate, prima instanță a reținut că întregul material probator administrat în cauză conduce la concluzia certă că decizia privind stabilirea punctului de comandă la Ștefănești a fost chiar anterioară venirii inculpatului Cioflină Dumitru la conducerea Statului Major General și că această lucrare, cu această locație, a fost cuprinsă în programul de pregătire a teritoriului pentru apărare prezentat CSAT-ului în vara anului 1996, când la conducerea ministerului se afla Gheorghe Tinca.

Cu privire la acuzațiile aduse inculpatului Cioflină Dumitru, că „a stabilit necesitatea unui obiectiv militar nou la Ștefănești fără avizul Statului Major General” în condițiile în care singurul abilitat era SMG și că, referitor la necesitatea și utilitatea Punctului de comandă de la Ștefănești, Statul Major General nu a prezentat niciodată un aviz ferm, mai mult chiar a negat necesitatea acestuia, în primul rând instanța a constatat că Ministerul Public nu a precizat care sunt avizele pe care Statul Major General trebuia să le dea și nu le-a dat și cine anume din cadrul acestei instituții trebuia să avizeze, în condițiile în care inculpatul Cioflină Dumitru era chiar șeful Statului Major General. S-a apreciat că dispozițiile legale la care face trimitere rechizitoriul, respectiv art. 30 din Legea de organizare și funcționare a CSAT, sunt pertinente în cauză, dar nu susțin în nici un fel acuzația parchetului. Astfel, s-a reținut că, potrivit art. 30 din Legea 73/1995, obiectivele de pregătire a teritoriului destinate satisfacerii nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare se stabilesc de Statul Major General, Ministerul de Interne și serviciile de informații, fiecare în domeniul său de activitate, și se supun aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, de către Statul Major General împreună cu Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale.

Prima instanță a reținut, din declarațiile martorilor Crețu Cristian și Degeratu Constantin, care era procedura de întocmire a programului de pregătire a teritoriului țării pentru apărare. Astfel, martorul Crețu Cristian, șef al Biroului pentru pregătirea teritoriului țării pentru apărare, arăta că „anterior alcătuirii programului cu obiectivele de pregătire a teritoriului pentru apărare, procedura era următoarea: se făceau propuneri de către categoriile de forțe și direcții centrale, respectiv statele majore ale trupelor de uscat, aviație și marină și de celelalte direcții centrale. Direcția Operații selecta dintre aceste propuneri în funcție de obiectivele de pregătire a teritoriului pentru apărare și le introducea în program. Programul era semnat de către șeful Statului Major General și era înaintat CSAT-ului. Precizez că propunerea din partea Statului Major al Forțelor Terestre, Aviație și Marină era o simplă propunere care nu trebuia însoțită de nici un fel de documentație. Acestea trebuiau să justifice doar necesitatea executării ei. Direcția Operații aprecia asupra acestei necesități și o includea sau nu în program. După ce se întocmea proiectul de

program solicitam punctele de vedere de la toate direcțiile din cadrul Statului Major General. În funcție de aceste opinii exprimate planul era modificat, după această operațiune el era înaintat spre semnare Șefului Statului Major General" (filele 168-172, vol. II d.i.), în același sens fiind și depozitia martorului Degeratu Constantin, fost Șef al Statului Major General, care a subliniat și faptul că „identificarea necesității construcției unui astfel de obiectiv aparținea Statului Major General prin șeful acesteia ”.

Inculpatul Cioflină Dumitru a recunoscut că decizia privind construirea punctului de comandă îi aparține, invocând principiul asumării răspunderii unității de comandă, arătând că a avut discuții cu locuitorii săi care se ocupau de problemele de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, care, la rândul lor, făcuseră demersuri în același sens încă din anul 1991. De asemenea, a arătat faptul că solicitarea a fost făcută și de către Statul Major al Trupelor de Uscat.

Instanța de fond a reținut că susținerile inculpatului sunt confirmate de către martorul Costache Tiberiu, prim locuitor al șefului Statului Major General în perioada 1995-1999, care a arătat că, la preluarea funcției de la generalul Gheorghe Radu, acesta i-a relatat că, în perspectivă, urma să se construiască un punct de comandă (fila 193 vol. 3 d.u.p.).

Din probatoriul administrat în cauză, instanța de fond a reținut că, în cursul anului 1995, având în vedere că trebuia întocmit programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare pentru perioada 1997-2000, ce urma să fie discutat în CSAT în vara anului 1996, prin adresa nr. S/A/359 din 15.06.1995 Statul Major General a solicitat tuturor statelor majore și celorlalte unități din subordinea sa elaborarea propunerilor privind obiectivele de investiții de strictă necesitate și care prezintă maximă importanță pentru activitățile operative care să fie incluse în program (fila 4 dosar documente declassificate, vol. III).

Statul Major al Trupelor de Uscat a comunicat prin adresa S/C 2264/1995 propunerile vizând „obiectivele de maximă importanță pentru activitățile specifice Statului Major al Trupelor de Uscat, realizarea acestora reprezentând doar o parte din volumul de lucrări și obiective necesare pregătirii operative a teritoriului țării pentru apărare ”, în cadrul cărora, la pct. 2.1 și 2.2, figurau construirea unui punct de comandă necesar Comandamentului Trupelor de Uscat și construirea punctelor de comandă necesare armatelor, (fila 5 dosar documente declassificate, vol. III d.i.). Martorul Crețu Cristian, care a și lucrat la elaborarea programelor privind planul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, a arătat că a fost introdus în program punctul de comandă de la Ștefănești la solicitarea Statului Major al Trupelor de Uscat, căruia îi fusese anterior repartizat fortul de la Ștefănești, însă acesta era foarte mic, nu corespundea necesităților, astfel că s-a propus dezvoltarea sa, prin

construirea unor noi lucrări subterane, Direcția Operații considerând utilă propunerea, întrucât orice categorie de forță a armatei avea nevoie de un punct de comandă de unde să conducă acțiunile în caz de război sau de mobilizare.

Faptul că a fost discutată realizarea acestui obiectiv a rezultat și din depoziția martorului Chelaru Mircea, care a arătat că „în perioada 1994-1997 am lucrat ca șef al Colegiului de război asigurând și consultanță științifică experților din Statul Major General. În acest sens am susținut necesitatea menținerii locației de la Ștefănești și a tipului de comandament, respectiv punct de comandă îngropat”.

Ca atare, Înalta Curte-Secția penală a reținut că proiectul programului de pregătire a teritoriului țării pentru apărare a fost întocmit de direcția specializată din cadrul Statului Major General, semnat de șeful Oficiului Central de Stat pentru Probleme Speciale și de Șeful Statului Major General, nefiind necesare niciun fel de alte avize din partea Statului Major (instituție reprezentată de inculpatul Cioflină Dumitru), ulterior programul fiind înaintat, sub semnătura ministrului Gheorghe Tinca, Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în conformitate cu dispozițiile art. 30 din Legea 73/1995.

În ceea ce privește lipsa unei documentații tehnico-economice prealabile, invocată în rechizitoriu, prima instanță a reținut că aceasta nu era necesară la acel moment, astfel cum a rezultat din declarația martorului Crețu Cristian, anterior expusă, dar și a martorului Degeratu Constantin „precizează în planul privind pregătirea teritoriului pentru apărarea țării obiectivele setec fără a exista o documentație prealabilă a fiecărui obiectiv. Acest plan este întocmit pe baza studiului făcut de structura de specialitate din cadrul Ministerului Apărării Naționale”. De altfel, pentru niciuna dintre cele peste 50 de lucrări propuse de Statul Major al Trupelor de Uscaț, propunerea nu era însoțită de vreo documentație.

Notele de fundamentare tehnico-economice se întocmeau ulterior, după aprobarea în CSAT, iar documentația economică și studiul de fezabilitate se elaborau după avizarea notei de fundamentare în Consiliul tehnico-economic al Ministerului Apărării Naționale, astfel cum rezultă din adresele S A2/112 din 18.03.1997, A0791 din 24.03.1997, precum și SA 292 din 02.02.1999 (documente declassificate).

Martorul Stanășilă Constantin, fost șef al Direcției Construcții și Domenii Militare, a subliniat faptul că prima problemă pe care o ridică realizarea obiectivului era legată de obținerea unor noi suprafețe de teren, întrucât pentru construcția unui punct de armată de nivelul Statului Major al Trupelor de Uscaț era necesară o suprafață de 1 până la 1,5 km², și, pe de altă parte, formalitățile necesare demarării proiectului nu puteau fi făcute în lipsa autorizațiilor și a certificatului de urbanism

pentru eliberarea căruia erau necesare dovezi privind titlul cu care se deținea terenul.

De asemenea, martorul Crețu Cristian a arătat că „atunci când am introdus în program modernizarea și dezvoltarea punctului de comandă de la Ștefănești am avut în vedere că el se va desfășura pe o perioadă mai lungă de timp, întrucât cunoșteam faptul că pe timp de pace sumele alocate erau mici, respectiv între 8-10%. In acest sens într-un an urma să luăm terenuri, documentațiile și proiectul de execuție se făceau ulterior , în funcție de alocările de fonduri și în următorii ani să se facă modernizarea punctului de comandă existent constând în lucrările propriu-zise de dezvoltare ”.

Legat de faptul că Statul Major General nu ar fi prezentat niciodată un aviz ferm cu privire la necesitatea și utilitatea Punctului de comandă de la Ștefănești, și chiar a negat necesitatea acestuia, Înalta Curte-Secția penală a constatat că susținerea din rechizitoriu excede probatoriului administrat - în condițiile în care chiar Statul Major General a introdus în program această lucrare și că, în raport de cele prezentate anterior, devin superflue orice alte precizări suplimentare.

În ceea ce privește acuzația că inculpatul a exercitat în mod abuziv atribuțiile stabilite prin lege în sarcina ministrului, prima instanță a reținut căsingura atribuție care era în sarcina ministrului și care a fost exercitată de către inculpat a fost aceea de avizare a raportului A7182 din 26.08.1996. Raportul A 7182 din 26.08.1996 a fost întocmit de către șeful Direcției Construcții și Domenii Militare, martorul Stănășilă Constantin, direcție ce avea în administrare toate terenurile aparținând MAPN, și, după ce se aducea la cunoștință faptul că, din rațiuni ce privesc folosirea cazărmii București - Ștefănești, Șeful Statului Major a ordonat întreprinderea demersurilor necesare extinderii perimetrului cazărmii, că s-a luat legătura cu deținătorul terenului învecinat, domnul George Becali și s-au negociat condițiile efectuării unui schimb reciproc de terenuri, se solicita acordul pentru promovarea acțiunii și legalizarea schimbului, urmând ca ulterior să se obțină și avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației, Direcția Domenii și Construcții Militare urmând a face toate demersurile necesare (fila 24 vol. 15 d.u.p.)

Raportul a fost înaintat Ministrului Apărării Naționale, prin Departamentul Înzestrării și Logisticii Armatei, avizat favorabil la data de 13.10.1996 de către martorul Popa Ioan Florentin și înaintat la cabinetul Ministrului Apărării Naționale la data de 14.10.1996, înregistrat sub numărul 7733/14.10.1996.

Legat de acuzația că inculpatul Cioflină Dumitru ar fi avizat favorabil acest raport, semnând pentru Ministrul Apărării Naționale, în condițiile în care la data de 14.10.1996 ministrul Gheorghe Tinca s-a aflat în instituție, instanța de fond a constatat că probatoriul administrat în cauză a confirmat prezența ministrului în

minister la data de 14.10.1996, rezultând însă și faptul că, în luna octombrie 1996 acesta se afla în campanie electorală, alegerile parlamentare având loc la data de 2 noiembrie 1996, și că în toată luna octombrie a fost prezent în instituție doar 4 zile.

În apărare, inculpatul Cioflină Dumitru a invocat faptul că lucrarea a fost înregistrată la cabinetul ministrului și i-a fost prezentată de către șeful de cabinet al ministrului, arătând că, în ipoteza în care ministrul nu se afla în minister, șeful de cabinet îi prezenta toate actele, pe care le semna în conformitate cu dispozițiile art. 6 din Legea 41/1999 care prevedeau că Șeful Marelui Stat Major era înlocuitorul de drept al ministrului. De asemenea, a arătat că nu exista o altă posibilitate de a intra în posesia raportului, decât în ipoteza în care îi era prezentat de șeful de cabinet, în absența ministrului, și că, este posibil ca ministrul să fi venit în minister în acea zi, însă mai târziu *vol.III d.i. filele 179-183*).

Înalta Curte-Secția penală a reținut că raportul A 7182 din 26.08.1996 a fost înregistrat la cabinetul Ministrului Apărării Naționale, și nu la cabinetul șefului Statului Major General, că inculpatul a semnat pentru Ministrul Apărării Naționale și că, peste semnătura acestuia, a fost aplicată ștampila cabinetului ministrului, condiții în care este plauzibilă apărarea formulată de către acesta, cu atât mai mult cu cât, din datele furnizate de Ministerul Apărării Naționale, rezultă că în niciuna din zilele lunii octombrie, anterioară datei de 14, ministrul nu a fost prezent în minister (*filele 30,31 vol. III d.i.*). De altfel, martorul Tinca Gheorghe a recunoscut faptul că în luna octombrie 1996 s-a aflat în campanie electorală, fiind plecat la Cluj, județ pentru care candida la alegerile parlamentare, atribuțiile sale fiind exercitate de către Șeful Statului Major General.

Oricum, în cursul urmăririi penale, care s-a desfășurat pe o perioadă de peste 10 ani, nu s-au administrat nici un fel de probe din care să rezulte cum ar fi putut sau cum a ajuns inculpatul Cioflină Dumitru în posesia acestui raport în condițiile în care ministrul se afla în minister. În această situație, instanța a reținut că singura concluzie, în raport de probatoriul administrat, era că, față de faptul că ministrul Tinca Gheorghe lipsea de aproximativ 2 săptămâni, fiind perioada campaniei electorale, mapa conținând corespondența acestuia i-a fost prezentată Șefului Statului Major General, înainte de venirea ministrului.

În raport și de dispozițiile art. 6 din Legea 41/1999, care statuau că, în exercitarea atribuțiilor sale, ministrul este ajutat de un secretar de stat care este și șef al Marelui Stat Major General, care este înlocuitorul de drept al acestuia, Înalta Curte - Secția penală nu a putut reține că, prin avizarea raportului nr. 7733/14.10.1996, inculpatul și-ar fi exercitat abuziv atribuțiile de serviciu.

Față de susținerea din rechizitoriu, că „este puțin probabil ca, în perioada 1995-1996, cât au durat negocierile cu inculpatul Becali George, obținerea avizelor

de la direcțiile de specialitate și de la instituțiile abilitate, ministrul Gheorghe Tinca nu a fost niciodată în unitate pentru a semna vreun document aferent acestui schimb sau pentru a aproba vreun raport", instanța de fond a constatat că, în toată perioada în care au avut loc negocierile, nu a existat nici un raport și nici un alt act care trebuia să fie semnat de către ministru sau care măcar să îi fi fost adresat și nici parchetul nu a identificat care sunt rapoartele care trebuiau aprobate sau actele aferente schimbului ce trebuiau semnate de către ministru. Ministrul a fost informat și i-a fost prezentat proiectul programului de pregătire operativă a teritoriului țării pentru apărare, astfel cum rezultă din rezoluțiile acestuia pe rapoartele SA2 199 din 31.05.1996 sau A2/5612 din 13.06.1996.

În ceea ce privește acuzația că inculpatul Cioflină Dumitru a aprobat schimbul în condiții dezavantajoase pentru minister, dat fiind diferența de valoare dintre celerdouă terenuri, Înalta Curte - Secția penală a reținut că, în primul rând, la momentul la care inculpatul Cioflină Dumitru a avizat favorabil raportul A 7182 din 26.08.1996, raportul de expertiză de evaluare a terenurilor nici nu fusese întocmit. Avizul dat era un aviz de principiu, în sensul că, așa cum rezulta din conținutul raportului, acordul era dat pentru promovarea acțiunii, de problemele ulterioare ocupându-se Direcția Domenii și Construcții Militare. După acordul dat de către inculpatul Cioflină Dumitru, Direcția Domenii și Construcții Militare a solicitat efectuarea unui raport de expertiză de evaluare a terenurilor. Cu privire la aceste împrejurări, deși în rechizitoriu se afirmă că „cu toate diligențele depuse în cursul urmăririi penale nu s-a putut stabili cine a solicitat evaluarea”, instanța reține că, în urma diligențelor parchetului, încă din anul 2002, Biroul Local pentru Expertize Judiciare, Tehnice și Contabile a comunicat faptul că „atât în anul 1996, cât și în anul 1998, la solicitarea Ministerului Apărării Naționale - în baza cererii și minutei prezentate, Biroul Local pentru Expertize Judiciare, Tehnice și Contabile a recomandat experți care puteau efectua expertizele solicitate”(fila 166 vol. 15 d.u.p.).

Expertiza a fost efectuată de către inginerul Turcu Miron, acesta stabilind că, pentru a se asigura echivalența valorică, Ministerul Apărării Naționale trebuia să predea la schimb o suprafață de 8,80 ha. Fiind audiat, expertul a arătat că ambele terenuri erau, în fapt, niște câmpuri agricole, că a analizat publicațiile de vânzare, anunțurile din ziare și datele din buletinele Editate de Corpul Experților Tehnici (Expertiza Tehnică 25/1996, 28/199632/1996- depuse la dosar vol. 5 d.u.p. filele 282 și următoarele) din care rezultau valori comparabile cuprinse între 2 și 20 USD pentru zona liniei de centură și 5 și 15 USD pentru zona Pipera, că a făcut la aceste prețuri o reducere de 20%, conform procedurii privind efectuarea corecțiilor prețurilor tranzacționate, că a avut în vedere că din suprafața de 90.000 mp se

pierdea aproximativ un procent de 20-25% pentru crearea de drumuri de acces, că formula de calcul folosită a fost stabilită de Corpul Experților Tehnici și publicată în Expertiza Tehnică nr. 8/1994.

S-a constatat că parchetul a încercat să demonstreze că cele două terenuri ce au făcut obiectul schimbului nu erau echivalente din punct de vedere valoric, că metoda folosită de către expertul Turcu Miron nu era corectă, întrucât evaluarea s-a făcut potrivit unor decizii ale Primăriei București, că această metodă nu se aplica terenurilor agricole și că s-ar fi acordat, în mod eronat, unele punctaje.

Înalta Curte - Secția penală a apreciat că ceea ce ar fi trebuit să se demonstreze pe parcursul celor peste 10 ani de urmărire penală era faptul că expertul și-a îndeplinit defectuos sarcinile, iar inculpatul cunoștea că trebuia folosită o altă metodă de calcul, care ar fi condus la un alt rezultat și a acceptat să încheie contractul de schimb în aceste condiții, fără a solicita, eventual, plata unei sulte.

Referitor la metoda de evaluare folosită de către expertul Turcu Miron, prima instanță a reținut că, în cursul urmăririi penale, s-a întocmit de către specialiștii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție un raport de constatare, având ca obiect actualizarea valorilor de circulație ale terenurilor ce au făcut obiectul schimbului (filele 327 și următoarele vol 5 d.u.p.). În introducerea raportului de constatare, rezumând situația de fapt ce o avea de analizat specialistul DNA Lungu Marian a arătat că „*prin raportul de expertiză tehnică întocmit în data de 02.12.1996, de ing. Turcu Miron au fost evaluate două suprafețe de teren în vederea realizării unui schimb între Ministerul Apărării Naționale și Gheorghe Becali. Pentru a se stabili valoarea de piață a terenului au fost utilizate metodele elaborate de către Asociația Națională a Evaluatorilor din România - standard de evaluare SEVA.06*” (fila 328 vol. 5 dup). Grupul de trei experți, care, în cursul urmăririi penale, în perioada în care dosarul se afla la Parchetul militar, a întocmit un studiu preliminar privind prezentarea metodelor de evaluare a terenurilor, analizând raportul de expertiză întocmit de către inginerul Turcu Miron, a arătat că metoda utilizată de către acesta este metoda comparației prin bonitare, metodă ce poate fi folosită în cazul în care nu sunt suficiente informații cu privire la tranzacții similare, iar formula utilizată de către expert este o adaptare a metodologiei menționate de către HG 834/1991 (filele 31, 32 vol. 7 d.u.p.) De asemenea, experții au concluzionat că determinarea cu exactitate a valorilor de circulație a terenurilor pentru o tranzacție făcută în urmă cu 7-9 ani nu era posibilă, arătând în acest sens că valoarea reală de piață a unui teren este stabilită de realitatea economică locală și individualizată prin tranzacția dintre vânzător și cumpărător. Valoarea de piață cea mai apropiată de cea reală este de fapt valoarea de circulație a terenurilor, care se stabilește în condiții de piață. S-a arătat că metodologiile de calcul din legislația în vigoare la data efectuării

schimburilor (HGR 834/1991, HGR 746/1991, HGR 59/1994) pot fi aplicate atât la evaluarea terenurilor proprietate de stat, cât și în tranzacțiile particulare. S-a susținut, de asemenea că, pentru evaluarea terenurilor din domeniul privat se recomandă aplicarea metodei comparației sub cele două variante, metoda comparației prin bonitare și metoda comparației directe. Metoda comparației prin bonitare este o adaptare a prevederilor HG 834/1991 privind stabilirea și evaluarea unor terenuri deținute de către societățile comerciale cu capital de stat. S-a constatat că metoda comparației directe se poate aplica când există date suficiente și sigure privind tranzacțiile similare din zonă, iar metoda de evaluare prin bonitare este metoda elaborată de către Corpul Experților Tehnici din România, publicată în Buletinul tehnic de expertiză nr. 8 din Februarie 1994.

Cei trei experți au arătat că informațiile din perioada supusă studiului sunt reduse, cu marjă mare de eroare, prețurile negociate de vânzare (existente în publicațiile de specialitate) sunt mari, iar cele de cumpărare sunt mici (în scopul reducerii cheltuielilor cu întocmirea actelor de vânzare cumpărare). Informațiile reduse referitoare la tranzacții cu terenuri similare celor studiate pot conduce spre obținerea unor valori eronate. În perioada studiată s-a reținut că tranzacțiile cu terenuri arabile nu înregistraseră o dinamică și nu se putea vorbi despre o piață a terenurilor.

Aceleași concluzii privind lipsa unei piețe active au rezultat și din raportul de expertiză dispus de către procurorul D.N.A. Astfel, cu privire la piața imobiliară din anii 1996-1998, s-a constatat o tendință a creșterii a cererii și a prețurilor, însă s-a apreciat că nu se poate vorbi încă despre o piață activă, întrucât majoritatea tranzacțiilor se făceau cu terenuri de dimensiuni mici, iar urmare punerii în posesie în mod netransparent, nu exista suficientă informație între vânzători și cumpărători, capitalul autohton era în faza de consolidare, nu era încă funcțional un sistem de creditare bancară, majoritatea creditelor fiind luate de firme, iar în domeniul imobiliar proprietățile de tip teren extravilan sau intravilan la periferia localităților nu erau percepute ca un subiect al investițiilor. În această perioadă începe să se manifeste timid și interesul investitorilor străini îndeosebi pentru proprietățile centrale și ultracentrale sau pentru preluarea de active foarte ieftine de la companii aflate în dificultate (fila 51 vol. 8 d.u.p.).

S-a apreciat de către prima instanță că insuficiența informațiilor privind tranzacțiile rezultă și din datele folosite de către experți pentru calcularea valorii de circulație a terenului de la Ferma Roșia, respectiv trei anunțuri de vânzare din Anunțul de la A la Z, informații din Buletinul Documentar editat de Corpul Experților Tehnici din România și trei contracte de vânzare cumpărare (în care prețul variază între 0,61 și 0,99 USD/m²), experții calculând o valoare de piață pentru anul 1996

de 1,5 USD/m² (fila 56 vol. 8 d.u.p.). În acest context, al prețului stabilit de raportul de expertiză pe care se fundamentează rechizitoriul, s-a considerat că se impune precizarea că valorile vehiculate de martori în cadrul negocierilor cu inculpatul Becali George de 30-35 sau chiar 50 USD/m², invocate de parchet, reprezentau pure speculații, fără nicio legătură cu valoarea reală a terenului.

Înalta Curte - Secția penală a reținut că metoda comparației prin bonitare, folosită de către expertul inginer Turcu Miron, era o metodă prevăzută de dispozițiile legale aplicabile în materie, recunoscută și utilizată de către Corpul Experților Tehnici, publicată în buletinul de specialitate editat de către acest organism. De asemenea, a reținut și împrejurarea că toți experții care și-au exprimat un punct de vedere în prezenta cauză au arătat faptul că în acea perioadă nu se putea vorbi despre o piață imobiliară activă.

Totodată, instanța de fond a apreciat că, dacă existau sau nu date suficiente privind tranzacții cu terenuri din aceeași zonă, dacă trebuia sau nu a fi folosită o altă metodă de evaluare, dacă au fost sau nu corect utilizați unii parametri, sunt împrejurări în funcție de care poate fi angajată răspunderea penală a expertului și nu a inculpatului (sau a celor care au dispus-o) **care nu avea ca atribuțiile serviciu verificarea și cenzurarea concluziilor expertizei și nici o pregătire de specialitate în acest sens.** Or, în prezenta cauză, nu a fost trimis în judecată expertul ce a efectuat raportul de expertiză, ci persoanele din instituția ce l-a solicitat, situație în raport de care trebuia să se demonstreze, astfel cum s-a arătat anterior, că acestea cunoșteau faptul că expertul trebuia să folosească o altă metodă de calcul și că rezultatele sunt eronate. Tot în acest context s-a precizat faptul că, în cursul cercetării judecătorești, au fost depuse la dosar de către inculpatul Becali George, în cadrul probei cu înscrisuri și în susținerea cererii de efectuare a unei noi expertize, mai multe contracte de vânzare cumpărare a unor suprafețe de teren situate în Ștefănești, în aceeași zonă sau în zone în care a avut loc cel de-al doilea schimb, încheiate între diverse persoane fizice și juridice, la prețuri vădit mai mari decât cel stabilit de expertul Papasteri Mihai ca fiind prețul pieței.

Astfel, prima instanță a reținut că în iunie 1999, o suprafață de teren de 3,42 ha situată în aceeași zonă, cu ieșire la linia de centură se vindea cu suma de 4.139.917.826 lei, echivalentul a 259.920 USD (contract de vânzare cumpărare filele 322-324 vol. 1 d.i.), o suprafață de 1,7 ha cu ieșire la linia de centură se vindea cu suma de 2.140.368.510 lei, echivalentul sumei de 134.546 USD (contract de vânzare cumpărare filele 325-327 vol. 1 d.i.), iar terenul în suprafața de 0,55 ha, învecinat cu terenul Ministerului Apărării Naționale pe o distanță de 550 m se vindea la data de 26 ianuarie 1998 cu suma de 191.346.000 lei, aproximativ 15.583

USD la un curs oficial de 12.280 lei (contract de vânzare cumpărare 340,341 vol. 1 d.i.), prețuri similare rezultând și din celelalte contracte depuse la dosar (filele 328-347 vol. 1 d.i.).

Față de aceste date, susținerea expertului Papasteri Mihai că, în luna octombrie 1998 (parchetul se raportează la valoarea terenului data la care a fost încheiat contractul de schimb în formă autentică și nu la valoarea acestuia la momentul schimbului, raportare eronată în opinia instanței, însă permite compararea cu datele din contractele anterior menționate), terenul în suprafață de 9,38 ha, din aceeași zonă, cu ieșire la linia de centură, ar fi avut o valoare de piață de 18.720 USD, este, în mod evident, de natură să ridice serioase îndoieli cu privire la exactitatea concluziilor raportului de expertiză, fiind practic imposibil ca în perioada octombrie 1998-iunie 1999 valoarea terenului să crească de câteva zeci de ori sau în perioada ianuarie -octombrie 1998 să se devalorizeze, în așa fel încât o suprafață de 0,55 ha să aibă o valoare apropiată de suprafața de 9,38 ha. Chiar în aceste condiții, prima instanță a respins cererea de efectuare a unei noi expertize de evaluare a terenurilor ce au făcut obiectul contractelor de schimb, considerând-o inutilă cauzei, având în vedere, pe de o parte, probatoriul administrat de Ministerul Finanțelor în dovedirea titlului cu care statul deținea terenul de la Ferma Roșia și, pe de altă parte, împrejurările legate de persoana căreia trebuie să îi incumbe răspunderea pentru exactitatea concluziilor raportului de expertiză. În acest context probator, efectuarea unei noi expertize ar fi condus la prelungirea inutilă a cercetării judecătorești, într-o cauză în care, în mod evident, se ridică problema respectării dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului, în raport de durata anchetei penale.

Referitor la faptul că schimbul s-ar fi făcut cu încălcarea regimului juridic al terenurilor ce fac parte din domeniul public al statului, Înalta Curte-Secția penală a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991, în forma în vigoare la data încheierii primului contract de schimb, schimbul de terenuri dintre persoane juridice care au în administrare terenuri asupra cărora statul are majoritatea acțiunilor sau dintre acestea și persoanele fizice se făcea numai cu avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației sau al Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, după caz (avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației fiind necesar în cazul terenurilor agricole, iar cel al Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului în cazul terenurilor cu destinație forestieră- fila 125 vol III d.i.)

Astfel cum rezultă din depoziția martorului Dobrescu Adrian, fost secretar de stat în Ministerul Agriculturii și Alimentației în perioada 1997-1999, având ca sarcină de serviciu emiterea avizelor pentru schimburile de terenuri, procedura de acordare a avizului era una complexă care presupunea o serie de verificări ce se efectuau de

compartimentele din subordinea sa. Martorul a arătat că „pentru a se aviza favorabil, la dosar trebuia să existe cererea celor două părți, avizul directorului general al Direcției pentru Agricultură, avizul directorului Oficiului de Cadastru care privea stabilirea zonei suprafeței și a respectării dispozițiilor Legii 18/1991, de asemenea, era obligatorie viza Departamentului Juridic care privea partea legală a schimbului, respectiv confirma faptul că schimbul este în conformitate cu dispozițiile legale și, de asemenea, era obligatoriu să mai existe viza Directorului General al Direcției de Fond Funciar din minister. Obligațiile directorului de cadastru erau acelea de a verifica din punct de vedere tehnic dacă există planul cadastral, dacă există suprafețele de teren ce fac obiectul contractului de schimb.

Directorul general din cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației, prin avizul său, confirma faptul că celelalte departamente, respectiv directorul general al Direcției pentru agricultură, directorul Oficiului de Cadastru și Departamentul Juridic respectaseră procedura legală și avizele lor erau în conformitate cu dispozițiile legii” (filele 105-107 vol. 3 d.i.) De asemenea, s-a reținut că documentația care trebuia întocmită și prezentată la Ministerul Agriculturii și Alimentației trebuia să cuprindă, în mod obligatoriu: acordul părților interesate, în scris; avizul Direcției generale județene pentru agricultură și alimentație; avizul Direcției generale din Ministerul Agriculturii; copii ale titlurilor de proprietate, ale altor acte de proprietate sau ale adevărului de proprietate și procesului verbal de punere în posesie, pentru persoane fizice; schița terenurilor ce fac obiectul schimbului din care să rezulte explicit amplasarea acestora, respectiv teritoriul administrativ, numărul tarlalei (solei), numărul parcelei, categoria de folosință și suprafața, vizate de Oficiul de Cadastru și Organizare a Teritoriului (filele 125-126 vol. III d.i.).

Ca atare, procedura de obținere a avizului era una complexă care impunea multiple verificări de către departamentele din cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației, pe baza documentației prezentate de către părți, fiind obligatorie efectuarea unui control de legalitate, care se făcea de către departamentul juridic din cadrul ministerului.

Atâta timp cât legislația prevedea posibilitatea efectuării schimbului numai cu avizul conform al Ministerului Agriculturii și Alimentației, Înalta Curte-Secția penală a apreciat că aceasta era instituția care, potrivit legii, trebuia să stabilească regimul juridic al proprietății statului și să dea aviz negativ în ipoteza în care aprecia că terenul aparținea domeniului public și, conform art. 5 alin. 2 din Legea 18/1991, era scos din circuitul civil.

De altfel, faptul că Ministerului Agriculturii și Alimentație a analizat situația juridică a terenului, respectiv dacă acesta aparține domeniului public sau privat al statului, rezultă din depoziția aceluiași martor, Dobrescu Adrian, care a arătat că, la

vremea respectivă, departamentele din Ministerul Agriculturii și Alimentației, având la bază dispozițiile Legii 18/1991, au apreciat că terenul de la Ferma Roșia nu făcea parte din domeniul public al statului (vol. III d.i.), dar și din declarația martorului Creineanu Gheorghe. De asemenea, din rezoluțiile existente pe adresele sosite la Ministerul Agriculturii și Alimentației de la Ministerul Apărării Naționale și de la Oficiul de Cadastru și Organizare a Teritoriului, a rezultat că se solicita verificarea îndeplinirii condițiilor legale (filele 377, 378 vol. 16 d.u.p.)

În ceea ce privește depoziția martorului Creineanu Gheorghe, care a îndeplinit funcția de Director al Direcției de Cadastru și Organizare a Teritoriului Agricol din cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației, care a susținut că, din punctul său de vedere, răspunderea încadrării terenurilor în domeniul public sau privat al statului ar fi aparținut Ministerului Apărării Naționale, se constată că o atare răspundere a intervenit numai după apariția Legii 54 din 2 martie 1998 privind circulația juridică a terenurilor, care a abrogat capitolul 4 al Legii 18/1991 și nu a mai prevăzut obligativitatea avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației pentru situația schimburilor de terenuri.

Înalta Curte-Secția penală a reținut că, față de toate celelalte persoane care au propus avizarea favorabilă a schimbului de terenuri - Popa Ioan Florentin - șeful Departamentului Înzestrări și Logistică, Săndulescu Ion - Șeful Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, care avea în administrare terenul de la Ferma Roșia, s-a dispus, prin rechizitoriu, scoaterea de sub urmărire penală, cu motivarea că nu aveau atribuții în ceea ce privește stabilirea regimului juridic al terenului, fără însă a se arăta, în raport de dispozițiile legale incidente, respectiv art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991, de ce asemenea atribuții reveneau Ministrului Apărării Naționale sau șefului Statului Major General.

Din probatoriul administrat, s-a constatat că a rezultat că Ministerul Apărării Naționale a procedat în conformitate cu dispozițiile anterior menționate, cerând Ministerului Agriculturii și Alimentației analizarea solicitării de efectuare a schimbului și luarea unei decizii „potrivit legii” (adresa nr. S/1947 din 04.12.1997 fila 25 vol. 14 d.u.p.).

Ministerului Agriculturii și Alimentației a avizat efectuarea schimbului de terenuri, prin avizul nr. 369 din 10.12.1996, un exemplar al acestuia fiind înaintat Ministerului Apărării Naționale, condiții în care, Direcția Domenii și Construcții Militare a procedat la efectuarea schimbului.

În raport de considerentele anterioare, Înalta Curte-Secția penală a constatat că, și pentru ipoteza în care terenul s-ar fi aflat în proprietatea statului, nu se putea reține o încălcare a atribuțiilor de serviciu de către inculpatul Cioflină Dumitru,

nefiind în competența sa sau a Ministrului Apărării Naționale stabilirea regimului juridic al terenului care făcea obiectul schimbului.

Prima instanță a reținut că parchetul a recunoscut, prin actul de sesizare, faptul că schimbul de terenuri putea fi efectuat în condițiile avizării acestuia de către Ministerul Agriculturii și Alimentație, însă a încercat să demonstreze faptul că acest aviz ar fi fost emis în condiții nelegale și ar cuprinde date false cu privire la data, numărul de înregistrare, amplasamentul terenului și natura acestuia, construindu-se un adevărat rechizitoriu la adresa celui care l-a emis.

Astfel, s-a arătat faptul că avizul dat de Oficiul de Cadastru și Organizare a Teritoriului și care a stat la baza avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației nu ar fi valabil, întrucât terenul dat la schimb de Ministerul Apărării Naționale era intravilan și nu extravilan, invocându-se decizia nr. 1094/190 din 28.11.1990 a Primăriei Mun. București și hotărârea nr. 15 din 12 august 1992 a Consiliului Local al Comunei Voluntari prin care se stabilea natura de teren intravilan. De asemenea, s-a arătat că în registrul ministerului avizul de schimb este înregistrat cu nr. 396/06.12.1996, iar cel comunicat organelor de urmărire penală poartă numărul 369/10.12.1996, că data de pe aviz ar fi suferit astfel modificări, că avizul a fost dat pentru tarlăua 18 parcela 288 în loc de tarlăua 15 parcela 286, că exemplarul din arhiva ministerului nu purta viza direcțiilor de specialitate.

În mod surprinzător, în cei peste 10 ani de urmărire penală, numitul Stan Dragomir, secretarul de stat care a emis avizul de schimb, nici măcar nu a fost audiat, dispunându-se, la 14 ani de la săvârșirea presupusei fapte, prin rechizitoriu, disjungerea cauzei.

Înalta Curte - Secția penală a reținut că, în cuprinsul rechizitoriului, în afara acuzațiilor analizate anterior, au fost invocate o serie de împrejurări de fapt care ar demonstra reaua - credință a inculpatului. Astfel, acestuia i s-a reproșat faptul că ar fi dat ordin verbal de identificare a unei suprafețe de teren necesară schimbului, că ar fi restituit raportul nr. A 9231/1995, fără să îl rezoluționeze, modul de restituire fiind o modalitate de a impune subordonaților continuarea tratatelor cu inculpatul Becali Gheorghe, fără a-și asuma o răspundere în acest sens; că realizarea obiectivului de la Ștefănești nu era cunoscută la nivelul Direcțiilor din cadrul ministerului; că ar fi obținut avizele din cadrul ministerului prin constrângere psihică; că schimbul a fost făcut înainte de hotărârea CSAT și în condițiile în care nu se cunoștea suprafața de teren necesară și caracteristicile acesteia.

În susținerea ideii pe care a fost construită acuzația, în sensul că locația de la Ștefănești a fost stabilită ulterior, pentru a se justifica schimbul, în rechizitoriu s-a arătat că *modul în care a acționat inculpatul Cioflină Dumitru, prin ordine verbale, vine să infirme apărările acestuia în sensul că era necesară amplificarea suprafeței*

de teren în vederea construirii punctului de comandă. S-a mai arătat că, „deși susține că a nu a făcut cunoscut subalternilor săi scopul schimbului pentru că amplasarea obiectivului avea un caracter secret, inculpatul nu a solicitat informațiile necesare cu privire la suprafața de teren disponibilă în zonă și proprietarii acestea de la instituțiile abilitate și cu respectarea confidențialității, ci a dat un ordin verbal pentru identificare martorului Ioan Tănăsescu, la o acțiune de protocol, transformând o problemă secretă într-una publică”.

Înalta Curte - Secția penală a constatat, în primul rând, faptul că ordinul verbal dat de inculpatul Cioflină Dumitru era în concordanță cu regulamentele militare (Regulamentul Serviciului Interior RG1, filele 228 și urm. vol. III d.i.). De asemenea, martorii audiați au învederat faptul că aceasta era o modalitate curentă de conducere, se acționa atât prin ordine verbale, cât și scrise, iar în etapa prealabilă angajării Ministerului Apărării Naționale, pentru discuții, tatonări, ordinele erau verbale. Martorul Tănăsescu Ion, șeful Direcției Gospodărire care avea în administrare cazarma de la Ștefănești, a arătat faptul că nu i s-a părut nimic în neregulă în privința faptului că ordinul a fost verbal, și, la rândul său, i-a ordonat, tot verbal, lt. col. Trașcă Constantin să se deplaseze la Primăria Ștefănești pentru obținerea informațiilor solicitate. (filele 312-313 vol. II d.i.)

Instanța a apreciat că prin ordinul verbal nu s-a transformat „o problemă secretă într-una publică”, astfel cum a susținut procurorul, întrucât ceea ce cunoștea martorul Tănăsescu Ion, astfel cum a rezultat din depoziția acestuia, dar și din raportul pe care l-a întocmit, nr. A 1414/1995, era faptul că terenul va fi folosit pentru completarea bazei furajere a fermei Ștefănești. Acesta a fost și motivul pentru care, după desființarea gospodăriei agrozootehnice, prin adresa A 1902/1996 martorul a comunicat faptul că schimbul nu mai este de actualitate și a propus anularea sa.

Referitor la împrejurarea că *realizarea obiectivului de la Ștefănești nu era cunoscută la nivelul Direcțiilor din cadrul ministerului*, Înalta Curte-Secția penală a reținut că apărarea formulată de inculpatul Cioflină Dumitru, în sensul că informația privind locația stabilită pentru punctul de comandă era strict secretă, fiind accesibilă unui număr restrâns de persoane, este susținută de martorii audiați în cauză.

În acest sens, martorul Ghintaș Ioan Gavril, locțiitor al Șefului Statului Major General în anul 1999, a arătat că informațiile privind locația unui punct de comandă, capacitățile acestuia și alte date referitoare la un asemenea obiectiv de importanță națională constituiau informații clasificate, care nu îi erau accesibile nici lui, deși deținea o funcție extrem de importantă în cadrul Statului Major General, „despre aceste date cunoșteau numai locțiitorul și subordonații acestuia pe probleme de operații militare, și evident Șeful Statului Major General” (vol. III d.i., fila 74).

De asemenea, martorul Degeratu Constantin, fost Șef al Statului Major General, a arătat că amplasarea și construcția unui astfel de obiectiv reprezenta o informație clasificată putând să o cunoască numai beneficiarul și cei ce se ocupau de realizarea acestui obiectiv, „precizez că până la aprobarea planului de către CSAT informația era accesibilă unui număr limitat de persoane, o cunoșteau cei care trebuiau să o cunoască, respectiv Șeful Statului Major General, prim-loctiitorul, șeful Direcției operații, precum și cei din cadrul Direcției de domenii și infrastructuri militare, dar numai acele persoane care se ocupau de problema respectivă” (vol. II d.i., fila 77).

Martorul Săndulescu Ion, șef al Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene în perioada 1993 - 30 aprilie 1997, a precizat că informațiile privind construirea unui punct de comandă erau secrete, locația fiind, de asemenea, secretă. „Dreptul de a lua la cunoștință despre existența acestui obiectiv era prevăzut pentru un număr limitat de persoane, respectiv numai conducerea superioară a armatei, eu în calitate mea de șef al Statului Major al Aviației nu aveam dreptul să cunosc o asemenea informație”. Martorul a mai făcut referire la faptul că „colonelul Preda Ion mi-a raportat că a aflat însă extrem de discret că urmează să se construiască un obiectiv de importanță deosebită destinat Statului Major al Trupelor de Uscat și că nu ne mai putem opune, întrucât acest obiectiv era în curs de aprobare sau chiar aprobat de către CSAT”.

Martorul Bucșe Gheorghe, șef al Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene în perioada 1997 - 2001, a arătat că în anul 1999, cunoștea doar informal motivele pentru care are loc schimbul (cel de-al doilea schimb de terenuri), informația nefiind publică pentru acesta la momentul respectiv.

Ca atare, împrejurarea că realizarea acestui obiectiv nu era cunoscută la nivelul Direcțiilor din cadrul ministerului se datora faptului că informația nu putea să fie cunoscută și, că „o cunoșteau doar cei care trebuiau să o cunoască”, după cum arăta martorul Degeratu Constantin.

În opinia instanței de fond, împrejurarea că informația era secretă explică și poziția exprimată prin raportul A 5962 din 12.07.1996 (invocat în rechizitoriu, în susținerea acuzațiilor) de loctiitorul șefului Direcției Construcții și Domenii Militare, martorul Costache Corneliu, prin care se propunea sistarea schimbului de terenuri. Acest raport A 5962 din 12.07.1996 a fost întocmit pe baza raportului A 1414/10.08.1995 în care, col. Tănăsescu Ioan, a precizat faptul că schimbul de terenuri era solicitat pentru completarea bazei furajere a fermei Ștefănești II (fermă ce în realitate masca construcțiile subterane existente).

Având în vedere faptul că, prin adresa cu nr. 5283/19.06.1996, loctiitorul Șeful Statului Major General, col. Șchiopu Nicolae comunica Direcției Domenii și

Construcții Militare (care era administratorul general al terenurilor aparținând MApN) faptul că Gospodăria Agrozootehnică Ștefănești II, pentru care urma să se perfecteze schimbul, se desființa, martorul Corneliu Costache, propunea prin raportul A 5962 din 12.07.1996 sistarea întregii acțiuni, întrucât schimbul nu mai era necesar și oportun (fila 23 vol. 15 d.u.p.).

Instanța de fond a reținut și faptul că, în rechizitoriu, acest raport este prezentat trunchiat, arătându-se că „în cuprinsul raportului se fac referiri la activitățile întreprinse până la acea dată pentru realizarea schimbului, a situării terenurilor, a acordurilor exprimate, precum și a reorganizării unor unități militare și se concluzionează că schimbul de terenuri nu mai este necesar și nici oportun și, în consecință, s-a propus validarea acestui punct de vedere ” (fila 34 rechizitoriu). În realitate, raportul nu amintea despre reorganizarea niciunei unități militare, ci despre desființarea Gospodăriei Agrozootehnice Ștefănești II, atât martorul Tănăsescu Ioan, cât și Corneliu Costache cunoscând că schimbul de terenuri este solicitat pentru completarea bazei furajere a fermei Ștefănești II.

Faptul că raportul a fost rezoluționat favorabil de către locțiitorul Șeful Statului Major General, col. Șchiopu Nicolae, a fost explicat de depoziția martorului Ghintaș Ioan Gavril, care a arătat că, deținând funcția de locțiitor al șefului Statului Major General, funcție extrem de importantă, nu avea acces la informațiile privind locația unui punct de comandă sau alte date referitoare la un asemenea obiectiv de importanță națională, aceste date fiind cunoscute numai de locțiitorul și subordonații acestuia pe probleme de operații militare (vol. III d.i., fila 74).

În ceea ce privește faptul că inculpatul nu a rezoluționat rapoartele nefavorabile, întocmite de către direcțiile de specialitate din cadrul ministerului, în rechizitoriu s-a susținut că inculpatul ar fi restituit raportul nr. A 9231/9.11.1994, care propunea ca schimbul de terenuri să nu se mai realizeze, modul de restituire și conținutul adresei constituind o modalitate de a impune subordonaților săi continuarea tratativelor cu inculpatul Becali George.

Înalta Curte - Secția penală a reținut faptul că raportul în discuție (fila 50 vol. 14 d.u.p.) a fost întocmit de către Direcția Construcții și Domenii Militare în urma întâlnirii din data de 12.09.1995, la care au participat inculpatul Becali George, Șeful Direcției Gospodărire, martorul Ion Tănăsescu și reprezentanți ai Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene. Datorită faptului că inculpatul Becali George nu era de acord cu suprafața de teren propusă de reprezentanții Ministerului Apărării Naționale, se propunea ca schimbul să nu se realizeze. Din probatoriul administrat încă din cursul urmăririi penale (filele 302-304 vol. 5 d.u.p.), a rezultat că raportul A 9231/9.11.1994 nici nu ajuns la cabinetul Șefului Statului Major General, documentul fiind primit la Compartimentul registratură din Statului

Major General la data de 10.11.1995 ora 12,00 și trimis în tranzit la Direcția Operații din cadrul Statului Major General la aceeași dată, la ora 14,00. De aici, raportul a fost restituit de către șeful Direcției Operații, martorul Mihăiță Costache, prin adresa nr. A 2/5096 din 29.02.1996, solicitându-se Direcției Construcții și Domenii Militare să revină cu un nou raport în situația în care s-a stabilit o variantă optimă, unanim acceptată. Martorul Costache Mihăiță nu își amintește împrejurările în care respectivul raport a ajuns la direcția de care o conducea, arătând că l-a restituit compartimentului emitent, precizând că nu a primit vreun ordin de la generalul Cioflină sau de la un alt șef să procedeze în acest fel (fila 237 vol. 5 d.u.p.).

Dincolo de împrejurarea că la cabinetul șefului Statului Major General nu a fost înregistrat raportul respectiv, este de precizat și faptul că inculpatul Becali George nici nu solicitase continuarea discuțiilor.

Astfel, ca răspuns la adresa nr. A 2/5096/29.02.1996, s-a comunicat prin adresa nr. R 723/25.05.1996 faptul că „domnul Becali George nu a solicitat continuarea tratativelor” (fila 14 vol.15 d.u.p.), astfel că, la data de 28.03.1996 șeful unității militare, prin adresa nr. A 775/28.03.1996, l-a invitat pe inculpatul Becali George să se prezinte la sediul unității militare pentru a se stabili dacă schimbul mai este de actualitate.

În ceea ce privește „*constrângerile psihice*” exercitate de către inculpatul Cioflină Dumitru, la care parchetul făcea referire prin trimitere la declarația martorului Săndulescu Ion, fostul Șef al Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, care a susținut că „în urma admonestării mele de către generalului Cioflină Dumitru, prin care mi se reproșa că eu mă opun la construirea acestui obiectiv, am trimis o nouă adresă, prin care mențineam punctul de vedere din vechea adresă”, instanța de fond a constatat că, din depoziția acestuia din cursul urmăririi penale, la momentul așa zisei admonestări, Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, în folosința căruia se afla terenul de la Ferma Roșia, fusese de acord cu schimbul de terenuri, dând astfel aviz favorabil (fila 108 vol 3 d.u.p). În cursul cercetării judecătorești, fiind ascultat referitor la aceste aspecte, martorul a arătat că asupra sa nu s-au exercitat presiuni în vederea acordării avizului, însă „*la o întâlnire la Cercul Militar Național, șeful Statului Major General, inculpatul Cioflină s-a oprit în fața mea și mi-a atras atenția că nu se poate construi acest obiectiv din pricina faptului că noi ne opunem. A doua zi l-am chemat pe șeful logisticii, col. Preda și l-am întrebat dacă avizul nostru favorabil fusese trimis, întrucât gral. Cioflină nu cunoștea această poziție a noastră. Col. Preda mi-a comunicat faptul că avizul a fost trimis cu 2-3 săptămâni în urmă, iar eu am insistat să tritem din nou o adresă către Direcția construcții și domenii militare prin care să precizăm că ne*

menținem avizul favorabil înaintat făcând referire la numărul adresei și data emiterii acesteia" (vol. II d.i. fila 107).

Ca atare, prima instanță a apreciat că nu poate achiesa la punctul de vedere formulat în rechizitoriu, în sensul că obținerea avizului din partea Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene ar fi rezultatul presiunilor la care ar fi fost supus martorul.

Legat de împrejurarea că *schimbul a fost aprobat înainte de hotărârea CSAT și în condițiile în care nu se cunoștea suprafața de teren necesară și caracteristicile acesteia*, Înalta Curte-Secția penală a apreciat că efectuarea schimbului de terenuri în lipsa unei hotărâri a Consiliul Suprem de Apărare a Țării nu poate fi calificată ca abuzivă în condițiile în care, la interval de numai o lună, prin Hotărârea 9 din 17.01.1997, acesta a aprobat programul de pregătire operativă a teritoriului țării pentru apărare perioada 1997-2000, care includea și punctul de comandă de la Ștefănești. Mai mult, realizarea obiectivului mai fusese aprobată și anterior, Ministerul Apărării Naționale făcuse investiții în sistemele de telecomunicații în același scop, desfășurase o serie de aplicații militare, astfel că nu existau motive pentru a pune la îndoială faptul că CSAT-ul va avea aceeași poziție, respectiv de încuviințare a construirii punctului de comandă.

În ceea ce privește suprafața de teren necesară, instanța de fond a constatat că probatoriul administrat a demonstrat că terenul deținut de Ministerul Apărării Naționale la Ștefănești, de 27,3 ha, nu era suficient pentru construirea unui punct de comandă de tip armată (raportul nr. A 683/30.03.1999), martorii audiați învederând faptul că orice ofițer de geniu cunoștea că pentru realizarea unui punct de comandă de asemenea nivel era necesară o suprafață de 1-1,5 Km².

Caracteristicile și aptitudinea terenului de a servi construirii punctului de comandă au fost avute în vedere încă de la momentul primei decizii, iar *„toate detaliile tehnice și operaționale conduceau exclusiv spre zona Ștefănești”* (declarație martor Mincu Constantin). Astfel, construcțiile subterane deja existente și faptul că pânza freatică era la adâncime, lucrările de telecomunicații efectuate care legau acest obiectiv de puncte importante, cum era Centrul de rezervă al Bucureștiului, posibilitățile de mascare pe care pădurea din apropiere le oferea pentru amplasarea centrului de transmisiuni al punctului de comandă, faptul că zona era străbătută de șosele practicabile în tot timpul anului, la care se adaugă și aplicațiile militare ce se desfășurau anual în zonă, au constituit argumentele ce au condus la concluzia că zona permite amplasarea punctului de comandă.

În raport de toate aceste considerente, Înalta Curte - Secția penală a constatat că niciuna dintre acuzațiile aduse inculpatului Cioflină Dumitru nu se confirmă, neputându-se susține că acesta și-ar fi îndeplinit defectuos atribuțiile de serviciu.

Încheierea contractului între Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George s-a realizat în condițiile prevăzute de dispozițiile art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991, respectiv cu avizul conform al Ministerul Agriculturii și Alimentației și în condițiile existenței unui raport de expertiză efectuat de către un expert din cadrul Biroului Local de Expertize Tehnice Judiciare de pe lângă Tribunalul București care stabilea echivalența valorică a terenurilor. Obiectivul de la Ștefănești nu a fost introdus în programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare înaintat CSAT-ului în luna ianuarie 1997, ci figura și anterior, includerea punctului de comandă în program neavând nicio legătură cu schimbul de terenuri.

Rezultă așadar că, și pentru ipoteza în care terenul ar fi fost în proprietatea statului, în cauză nu erau întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată prev. de art. 248 rap. la art. 248¹ C.pen. sub aspectul laturii obiective, soluția fiind aceeași, de achitare în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a rap. la art. 10 lit. d C.roc.pen.

În ceea ce-l privește pe *inculpatul Babiuc Victor*, prioritar, Înalta Curte-Secția penală a analizat cererea acestuia, formulată cu ocazia dezbaterilor, de încetare a procesului penal în temeiul dispozițiilor art. 11 pct. 2 lit. b rap. la art. 10 lit. f C.proc.pen.

Apărarea a susținut că, în raport de dispozițiile art. 100 din Constituția României, care statuează că, în exercitarea atribuțiilor sale, președintele României emite decrete care se publică în Monitorul Oficial, cererea Președintelui României, prin care a solicitat declanșarea procedurilor legale pentru urmărirea penală a fostului Ministru al Apărării Naționale Victor Babiuc, nu a îmbrăcat forma prevăzută de dispozițiile constituționale, împrejurare ce atrage inexistența actului potrivit art. 100 teza finală din Constituție (nepublicarea decretului atrage inexistența actului).

Înalta Curte - Secția penală a constatat că textul constituțional în discuție nu prevede că Președintele României, în exercitarea atribuțiilor sale, emite numai decrete care se publică în Monitorul Oficial al României. Alături de decrete, în exercitarea atribuțiilor, Președintele emite și alte acte juridice, cum sunt cererile de reexaminare a legilor înainte de publicare, cererile privind controlul constituționalității legilor și cererile privind soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională făcute în temeiul dispozițiilor art. 77 și art. 146 din Constituție. În doctrină, s-a arătat că aceste cereri, ca natură juridică, reprezintă acte juridice ale Președintelui, deoarece incumbă obligații constituționale pentru subiectele cărora le sunt destinate, acestea fiind aduse la cunoștință nu prin publicare în Monitorul Oficial, ci printr-o cerere scrisă, semnată de Președintele României.

S-a apreciat că este aceeași și situația cererii Președintelui formulată în temeiul dispozițiilor art. 109 alin. 2 din Constituție. Procedura de exercitare a

dreptului Președintelui de a solicita urmărirea penală a unui membru al Guvernului este descrisă în dispozițiile art. 16 din Legea 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, textul prevăzând că Președintele României, la propunerea comisiei speciale instituite pentru analiza sesizărilor cu privire la săvârșirea unei infracțiuni în exercițiul funcției de către membrii Guvernului, adresează Ministrului Justiției o cerere în acest scop, pentru a proceda potrivit legii. De asemenea, potrivit alin. 6 al aceluiași articol, hotărârea Președintelui asupra raportului comisiei se comunică mijloacelor de informare în masă.

Concluzionând, Înalta Curte - Secția penală a reținut că forma pe care trebuie să o îmbrace actul Președintelui este aceea a unei simple cereri adresată Ministrului Justiției, și nu a unui decret publicat în Monitorul Oficial, criticile formulate sub acest aspect fiind total nefondate.

În ceea ce privește fondul acuzațiilor, s-a constatat că, în sarcina inculpatului Babiuc Victor s-a reținut că, în calitate de Ministru al Apărării Naționale, a aprobat (la doar câteva zile de la numirea în această funcție) proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, în care, fără o justificare a nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare intervenită în perioada iulie 1996-ianuarie 1997 și fără avizul Statului Major General, a fost inclus un obiectiv nou la Ștefănești; a aprobat efectuarea schimbului de terenuri cu inculpatul Becali George cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și cu încălcarea dispozițiilor privind circulația juridică a terenurilor; a aprobat efectuarea schimbului de terenuri în lipsa unui aviz din partea Direcției Legislație și Contencios, în condițiile în care Ministerul Agriculturii și Alimentației a refuzat să se pronunțe cu privire la natura juridică a terenurilor până la adoptarea Legii privind proprietatea publică, iar Ministerul Justiției, prin secretarul de stat pe probleme de legislație - deci persoană implicată în promovarea legii privind regimul proprietății publice - și-a exprimat un punct de vedere ferm în sensul că terenul administrat de către M.Ap.N. nu poate fi decât proprietate publică, fapte care, în drept, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de abuz în serviciu în formă calificată prev. de art. 248 rap. la art. 248¹ Cod penal.

Analizând pe rând acuzațiile formulate Înalta Curte-Secția penală a reținut următoarele:

În ceea ce privește faptul că, în calitate de Ministru al Apărării Naționale a aprobat, la doar câteva zile de la numirea în această funcție, *proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000* în care, fără o justificare a nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare intervenită în perioada iulie 1996-ianuarie 1997 și fără avizul Statului Major

General, a fost inclus un obiectiv nou la Ștefănești, instanța a reținut că inculpatul nu avea nicio atribuție legată de întocmirea acestui program.

Conform art. 30 din Legea 73/1995 de organizare și funcționare a CSAT, respectiv, obiectivele de pregătire a teritoriului destinate satisfacerii nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare se stabilesc de Statul Major General, Ministerul de Interne și serviciile de informații, fiecare în domeniul său de activitate și, se supun aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, de către Statul Major General împreună cu Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale.

Înalta Curte - Secția penală a constatat că inculpatul a avizat (prin mențiunea „de acord”) raportul de prezentare a proiectului Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, prin care Statul Major General și Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale propuneau Consiliului Suprem de Apărare a Țării să aprobe proiectul care era anexat (fila 22 dosar documente declassificate, vol.III d.i.).

Acest aviz nu însemna aprobarea programului, potrivit legii competența exclusivă aparținând CSAT, unde Ministrul Apărării Naționale era membru.

În al doilea rând, instanța a apreciat că obiectivul de la Ștefănești nu era un obiectiv nou introdus în programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare fără avizul Statului Major General, astfel cum se susține prin rechizitoriu, probatoriul administrat în cauză, analizat anterior, demonstrând faptul că acest obiectiv a fost propus chiar de Statul Major General, aprobat încă din anul 1991, că în zonă s-au făcut lucrări de investiții privind sistemul de telecomunicații, s-au desfășurat aplicații operative strategice, neexistând nicio probă care să conducă la concluzia că în programul înaintat către CSAT în timpul ministrului Gheorghe Tinca acesta fusese stabilit într-o altă zonă decât Ștefănești, respectiv Buftea.

Legat de cea de-a doua acuzație ce i se aduce inculpatului constând în aceea că ar fi aprobat „efectuarea schimbului de terenuri în lipsa unui aviz din partea Direcției Legislație și Contencios, în condițiile în care Ministerul Agriculturii și Alimentației a refuzat să se pronunțe cu privire la natura juridică a terenurilor până la adoptarea Legii privind proprietatea publică, iar Ministerul Justiției prin secretarul de stat pe probleme de legislație - deci persoană implicată în promovarea legii privind regimul proprietății publice, și-a exprimat un punct de vedere ferm în sensul că terenul administrat de către M.Ap.N. nu poate fi decât proprietate publică”, instanța de fond a reținut că, la momentul avizării de către inculpatul Babiuc Victor a rapoartelor nr. A 10873 din 16.11.1998 și nr. A 3555 din 06.04.1999, dispozițiile capitolului V al Legii 18/1991 privind fondul funciar, referitoare la circulația juridică a terenurilor, au fost abrogate prin Legea 54 din 2 martie 1998 privind circulația juridică a terenurilor, fiind incidente dispozițiile art. 12 din lege, potrivit cărora

schimburile erau posibile, cu excepția terenurilor agricole proprietate publică, indiferent care ar fi fost proprietarul care le administrează. De asemenea, legea nu mai prevedea obligativitatea avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației.

Ministerul Apărării Naționale, în raport de dispozițiile art. 12 alin. 3 din Legea 54/1998, care interziceau schimburile de terenuri agricole proprietate publică, s-a adresat atât Ministerului Agriculturii și Alimentației, cât și Ministerului Justiției, solicitând exprimarea unui punct de vedere în ceea ce privește regimul juridic de proprietate al terenului deținut de către ministerul Apărării Naționale la Ferma Roșia.

Instanța a reținut că, prin adresa nr. 45014/17.09.1998, Ministerul Agriculturii și Alimentației a comunicat faptul că „întrucât reglementările existente sunt lapidare”, nu se poate trage o concluzie fermă în ceea ce privește natura juridică a terenului care se află în administrarea Ministerului Apărării Naționale, arătându-se că, în dezbaterile Parlamentului, se afla la momentul respectiv un proiect de lege privind regimul juridic al domeniului public, astfel că după adoptarea legii se va putea formula un punct de vedere clar.

Ministerul Justiției, prin nota din 19.09.1998, semnată de secretarul de stat Flavius Baias, a comunicat faptul că imobilele deținute de către M.Ap.N. nu pot avea decât regimul juridic al bunurilor aflate în proprietatea publică a statului și că, pentru efectuarea schimbului, terenul trebuie trecut din proprietatea publică în proprietatea privată a statului, operațiune ce potrivit art. 6 din OG 15/1993 este în competența Guvernului (fila 134-135, vol. 14).

Prima instanță a reținut că parchetul a ignorat total faptul că, după acest răspuns, Ministerul Justiției a revenit cu adresa nr. 11/90077/1998, semnată de către ministrul în funcție Valeriu Stoica, prin care se preciza că, până la intrarea în vigoare a legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, Ministerul Apărării Naționale era cel care putea stabili natura juridică a terenului, „ținând seama de dispozițiile art. 4 alin. 4 și 5 alin. 1 din Legea fondului funciar 18/1991, în funcție de destinația efectivă a terenului în cauză. S-a arătat că, criteriile de apartenență la domeniul public sunt declarația legii și afectarea bunului respectiv, adică uzul sau interesul public căruia îi era destinat un anumit bun și că, prin aplicarea celor două criterii, urmează să se stabilească dacă terenul respectiv face sau nu parte din domeniul public, în caz negativ „fiind susceptibil de a face obiectul unui schimb în condițiile dreptului comun” (fila 136-137 vol 14 d.u.p.).

Prin rechizitoriu, s-a arătat că această precizare suplimentară făcută de către Ministerul Justiției „nu infirmă aspectele din Nota transmisă de către secretarul de stat Flavius Baias, respectiv faptul că terenurile M.Ap.N. nu pot avea decât regimul juridic al bunurilor aflate în proprietatea publică a statului”.

Concluzia procurorului a fost apreciată eronată, întrucât răspunsul inițial era categoric, în sensul că terenul aparținea domeniului public al statului, astfel că nu putea face obiectul schimbului decât în condițiile trecerii acestuia în domeniul privat al statului, pe când prin adresa ulterioară se comunica faptul că schimbul era posibil în condițiile în care, în raport de criteriile prevăzute de lege, respectiv declarația legii și afectarea bunului, Ministerul Apărării Naționale stabilea că terenul aparține domeniului privat al statului.

Referitor la condițiile în care a fost emisă cea de-a doua adresă a Ministerului Justiției, martorul Stoica Valeriu a învederat faptul că, prezentându-i-se adresa inițială, „*nu am fost mulțumit cu formularea din acest răspuns*”, astfel că a semnat o completare la primul răspuns, arătând că ministerul nu putea face afirmații de genul categorisirii terenului într-un domeniu sau altul.

De asemenea, martorul Nicolae Marian, fost director al Direcției de studii, elaborare acte normative și documentare din cadrul Ministerului Justiției, a arătat faptul că primul răspuns, semnat de secretarul de stat Flavius Baias, a fost redactat în cadrul Direcției Legislație și Avizare și că Direcția de studii, elaborare acte normative și documentare, care a întocmit cea de-a doua adresă de răspuns, semnată de către ministrul Stoica Valeriu, era cea competentă să formuleze un punct de vedere, cu atât mai mult cu cât aceasta avea în analiză proiectul legii proprietății publice (vol. II d.i. filele 249,250).

În raport de cele anterior prezentate, Înalta Curte - Secția penală a constatat că ignorarea primului răspuns formulat de către Ministerul Justiției a fost consecința firească a celei de-a doua adrese emisă de același minister, prin care se infirma, practic, răspunsul categoric formulat inițial și se comunica faptul că apartenența terenului la domeniul public sau privat al statului se stabilește de Ministerul Apărării Naționale în raport de criteriile prevăzute de Legea 18/1991. De asemenea, în raport de punctul de vedere formulat de către Ministerul de Justiție, s-a reținut ca fiind justificată atitudinea inculpatului Babiuc Victor de a refuza promovarea unei hotărâri de guvern prin care terenul să fie trecut din domeniul public în domeniul privat al statului, astfel cum se propunea prin primul răspuns formulat de minister, la care achiesase inițial și Direcția Legislație și Contencios.

Prima instanță a mai reținut împrejurarea că, după primirea la data de 12.10.1998 a adresei nr. 11/90077/1998 (de la Ministerul Justiției), la 16.10.1998 Ministerul Apărării Naționale s-a adresat din nou Ministerului Agriculturii și Alimentației, solicitându-se o analiză a posibilităților legale de efectuare a schimbului, pe baza documentelor prezentate (fila 51 vol. 15 d.u.p.). Ca răspuns la această cerere, prin adresa nr. 100963 din 29.10.1998 s-a comunicat faptul că, după intrarea în vigoare a Legii 54/1998, pentru efectuarea schimbului de terenuri

nu mai era necesar avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației (fila 52 vol. 15 d.u.p.)

Referitor la lipsa unui aviz din partea Direcției Legislație și Contencios, Înalta Curte-Secția penală a constatat că acesta a existat, fiind dat în raport de precizările făcute de către Ministerul Justiției.

Astfel, sub nr. DLC 476 din 10.11.1998, având în vedere elementele de interpretare juridică conținute în completarea punctului de vedere al Ministerului Justiției, precum și susținerile sub aspectul utilității prezentate de Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene și Direcției Construcții și Domenii Militare, **Direcția de Legislație și Contencios a avizat favorabil efectuarea schimbului, în condițiile dreptului comun**, respectiv ale Legii 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor, cu mențiunea că pentru aceasta este necesar ca structura abilitată a Ministerului Apărării Naționale -Direcția Construcții și Domenii Militare - să se pronunțe explicit asupra caracterului privat al afectării imobilului în cauză, adică uzul sau interesul căruia îi este destinat terenul în cauză" (fila 76 vol. 14 d.u.p.).

Urmare acestui aviz favorabil, Direcția de Domenii și Construcții Militare a întocmit raportul nr. A 10873 din 16.11.1998, prin care, pronunțându-se asupra faptului că terenul aparține domeniului privat al statului, în raport de criteriile prevăzute de art. 4 și 5 din Legea 18/1991 și de faptul că terenul nu era și nici nu a fost utilizat în scopuri de apărare, fiind fermă agrozootehnică, s-a propus Ministrului Apărării Naționale să fie de acord cu efectuarea schimbului de terenuri.

De asemenea, Înalta Curte - Secția penală a reținut că, înainte de efectuarea schimbului, Direcția de Domenii și Construcții Militare a întocmit raportul nr. A 3555 din 06.04.1999, prin care se propunea Ministrului Apărării Naționale să fie de acord cu „efectuarea propriu-zisă a schimbului”(fila 85 vol. 15 d.u.p.), inculpatul Babiuc Victor a solicitat exprimarea unui punct de vedere de către Secretarul general din cadrul Ministerului Apărării Naționale, care avea ca atribuții de serviciu, conform fișei postului (filele 180-183 vol. 14 d.u.p.), asigurarea verificării și încadrării în prevederile legislației în vigoare a documentelor ce se trimit spre analiză, avizare sau aprobare Ministrului Apărării Naționale, acesta coordonând și activitatea Direcției Legislație și Contencios.

Prin adresa nr. S.G. nr. 1347 din 07.04.1998, considerând că „*operațiunea de schimb este legală și oportună*”, Secretarul General al Ministerului Apărării Naționale, martorul Rațiu Adrian, a propus aprobarea cererii. Audiata, martorul a afirmat că acest aviz favorabil a fost dat pe baza actelor puse la dispoziție și după consultarea specialiștilor în domeniu.

Înalta Curte - Secția penală a reținut că, prin rechizitoriu, organul de urmărire penală a susținut că, din cercetările efectuate în cauză ar rezulta că avizele

Directiilor de specialitate din cadrul ministerului, precum și avizul al Secretarului general ar fi fost obținute „ca urmare a constrângerii psihice exercitate de către ministru ”, însă din examinarea întregului material probator administrat în cursul urmăririi penale, a rezultat că niciunul din martori sau foștii învinuiți nu a afirmat că s-ar fi făcut asupra sa vreun fel de presiuni sau amenințări de către inculpatul Babiuc Victor. Nici în cursul judecății martorii nu au învederat aspecte de genul celor reținute de către parchet, Rațiu Adrian precizând că „nu îmi amintesc să fi avut vreodată vreo discuție cu ministrul despre această lucrare. În mod uzual nu am avut foarte multe contacte cu dl. ministru Babiuc, era mai mult o comunicare instituțională și, dacă ministrul mi-ar fi solicitat vreo discuție în legătură cu acest punct de vedere exprimat prin adresa mea, cu siguranță mi-aș fi amintit. Arăt faptul că nu am fost supus niciodată vreunor constrângeri sau presiuni pentru a emite anumite acte sau puncte de vedere ”.

În acest context și având în vedere și faptul că nici procurorul nu face trimitere la vreo probă care să susțină afirmația din rechizitoriu, instanța a apreciat că, dintr-o regretabilă eroare, aceasta a fost preluată de la acuzațiile aduse inculpatului Cioflină Dumitru.

În raport de considerentele anterioare, Înalta Curte-Secția penală a reținut că, în cauză, a existat avizul Direcției Legislație și Contencios precum și un aviz de legalitate a operațiunii de schimb propusă prin raportul nr. A 3555 din data de 06.04.1999, astfel că învinuirile formulate, în sensul că ar fi avizat efectuarea schimbului în lipsa acestora, sunt total nefondate.

În ce privește acuzația ce i se aduce inculpatului, în sensul că ar fi aprobat efectuarea schimbului de terenuri cu inculpatul Becali George cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și cu încălcarea dispozițiilor privind circulația juridică a terenurilor, întrucât parchetul a susținut că efectuarea schimbului de terenuri nu era posibilă decât în condițiile emiterii unei hotărâri de guvern prin care terenul să fie trecut din domeniul public în domeniul privat al statului, instanța de fond, raportându-se la aparența dreptului de proprietate a statului asupra acestor terenuri, a reținut că, la data avizării raportului nr. A 10873 din 16.11.1998, erau aplicabile dispozițiile legii 18/1991, care, în articolele 4 și 5, stabileau criteriile privind apartenența bunurilor la domeniul public al statului. Referitor la aceste dispoziții legale, martorii audiați în cauză, specialiști în domeniul dreptului civil, (Stoica Valeriu, Marițescu Măria, Nicolae Marian) au învederat faptul că nu erau clare, că nu exista o definiție a proprietății publice și proprietății private a statului acesta fiind și motivul pentru care a fost necesară intervenția legiuitorului prin Legea 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.

Instanța de fond a reținut că parchetul, pornind de la dispozițiile art. 5 alin. 1 din lege, potrivit cărora *aparțin domeniului public terenurile pe care sunt amplasate construcții de interes public, terenurile pentru nevoile apărării sau pentru alte folosințe care, potrivit legii, sunt de domeniul public ori care, prin natura lor, sunt de uz sau de interes public*, a susținut că terenul aparținea domeniului public al statului, întrucât noțiunea „*pentru nevoile apărării*” are un caracter mai larg și nu presupune doar terenuri pe care sunt amplasate sediile unităților militare sau terenuri pentru instrucție. Potrivit dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 73/1995, *pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare este parte componentă a apărării naționale și are în vedere valorificarea potențialului economic pentru satisfacerea nevoilor de apărare*. S-a mai susținut, în actul de inculpare, că pregătirea teritoriului pentru apărare presupune, pentru M.Ap.N., atribuții inclusiv în domeniul agriculturii, vizând asigurarea principalelor produse agroalimentare, destinate forțelor sistemului național de apărare și că dacă legiuitorul ar fi înțeles să restrângă conținutul expresiei la sedii, cazărmi, câmp de instrucție, ar fi făcut o enumerare limitativă.

Înalta Curte - Secția penală a constatat că, în doctrina de specialitate, nu există o interpretare a noțiunii de „*terenuri pentru nevoile apărării*”, iar la data avizării raportului nr. A 3555/06.04.1999 și cea a încheierii contractului de schimb (iunie 1999), intrase în vigoare Legea 213/1998, care, referitor la terenurile deținute de Ministerul Apărării Naționale, în anexă, statua că aparțin domeniului public al statului terenurile destinate exclusiv instrucției militare (pct.23).

S-a mai reținut în rechizitoriu că, în conformitate cu dispozițiile Legii 213/1998, terenurile ce au făcut obiectul schimbului aparțin domeniului public al statului, întrucât acestea sunt bunuri de interes public, fiind destinate a fi folosite sau exploatate în cadrul unui serviciu public.

Înalta Curte - Secția penală a constatat că, potrivit art. 3 alin. 2 din Legea 213/1998, domeniul public al statului este alcătuit din bunurile prevăzute la art. 135 alin (4) din Constituție, din cele prevăzute la pct. 1 din anexă, precum și din alte bunuri de uz sau de interes public național, declarate ca atare prin lege. Or, această din urmă condiție prevăzută cumulativ de dispozițiile legale nu este îndeplinită, întrucât nu a existat nici la acel moment și nici ulterior vreun act normativ care să declare terenul care a făcut obiectul schimbului ca aparținând proprietății publice a statului.

Ca atare, în raport de dispozițiile de art. 3 alin. 2 din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, dacă statul ar fi avut vreun drept de proprietate asupra terenului ce a făcut obiectul contractului de schimb, acesta nu era decât un drept de proprietate privată.

Împrejurarea că, ulterior, în anul 2000, terenul obținut la schimb în comuna Ștefănești a fost inclus de Ministerul Apărării Naționale în inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului, aprobat prin HG nr. 1045/2000, nu constituie un argument în favoarea faptului că și terenul primit de inculpatul Becali George ar fi aparținut tot domeniului public al statului. La Ștefănești, Ministerul Apărării Naționale deținea, astfel cum s-a arătat anterior, fortificații militare, iar terenul dobândit în urma schimbului avea aceeași destinație, respectiv construirea unui obiectiv militar, încadrându-se astfel în dispozițiile prevăzute în anexa la Legea nr.213/1998, pct. 24. Este, totodată, de precizat faptul că poziția anterioară, atât a Ministerului Apărării Naționale, cât și a Ministerului Agriculturii și Alimentației (instituție competentă să avizeze schimburile de terenuri până la apariția Legii nr.54 din 2 martie 1998 privind circulația juridică a terenurilor) referitoare la terenul deținut la Ferma Roșia era că acesta aparține domeniului privat al statului, întrucât numai în acest fel pot fi explicate toate schimburile anterioare de terenuri făcute de către Ministerul Apărării Naționale. În acest context **s-a subliniat faptul că schimburile de terenuri ce fac obiectul prezentei cauze penale nu au constituit singurele înstrăinări făcute din terenul aflat la Ferma Roșia.**

Astfel, în anul 1991, prin **Ordinul nr. M3/1991** al Ministerului Apărării Naționale, o suprafață de 1,9200 ha a fost transferată în administrarea Parohiei Sfânta Măria Herăstrău; prin Ordinul de schimb 327 din 06.11.1992 al Ministerului Agriculturii și Alimentației suprafața de 25,8000 ha a fost transferată în administrarea SC Agroindustrială SA Mogoșoaia, primind în schimb 2,00 ha la Poligonul de tragere de la Domnești și 23,80 ha la depozitul de la Vîntu de Jos; prin Ordinul de schimb nr.368 din 23.11.1992 al Ministerului Agriculturii și Alimentației 6,00 ha au fost transferate în administrarea SC Agroindustrială SA Mogoșoaia, Ministerul Apărării Naționale primind în schimb alte 6,00 ha în jurul aeroportului.

De asemenea, din comunicările privind situația terenurilor transferate de către minister în perioada 1990-2006 (filele 8-14 vol. 17 d.u.p.), a rezultat că, anterior schimburilor făcute cu inculpatul Becali George, **toate înstrăinările de terenuri aparținând unor gospodării agrozootehnice, aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale, au fost făcute prin ordin al Ministrului Apărării Naționale sau al Ministrului Agriculturii și Alimentației.**

Ca atare, prima instanță a constatat că modul în care s-au încheiat contractele de schimb cu inculpatul Becali George nu era diferit de cel în care Ministerul Apărării Naționale a procedat în cazul altor înstrăinări de terenuri aparținând gospodăriilor agrozootehnice, inclusiv Fermei Roșia.

Prima instanță a mai reținut că, în susținerea ideii că terenul aparținea domeniului public, parchetul a invocat și faptul că, în cele două procese civile în

care a fost implicat, Ministerul Apărării Naționale a formulat apărări privind caracterul public al proprietății statului asupra terenului de la Ferma Roșia.

Înalta Curte-Secția penală a reținut că aceste apărări, ulterioare schimburilor, într-un caz vizau terenuri și construcții ce se încadrau în pct. 29 din anexa la Legea nr. 213/1998, iar în celălalt caz instanțele au reținut contradicția în care se află Ministerul Apărării Naționale când susținea că terenul aparținea domeniului public al statului și, totodată, că acesta trebuia restituit, caz în care imobilul nu mai făcea parte din domeniul public (decizia nr. 561/02.03.2000 a Tribunalului București). Pe de altă parte, apărările nu au fost formulate de inculpatul Babiuc Victor pentru a i se reproșa o poziție oscilantă, ci de Direcția Legislație și Contencios, aceeași care, în anul 1998, dădea aviz favorabil schimbului în condițiile dreptului comun, cu mențiunea ca Direcția Construcții și Domenii Militare să se pronunțe asupra caracterului privat al afectațiunii imobilului în cauză.

Deși atunci când a prezentat faptele care constituie elementul material al laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu (fila 220 rechizitoriu), procurorul nu a făcut referiri la faptul că schimbul ar fi fost făcut în lipsa unei documentații tehnice, care să stabilească caracteristicile terenului necesar pentru realizarea obiectivului și astfel terenul obținut ar fi fost impropriu construirii unui punct de comandă de tipul celui aprobat prin Hotărârea CSAT 1/1997 sau în privința lipsei de temeinicie a raportului de expertiză care a stat la baza efectuării schimbului, având în vedere că aceste aspecte au fost dezvoltate ulterior în rechizitoriu, în susținerea caracterului abuziv al schimbului, instanța a răspuns la fiecare dintre aceste acuzații.

În ceea ce privește prima acuzație, Înalta Curte-Secția penală a constatat că aceasta se fundamentează pe raportul ET 1140 din 21.05.1999, aprobat de către șeful Statului Major General - Constantin Degeratu - în care s-a consemnat faptul că „forma terenului obținută prin acest schimb, asemănătoare literei L, nu este propice construcției unui P.C. de tip armată, completat cu adăposturi de campanie în sistem satelit, ce presupune o amenajare aproximativ circulară”, propunându-se ca terenul achiziționat să rămână în administrarea Direcției Construcții și Domenii Militare, până i se va preciza destinația (fila 95 vol. 18 d.u.p.).

Referitor la condițiile în care a fost emis și avizat acest raport, s-a reținut că la data de 18.01.1999, Direcția Construcții și Domenii Militare, prin raportul SA 142, solicita Primului Loctiitor al Statului Major General să dispună întocmirea și promovarea notei de fundamentare potrivit Dispoziției A 9400 din 16.11.1995, pentru realizarea lucrării subterane de la Ștefănești. De asemenea, comunicând că suprafața de teren deținută de către Ministerul Apărării Naționale la Ștefănești a fost de 34,380 ha, s-a solicitat exprimarea unui punct de vedere „privind suficiența suprafeței deținută în prezent pentru scopul propus, cunoscând că o eventuală

majorare este recomandabil să fie făcută acum, cât mai există teren limitrof în zonă" (fila 39 dosar documente declassificate).

La 02.02.1999 prin adresa nr. SA 292, Direcția Construcții și Domenii Militare, respectiv prim locțiitorul acesteia, Traian Pigui, a solicitat Statului Major General elaborarea notelor de fundamentare tehnico-economică pentru o serie de construcții aprobate de către CSAT prin hotărârea nr. 9 din 17.01.1997, printre care și punctul de comandă de la Ștefănești, precizându-se faptul că, pentru a se da curs acțiunii de proiectare, încă din 24.03.1997 acestea au fost solicitate (fila 41 dosar documente declassificate).

Ca răspuns la aceste adrese, Statul Major General, prin raportul ET 683 din data de 30.03.1999, a stabilit că suprafața maximă necesară pentru realizarea obiectivului de la Ștefănești, care va fi un punct de comandă permanent, completat cu adăposturi de campanie în sistem "Satelit" este în limita a 100 ha și că notele de fundamentare vor fi întocmite și transmise de beneficiari în anul în care se vor aloca fonduri bugetare în acest scop (fila 87 vol. 15 d.u.p.). Raportul a fost rezoluționat de Șeful Statului Major General care a dispus întocmirea unei documentații preliminare privind configurația propusă a suprafeței considerată necesară pentru realizarea obiectivului și exprimarea unor puncte de vedere de către Direcția Operații și Direcția planificare structuri și resurse din cadrul Statului Major General.

Raportul a fost înaintat în fotocopie Direcției Construcții și Domenii Militare, prin adresa nr. ET 849, solicitându-i-se și întocmirea documentației preliminare privind configurația suprafeței considerată necesară pentru realizarea obiectivului (fila 87 vol. 15 d.u.p.).

Direcția Construcții și Domenii Militare, cunoscând neoficial punctul de vedere exprimat de Statul Major General, în sensul că suprafața de teren necesară pentru construirea punctului de comandă este de aproximativ 100 ha (raportul ET 683 din 30.03.1999 fiindu-i comunicat ulterior, respectiv la data 21.04.1999) și, având în vedere și hotărârea CSAT de realizare a obiectivului, a Propus Ministrului Apărării Naționale, prin raportul nr. A 3555 din data de 06.04.1999 să fie de acord cu efectuarea propriu-zisă a schimbului de terenuri, anterior aprobat (prin raportul A 10873 din 10.11.1998). Raportul a fost avizat favorabil de către inculpatul Babiuc Victor, la data de 19.04.1999, după obținerea punctului de vedere al Secretarului General al Ministerului care, astfel cum s-a arătat anterior, avea ca atribuții de serviciu asigurarea verificării și încadrării în prevederile legislației în vigoare a documentelor ce se trimit spre analiză, avizare sau aprobare Ministrului Apărării Naționale și după obținerea unor informații suplimentare de la Direcția Construcții și Domenii Militare. Astfel, prin raportul nr. A 3813 din 15.04.1999 (fila 105 vol. 18 d.u.p.), în completarea informațiilor inițiale, inculpatul Babiuc Victor era informat

asupra condițiilor în care s-a încheiat primul schimb de terenuri în anul 1996, subliniindu-se faptul că schimbul s-a făcut prin echivalență valorică și că și schimbul actual se face în aceleași condiții, echivalența valorică fiind determinată printr-un raport de expertiză al Biroului de Expertize Contabile și Tehnice de pe lângă Tribunalul București și că expertul este autorizat de Oficiul Național de Cadastru să efectueze astfel de operațiuni.

Ulterior, prin Raportul 4866 din 13.05.1999, șeful Direcției Construcții și Domenii Militare a comunicat Statului Major General faptul că între Ministerul Apărării Naționale și d-nul George Becali a intervenit un schimb de terenuri, adresând solicitarea ca suprafața de teren obținută să fie administrată de Direcția Gospodărie.

Prin raportul în discuție, ET 1140 din 21.05.1999 (fila 114 vol. 18 d.u.p.), aprobat de către șeful Statului Major General, Constantin Degeratu, s-a dispus ca terenul să rămână în administrarea Direcției Construcții și Domenii Militare, până când i se va preciza destinația. În expunerea raportului, se făceau referiri la faptul că forma terenului obținută prin schimb, asemănătoare literei L, nu era propice construirii unui punct de comandă, iar construcția pe timp de pace a unui punct de comandă devine imposibilă, dată fiind lipsa fondurilor și că terenul nu interesa Statul Major General.

Martorul Crețu Cristian, care a lucrat atât la elaborarea programului cu obiectivele de pregătire a teritoriului pentru apărare în care a fost inclus punctul de comandă de la Ștefănești, cât și la întocmirea rapoartelor ET 683 din data de 30.03.1999 și ET 1140 din 21.05.1999, explicând în fața instanței conținutul acestuia din urmă raport, a arătat că Direcția Domenii și Construcții Militare era cea care dădea aviz pentru schimb de terenuri și că schimbul trebuia aprobat de către Ministrul Apărării, Statul Major General trebuind însă să vizeze documentațiile tehnice de execuție ale lucrărilor cu caracter militar, în această documentație fiind inclusă problema terenurilor. Martorul a precizat că „schimbul de terenuri putea avea loc și în lipsa documentației tehnice de execuție vizată de către noi. Pe acel teren nu se putea însă construi atâta timp cât nu exista documentația tehnică de execuție și avizul Statului Major General”. În ceea ce privește lipsa fondurilor, martorul a menționat că „atunci când am introdus în program modernizarea și dezvoltarea punctului de comandă de la Ștefănești am avut în vedere că else va desfășura pe o perioadă mai lungă de timp, întrucât cunoșteam faptul că pe timp de pace sumele alocate erau mici, respectiv între 8-10%. În acest sens într-un an urma să luăm terenuri, documentațiile și proiectul de execuție se făceau ulterior în funcție de alocările de fonduri și în următorii ani să se facă modernizarea punctului de comandă existent constând în lucrările propriu-zise de dezvoltare”.... „**Accentuez**

faptul că, încă de la momentul întocmirii programului pentru apărarea teritoriului țării cunoșteam faptul că obiectivele propuse nu se pot realiza decât într-o perioadă mai lungă de timp, pe parcursul unor ani, motiv pentru care ele au fost reluate și în programele următoare. Am avut însă în vedere ca în baza fondurilor alocate de doar 8-10% să realizăm în timp o parte din lucrări cunoscând că în primul an de război problema punctului de comandă era prevăzută a se realiza cu prioritate. "

Cu privire la forma terenului, atât martorul Crețu Cristian, cât și martorul Ghintaș Ioan Gavril, locțiitorul șefului Statului Major General, care a semnat raportul ET 1140 din 21.05.1999, au arătat faptul că, în ipoteza în care proiectul continua, exista posibilitatea achiziționării de noi suprafețe de teren care ar fi condus la forma și suprafața necesară realizării punctului de comandă. „Este adevărat însă că la acel moment suprafața de teren obținută de Ministerul Apărării Naționale nu era suficientă pentru realizarea punctului de comandă, iar în ipoteza în care se continua cu acest proiect exista posibilitatea achiziționării de noi suprafețe de teren care ar fi condus la forma și suprafața necesare realizării punctului de comandă întrucât existau vecinătăți în zonă și puteam achiziționa noi suprafețe de teren "(declarație martor Ghintaș Ioan Gavril- fila 76 vol. 3 d.i.).

Ca atare, Înalta Curte - Secția penală a reținut că documentația tehnico-economică putea fi întocmită și ulterior, proiectul de la Ștefănești fiind gândit a fi realizat într-o perioadă de mai mulți ani. De altfel, Direcția Operații din cadrul Statului Major General, la solicitarea parchetului, a comunicat faptul că, în privința obiectivului de la Ștefănești, în primul rând trebuia să se aibă în vedere terenul unde urma să ființeze acesta, să se întocmească și să se aprobe documentele de execuție (fila 134 vol. 24 d.u.p.). Lipsa documentației tehnico-economice nu a condus la obținerea unui teren care nu putea fi utilizat conform scopului propus din cauza configurației sale, astfel cum se susține prin rechizitoriu, întrucât, prin încheierea celui de-al doilea contract de schimb, Ministerul Apărării Naționale ajungea să dețină la Ștefănești doar jumătate din suprafața necesară construirii punctului de comandă (aproximativ 55 ha din necesarul de cea 100 ha), astfel că, dacă proiectul era continuat, exista posibilitatea de a se ajunge la configurația necesară realizării construcției, existând teren în vecinătate. Împrejurarea (invocată și pentru situația primului schimb) că, la acel moment, fondurile pentru realizarea obiectivelor prevăzute în programul de pregătire al teritoriului țării pentru apărare alocate de la bugetul de stat erau total insuficiente, nu constituia un impediment în demararea procedurilor de obținere a unor suprafețe de teren necesare construirii obiectivului, întrucât proiectul era conceput a fi desfășurat pe o perioadă lungă de timp. Aceași era situația tuturor proiectelor din minister, construcția unor lucrări

desfășurându-se pe o durată de peste 10 ani, astfel cum a rezultat din declarațiile martorilor Ghintaș Ioan Gavril și Stănășilă Constantin. De asemenea, exista certitudinea, dată de dispozițiile art. 31 din Legea nr. 73/1995, că, în cazuri de urgență pentru apărarea națională, construcția punctului de comandă devenea prioritară, iar sumele necesare realizării obiectivului se includeau în planul de mobilizare a economiei naționale. Direcția Domenii și Construcții Militare a justificat, prin rapoartele întocmite, necesitatea obținerii terenului în condițiile în care exista un interes al investitorilor pentru zona șoselei de centură a Bucureștiului, dovedit prin construcțiile care apăreau în zonă, realitatea ulterioară confirmând pe deplin acest punct de vedere. De altfel, încă din anul 1995, când inculpatul Cioflină Dumitru a solicitat efectuarea unui studiu cu privire la suprafețele de teren existente în zona cazarmei Ștefănești, se comunica faptul că datorită dispunerii sale, terenul, este foarte căutat de întreprinzători pentru construcția de case, întreprinderi, spații de depozitare sau spații comerciale (filele 45-46 vol. 14 d.u.p.).

Instanța de fond a constatat că Statul Major General nu a formulat niciodată o poziție fermă, de renunțare la construirea obiectivului, față de depoziția martorului Degeratu Constantin, care, în acea perioadă, deținea funcția de Șef al Statului Major General și care, în declarațiile date în cursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, a afirmat faptul că poziția sa, reflectată în rezoluțiile de pe rapoartele ET 683 din 30.03.1999 și ET 1140 din 21.05.1999, a fost aceea de renunțare la construirea obiectivului de la Ștefănești, întrucât pe lângă lipsa fondurilor, martorul, personal, promova o altă concepție privind restructurarea armatei decât cea care a condus la luarea deciziei în CSAT, arătând că realizarea acestui obiectiv se înscria în spiritul concepției apărării teritoriale, iar opțiunea politică a României pentru integrarea în NATO obliga la o altă viziune cu privire la doctrina militară națională, viziune ce punea accent pe capacitățile mobile, pe unități capabile să fie dislocate în teatrele de operații și mai puțin pe fortificații și puncte de comandă îngropate.

Astfel, la solicitările Direcției Domenii și Construcții Militare de exprimare a unui punct de vedere cu privire la suficiența suprafeței de teren deținute, Statul Major General a dispus efectuarea unui raport privind suprafața de teren necesară, a solicitat date de la Academia de Înalte Studii Militare, a comunicat faptul că pentru un punct de comandă de tip armată era necesară o suprafață de aproximativ 100 ha, cerând Direcției Domenii și Construcții Militare întocmirea unei documentații preliminare privind configurația suprafeței considerată necesară pentru realizarea obiectivului.

Or, în condițiile în care nu se mai dorea realizarea punctului de comandă, întrucât acesta nu ar mai fi corespuns noilor nevoi ale armatei române, în contextul dorinței de integrare în structurile euro - atlantice, era de neînțeles de ce se

efectuau demersuri în vederea stabilirii suprafeței de teren necesară construcției și nu se comunica o poziție clară, fermă, în sensul că obiectivul nu mai interesează Statul Major General, poziție ce putea conduce la sistarea întregii operațiuni.

De asemenea, Înalta Curte - Secția penală a reținut că raportul ET 1140 din 21.05.1999 nu a fost înaintat Direcției Domenii și Construcții Militare, acesteia comunicându-i-se pe baza unei adrese, ET 1214 din 31.05.1999 (fila 115 vol. 18 d.u.p.), faptul că terenul achiziționat în urma schimbului va rămâne în administrarea acestei direcții. Cu privire la aceste aspecte martorul Ghințaș Ioan Gavril, locțiitorul șefului Statului Major General, a arătat că „raportul nu a fost comunicat Direcției Domenii și Construcții Militare, întrucât nici nu trebuia să cunoască conținutul acestuia. S-a făcut o scrisoare de răspuns prin care se comunica faptul că terenul achiziționat să rămână la dispoziția Direcției Domenii și Construcții Militare până la momentul când i se va preciza destinația, această scrisoare fiind și dovada că Statul Major General nu a renunțat la acest obiectiv, ci dimpotrivă a dispus ca terenul să fie păstrat până când i se va stabili destinația”.

Din verificările efectuate de către prima instanță (filele 146-147 vol. III d.i.), a rezultat că acest raport, ET 1140 din 21.05.1999, care era anterior încheierii contractului de schimb, nu a fost înaintat nici la cabinetul ministrului, împrejurare confirmată și de martorul Degeratu Constantin. Față și de depoziția acestuia din urmă, în sensul că nu a considerat necesar să comunice punctul său de vedere referitor la obiectivul de la Ștefănești și Ministrului Apărării Naționale, Înalta Curte, Secția penală a constatat că această lipsă totală de comunicare (justificată de martori prin prisma incidentului de la Sarajevo ce a condus la sancționarea de către ministru a șefului Statului Major General) a permis încheierea contractului de schimb, inculpatul Babiuc Victor arătând că, dacă ar fi cunoscut ultima poziție a Statului Major General, ar fi putut să împiedice schimbul de terenuri, întrucât contractul nu a fost încheiat la data avizului său favorabil, respectiv 17 aprilie 1999, ci aproape 2 luni mai târziu, la data de 04.06.1999.

Înalta Curte - Secția penală a constatat că, în perioada în care la conducerea Statului Major General s-a aflat martorul Degeratu Constantin, nu s-a renunțat la construirea obiectivului (împrejurare susținută de martorul Ghințaș Ioan Gavril, locțiitorul șefului Statului Major General), acesta continuând să figureze în program și la data numirii următorului șef al statului major general, martorul Chelaru Mircea. De altfel, poziția Direcției Operații din cadrul Statului Major General era aceea că operaționalizarea punctelor de comandă reprezintă o activitate prioritară. Astfel, prin adresa nr. SID 84 din 03.05.1999 Direcția Operații comunica faptul că în localitatea Ștefănești este realizat un punct de comandă care are nevoie de reparații ce necesită cheltuieli de întreținere pentru menținerea și modernizarea sa în vederea

deservirii unor eșaloane tactico-operative, că în compunerea secției se află și alte puncte de comandă aflate în diverse stadii de execuție, iar operaționalizarea acestora reprezintă o activitate prioritară, pentru care este necesar să se acorde o atenție deosebită, iar după aprobarea fondurilor necesare, Direcția Operații și Secția Întreținere Exploatare și Dezvoltare Puncte de Comandă vor pune la dispoziția proiectantului specialiști și date necesare elaborării documentației tehnice.

Referitor la martorul Chelaru Mircea, acesta arată că, la venirea sa ca șef al Statului Major General (februarie 2000), „existau două probleme legate de rețeaua punctelor de comandă strategice, prima vizând necesitatea rediscutării unor puncte de comandă urmare a devoalării informațiilor privind locul de amplasare al celor anterioare, iar cea de-a doua era legată de subfinanțarea cronică a armatei. Am decis să rediscutăm programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, astfel că din cele 33 de programe s-a decis renunțarea la 20 dispunându-se totodată scoaterea din proiectele de finanțare a punctelor de comandă. **Accentuez faptul că era vorba doar despre o scoatere temporară, datorită lipsei posibilităților de finanțare și nicidecum din rațiuni strategice.** Arăt faptul că în discuțiile cu partenerii NATO aceștia au accentuat necesitatea **construirii a două puncte de comandă pentru forțele armatei române**, însă în acel an (2000) noi am comunicat faptul că le vom face în momentul în care vom fi incluși în Alianță pentru ca acestea să corespundă standardelor NATO”. De asemenea, este de precizat faptul că și în programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare pentru perioada 2001-2004 au figurat lucrări de modernizare pentru trei puncte de comandă ale Statului Major General și Statului Major al Trupelor de Uscat (adresa fila 296 vol 2 d.i.).

Concluzionând, Înalta Curte - Secția penală a reținut că obiectivul integrării în NATO nu conducea automat la renunțarea construirii/modernizării punctelor de comandă strategice (de altfel, aprobarea CSAT-ului a intervenit într-o perioadă în care România urmărea, prin programele desfășurate, integrarea în structurile euro atlantice) și că, dincolo de lipsa fondurilor care a împiedicat demararea proiectului de construire propriu-zisă în anii imediat următori, realizarea punctului de comandă în localitatea Ștefănești a devenit imposibilă datorită devoalării în presă, în cursul anului 2000, a informațiilor privind locația acestuia (împrejurare susținută și de șeful Statului Major al Comandamentului Trupelor de Transmisiuni, martorul Mincu Constantin).

Referitor la diferența de valoare dintre cele două terenuri, Înalta Curte-Secția penală a reținut că la data de 12.11.1998 prin adresa nr. A 1947 Direcția Domenii și Construcții Militare a solicitat Tribunalului București, Biroului Experților Judiciari

Tehnici și Contabili efectuarea unui raport de evaluare a terenurilor ce făceau obiectul schimbului. Cu adresa nr. 11951 din 18.11.1998 a fost recomandat în vederea efectuării expertizei expertul Vasiloiu Marin (filele 117,118 vol. 24 d.u.p., fila 79 vol. 15 d.u.p.).

La data de 09.02.1999 expertul a finalizat raportul de expertiză, stabilind că pentru un schimb echitabil Becali George trebuie să ofere o suprafață de 21,5847 ha și să primească de la Ministerul Apărării Naționale o suprafață de 20,9 ha (filele 81-82 d.u.p. vol. 15 d.u.p.).

La data de 21.04.1999 Direcția Domenii și Construcții Militare a solicitat Biroului Experților Tehnici și Contabili reactualizarea acestui raport de expertiză, expertul efectuând o completare în care a menținut aceleași date (fila 83 vol. 15 d.u.p.).

Calculul valorii de circulație al celor două terenuri s-a făcut conform HG 843/1991, în raport de faptul că unul dintre terenuri era administrat de către o instituție de stat.

Ca și în cazul primului schimb, parchetul a invocat faptul că nu trebuia folosită această metodă de evaluare și că cele două terenuri ce au făcut obiectul schimbului nu erau echivalente din punct de vedere valoric. De asemenea, s-au făcut referiri și la depoziția expertului, care, în declarația olografă dată în cursul urmăririi penale, a arătat că mai putea folosi și o altă metodă de calcul, la solicitarea expresă a oricăreia dintre părți, dar solicitantul avea obligația să îi prezinte un studiu al pieței libere din care să rezulte valoarea de circulație a celor două terenuri și că nu i s-a cerut acest lucru, iar *„reprezentantul Ministerului Apărării Naționale care mi-a pus documentația la dispoziție mi-a prezentat o expertiză anterioară care a avut ca obiect totun schimb de terenuri între cele două părți, precizându-mi că metoda de calcul folosită este bună”* (vol. 3 filele 182-183 d.u.p.).

Sușținerile expertului, invocate în acuzare, în sensul că o anumită metodă de calcul poate fi folosită doar la solicitarea expresă a părții, care ar mai avea și obligația să facă singură un studiu de piață, sunt în afara oricărei proceduri de desfășurarea a unei expertize. Pe de altă parte, dacă reprezentantul Ministerului Apărării Naționale care i-a pus la dispoziție actele i-a sugerat expertului folosirea unei anumite metode de calcul, este de neînțeles de ce parchetul nu a identificat și audiat această persoană, care, cu certitudine, nu era ministrul Babiuc Victor (din conținutul raportului nr. A 3813 din 15.04.1999 rezultând că la acel moment a fost încunoștințat că schimbul se face prin echivalență valorică și i-a fost înaintată o copie a raportului de expertiză, vol 18 fila 108 d.u.p.).

Prima instanță, examinând cele două rapoarte de expertiză, a constatat că nu s-au folosit aceleași metode de calcul, expertul Turcu Miron evaluând terenurile

conform dispozițiilor Primăriei Municipiului București numerele 79/0402/1992, 421/2703/1992, 191/2505/1993 și 827/2106/1994, formula de calcul fiind diferită (fila 34 vol. 15 d.u.p.). Faptul că cei doi experți au utilizat metode diferite de evaluare, rezultă și din studiul preliminar de prezentare a metodelor de evaluare a terenurilor întocmit de experții Popescu Ioan, Stan Florentina și Vasile Niță, aceștia arătând și faptul că metodele de calcul utilizate sunt frecvent folosite de către experți în procesul de evaluare (filele 31, 32 vol. 7 d.u.p.).

Înalta Curte - Secția penală a constatat că metoda prevăzută de HG nr. 834/1991 era folosită și de către Guvernul României la evaluarea unor bunuri trecute din domeniul public al statului în patrimoniul unor companii naționale ex. H.G. 1333 din 27 decembrie 2001 privind trecerea unei suprafețe de teren de 15.000 m² din domeniul public al statului și administrarea Universității Transilvania Brașov în domeniul privat al statului și în patrimoniul Companiei Naționale Romarm, valoarea terenului fiind evaluată conform art. 6 din H.G. 834/1991 (fila 143 vol. 1 d.i).

Prima instanță a reținut că metoda utilizată de către expertul Vasiloiu Marin era una prevăzută de dispozițiile legale în vigoare la acea dată, folosită inclusiv de Guvernul României în evaluarea bunurilor aparținând statului, recunoscută și utilizată de către Corpul Experților Tehnici, publicată în literatura de specialitate. De asemenea, experții, inclusiv expertul Papasteri Mihai care a întocmit raportul de expertiză contabilă pe care se fundamentează rechizitoriul, a arătat că în acea perioadă nu se putea vorbi despre o piață imobiliară activă. Astfel, analizând cel de-al doilea schimb de terenuri, expertul Papasteri Mihai, referindu-se la piața imobiliară, a arătat că s-a constatat o tendință a creșterii cererii și prețurilor, însă nu se poate vorbi încă despre o piață activă, întrucât majoritatea tranzacțiilor se fac cu terenuri de dimensiuni mici, iar urmare punerii în posesie în mod netransparent, nu există suficientă informație între vânzători și cumpărători, capitalul autohton era în faza de consolidare, nu era încă funcțional un sistem de creditare bancară, majoritatea creditelor au fost luate de firme, iar în domeniul imobiliar proprietățile de tip teren extravilan sau intravilan la periferia localităților nu erau percepute ca un subiect al investițiilor (filele 81,114 vol. 8 d.u.p.).

Ca și în cazul inculpatului Cioflină Dumitru, prima instanță a concluzionat că răspunderea pentru corectitudinea datelor sau a metodei utilizate la efectuarea expertizei, nu poate reveni decât expertului și nu inculpatului Babiuc Victor, în condițiile în care acesta nu avea ca atribuții de serviciu verificarea și cenzurarea concluziilor expertizei, nu avea o pregătire de specialitate în acest sens și nici nu s-a demonstrat că acesta cunoștea sau că trebuia și putea să cunoască faptul că existau și alte metode de evaluare și că, prin folosirea lor, valoarea terenurilor ar fi

fost diferită. Inculpatul era informat că schimbul se face prin echivalență valorică (expresia fiind accentuată prin majuscule) și că această echivalență a fost stabilită de o persoană autorizată de către Oficiul Național de Cadastru să efectueze astfel de operațiuni (raportul nr. A 3813 din 15.04.1999 fila 105 vol. 18 d.u.p.).

Pe de altă parte, prima instanță a constatat că, în raport de probatoriul administrat în cursul cercetării judecătorești, respectiv contracte de vânzare-cumpărare a unor suprafețe de teren din aceeași zonă, încheiate de terțe persoane, se ridică serioase îndoieli asupra concluziilor raportului de expertiză efectuat în cursul urmăririi penale, din cauza diferenței vădite între prețul de piață stabilit de expert și prețul la care se vindeau terenurile în aceeași zonă sau în zone apropiate.

Astfel, expertiza a stabilit **o valoare de piață a terenului din Șefănești în suprafață de 21,5847 ha de 53.872 USD**, deci 0,25 USD/mp (pe baza datelor din contractele de vânzare cumpărare prin care inculpatul Becali George a achiziționat terenul, deși din declarațiile vânzătorilor a rezultat că nu acesta a fost prețul real - fila 125 vol. 8 d.u.p.), în timp ce din contractele de vânzare cumpărare depuse la dosar a rezultat că aceasta era cu mult mai ridicată, apropiată de valoarea publicată în Buletinul documentar editat de Corpul Experților Tehnici din România, nr. 53 din februarie 1999, la care același expert face trimitere în conținutul raportului de expertiză (fila 125 vol. 8 d.u.p.). Pentru zona Ștefănești-Voluntari, pentru loturi cuprinse între 1.000 și 20.000 mp, buletinul a comunicat o valoare de 12 USD/mp. Din cele 8 contracte depuse la dosar rezultă că, în zonă sau în apropiere, se vindeau terenuri după cum urmează: 3,42 ha cu suma de 259.920 USD (la 15.06.1999); 1,7 ha cu suma de 134.546 USD (la 15.06.1999); 0,975 ha cu suma de 986.700.000 lei (la 30.09.1998); 11,437 ha, în aceeași zonă în care s-a încheiat cel de-al doilea schimb (tarla 45 parcelă 341, terenul inculpatului Becali fiind poziționat conform expertizei în T45, parcele 341/17, 341/18, 341/19.341/20. 341/20 cu suma de 457.500 USD (la data de 28.05.1998); 1,98 ha cu suma de 6.504.764.800 lei (la 17.11.1997),etc (filele 322-347 vol.I d.i.), iar terenul în suprafața de 0,55 ha, învecinat cu terenul Ministerului Apărării Naționale pe latura de sud, pe o distanță de 550 m se vindea la data de 26 ianuarie 1998 cu suma de 191.346.000 lei (aproximativ 15.583 USD la un curs oficial de 12.280 lei).

Motivele pentru care prima instanță nu a efectuat o nouă expertiză au fost anterior expuse și nu se impune reluarea lor, însă, chiar în condițiile în care cererea a fost respinsă, aceste date nu puteau fi total ignorate, fiind de natură să ridice îndoieli asupra faptului că diferența de valoare dintre cele două terenuri ar fi fost foarte mare. Aceasta, cu atât mai mult cu cât, deși nu avea o poziție la fel de bună ca cel de la Ferma Roșia, terenul oferit de către inculpatul Becali George era situat în zona șoselei de centură a Bucureștiului, zonă de maxim interes pentru investitori.

Față de acuzația că inculpatul ar fi grăbit efectuarea schimbului în condițiile în care mai multe instituții ale statului îl avertizaseră cu privire la nelegalitatea schimbului, iar funcționarii din cadrul M.Ap.N. implicați atrăgeau atenția cu privire la diferența de valoare dintre terenurile ce fac obiectul schimbului, Înalta Curte - Secția Penală a constatat că oferta a fost făcută în luna august 1998, avizul favorabil al inculpatului Babiuc Victor a fost dat la data de 17 aprilie 1999, iar contractul de schimb a fost încheiat la 4 iunie 1999. În condițiile în care procedura s-a desfășurat într-o perioadă de 10 luni, s-a apreciat că nu se poate vorbi despre „o grabă în efectuarea schimbului”. De asemenea, s-a reținut că nu au mai fost necesare alte demersuri, față de intervalul de aproximativ 2 luni între data la care inculpatul Babiuc Victor a aprobat încheierea schimbului și data la care acesta a avut loc, în condițiile în care, la 26 aprilie 1999, s-a realizat și un supliment la raportul de expertiză.

În ceea ce privește faptul că „mai multe instituții ale statului îi avertizaseră cu privire la nelegalitatea schimbului”, în afara adresei emisă de Ministerul Justiției sub semnătura secretarului de stat Flavius Baias, ce a fost ulterior infirmată de o nouă adresă a aceluiași minister, prima instanță nu a identificat nici din conținutul rechizitoriului și nici al dosarului de urmărire penală care sunt acele instituții ale statului care s-ar fi manifestat în sensul indicat de către parchet.

Referitor la faptul că „funcționarii din cadrul M.Ap.N. implicați atrăgeau atenția cu privire la diferența de valoare dintre terenurile ce fac obiectul schimbului”, Înalta Curte-Secția Penală a reținut că, dimpotrivă, acei funcționari, prin rapoartele întocmite, accentuau faptul că schimbul s-a făcut prin **"ECHIVALENȚĂ VALORICĂ"**, determinată printr-un raport de expertiză al Biroului de Expertize Contabile și Tehnice de pe lângă Tribunalul București și că expertul era autorizat de Oficiul Național de Cadastru să efectueze astfel de operațiuni (raportul nr. A 3813 din 15.04.1999 fila 105 vol. 18 d.u.p.).

Concluzionând, Înalta Curte - Secția Penală a constatat că niciuna dintre acuzațiile aduse inculpatului Babiuc Victor, astfel cum au fost anterior analizate, nu s-au confirmat, și ca atare, și în ipoteza în care terenul ar fi aparținut statului, în cauză nu ar fi fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată, prev. de art. 248 rap. la art. 248¹ Cod penal, sub aspectul laturii obiective, soluția fiind aceea de achitare, în temeiul dispozițiilor art. 11 pct. 2 lit. a rap. la art. 10 lit. d Cod procedură penală.

În ceea ce privește situația inculpatului Becali George, instanța de fond a precizat că soluția de achitare pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave prev. de art. 248 Cod penal rap. la art. 248¹ Cod penal, dispusă în privința inculpaților Ciofină Dumitru și Babiuc Victor, produce

consecințe juridice și în ceea ce îl privește pe inculpatul Becali George, trimis în judecată pentru complicitate la aceeași infracțiune, întrucât complicitatea este o formă de participare secundară, care presupune drept condiție de bază a existenței sale săvârșirea de către autor a unei fapte prevăzute de legea penală. Prima instanță, apreciind că faptele inculpaților Ciofină Dumitru și Babiuc Victor, sub aspectul laturii obiective, nu întruneau elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, (respectiv, în opinie separată, că erau rezultatul erorii de fapt în care aceștia s-au aflat) în mod evident, nu au fost realizate nici condițiile prevăzute de dispozițiile art. 26 Cod penal, impunându-se astfel achitarea acestuia în temeiul dispozițiilor art. 11 pct. 2 lit. a rap. la art. 10 lit. d Cod procedură penală.

Pe de altă parte, instanța de fond a arătat că, și în situația în care s-ar fi confirmat acuzațiile formulate împotriva inculpaților Ciofină Dumitru și Babiuc Victor, faptele reținute de către parchet în sarcina inculpatului Becali George nu constituie un ajutor menit să înlesnească, să îi ajute pe autori să-și îndeplinească necorespunzător atribuțiile de serviciu.

Prin actul de sesizare al instanței, în sarcina inculpatului Becali George s-a reținut că, în baza unei rezoluții infracționale unice, a încheiat contractele de schimb cu M.Ap.N.-ul cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și celor privind circulația juridică a terenurilor; a predat în schimbul terenurilor primite de la M.Ap.N. terenuri dobândite prin contracte de vânzare-cumpărare încheiate pe baza unor adeverințe de stabilire a dreptului de proprietate; a oferit la schimb terenuri ce nu erau individualizate prin procese verbale de punere în posesie pentru a se stabili în mod concret amplasamentul acestora; a predat la schimb terenuri grevate de sarcini; a folosit o adeverință emisă în fals cu privire la mențiunile de la rolul agricol de la Primăria Ștefănești în anul 1996; a folosit schițe ale terenului predat la schimb conținând date nereale, emise în fals de Primăria Ștefănești sub semnătura primarului Rababoc Anghel și unele avizate de către OCOT; a solicitat avize de schimb în baza unor documente ce atestă în fals suprafața terenului și amplasamentul acestuia; a folosit un proces verbal de schimb ce nu era semnat de către reprezentantul M.Ap.N. - inculpatul Zet Dumitru, fiind menționat ca împuternicit al ministerului pentru efectuarea schimbului, susținând, în mod nereal, că actul de schimb a fost încheiat în mod valabil între cele două părți și obținând în mod fraudulos transcrierea dreptului de proprietate în ceea ce îl privește potrivit acestui proces verbal; a solicitat și obținut în mod nelegal încheiere de legalizare de semnături pentru procesul verbal de schimb nr. 3319/11.12.1996 în condițiile în care înscrisul a fost prezentat la Notariat de către inculpatul Becali George semnat de către persoane din cadrul unităților militare și de către el, iar martorul Zet Dumitru nu s-a prezentat la Notariat pentru a semna și

nici nu semnase înscrisul anterior; a formulat o ofertă de schimb în care atesta în fals că deține în proprietate suprafața de 27 ha limitrof cazărmii; a solicitat și obținut Rapoarte de evaluare pentru terenurile ambelor părți la un preț vădit nereal; a indicat expertului limitele terenului predat la schimb de către M.Ap.N.; a solicitat evaluarea terenului M.Ap.N. ca teren extravilan agricol în condițiile în care cunoștea că acesta este intravilan agricol (aspect consemnat chiar în contractele de schimb în formă autentică); a remis cu titlu de sponsorizare reprezentanților M.Ap.N. sume de bani în condiții ce nu atestă o intenție de sponsorizare, ci mai mult o încercare de corupere a acestora vis-a-vis de atitudinea refractară manifestată față de oferta sa de schimb; a încheiat cuinculpata Babiuc Ioana - Cristina - Anca un contract devânzare-cumpărare pentru o suprafață de teren la un preț simbolic, intenția fiind de a disimula foloasele necuvenite acordate în scopul obținerii unei atitudini pozitive din partea inculpatului Babiuc Victor referitor la schimbul de terenuri, fapte ce ar întruni elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată prev. de art. 26 rap. la art. 248 Cod penal rap. la art. 248¹Cod penal cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal.

Analizând pe rând fiecare dintre aceste acuzații, Înalta Curte - Secția penală a constatat că, în legătură cu acuzația că inculpatul *ar fi încheiat contractele de schimb cu M.Ap.N.-ul cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și celor privind circulația juridică a terenurilor*, nu s-a administrat nicio probă din care să rezulte că inculpatul Becali George cunoștea această împrejurare și că terenul putea face obiectul schimbului numai în condițiile emiterii unei hotărâri de guvern prin care să fie trecut în domeniul privat, și a acceptat să încheie contractul în aceste condiții.

În ceea ce privește faptul că ar fi predat în schimbul terenurilor primite de la M.Ap.N. *terenuri dobândite prin contracte de vânzare-cumpărare încheiate pe baza unor adeverințe de stabilire a dreptului de proprietate și că a oferit la schimb terenuri ce nu erau individualizate prin procese-verbale de punere în posesie pentru a se stabili în mod concret amplasamentul acestora*, instanța a apreciat că susținerea din rechizitoriu s-a apreciat a fi, în mod evident, în contradicție cu ceea ce a rezultat din actele dosarului de urmărire penală. Examinând toate contractele de vânzare cumpărare în baza cărora inculpatul Becali George a devenit proprietarul terenului din Ștefănești care a făcut obiectul primului schimb prima instanță a constatat că au fost încheiate în baza adeverinței de proprietate și a proceselor verbale de punere în posesie, terenurile fiind individualizate prin dimensiuni și vecinătăți (în raport de punctele cardinale), solă cadastrală și parcelă. Astfel, vânzătorul Zamfir Marin dobândise terenul în baza adeverinței de proprietate nr.162 din 25.01.1992 și a procesului verbal de punere în posesie din 03.08.1994

(fila 68 vol. 12 d.u.p.), Dumitrache Nicolae și Dumitrache Ion Gogu în baza adeverinței nr. 908/1992 și a procesului verbal de punere în posesie din 04.08.1994 (fila 71 vol. 12 d.u.p.), Ciungu Alexandrina în baza adeverinței nr. 92075/1994 și a procesului verbal de punere în posesie din 04.08.1994 (fila 73 vol. 12 d.u.p.), Zanfir Niculina în baza adeverinței nr. 142/28.01.1992 și a procesului verbal de punere în posesie din 03.08.1994 (fila 77 vol. 12 d.u.p.), Dumitrache Nastasia în baza adeverinței nr. 2068/07.07.1994 și a procesului verbal de punere în posesie din 03.08.1994 (fila 79 vol.12 d.u.p.), Pârvu Marin și Pârvu Cristache în baza adeverinței nr. 2067/1994 și a procesului verbal de punere în posesie din 03.08.1994 (fila 81 vol. 12 d.u.p.), Goaimă Elisabeta în baza adeverinței nr. 469/1992 și a procesului verbal de punere în posesie din 03.08.1994 (fila 83 vol. 12 d.u.p.), Ilie Măria în baza adeverinței nr. 582/14.02.1992 și a procesului verbal de punere în posesie din 03.08.1994 (fila 85 vol. 12 d.u.p.), Panait Nicu în baza adeverinței nr. 664/1995 și a procesului verbal de punere în posesie din 23.07.1995 (fila 104 vol. 12 d.u.p.), iar Bilibei Dumitra fusese pusă în posesie conform procesului verbal din data de 14.08.1995 (fila 108 vol.12 d.u.p.).

Totodată, prima instanță a reținut și împrejurarea că, în acea perioadă, nu se eliberaseră încă titlurile de proprietate, iar vânzările se făceau doar în baza acestor două acte. De asemenea, din examinarea listei cuprinzând actele necesare pentru eliberarea avizului de schimb a rezultat că și Ministerul Agriculturii și Alimentației, a solicitat, ca persoanele fizice să depună, „copii de pe titlul de proprietate, de pe alte acte de proprietate sau de pe adeverința de proprietate și procesul verbal de punere în posesie”(fila 126 vol. III d.i.) Pe de altă parte, prima instanță a constatat că nu există legătură între aceasta faptă și modul în care ceilalți inculpați și-au îndeplinit atribuțiile de serviciu.

În același context, al dobândirii proprietății de către inculpatul Becali George asupra terenului din Ștefănești în baza unor adeverințe de proprietate și procese verbale de punere în posesie, fără a se formula acuzații concrete, în rechizitoriu s-a arătat, făcându-se trimitere la constatările experților (obiectivul 10 fila 140, vol. 8 d.u.p.), că titlurile de proprietate emise vânzătorilor Dumitrache Anastasia și Goaimă Elisabeta ulterior înstrăinării terenurilor către inculpatul Becali George, nu au coincis în totalitate cu procesele verbale prin care aceste persoane fuseseră puse anterior în posesie. Parchetul, cu privire la acest aspect, a concluzionat că în acest fel suprafața de teren predată de inculpatul Becali George în baza primului contract de schimb a fost, în realitate, cu 1,07 ha mai mică.

Prima instanță a constatat că, prin același raport de expertiză, la obiectivul privind identificarea terenurilor ce au făcut obiectul schimbului potrivit procesului verbal de predare primire nr. 3319/11.12.1996 , experții au stabilit că suprafața de

teren predată de către inculpatul Becali George a fost de 9,38 ha, fiind delimitat în planșa cadastrală, prin distanțe și vecinătăți (obiectivul 5, fila 127 vol. 89 d.u.p.).

În conformitate cu dispozițiile legale, raportul de expertiză a fost avizat tehnic de către Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Ilfov, care a adus unele precizări, arătând faptul că, la data schimbului, inculpatul Becali George deținea suprafața de 9,38 ha situată în tarlaua 47 (fila 23 voi. 12 d.u.p.) formată din suprafața de 6,87 ha și suprafața de 2,41 ha.

Înalta Curte - Secția penală a reținut că la data predării-primirii terenului inculpatul era proprietarul suprafeței de 9,38 ha în Ștefănești, că terenul predat M.Ap.N, în prezența delegatului OCOT, măsurat de reprezentanții ministerului, a avut aceeași suprafață și că nici un moment nu s-a ridicat problema că, în fapt, suprafața de teren nu coincidea cu cea care rezulta din actele de proprietate. Faptul că ulterior, la interval de peste 13 ani, în urma analizării tuturor titlurilor de proprietate emise pentru această suprafață de teren, inclusiv a punerilor în posesie către revoluționari (în anul 2002 s-a dispus trecerea terenului de la Ștefănești în proprietatea privată a statului în vederea punerii în posesie a luptătorilor din revoluție), s-au constatat unele neconcordanțe între titlurile de proprietate sau suprapuneri de terenuri, s-a apreciat a fi o împrejurare ce nu-i poate fi imputată inculpatului Becali George.

Cu privire la acuzația că inculpatul Becali George *ar fi predat la schimb terenuri grevate de sarcini*, Înalta Curte - Secția penală a constatat că în cuprinsul rechizitoriului nu se menționează care sunt acele terenuri grevate de sarcini, iar din dosarul de urmărire penală a rezultat că Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară a făcut verificări la solicitarea Direcției Naționale Anticorupție și a concluzionat că la data efectuării schimburilor imobilele nu erau grevate de sarcini (fila 2 vol. 12 d.u.p.). Este adevărat că, verificându-se istoricul tranzacțiilor anterioare pentru toate terenurile ce au făcut obiectul schimburilor, s-a reținut în privința unui teren că primul proprietar, numita Ioniță Florica, l-a înstrăinat printr-un contract de vânzare cumpărare cu clauză de întreținere, cumpărătorul obligându-se la întreținerea și obligarea până la deces. Posibil ca acest contract să fie cel care a fost avut în vedere de parchet, însă clauza de întreținere nu reprezintă o sarcină a imobilului, ea nu a fost transmisă prin contractele ulterioare și în niciun caz Ministerul Apărării Naționale nu a fost obligat să îi presteze întreținere lui Ioniță Florica.

În legătură cu acuzația că inculpatul Becali George ar fi folosit acte false, în vederea încheierii contactului de schimb, instanța de fond a reținut că adeverința nr. 381/05.11.1996 a Primăriei Ștefănești de Jos nu a stat la baza emiterii avizului în cazul primului schimb de terenuri, nefiind solicitat de către Ministerul Agriculturii și Alimentației. S-a apreciat că împrejurarea rezultă atât din lista documentelor ce

trebuiau prezentate în mod obligatoriu pentru avizarea schimbului, unde nu figura o atare adeverință (fila 126 vol. III d.i.), cât și din declarația martorului Creineanu Gheorghe, Director în cadrul Direcției Cadastru din Ministerul Agriculturii și Alimentației. Acesta a arătat că pentru acordarea avizului se verificau actele de proprietate, iar împrejurarea că proprietarul nu făcuse demersuri în vederea înscrierii în registrul agricol nu împiedica Ministerul Agriculturii și Alimentației să avizeze schimbul (fila 98 vol. II d.i.).

De asemenea, din dispozițiile Ordonanței 1 din 13 martie 1992 privind registrul agricol, Înalta Curte-Secția penală a reținut că informațiile cuprinse în acest registru aveau rol exclusiv statistic. Astfel, conform art. 2 din Ordonanță, registrul agricol constituie documentul oficial de evidență primară unitară, în care se înscriu date cu privire la gospodăriile populației, și anume: capul gospodăriei și membrii acesteia; terenurile pe care le dețin, indiferent de titlu, pe categorii de folosință, suprafețele cultivate cu principalele culturi și numărul de pomi pe specii; efectivele de animale, pe specii și categorii, existente la începutul anului și evoluția anuală a acestora; clădirile de locuit și celelalte construcții gospodărești; mijloacele de transport cu tracțiune animală și mecanică; tractoarele și mașinile agricole. Ordonanța stabilește obligația cetățenilor de a înscrie aceste date în registrul agricol, în anumite termene, precum și obligația autorităților de a centraliza aceste date și de a le raporta periodic Comisiei Naționale de Statistică.

În al doilea rând, s-a reținut că este real conținutul adeverinței 381/05.11.1996 în care se consemnează faptul că Becali George este înscris în Registrul agricol vol.IX, fila 72, cu suprafața de 9,38 ha teren agricol. Prima instanță a reținut că la dosarul de urmărire penală a fost depusă o xerocopie a filei 72, volumul IX (în care erau menționate persoanele ce nu aveau domiciliul în localitate) din registrul agricol al comunei Ștefănești pentru anii 1992-1996 unde figurează Becali George cu terenuri în suprafață de 9,38 ha. Este adevărat însă, că inculpatul nu a formulat cerere de înscriere în registru agricol, ci această mențiune a fost făcută de către funcționarul primăriei, astfel cum declară Sorica Vasile, agent agricol la Primăria Ștefănești care susține că a efectuat mențiunea pentru verificarea statistică în anul 1996, iar suprafața de 9,38 ha a stabilit-o în baza Anexei 2 A, a Planului parcelar și a datelor comunicate de departamentul financiar.

Înalta Curte - Secția penală a reținut că, în conformitate cu dispozițiile art. 7 și 8 din O.G. 1/1992, înscrierea datelor în registrul agricol se face de agentul agricol sau statistician pe baza declarației date, sub semnătură proprie, de capul gospodăriei sau, în lipsa acestuia, de un alt membru major al gospodăriei, prin vizitarea gospodăriilor sau la sediul consiliilor locale comunale, orașenești, municipale sau ale sectoarelor municipiului București în a căror raza teritorială își

are domiciliul capul gospodăriei; persoanele care nu au domiciliul în localitate pot trimite această declarație prin poștă sau vor putea face declarația prin procură.

Având în vedere rolul registrului agricol, acela de a oferi date statistice, împrejurarea că nu s-a respectat procedura prevăzută de lege și înscrierea nu s-a făcut în baza declarației scrise a inculpatului Becali George, ci a datelor deținute de agentul agricol al primăriei, (fiind foarte probabil ca mențiunea să fi fost făcută chiar cu ocazia eliberării adevărului, întrucât la aceeași dată s-a eliberat și o altă adevăr din care rezulta achitarea impozitului pentru acest teren - fila 408 vol. 16 d.u.p.), date care erau în totală concordanță cu realitatea, a fost apreciată de instanța de judecată ca lipsită de relevanță.

Ca atare, concluzia parchetului, în sensul că adevărul 381/05.11.1996 este falsă, nu a fost primită de prima instanță, apreciindu-se că toate informațiile pe care aceasta le cuprindea sunt reale.

Referitor la schițele terenului predat la schimb, care ar fi fost „emise în fals de Primăria Ștefănești sub semnătura primarului Rababoc Anghel și unele avizate de către OCOT”, prima instanță a reținut că așa - zisul fals constă în neconcordanța dintre schița de amplasament (fila 47 vol. 14 d.u.p.) ce a fost întocmită de reprezentanții Ministerului Apărării Naționale pe baza datelor puse la dispoziție de către primarul comunei Ștefănești cu ocazia discuției preliminare din cursul lunii august 1995, când s-au prezentat la primărie, interesându-se de terenul disponibil în zona cazarmei Ștefănești, unde ar figura un număr de 9 persoane cărora li s-ar fi reconstituit dreptul de proprietate și schița de amplasament cu reconstituirea dreptului de proprietate conform Legii 18/1991, vizată de OCOT și de Consiliul Local al comunei Ștefănești de Jos, care a fost folosită la încheierea contractului de schimb unde numărul proprietarilor se ridică la 11, figurând în plus Marin Bilibei Dumitra și Panait Nicu (schiță fila 29 vol. 12 d.u.p.), înregistrându-se și o diferență în ceea ce privește suprafața de teren ce fusese reconstituită numitului Vlăsceanu Alexandru.

Această neconcordanță dintre cele două schițe a fost explicată chiar în rechizitoriu, arătându-se că „este adevărat că titlurile de proprietate ale numiților Vlăsceanu Alexandru, Marin Bilibei Dumitra și Panait Nicu sunt emise la data de 26.10.1995, deci ulterior identificării terenurilor de către reprezentanții MApN și primarul Rababoc Anghel”(filele 36-37 rechizitoriu).

Prima instanță, dincolo de împrejurarea că neconcordanța dintre cele două schițe a fost consecința emiterii ulterioare a unor noi titluri de proprietate, astfel că nu se putea reține existența vreunui fals (aspect recunoscut și de către parchet), a apreciat că se impune și precizarea că primul înscris reprezintă un document fără relevanță juridică, o schiță de prezentare a terenului disponibil în zona cazarmei

Ștefănești și a proprietarilor acestui teren (care în realitate îl și înstrăinaseră către inculpatul Becali George), așa cum a rezultat în urma discuțiilor de la Primăria Ștefănești.

Prima instanță a considerat că, exceptând faptul că era cumpărătorul acestor suprafețe de teren, nu a rezultat care ar fi implicarea inculpatului Becali George în faptele expuse mai sus, care era legătura cu faptele imputate celorlalți inculpați sau măcar care era relevanța juridică a faptului că în aceste schițe nu erau prezentați toți foștii proprietari (suprafața de teren și dimensiunile acesteia coincideau în ambele schițe).

În același sens, prima instanță a conchis și referitor la celelalte acuzații care privesc aspecte legate de legalizarea procesului verbal de punere în posesie și intabularea acestui proces verbal.

Astfel, s-a susținut că „*inculpatul a folosit un proces verbal de schimb ce nu era semnat de către reprezentantul M.Ap.N.- Zet Dumitru, menționat ca împuternicit al ministerului pentru efectuarea schimbului, susținând, în mod nereal, că actul de schimb este încheiat în mod valabil între cele două părți și obținând în mod fraudulos transcrierea dreptului de proprietate în ceea ce îl privește potrivit acestui proces verbal; a solicitat și obținut în mod nelegal încheiere de legalizare de semnături pentru Procesul verbal de schimb nr. 3319/11.12.1996 în condițiile în care înscrisul a fost prezentat la Notariat de către inculpatul Becali George semnat de către persoane din cadrul unităților militare și de către el, iar martorul Zet Dumitru nu s-a prezentat la Notariat pentru a semna și nici nu semnase înscrisul anterior.*

S-a constatat de către prima instanță, în primul rând, că faptele anterior descrise, legate de primul contract de schimb și care ar constitui acte de complicitate la săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu comisă de către inculpatul Cioflină Dumitru, au fost ulterioare săvârșirii faptelor reținute în sarcina acestui din urmă inculpat. Or, s-a apreciat că nu poate exista complicitate posterioară, fiindcă nu poate fi sprijinită o activitate de realizare a unei fapte după ce această activitate s-a terminat.

Pe de altă parte, s-a reținut de prima instanță că s-a încercat a se da conotație penală unor împrejurări care, dincolo de faptul că nu susțineau în nici un fel acuzațiile parchetului, erau lipsite de relevanță și din punct de vedere civil.

În acest sens, Înalta Curte-Secția penală a reținut că dispozițiile legale incidente referitoare la circulația juridică a terenurilor se regăseau în dispozițiile Cap. 4 din Legea 18/1991 (ulterior abrogat) și statuau următoarele: conform art. 46 terenurile situate în intravilan și extravilan pot fi înstrăinate, indiferent de întinderea suprafeței, prin acte juridice între vii, încheiate în formă autentică; art. 51 stabilea că schimbul de terenuri între persoane fizice se face prin act autentic, aplicându-se

dispozițiile art. 46 din lege, iar alin. 2 al aceluiași articol prevedea că schimbul de terenuri între persoane juridice care au în administrare terenuri care sunt în proprietatea statului sau între acestea și persoane fizice se face cu avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației sau al Ministerului Mediului, iar punerea în posesie a noilor deținători se face de către delegatul oficiului județean de cadastru și organizare a teritoriului, în prezența părților interesate (art. 52).

Modul relativ neclar de redactare a dispozițiilor art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991 care nu trimiteau la dispozițiile art. 46, așa cum se făcea în cazul schimburilor între persoanele fizice, precum și lipsa unei consilieri corespunzătoare din partea notarului (care, în declarația din cursul urmăririi penale, arăta că nu considera necesară forma autentică pentru Ministerul Apărării Naționale), a condus ca, la acel moment, să nu se încheie un contract de schimb în formă autentică. De altfel, așa cum s-a arătat anterior și celelalte înstrăinări ale altor suprafețe de teren de la Ferma Roșia se realizaseră tot prin Ordin al Ministrului Agriculturii și Alimentației.

Inculpatul Becali George a arătat ca, în anul 1998, a aflat că actul pe care l-a încheiat cu Ministerul Apărării Naționale nu are nicio valoare, astfel că a solicitat încheierea contractului în formă autentică, aceasta realizându-se la data 05.10.1998.

Concret, în cauză, după obținerea avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației, în conformitate cu art. 52 din Legea 18/1991 s-a încheiat procesul verbal nr. 3319 din 11 decembrie 1996 prin care, în prezența inginerului Popescu Eugen, delegat OCOT București, Ministerul Apărării Naționale, reprezentat de Zet Dumitru, a predat inculpatului Becali George suprafața de 8,80 ha teren arabil situat în extravilanul comunei Voluntari, iar inculpatul Becali George a predat Ministerului Apărării Naționale suprafața de 9,38 ha teren arabil situat în extravilanul comunei Ștefănești.

S-a reținut că procesul verbal a fost semnat de către inculpatul Becali George (de predare și primire) și de reprezentanții unităților militare care predau (Ivan Aurel și Ciurdea Mitică) și respectiv primeau terenul (Trașcă Constantin și Tomescu Adrian), precum și de reprezentantul OCOT (fila 28 vol. 15 d.u.p.), fiind vizat de către Oficiul de Cadastru și Organizare a Teritoriului.

Din probatoriul administrat, a rezultat că acest proces verbal a fost conceput și redactat în cadrul Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene (care avea în administrare Ferma Roșia) martorul Ivan Ioan arătând faptul că a fost menționat numele lui Zet Dumitru ca reprezentant al M.Ap.N. pentru că acesta, conform atribuțiilor de serviciu, se ocupa de problema terenurilor. Cu ocazia predării primirii,

funcționarii din minister au efectuat măsurătorile terenului, în prezența reprezentantului OCOT.

La data de 18.12.1996, inculpatul Becali George a solicitat și obținut transcrierea procesului verbal în registrul de transcripțiuni și înscripțiuni a Judecătoriei Buftea.

La data de 20.12.1996, Direcția Domenii și Construcții Militare l-a împuternicit pe Zet Dumitru să reprezinte interesele Ministerului Apărării Naționale, pentru înscrierea notarială a terenului obținut în urma schimbului, menționându-se faptul că terenul a fost preluat prin procesul verbal nr. 3319 din 11.12.1996 și avizul de schimb al Ministerului Agriculturii și Alimentației nr. 369 din 10.12.1996 (fila 30 vol. 15 d.u.p.).

La data de 24 decembrie 1996, notarul public Teodor Grigore Boșca a legalizat semnăturile de pe procesul verbal nr. 3319 din 11 decembrie 1996, consemnând că s-ar fi prezentat în fața sa inculpatul Becali George și Zet Dumitru din partea Ministerului Apărării Naționale.

Inculpatul este acuzat că „a folosit procesul verbal de schimb ce nu era semnat de către reprezentantul M.Ap.N., Zet Dumitru, menționat ca împuternicit al ministerului pentru efectuarea schimbului, susținând, în mod nereal, că actul de schimb este încheiat în mod valabil între cele două părți și obținând în mod fraudulos transcrierea dreptului de proprietate”. Însă, instanța de fond a constatat că procesul verbal încheiat la 11.12.1996 nu era un proces verbal de schimb, ci un proces verbal de punere în posesie, întocmit în baza dispozițiilor art. 52 din Legea 18/1991, împrejurare menționată chiar în cuprinsul acestuia. Procesul verbal a fost semnat de către reprezentanții unității militare care au predat, și astfel a fost pus în posesie inculpatul Becali George, și ai unității militare care au primit în posesie terenul din Ștefănești, precum și de reprezentantul OCOT. În dreptul persoanelor care trebuiau să semneze acest proces verbal nu figura numele lui Zet Dumitru. De altfel, s-a constatat că Zet Dumitru nu a fost împuternicit pentru efectuarea schimbului, astfel cum se susține, ci pentru înscrierea notarială a terenului obținut în urma schimbului.

Instanța de fond a reținut ca relevantă și împrejurarea că niciodată nu s-a contestat faptul că voința Ministerului Apărării Naționale nu a fost aceea consemnată în procesul verbal 3319/1996 și a constatat că nici parchetul nu a arătat motivul pentru care acest proces verbal de predare primire nu era valabil fără semnătura lui Zet Dumitru. Ca atare, împrejurarea că inculpatul a solicitat și, în urma cererii sale, Judecătoria Buftea a procedat la transcrierea acestui proces verbal în registrul de transcripțiuni și înscripțiuni, a fost apreciată de instanța de fond ca lipsită de orice relevanță penală, dar și de orice relevanță din punct de

vedere civil, întrucât transmiterea dreptului de proprietate s-a produs în realitate la data încheierii contractului de schimb în formă autentică, respectiv la 05.10.1998.

În ceea ce privește procedura desfășurată în fața notarului, inculpatului, fiindu-i imputat faptul că ar fi solicitat legalizarea semnăturilor de pe procesul verbal de punere în posesie, în condițiile în care acest înscris era deja semnat de reprezentanții unităților militare, iar pentru legalizarea semnăturii părțile trebuiau să prezinte exemplarele neseminate, că procesul verbal nu a fost semnat de Zet Dumitru și că s-a legalizat semnătura acestuia și că Zet Dumitru nici nu s-ar fi prezentat în fața notarului, instanța a apreciat că niciuna dintre aceste acuzații nu îl privesc pe inculpatul Becali George, ci pe notarul public Boșca Grigore, față de care, prin rechizitoriu, s-a dispus disjungerea cauzei și continuarea cercetărilor în legătură cu modalitatea în care a procedat la legalizarea actelor de schimb. Inculpatul Becali George nu putea să ceară decât legalizarea propriei semnături, notarul fiind cel care era obligat, conform atribuțiilor de serviciu, să solicite prezența tuturor părților și semnarea actelor în fața sa.

Față de acuzația adusă inculpatului constând în aceea că „a formulat o ofertă de schimb în care atestă în fals că deține în proprietate suprafața de 27 ha limitrof cazărmii”, Înalta Curte-Secția penală a constatat că, într-adevăr, terenul ce a făcut obiectul celui de-al doilea contract de schimb nu se afla în proprietatea inculpatului la 29.08.1998, când a fost formulată oferta către Ministerul Apărării Naționale, ci a fost achiziționat ulterior, după ce Ministerul Apărării Naționale s-a arătat interesat de propunerea făcută.

În același timp însă, prima instanță a apreciat că formularea ofertei nu producea nici un fel de consecințe juridice, nu crea nicio obligație în sarcina inculpatului, iar prin înscrisul intitulat „ofertă” acesta nici nu a afirmat că, la acel moment, ar fi avut proprietatea terenului (fila 47 vol. 15 d.u.p.). Important, sub aspectul consecințelor juridice, a fost apreciat faptul că, atât la data la care inculpatul Babiuc Victor a avizat efectuarea propriu zisă a schimbului (17.04.1999), cât și la momentul încheierii contractului, 04.06.1999, inculpatul Becali George era proprietarul terenului, putându-l înstrăina în mod valabil.

O serie de alte acuzații aduse inculpatului referitoare la efectuarea rapoartelor de expertiză, în sensul că acesta a *solicitat și obținut rapoarte de evaluare pentru terenurile ambelor părți la un preț vădit nereal; a indicat expertului limitele terenului predat la schimb de către MAPN; a solicitat evaluarea terenului MAPN ca teren extravilan agricol* în condițiile în care cunoștea că acesta este intravilan agricol (aspect consemnat chiar în contractele de schimb în formă autentică), au fost considerate de instanța de judecată ca nereale. Pe de o parte, pentru că nu există probe care să susțină concluzia că inculpatul Becali le-ar fi solicitat experților să-și

îndeplinească necorespunzător atribuțiile de serviciu, căci existența unui asemenea probatoriu ar fi condus neîndoielnic și la o soluție de trimitere în judecată și a celor doi experți, iar pe de altă parte, faptul că inculpatul Becali George a însoțit expertul Turcu Miron și a indicat limitele terenului aparținând Ministerului Apărării Naționale este lipsit de orice relevanță, în opinia judecătorului fondului, întrucât inculpatul nu a îndus în nici un fel în eroare expertul, nu a indicat un alt teren care să fie supus evaluării, expertul având în vedere și evaluând exact terenul ce a făcut obiectul schimbului. De altfel, după cum arată expertul, acesta nu s-a întâlnit numai cu inculpatul Becali George, ci și cu reprezentanții Ministerului Apărării Naționale (fila 186 vol. 3 d.u.p.).

Referitor la împrejurarea că terenul de la Ferma Roșia, ce a făcut obiectul primului schimb, ar fi fost evaluat ca teren agricol extravilan, deși acesta era intravilan, expertul Turcu Miron a arătat în fața instanței de fond, că a procedat în acest fel, întrucât terenul era un teren arabil, poziționat în afara localității. S-a apreciat că nu rezultă din nicio probă faptul că inculpatul ar fi solicitat ca evaluarea să se facă în acest fel, și, mai mult, din avizul Oficiului de Cadastru și Organizare a Teritoriului nr. 2974 din 08.11.1996 a rezultat că terenul în discuție era situat în extravilanul localității Voluntari (vol. 16 fila 381 d.u.p.), aspect reținut și de către Ministerul Agriculturii și Alimentației în avizul de schimb (situație analizată anterior). De asemenea, în procesul verbal de punere în posesie nr. 3319 din 11.12.1996, întocmit de reprezentanții Ministerului Apărării Naționale și semnat de reprezentantul oficiului de cadastru se menționa că terenul predat de minister se află în extravilanul localității Voluntari.

Ca atare, chiar dacă prin hotărârea nr. 15 din 12 august 1992, Consiliului local al comunei Voluntari a stabilit natura de teren intravilan, cel puțin la nivelul anului 1996 autoritățile cu competențe în domeniu nu au procedat la efectuarea mențiunilor corespunzătoare în această privință, motiv pentru care, în toate actele emise, terenul figura ca aflat în extravilanul comunei Voluntari. Aspectele invocate de parchet, respectiv că natura intravilană a terenului aparținând Ministerului Apărării Naționale era menționată în contractul de schimb încheiat în formă autentică la data de 05.10.1998, s-a apreciat de prima instanță că nu constituie o dovadă că, și în anul 1996 când s-a efectuat expertiza și a avut loc punerea în posesie, părțile cunoșteau că primăria Voluntari declarase acest teren ca teren agricol intravilan. Aceasta întrucât, așa cum s-a arătat anterior, din actele emise de Oficiul de Cadastru și Organizare a Teritoriului și care au stat la baza schimbului (avizul nr. 2974 din 8.11.1996) rezulta că terenul se află în extravilanul localității, aceasta fiind și în fapt situația reală a suprafeței de teren în discuție.

În legătură cu acuzația că „inculpatul Becali George a remis cu titlu de sponsorizare reprezentanților M.Ap.N. sume de bani în condiții ce nu atestă o intenție de sponsorizare, ci mai mult o încercare de corupere a acestora vis-a-vis de atitudinea refractară manifestată față de oferta sa de schimb”, Înalta Curte-Secția penală a constatat că, în niciun caz, această faptă nu ar putea constitui un act de ajutor la săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu comisă de inculpatul Cioflină Dumitru (fapta privește primul schimb de terenuri).

Din probatoriul administrat în cauză, prima instanță a reținut că, în cadrul discuției de la Ferma Roșia din 05.06.1996, când inculpatul răspundea solicitării reprezentanților ministerului (adresa nr.A 775 din 28.03.1996), de a se întâlni și a ajunge la o înțelegere în privința schimbului solicitat de armată, la finalul discuției, Șeful Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, martorul Săndulescu Ion i-a comunicat acestuia că dorește construirea la intrarea în Parcul Herăstrău a unei plăci pe care să fie trecute numele tuturor eroilor aviației militare căzuți la datorie după anul 1936, solicitându-i ajutorul, având în vedere că deținea mai multe firme de construcții. Inculpatul a fost de acord să ajute ministerul în construirea acestei plăci comemorative.

Ulterior încheierii schimbului, la data de 20.12.1996, inculpatul Becali George a predat, cu titlu de sponsorizare a acestui monument, martorului Preda Ion, colonel în cadrul UM..... București, suma de 100 milioane lei. Suma a fost preluată în baza procesului verbal din data de 20.12.1996, depusă la Banca Română pentru Dezvoltare și restituită inculpatului la data de 18.02.2002 de către Statul Major al Forțelor Aeriene cu motivarea că aceasta nu a putut fi utilizată, întrucât nu s-a reușit atragerea resurselor necesare finanțării proiectului (filele 161-165 vol. 14 d.u.p.).

Având în vedere că Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, condus de același martor, prin adresa nr. K 3191 din 09.10.1995, și-a dat acordul cu privire la schimb (fila 8 vol. 15 d.u.p.), prima instanță a constatat că „încercarea de corupere” a martorului Ion Săndulescu „față de atitudinea acestuia refractară” a avut loc la un interval de peste 8 luni de la data la care martorul își exprimase poziția favorabilă schimbului. S-a constatat că, în cauză, nu s-ar fi putut reține nici săvârșirea infracțiunii de dare de mită prev. de art. 255 Cod penal (pentru care oricum s-ar fi împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale).

În fine, în ceea ce privește ultima acuzație, referitoare la aceea că inculpatul a încheiat cu inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca un contract de vânzare-cumpărare pentru o suprafață de teren, contract ce disimula foloasele necuvenite acordate inculpatului Babiuc Victor, Înalta Curte-Secția penală a constatat că, dintr-o eroare, aceasta a fost reluată și în descrierea acțiunilor ce constituie elementul material al laturii obiective a infracțiunii prev. de art. 26 rap. la art. 248 Cod penal, întrucât în

cauză, pentru această faptă, prin rechizitoriu s-a dispus neînceperea urmăririi penale sub aspectul săvârșirii infracțiunii de dare de mită prev. de art. 255 Cod penal, constatându-se împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale.

Instanța de fond a apreciat că acuzațiile aduse inculpatului Becali George se fundamentează pe un complex de împrejurări, fapte, care, în majoritatea cazurilor, sunt ulterioare săvârșirii presupuselor acțiuni ce constituie, în opinia procurorului, elementul material al laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu sau care nu au nicio legătură cu acestea, precum și invocarea unor aspecte de formă ale unor acte, care nu afectau valabilitatea acestora sau voința reală a părților, însă, în mod invariabil au fost considerate false, deși nu s-a dispus trimiterea în judecată pentru niciuna dintre infracțiunile prev. de art. 289-291 Cod penal.

Concluzionând, Înalta Curte-Seția penală a apreciat că, și în cazul în care s-ar fi constatat că cei doi inculpați și-ar fi îndeplinit abuziv atribuțiile de serviciu, în cauză, niciuna din faptele descrise nu au constituit acte de ajutor, menite să înlănească săvârșirea infracțiunilor de către inculpații Babiuc Victor și Cioflină Dumitru, nefiind întrunite condițiile art. 26 din Cod penal astfel că, și în această situație, temeiul achitării inculpatului ar fi fost atras tot de dispozițiile art. 11 pct. 2 lit. b rap. la art. 10 lit. d Cod procedură penală.

În ceea ce privește infracțiunile de luare de mită, respectiv complicitate la luare de mită prev. de art. 254 alin. 2 Cod penal și 26 rap. la art. 254 alin. 2 Cod penal, constând în aceea că inculpatul Babiuc Victor ar fi primit, prin intermediul fiicei sale, inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca, o suprafață de 700 mp din terenul ce a făcut obiectul primului schimb de terenuri, aprobat de inculpatul Cioflină Dumitru în anul 1996, obținând un folos necuvenit de 3.000 USD, stabilit ca diferență între valoarea de piață a terenului, potrivit raportului de expertiză efectuat în cursul urmăririi penale și prețul achitat, instanța de fond a apreciat că acestea nu sunt dovedite, lipsind probele care să conducă la stabilirea unei legături între încheierea contractului de vânzare cumpărare și aprobarea celui de-al doilea schimb de terenuri de către inculpatul Babiuc Victor.

Analizând probatoriul administrat, Înalta Curte - Seția penală a constatat că ceea ce s-a demonstrat cu certitudine în cauză este doar faptul că, la data de 07.07.1998, inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca a cumpărat o suprafață de teren de 700 mp de la inculpatul Becali George.

Cu privire la vinovăția inculpaților, Ministerul Public a arătat că, la data semnării contractului de vânzare-cumpărare, inculpatul Becali George nu încheiase cu Ministerul Apărării Naționale contractul de schimb în formă autentică, astfel că acesta nu era proprietarul terenului, că obiectul contractului nu a fost identificat sau identificabil, prețul nu a fost negociat și nu s-a putut stabili modalitatea în care

cererea și oferta s-au întâlnit, în condițiile în care inculpații Babiuc Ioana Cristina Anca și Becali George nu se cunoșteau, iar oferta de vânzare nu era una publică. De asemenea, a mai arătat că vinovăția inculpatei rezultă și din faptul că, de la data încheierii contractului și până în prezent, aceasta nu și-a exercitat dreptul de proprietate - nu a formulat cerere de deschidere rol, nu a deschis carte funciară și nu și-a delimitat proprietatea.

Înalta Curte-Secția penală a constatat, că, și în ipoteza în care toate aceste susțineri ar fi reale, aspectele invocate nu îi pot fi imputate inculpatei și nu puteau fi cunoscute în nici un fel de către aceasta. Inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca s-a prezentat la notar, care avea obligația să verifice actele de proprietate ale vânzătorului și să refuze încheierea contractului de vânzare-cumpărare în condițiile în care constata că nu este valabil titlul acestuia de proprietate.

Prima instanță a apreciat că împrejurarea că, în decembrie 1996, părțile nu au încheiat un contract de schimb în formă autentică, nu s-a datorat faptului că acestea au urmărit să amâne transferul dreptului de proprietate, ci modului de interpretare a prevederilor art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991, care nu făceau trimitere (ca în situația schimbului de terenuri între persoane fizice) la dispozițiile privind încheierea contractului în formă autentică, notarul Boșca Gheorghe apreciind că nu era necesară o atare formă pentru Ministerul Apărării Naționale. După cum rezultă din încheierea de legalizare a semnăturilor, procesul verbal 3319 din 11 decembrie 1996 era considerat drept proces verbal de schimb și de punere în posesie. Apreciind că Becali George era proprietarul terenului, deținut prin schimb, în baza avizului nr. 369/10 decembrie 1996 al Ministerului Agriculturii și Alimentației și a procesului verbal 3319 din 11 decembrie 1996 (fila 1 vol. 20 d.u.p.), notarul a procedat la încheierea contractului de vânzare cumpărare.

Ca atare, în condițiile în care chiar notarul era în eroare cu privire la forma contractului de schimb, iar dispozițiile legale incidente nu stabileau cu suficientă precizie forma pe care trebuia să o îmbrace schimbul în situațiile prev. de art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991, prima instanță a considerat că nu i se poate reproșa inculpatei, care nu are cunoștințe juridice, că a acceptat să cumpere terenul în aceste împrejurări, cu atât mai mult cu cât contractul se încheia în fața unui notar public, persoană care era obligată prin lege să verifice titlul în baza căruia vânzătorul deținea bunul imobil pe care dorea să îl înstrăineze.

Legat de faptul că procesul verbal nu ar fi fost semnat de Zet Dumitru, care ar fi avut împuternicire în acest sens, instanța de fond a reținut că Zet Dumitru a avut împuternicire să „*reprezinte interesele Ministerului Apărării Naționale pentru înscrierea notarială a terenului* ulterior punerii în posesie (fila 30 vol. 15 d.u.p.), iar procesul verbal este semnat de reprezentanții Ministerului Apărării Naționale,

respectiv ai celor două unități care predau și preluau teren, voința părților, în sensul schimbului, fiind în afara oricărei îndoieli.

Instanța de fond a mai constatat și faptul că terenul era identificat prin număr de tarla, parcelă, vecinătăți, suprafață (700 mp, situat în tarla 15, parcela A 286, cu vecinătăți: la nord și sud proprietate Becali George, pe o latură de 35 ml, la vest cale de acces, pe o latură de 20 ml, iar la est proprietate Becali George), aspect care rezultă din conținutul contractului de vânzare cumpărare, iar pentru a se putea individualiza terenul, care făcea parte dintr-o suprafață compactă de teren agricol, contractul de vânzare cumpărare era însoțit de planul de situație, unde erau identificate 4 loturi de teren, fiind hașurat terenul vândut (fila 2 vol. 20 d.u.p.). În aceste condiții, prima instanță nu a identificat nimic fals și nici reaua credință a părților în faptul că pe o schiță cadastrală, ce nu era obligatorie pentru încheierea contractului și care, legal, nu producea nici un fel de consecințe juridice (la acea dată documentația cadastrală nu era necesară pentru înstrăinarea unui teren), cel mai probabil vânzătorul a localizat printr-un desen suprafața de teren înstrăinată.

Înalta Curte - Secția penală a mai reținut că există identitate între terenul ce a făcut obiectul contractului de vânzare-cumpărare, (astfel cum rezultă din schița în discuție) și terenul cumpărat în fapt de către inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca.

În urma analizei probatoriului, Înalta Curte-Secția penală a constatat că inculpata a cumpărat terenul de 700 mp la un preț real, că l-a împrejmuțit cu gard de beton și plasă de sîrmă, că și-a deschis rol fiscal și dreptul de proprietate asupra acestui teren a fost transcris în registrul de transcripțiuni al Judecătorei Buftea.

De asemenea, prima instanță a apreciat că nu există nicio dovadă a înțelegerii prealabile între inculpații Becali George, Babiuc Ioana Cristina Anca și Babiuc Victor, având în vedere împrejurarea că oferta de schimb a inculpatului Becali George către Ministerul Apărării Naționale era făcută ulterior încheierii contractului de vânzare-cumpărare cu Babiuc Ioana Cristina Anca și nici a faptului că inculpatul Becali George, la momentul încheierii vânzării, intenționa să facă această ofertă.

De asemenea, instanța de fond a apreciat că nu există nici probe din care să rezulte că inculpații Babiuc Victor și Becali George se cunoșteau sau că inculpatul Babiuc Victor ar fi știut despre existența primului schimb și despre interesul Ministerului Apărării Naționale de a obține terenuri la Ștefănești, întrucât suprafața deținută nu era suficientă, probele administrate demonstrând, de fapt, că inculpatul a fost informat asupra acestor aspecte ulterior primirii ofertei, de către martorul Stănășilă Constantin. Existența acestei discuții este confirmată și de rezoluția pusă de inculpatul Babiuc Victor pe oferta de schimb făcută Ministerului Apărării Naționale.

Prima instanță a considerat că nici suprafața terenului și nici valoarea relativ modestă a acestuia, nu înclină spre varianta acuzații - primirea unei teren de 700 de mp, în câmp, lipsit de utilități, în valoare, conform expertizei, de 3.483 USD în scopul aprobării unui schimb de peste 20 ha și cu o valoare, stabilită de aceeași expertiză, de aproximativ 500.000 USD.

Astfel, s-a conchis că disproporția vădită dintre folosul care se susține că a fost primit de către inculpatul Babiuc Victor, prin intermediul fiicei sale, și cel obținut de inculpatul Becali George, nu sprijină ipoteza pe care a fost construită învinuirea.

În raport de considerentele anterioare, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală a constatat că, în cauză, nu s-au administrat probe sigure, certe, decisive și care să nu lase loc niciunei îndoieli, acuzarea inculpaților, bazându-se pe o simplă supoziție, dedusă din încheierea contractului de vânzare cumpărare între Babiuc Ioana Cristina Anca și Becali George. Or, instanța nu poate să-și fundamenteze o hotărâre de condamnare pe probabilitate, pe supoziții, ci doar pe certitudinea dobândită pe bază de probe de natură să înlătore orice echivoc și să demonstreze, dincolo de orice dubiu rezonabil, vinovăția inculpaților.

Considerând, așadar, că prezumția de nevinovăție de care se bucură inculpații nu a fost răsturnată, Înalta Curte - Secția penală a dat eficiență principiului *in dubio pro reo*, dispunând achitarea acestora în temeiul dispozițiilor art. 11 pct. 2 lit. b rap. la art. 10 lit. d C.proc.pen., lipsind cerința esențială pentru întregirea elementului material al laturii obiective al infracțiunii de luare de mită, respectiv dovada faptului că încheierea contractului de vânzare cumpărare între inculpații Becali George și Babiuc Ioana Cristina Anca s-a făcut în scopul aprobării unui nou schimb de terenuri de către inculpatul Babiuc Victor.

Cu privire la latura civilă, instanța de fond a reținut că, în cauză, Statul român, reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, s-a constituit parte civilă solicitând obligarea inculpaților la plata sumei de 942.250 USD, reprezentând contravaloarea terenului de la Ferma Roșia, conform raportului de expertiză efectuat în cursul urmăririi penale.

În condițiile în care terenurile care au făcut obiectul schimburilor nu se aflau în proprietatea statului, prima instanță a apreciat că nu se poate susține că patrimoniul acestuia a fost diminuat în vreun fel prin încheierea contractelor, statul român neputând solicita contravaloarea unor bunuri care, în realitate, nu i-au aparținut niciodată, ci le deținea numai cu titlu de detentor precar.

Este adevărat că statul avea obligația restituirii terenurilor, obligație pe care nu a respectat-o, continuând să dețină bunurile rechiziționate și să se comporte ca și proprietar al acestora. În ipoteza în care bunurile imobile deținute fără titlu au fost înstrăinate, s-a apreciat că statul nu mai are calitate procesuală pasivă într-o

acțiune în revendicare formulată de adevăratul proprietar, ci ar putea fi chemat eventual în garanție de către persoana căreia i-a înstrăinat imobilul. Doar pentru varianta în care, în urma comparării titlurilor de proprietate, acțiunea în revendicare ar fi respinsă, proprietarii ar putea solicita despăgubiri de la stat.

S-a apreciat că o asemenea situație nu se regăsește în prezenta cauză, neexistând dovezi că proprietarii ar fi obținut de la stat despăgubiri pentru terenul de la Ferma Roșia, din probatoriul administrat rezultând că acestora le-a fost restituit teren în alte zone.

În raport de aceste considerente, constatând că patrimoniul statului nu a fost în vreun fel prejudiciat prin încheierea contractelor de schimb, Înalta Curte-Secția penală a respins acțiunea civilă ca neîntemeiată.

Pe de altă parte, instanța de fond a apreciat că, și în ipoteza în care cercetarea judecătorească ar fi confirmat poziția parchetului și susținerile constante ale părții civile, în sensul că statul român era proprietarul terenurilor de la Ferma Roșia, acțiunea civilă exercitată împotriva inculpaților nu putea fi admisă, în condițiile în care răspunderea pentru exactitatea concluziilor rapoartelor de expertiză care au stat la baza încheierii contractelor de schimb nu poate să revină decât experților. Inculpații nu aveau ca atribuții de serviciu verificarea și cenzurarea concluziilor expertizei, nu aveau o pregătire de specialitate în acest sens și nici nu s-a demonstrat că aceștia cunoșteau sau că trebuiau și puteau să cunoască faptul că existau și alte metode de evaluare și că prin folosirea lor valoarea terenurilor ar fi fost diferită.

În raport de soluția pronunțată asupra acțiunii civile, Înalta Curte-Secția penală a dispus ridicarea măsurilor asigurătorii instituite prin Ordonanța nr.194/P/2007 din 17 septembrie 2010 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Secția de Combatere a Infrajeciunilor Conexes Infrajeciunilor de Corupție după cum urmează: a sechestrului asigurător asupra suprafeței de 700 mp, teren situat în, Parcela proprietatea inculpatei Babiuc Ioana Cristina Anca; a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Cioflină Dumitru, situat în, în valoare de 200.045,98 RON; a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Babiuc Victor, situat în, în valoare de 150.000 euro; a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Becali George, teren în suprafață de 782,79 mp și teren în suprafață de 296,52 mp, ambele situate în, în valoare totală de 431.724 euro.

Conform art. 192 alin. 3 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare ocazionate cu soluționarea cauzei în fond au rămas în sarcina statului, iar onorariile apărătorilor desemnați din oficiu pentru inculpați, până la prezentarea apărătorilor

aleși, în sumă de câte 50 lei, s-a stabilit să fie plătite din fondul Ministerului Justiției.

Împotriva acestei sentințe, a declarat recurs, în termen legal, Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție, criticând hotărârea sub aspectul greșitei achitări a inculpaților pentru infracțiunile deduse judecării.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți - Completul de 5 Judecători, la data de 29.11.2012, iar urmare repartizării aleatorii, a fost stabilit primul termen de judecată la data de 17 decembrie 2012.

La termenul fixat, în baza art.302 alin.2 din Codul de procedură penală raportat la art.6 alin.3 și 4 din Codul de procedură penală, instanța de ultim control judiciar, constatând întemeiate cererile formulate de intimații inculpați Cioflină Dumitru, Becali George și Babiuc Victor de acordare a unui nou termen de judecată în vederea angajării apărătorilor aleși, a amânat judecarea cauzei la data de 22 ianuarie 2013, luând totodată act, potrivit dispozițiilor art.385¹⁴ alin.11 din Codul de procedură penală, că intimații inculpați prezenți Babiuc Victor și Cioflină Dumitru au precizat, pe rând, că doresc să dea declarație în fața Înaltei Curți – Completul de 5 Judecători, în prezența apărătorilor aleși și nu se prevalează de dreptul la tăcere, prevăzut de dispozițiile art.70 alin.2 din Codul de procedură penală.

Prin încheierea pronunțată în ședința secretă din 14 ianuarie 2013 a fost admisă declarația de abținere formulată de domnul judecător Ștefan Pistol, în dosarul nr.7613/1/2012 al Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul de 5 Judecători și s-a stabilit că domnul judecător Ștefan Pistol nu va participa la soluționarea cauzei, având în vedere faptul că acesta a făcut parte din completul de judecată care a soluționat cauza în primă instanță, fiind incidente dispozițiile art. 50 rap. la art. 47 alin.1 Cod procedură penală care prevăd că „judecătorul care a luat parte la soluționarea unei cauze nu mai poate participa la judecarea aceleiași cauze într-o cale de atac”. În locul domnului judecător Ștefan Pistol, conform planificării, a fost desemnat domnul judecător Săndel Lucian Macavei.

Prin încheierea de ședință din 22 ianuarie 2013, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători, având în vedere faptul că intimata inculpată Babiuc Ioana Cristina Anca se afla pentru prima dată în fața instanței de recurs, în temeiul dispozițiilor art. 385¹⁴ alin.11 din Codul de procedură penală, a solicitat intimatei inculpate să precizeze dacă dorește să dea declarație în fața instanței de recurs sau înțelege să se prevaleze de dreptul la tăcere, prevăzut de dispozițiile art. 70 alin.2 din Codul de procedură penală.

Intimata inculpată Babiuc Ioana Cristina Anca a arătat că dorește să dea declarație, însă nu la acest termen.

În susținerea acestei solicitări, apărătorul ales al intimatei inculpate Babiuc Ioana Cristina Anca, avocat Sandu Florin, a cerut acordarea unui termen în vederea pregătirii apărării, întrucât a fost angajat în după amiaza zilei de 21 ianuarie 2013, fapt ce rezultă din cuprinsul împuternicirii avocațiale depuse la dosar.

Față de prezența în sală a domnului avocat Mircea Duțu, apărător ales al intimatului inculpat Becali George, care a depus împuternicirea avocațială în timp ce magistratul asistent făcea apelul părților în cauză, președintele completului de judecată a precizat că, având în vedere și calitatea pe care o deține, de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, în virtutea căreia au existat relații profesionale cu directorul Institutului de Cercetări Juridice, domnul Mircea Duțu, a pus în discuția tuturor părților necesitatea amânării judecării cauzei, pentru a aprecia asupra eventualității formulării unei declarații de abținere, fundamentată pe dispozițiile art. 6 paragraful 1 din CEDO.

În timpul dezbaterilor, în jurul orei 10¹⁵, s-a prezentat și intimatul inculpat Becali George, care, întrebat fiind de președintele completului de judecată, conform prevederilor art. 385¹⁴ alin.1¹ Cod procedură penală, a arătat că dorește să dea declarație în fața instanței de recurs.

Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, în baza art. 302 alin.2 din Codul de procedură penală, raportat la alin. 3 și 4 din Codul de procedură penală, constatând întemeiată cererea de amânare formulată de avocatul Sandu Florin, în vederea pregătirii apărării; ținând cont de solicitarea intimatei inculpate Babiuc Ioana Cristina Anca, în sensul că dorește să dea declarație, dar nu la acest termen, față de imposibilitatea obiectivă a pregătirii cu apărător ales; în vederea aprecierii oportunității formulării unei declarații de abținere de către președintele completului de judecată, întemeiată pe dispozițiile art. 6 paragraful 1 din CEDO; pentru ca intimații inculpați să dea declarație în fața instanței de recurs, în prezența apărătorilor aleși, astfel cum au solicitat, s-a dispus amânarea judecării cauzei la data de 12 februarie 2013. S-a pus în vedere, totodată, tuturor celor patru intimați inculpați prezenți să se prezinte la termenul de judecată acordat, în vederea audierii lor.

Prin încheierea pronunțată în ședința secretă la data de 28 ianuarie 2013, Completul de 5 Judecători, fiind legal investit cu soluționarea declarației de abținere formulată de doamna judecător dr. Livia Doina Stanciu, a dispus respingerea acesteia, ca nefondată, stabilind, în esență că, în contextul cauzei, din perspectiva C.E.D.O., relația instituțională dintre doamna judecător dr. Livia Dona Stanciu, în calitate de președinte al instanței supreme, și directorul Institutului de Cercetări Juridice, domnul avocat Mircea Duțu, nu este de natură a afecta nici măcar aparența de imparțialitate a președintelui completului de judecată investit cu

soluționarea cauzei, astfel că procesul a continuat cu aceeași componentă a completului de judecată.

La termenul din data de **12 februarie 2013**, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 Judecători a dispus amânarea judecării cauzei la data de 26 februarie 2013:

- față de împrejurarea că a fost prezent doar intimatul inculpat Cioflină Dumitru și că au lipsit ceilalți trei intimați inculpați, dovada imposibilității de prezentare fiind făcută doar pentru intimatul inculpat Babiuc Victor, nu și pentru intimații inculpați Becali George și Babiuc Ioana Cristina Anca;

- pentru ca apărătorii aleși ai intimaților inculpați Becali George și Babiuc Ioana Cristina Anca să facă dovada imposibilității de prezentare a acestora;

- pentru ca toți intimații inculpați să dea declarație în fața instanței de recurs, în prezența apărătorilor aleși, astfel cum au solicitat anterior, cu respectarea dispozițiilor art.324 alin.1 din Codul de procedură penală, în caz contrar, urmând a se proceda conform dispozițiilor art.324 alin.2 din Codul de procedură penală (audierea separată a inculpaților).

La același termen s-a constatat întemeiată numai solicitarea de amânare pentru imposibilitatea medicală de prezentare a intimatului inculpat Babiuc Victor formulată de apărătorul său ales, avocat Spânu Viorel.

Totodată, având în vedere că apărătorul ales al intimatului inculpat Becali George, avocat Bogdan Vlad, a precizat instanței la acel termen, că are mandat din partea clientului său să menționeze că acesta nu mai dorește să dea declarație în fața instanței de recurs, președintele completului de judecată a învederat apărătorului intimatului inculpat Becali George, că, față de opțiunea personală a clientului său, exprimată în fața instanței de recurs la termenul din 22 ianuarie 2013 (de a fi audiat) revenirea inculpatului asupra poziției sale se impune a fi făcută fie personal, în fața instanței, fie într-o formă scrisă.

De asemenea, la același termen, s-a pus în vedere tuturor apărătorilor aleși ai intimaților inculpați să depună diligențe în sensul asigurării prezenței la termenul următor a intimaților inculpați pentru a fi audiați în fața instanței de recurs, astfel cum au solicitat.

La termenul din data de **26 februarie 2013**, față de imposibilitatea obiectivă de participare la ședința de judecată a doamnei judecător Livia Doina Stanciu - președintele Completului de 5 Judecători - Penal 2, pentru a se da eficiență principiului continuității completului de judecată, conform art.292 alin.2 teza I Cod procedură penală, s-a dispus amânarea judecării cauzei la data de 12 martie 2013.

La termenul din **12 martie 2013**, instanța de control judiciar a luat act că apărătorul ales al intimatului inculpat Becali Geroge, avocat Vlad Bogdan a depus,

În ședința de judecată, un înscris olograf datat 11.03.2013, aparținând intimatului inculpat Becali George, prin care acesta menționa „*nu mai dau altă declarație*”. La solicitarea președintelui completului de judecată, avocatul Vlad Bogdan a precizat că formularea din înscrisul olograf îi aparține în exclusivitate intimatului inculpat Becali George și trebuie interpretată de instanță ca reprezentând manifestarea de voință a intimatului inculpat, în sensul că nu mai dorește să dea declarație în fața Completului de 5 Judecători, prevalându-se de dreptul la tăcere, prevăzut de dispozițiile art. 70 alin.2 Cod procedură penală, revenind, astfel, asupra poziției exprimată la termenul din data de 22 ianuarie 2013.

Totodată, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a învederat că, întrucât la termenul din 12 februarie 2013, s-a prezentat doar intimatul inculpat Cioflină Dumitru, dovada imposibilității de prezentare fiind făcută numai pentru intimatul inculpat Babiuc Victor, s-ar fi impus ca la termenul din 26 februarie 2013, ceilalți doi intimați inculpați, respectiv Becali George și Babiuc Ioana Cristina Anca să facă dovada imposibilității de prezentare la termenul anterior.

Apărătorul ales al intimatei inculpate Babiuc Ioana Cristina Anca, avocat Sandu Florin, a arătat că, la data de 12 februarie 2013, intimața inculpată s-a prezentat la sediul instanței după ce s-a încheiat ședința de judecată, informând, telefonic, magistratul asistent, despre această împrejurare.

Magistratul asistent a învederat că a fost informat telefonic de apărătorul ales al intimatei inculpate Babiuc Ioana Cristina Anca, că aceasta s-a prezentat la sediul Înaltei Curți după ce s-a finalizat ședința de judecată, însă că nu a fost prezentată nicio justificare pentru absența intimatei de la judecarea cauzei.

Apărătorul ales al intimatului inculpat Becali George, avocat Vlad Bogdan, a arătat că intimatul inculpat a fost în imposibilitate de prezentare la termenul din 12 februarie 2013, întrucât se afla la Dubai, pentru a negocia, în calitate de proprietar al Fotbal Club Steaua, vânzarea unui jucător de la F.C. Steaua către o echipă locală din Dubai.

La solicitarea președintelui Completului de 5 Judecători, în sensul de a se preciza care a fost motivul pentru care intimatul inculpat Becali George nu a comunicat instanței, în scris, această împrejurare, cu atât mai mult cu cât intimatul inculpat Becali George, la termenul din 22 ianuarie 2013, și-a manifestat voința de a da declarație, consemnându-se în încheierea de ședință obligativitatea de a se prezenta în fața instanței de recurs, acesta fiind și unul din motivele pentru care cauza a fost amânată, apărătorul ales a menționat că intimatul inculpat pe care îl reprezintă nu a perceput dispoziția instanței de recurs ca o obligație de a se prezenta *in corpore* în fața acesteia, acesta putându-și exercita drepturile procesuale prin intermediul reprezentantului sau apărătorului său.

De asemenea, la același termen de judecată, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, fiind investită de către apărătorul ales al intimatului inculpat Becali George, avocat Vlad Bogdan, cu **cererea de sesizare a Curții Constituționale, vizând neconstituționalitatea dispozițiilor art.24 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară**, după ce a pus-o în discuția părților, în conformitate cu dispozițiile art.302 alin.1 din Codul de procedură penală, **a respins-o, constatând că excepția invocată este inadmisibilă.**

În susținerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 din Legea 304/2004, apărătorul ales al intimatului inculpat Becali George a arătat că aceasta vizează partea din textul de lege care consacră competența Completelor de 5 Judecători, în materie penală, de a soluționa calea de atac a recursului împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de Secția Penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători a reținut următoarele:

Din examinarea dispozițiilor art. 29 alin.1, 2 și 3 din Legea nr.47/1992, republicată, rezultă că admisibilitatea cererii de sesizare a Curții Constituționale este condiționată de îndeplinirea cumulativă a patru cerințe stipulate expres de textul legal:

a) starea de procesivitate, în care ridicarea excepției de neconstituționalitate apare ca un incident procedural creat în fața unui judecător sau arbitru, ce trebuie rezolvat premergător fondului litigiului;

b) activitatea legii, în sensul că excepția privește un act normativ, lege sau ordonanță, după caz, în vigoare;

c) prevederile care fac obiectul excepției să nu fi fost constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale;

d) interesul procesual al rezolvării prealabile a excepției de neconstituționalitate.

Dacă primele trei condiții enunțate anterior sunt, într-adevăr, îndeplinite în prezenta cauză, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a apreciat că ultima condiție nu este îndeplinită.

Potrivit art. 29 alin.5 din Legea nr.47/1992, republicată, dacă excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin.1, 2 și 3, instanța în fața căreia s-a invocat excepția respinge, printr-o încheiere motivată, cererea de sesizare a Curții Constituționale.

Acest text de lege instituie o obligație în sarcina instanței de a verifica legalitatea excepției de neconstituționalitate invocate înaintea sa, cauzele de

inadmisibilitate putând fi legate de obiectul sesizării, de subiectul sesizării sau de temeiul constituțional al acesteia.

Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, în fața căruia s-a invocat o excepție de neconstituționalitate, nu are competența examinării acesteia, ci se limitează exclusiv, pe de o parte, la analizarea **pertinenței excepției**, în sensul constatării existenței unei legături cu soluționarea cauzei, în orice fază a procesului și oricare ar fi obiectul acestuia, iar pe de altă parte, la constatarea îndeplinirii cerinței **relevanței excepției**.

În cauză, excepția de neconstituționalitate invocată, privind dispozițiile art.24 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, vizează un text de lege care este în vigoare și nu s-a constatat anterior, printr-o decizie a Curții Constituționale, că este neconstituțional.

Referitor la condiția de admisibilitate – dispoziția legală a cărei neconstituționalitate a fost invocată să aibă legătură cu soluționarea cauzei -, aceasta vizează incidența prevederii legale asupra soluției ce se va pronunța în cauza dedusă judecării, adică asupra obiectului procesului penal aflat pe rolul instanței judecătorești și a cărei neconstituționalitate se cere a fi constatată.

Fiind un incident apărut în cadrul unui litigiu, invocarea unei excepții de neconstituționalitate impune **justificarea unui interes** de către autorul cererii.

Stabilirea acestui interes se face de către instanță, pe calea verificării pertinentei excepției, în raport cu procesul în care a intervenit și a efectului pe care decizia Curții Constituționale o produce în soluționarea procesului principal, respectiv asupra conținutului hotărârii ce se va pronunța în cauză.

Dacă **cerința relevanței** este expresia utilității pe care soluționarea excepției invocate o are în cadrul rezolvării acestui litigiu, pe cale de consecință, irelevanța este situația în care o excepție de neconstituționalitate nu are legătură cu cauza în care a fost invocată.

Potrivit dispozițiilor art. 24 din Legea nr.304/2004, „Completele de 5 judecători soluționează recursurile și cererile în cauzele judecate în primă instanță de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție (...)”.

Înalta Curte – Completul de 5 Judecători constată că, între dispozițiile constituționale invocate în cauză de intimatul inculpat Becali George, se regăsesc și cele ale art.126 alin.3, în care Legea Fundamentală face referire doar la activitatea de bază a Înaltei Curți, respectiv „Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale”, apreciind că acest text constituțional nu are legătură cu textul din legea specială a cărei neconstituționalitate a fost invocată.

Legea Fundamentală conferă posibilitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție de a avea și o jurisdicție superioară față de hotărârile pe care le pronunță în primă instanță.

Textul de lege invocat ca fiind neconstituțional de către intimatul inculpat Becali George vizează, în realitate, competența Completelor de 5 judecători în soluționarea recursurilor, neavând legătură cu obiectul cauzei, prin excepția invocată tinzându-se practic la modificarea legii, atribut care este de competența exclusivă a legiuitorului.

Pentru toate aceste considerente, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale, apreciind că excepția de neconstituționalitate invocată este inadmisibilă.

La același termen din data de 12 martie 2013, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a procedat, în conformitate cu dispozițiile art.385¹⁴ alin.11 din Codul de procedură penală, la audierea intimaților inculpați Cioflină Dumitru, Babiuc Victor și Babiuc Ioana Cristina Anca, conform art.323 și art.324 alin.1 din Codul de procedură penală.

Totodată, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a **fixat termen intermediar la 15 martie 2013, în vederea depunerii, în scris, a cererilor de probatorii** de către apărătorii aleși ai intimaților inculpați, precum și de către reprezentantul Ministerului Public, stabilind ca aceste cereri să fie susținute la termenul ce se va acorda în cauză. Luând act și de solicitarea de acordare a unui termen, formulată de apărătorul ales al intimaților inculpați Becali George și Cioflină Dumitru, avocat Vlad Bogdan, întrucât acesta nu formulase în scris cererile de probatorii, Înalta Curte a dispus **amânarea judecării cauzei la data de 26 martie 2013**, pentru a da posibilitatea membrilor completului de judecată, reprezentantului Ministerului Public, intimatei părți civile și apărătorilor aleși ai intimaților inculpați să ia cunoștință de conținutul detaliat al cererilor de probatorii ce urmau a fi depuse în scris până la 15 martie 2013.

La termenul din **26 martie 2013**, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, față de situația creată, prin lipsa unicului apărător ales al intimatei inculpate Babiuc Ioana Cristina Anca, care nu și-a asigurat substituirea, delegațiile apărătorilor desemnați din oficiu fiind încetate la termenul din 26 februarie 2013, pentru a se da eficiență dispozițiilor art.171 alin.4¹ din Codul de procedură penală, în sensul asigurării asistenței juridice a intimaților inculpați Becali George, Babiuc Victor, Babiuc Ioana Cristina Anca și Cioflină Dumitru și de către apărătorii din oficiu care au fost desemnați inițial în cauză, instanța a dispus suspendarea ședinței de judecată și efectuarea demersurilor în vederea prezentării la sală a apărătorului

ales, avocat Sandu Florin, dar și a apărătorului desemnat din oficiu, inițial, pentru intimata inculpată Babiuc Ioana Anca Cristina, avocat Neaguțoiu Florica.

După reluarea cauzei și asigurarea apărării pentru toți intimații inculpați, respectiv apărători aleși, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, având în vedere dispozițiile din încheierea de ședință de la termenul anterior, în temeiul art.302 alin.1 din Codul de procedură penală, a acordat cuvântul reprezentantului Ministerului Public și apărătorilor aleși ai intimaților inculpați în susținerea cererilor de probatorii formulate în cauză.

Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, deliberând, în temeiul art. 302 alin.2 raportat la art.67 Cod procedură penală, **a admis, în parte, probele solicitate de reprezentantul Ministerului Public și intimații inculpați** astfel:

► **în unanimitate**, a admis proba testimonială solicitată de către **Ministerul Public**, constând în reaudierea martorilor Stoica Valeriu și Baias Flavius Antoniu, ca pertinentă și utilă cauzei;

► în ce privește probele solicitate de **intimatul inculpat Cioflină Dumitru**:

- a respins proba cu înscrisuri constând în efectuarea unei adrese către D.N.A.
- în care să se precizeze în ce modalitate a fost obținută și înaintată la dosarul cauzei harta anexă la documentația nr.A2/00221/28.06.1996 - ca neutilă și neconcludentă soluționării cauzei;

- a respins proba cu înscrisuri constând în emiterea unei adrese către M.Ap.N. pentru a se comunica numele persoanei care a realizat harta în discuție, pentru a fi citată și audiată în calitate de martor, ca neconcludentă și neutilă cauzei;

- a admis proba cu înscrisuri constând în emiterea unei adrese către M.Ap.N. pentru a se înainta o copie a registrului pentru evidența documentelor conform instrucțiunilor DS92, registru în care au fost făcute mențiunile referitoare la ieșirea din Registratură a documentației nr. A2/00221/28 iunie 1996 și a raportului de prezentare a programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 și pentru a se preciza dacă incidentul de securitate menționat în Buletinul Informativ al Armatei nr. 11/2011 se referă sau nu la eventuala dispariție din Arhivele Ministerului Apărării Naționale a Registrului pentru evidența documentelor aferent anului 1996, anterior menționat;

- a admis proba testimonială constând în audierea martorului Magdalena Ion, ca utilă și pertinentă, pentru lămurirea aspectelor la care a făcut referire în scris intimatul inculpat și pe care instanța le consideră necesare pentru soluționarea cauzei.

► referitor la cererile probatorii formulate de **intimatul inculpat Babiuc Victor**:

- a admis proba testimoniala constând în audierea martorului Nicolae Marian directorul Direcției Studii Elaborare Acte Normative din cadrul Ministerului Justiției;
- a respins proba constând în audierea martorilor profesori universitari Lucian Mihai, Ioan Scheaua și Titus Prescure ;
- a admis, însă, depunerea la dosar a opiniilor legale sau completarea celor deja existente în scris la dosarul cauzei, ale domnilor profesori universitari mai sus menționați.

► cu privire la probele solicitate de **intimatul inculpat Becali George**:

- a admis proba cu acte în circumstanțiere, constând în înscrisurile emise de Starețul Schitului Românesc PRODRON din Sfântul Munte Athos și de Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, copia contractului de vânzare-cumpărare încheiat între intimatul inculpat Becali George și The American International School of Bucharest LLC - filiala România, precum și copia contractului de vânzare-cumpărare încheiat la data de 17 aprilie 1998, între terțe persoane cu privire la terenul situat în comuna Ștefăneștii de Jos, tarlăua 45, parcela 341.

► **cu opinie majoritară**, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători a respins proba constând în efectuarea unei noi expertize de specialitate care să stabilească valoarea de circulație a terenului ce a făcut obiectul contractului de schimb, apreciind că nu este concludentă și utilă cauzei, în dosar existând o expertiză efectuată în faza de urmărire penală ale cărei obiective au fost stabilite în urma discuțiilor avute cu intimații inculpați, la realizarea acestora au luat parte experți desemnați de intimații inculpați și s-au formulat obiecțiuni cu privire la concluziile acestei probe științifice.

► **din oficiu**, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a apreciat că se impune:

- efectuarea unei adrese către Biroul de Documente Secrete al Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a se preciza dacă documentația înregistrată sub nr. A2/00221/28 iunie 1996 se regăsește sau nu în cadrul acestui birou, în caz afirmativ, urmând a fi prezentată completului de judecată;

- reaudierea martorilor Săndulescu Ion, Stănășilă Constantin și Tănăsescu Ion indicați în motivele de recurs ale Ministerului Public, în hotărârea instanței de fond, dar și în declarațiile date de intimații inculpați, cu referire la activitățile desfășurate de acești martori în perioadele care se rețin că se circumscriu activității infracționale a inculpaților din prezenta cauză.

De asemenea, **instanța de control judiciar a luat act că intimata inculpată Babiuc Ioana Cristina Anca nu a formulat cerere de probatorii**, iar, în temeiul art. 171 alin.4¹ Cod procedură penală, a stabilit că va acorda eficiență delegațiilor apărătorilor desemnați din oficiu, inițial, pentru intimații inculpați și a dispus

emiterea unei adrese către Baroul București, în sensul încunoștințării apărătorilor din oficiu care au fost desemnați inițial în prezenta cauză, pentru a se prezenta la termenul acordat, în vederea asigurării asistenței juridice obligatorii a intimaților inculpați Becali George, Babiuc Victor, Babiuc Ioana Cristina Anca și Cioflină Dumitru.

Pe fondul cauzei, a acordat termen la data de 9 aprilie 2013, în vederea audierii martorilor încuviințați: Stoica Valeriu, Baias Flavius Antoniu, Nicolae Marian și Magdalena Ion, stabilind, totodată, ca proba testimonială constând în audierea martorilor Săndulescu Ion, Stănășilă Constantin și Tănăsescu Ion să fie administrată la data de 16 aprilie 2013.

Prin încheierea de ședință de la termenul din 9 aprilie 2013, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători a dispus, printre altele, în temeiul prevederilor art.327 raportat la art.323 și art.325 din Codul de procedură penală, audierea martorilor Magdalena Ion și Stoica Valeriu și a luat act de înscrisul depus la dosar, în xerocopie, de către avocatul Bogdan Vlad, cu privire la care acesta a susținut că reprezintă o copie după exemplarul doi al adresei de restituire către Ministerul Apărării Naționale, de către C.S.A.T., a documentației înaintată la C.S.A.T. în iunie 1996, originalul fiind la dosarul Consiliul Suprem de Apărare a Țării. Din oficiu, instanța a constatat necesară efectuarea unei adrese către C.S.A.T.pentru a se preciza:

- dacă în cursul lunii iunie 1996 sau în cursul aceluiași an s-a înregistrat la C.S.A.T. documentația M.Ap.N. nr. A2/00221/ 28.06.1996, conținând Raportul, însoțit de programul pentru pregătirea operativă a teritoriului pentru apărarea țării și o hartă anexă a respectivului program, ce număr de înregistrare a primit această documentație la C.S.A.T., dacă documentația a fost ulterior restituită Ministerului Apărării Naționale și, în caz afirmativ, să se înainteze instanței de judecată, în copie, adresa de restituire a documentației către Ministerul Apărării Naționale;

- dacă în luna ianuarie 1997 s-a înregistrat la C.S.A.T. o nouă solicitare a Ministerului Apărării Naționale vizând Raportul, însoțit de programul pentru pregătirea operativă a teritoriului pentru apărarea țării și, eventual, de o hartă anexă, ce număr de înregistrare a primit această documentație la C.S.A.T., dacă această documentație a făcut sau nu obiectul unei hotărâri a C.S.A.T. din 16 sau 17 ianuarie 1997 sau din cursul aceluiași an și, în caz afirmativ, dacă dispozițiile legale permit, să se indice numărul hotărârii C.S.A.T.

- totodată, în urma comparării documentației inițiale a Ministerului Apărării Naționale, trimisă la C.S.A.T. în luna iunie 1996 cu documentația ulterioară trimisă la C.S.A.T. în luna ianuarie 1997 de către același minister, să se comunice dacă există sau nu vreo diferențiere între conținutul celor două documentații și, în măsura

În care legea permite aducerea la cunoștința Înaltei Curți de Casație și Justiție a acelor diferențieri, să se indice în conținutul răspunsului către instanță.

La același termen, apărătorul ales al intimaților inculpați Cioflină Dumitru și Becali George, avocat Bogdan Vlad a solicitat încuviințarea unei noi probe cu înscrisuri.

Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a precizat că a fost acordat un termen în vederea depunerii tuturor cererilor în probațiune pe care apărătorul le-a considerat necesare, pertinente și concludente soluționării cauzei la data de 12 martie 2013.

Apărătorul ales al intimaților inculpați Cioflină Dumitru și Becali George, avocat Bogdan Vlad, a precizat că înscrisurile pe care dorește să le depună sunt noi și nu le-a putut depune până la termenul acordat de instanța de judecată.

În aceste condiții, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători i-a acordat cuvântul acestuia, cu privire la cererile probatorii pe care înțelege să le formuleze la acest termen de judecată.

Apărătorul ales al intimaților inculpați Cioflină Dumitru și Becali George, avocat Bogdan Vlad, a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri, constând în:

a) Filele 26-27 din lucrarea „ Cetatea București” fortificațiile din jurul capitalei 1884-1914, respectiv o hartă-transmisiunile telefonice Fortul 5 Ștefănești;

b) Un memoriu cuprinzând explicațiile scrise ale intimatului inculpat Cioflină Dumitru în legătură cu unele pasaje din declarația dată în fața Completului de 5 Judecători;

c) pentru intimatul inculpat Becali George, înscrisuri pe situația de fapt, respectiv un număr de 65 de contracte de vânzare-cumpărare, având la bază operațiuni juridice de vânzare-cumpărare încheiate, pentru a dovedi că valoarea indicată de expert pentru bunurile oferite la schimb este eronată;

d) cu privire la acest ultim aspect, a solicitat instanței de recurs încuviințarea audierii expertului Papasteri Mihai pentru ca acesta să dea explicații cu privire la expertiza efectuată în cauză, precizând că acesta nu a mai fost audiat la instanța de fond.

Înalta Curte- Completul de 5 Judecători a prorogat atât discutarea noilor cereri de probatorii formulate la acel termen de apărătorul ales al intimaților inculpați Becali George și Cioflină Dumitru, cât și discutarea cererii avocatului Bogdan Vlad cu privire la eliberarea unei autorizații provizorii pentru studierea documentelor clasificate și a menținut dispoziția din încheierea de ședință anterioară privind audierea martorilor Săndulescu Ion, Stănășilă Constantin și Tănăsescu Ion la termenul din 16 aprilie 2013.

La același termen, instanța de control judiciar a dispus amânarea judecării cauzei la data de 16 aprilie 2013 și pentru audierea martorilor Baias Flavius Antoniu și Nicolae Marian.

La termenul de judecată din data de 16 aprilie 2013, Înalta Curte-Completul de 5 Judecători, în temeiul dispozițiilor art.327 raportat la art.323 și art.325 din Codul de procedură penală, a procedat la audierea martorilor Baias Flavius Antoniu, Nicolae Marian, Tănăsescu Ion, Săndulescu Ion și Stănășilă Constantin.

Față de dispozițiile din încheierea de ședință din data de 9 aprilie 2013, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, în temeiul art.302 alin.1 din Codul de procedură penală, a acordat cuvântul reprezentantului Ministerului Public și apărătorilor aleși ai intimaților inculpați Becali George și Cioflină Dumitru în susținerea cererilor de probatorii noi formulate în cauză, iar după deliberare, în temeiul art.302 alin.2 cu referire la art.67 Cod procedură penală, cu privire la acestea, a dispus, după cum urmează:

- pentru intimatul inculpat Cioflină Dumitru, a admis proba cu înscrisuri constând în lucrarea "Cetatea București - fortificațiile din jurul Capitalei 1884 - 1914" și harta - Transmisiunile telefonice Fortul 5 Ștefănești pentru a face dovada caracterului tehnic al locației Ștefăneștii de Jos și un memoriu conținând explicații la declarația de inculpat dată la data de 12 martie 2013 în fața Completului de 5 Judecători;

- pentru intimatul Becali George a admis proba cu înscrisuri în circumstanțiere constând în: contract de sponsorizare, adresa Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, declarații olografe ale intimatului inculpat Becali George prin care se menționează că acesta a donat sume mari în euro mai multor biserici ortodoxe din țară și străinătate, două adrese din partea Fundației Becali George prin care se precizează cuantumul donațiilor făcute în vederea construirii de case pentru 250 de persoane sinistrate din localitățile Rast și Vadu Roșca, brevet comemorativ, invitație din partea Mănăstirii Salva, 65 de contracte de vânzare-cumpărare conform opisului anexat;

- a admis proba solicitată de apărătorul ales al intimaților inculpați Becali George și Cioflină Dumitru, avocat Bogdan Vlad, de a fi citat la un termen ulterior expertul Papasteri Mihai pentru a face precizări cu privire la raportul de expertiză întocmit în cursul urmăririi penale, apreciind proba ca utilă față de conținutul întrebărilor formulate în scris de apărare;

- a admis și proba solicitată de Ministerul Public de a fi citat la un termen ulterior, expertul parte al intimatului inculpat Becali George, respectiv Mihai Valerian pentru a da explicații cu privire la întrebările punctuale ce au fost formulate de procuror și depuse în scris la dosarul instanței de recurs;

- a respins proba cu înscrisuri constând în 50 de contracte de schimburi de teren cuprinse în două bibliorafturi prezentate la acel termen de judecată, ca inutilă și neconcludentă cauzei, pe de o parte, față de împrejurarea că în acele contracte nu este parte M.Ap.N., iar pe de altă parte, nu s-a dovedit că Ministerul Public ar fi dispus vreo soluție în urma cercetărilor efectuate cu privire la aceste contracte;

- a respins cererea de amânare a judecării cauzei formulată de avocat Bogdan Vlad până la obținerea de către acesta a autorizației speciale privind accesul la documentele clasificate, cu precizarea că, dacă autorizația va fi obținută de către apărător până la momentul soluționării cauzei, nimic nu împiedică instanța ca la momentul obținerii acesteia și după verificare, să dea posibilitatea domnului avocat Bogdan Vlad, potrivit dispozițiilor legale, să ia cunoștință de documentația existentă la Biroul de Documente Secrete al Înaltei Curți de Casație și Justiție;

- a prorogat discutarea cererii de schimbare a încadrării juridice a faptelor formulată de intimatul inculpat Cioflină Dumitru prin apărător ales, până la momentul acordării cuvântului la dezbateri în recurs;

- din oficiu, a dispus a se reveni cu adresă la C.S.A.T. pentru a se preciza în ce acte anume a constatat documentația ce a fost înaintată de către M.Ap.N. sub nr.A2/00221/28.06.1996 către C.S.A.T., mai exact care au fost documentele însoțitoare ale adresei trimise către C.S.A.T. și ce anume reprezentau fiecare dintre aceste documente.

La același termen, instanța de recurs a amânat judecarea cauzei la 23 aprilie 2013, în vederea audierii experților Papasteri Mihai și Mihai Valerian.

La termenul de la 23 aprilie 2013, s-a procedat la ascultarea expertului Papasteri Mihai, precum și a expertului parte Mihai Valerian, potrivit dispozițiilor art. 327 raportat la art.323 și art. 325 din Codul de procedură penală. De asemenea, s-a luat act că apărătorul ales al intimatului inculpat Cioflină Dumitru, avocat Bogdan Vlad, a depus la dosar înscrisuri constând în apărări-explicații ale intimatului inculpat Cioflină Dumitru, despre care a precizat că nu sunt înscrisuri noi, întrucât ele existau la dosarul instanței de fond dispartate în mai multe volume și, pentru o mai bună administrare a actului de justiție, înțelege să le depună grupate la acest termen.

Instanța de control judiciar a dispus amânarea judecării cauzei la data de 14 mai 2013, punând în vedere expertului Papasteri Mihai să depună, în scris, până la data de 12 mai 2013, punctul său de vedere cu privire la contractele ce i-au fost puse la dispoziție de către completul de judecată, existente de la filele 322 - final din vol.1, dosar instanță de fond.

La termenul din data de **14 mai 2013**, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 judecători, în temeiul art. 302 alin.2 rap la art. 67 Cod procedură

penală, pentru motivele detaliate în cuprinsul încheierii din aceeași dată, a respins cererea formulată de către apărătorul intimatului inculpat Becali George, avocat Șurghie Florian, de pronunțare a unei încheieri în cuprinsul căreia să fie evidențiate cazurile de casare, respectiv situația de fapt, ce s-ar impune a fi reținută de instanța de recurs, întrucât dispozițiile art. 385⁶ alin. 3 din Codul de procedură penală prevăd că „recursul declarat împotriva unei hotărâri care, potrivit legii, nu poate fi atacată cu apel nu este limitat la motivele de casare prevăzute la art. 385⁹, iar instanța este obligată ca, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele. În aceste cauze, instanța de recurs poate administra probe noi sau readministra probele în situația în care consideră necesar pentru asigurarea dreptului părților la un proces echitabil”

Dispozițiile legale anterior menționate instituie obligația instanței ca, într-o astfel de situație, în afara temeiurilor recursului declarat, să examineze cauza sub toate aspectele, situație realizată în prezenta cauză de către instanța de recurs prin modalitatea în care a efectuată cercetarea judecătorească. Aceeași obligație stabilită pentru instanța de judecată prin dispozițiile art.385⁶ alin. 3 din Codul de procedură penală, cu privire la examinarea cauzei, atât în fapt, cât și în drept, există și pentru procuror și avocații părților, în virtutea exercitării dreptului la apărare astfel cum este el consacrat de dispozițiile art. 6 din Codul de procedură penală. Totodată, dacă legiuitorul ar fi dorit să prevadă în mod expres o situație precum cea relevată anterior de apărarea inculpatului, ar fi făcut-o, explicit, așa cum a procedat în cazul art. 334 din Codul de procedură penală, situație în care, dacă se consideră că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, instanța este obligată să pună în discuție noua încadrare și să atragă atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau eventual amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea.

În ceea ce privește cererea de amânare formulată de către intimatul inculpat Babiuc Victor, prin apărătorul său, avocat Spînu Viorel, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 Judecători, văzând scrisoarea medicală emisă la data de 13.05.2013 de Clinica de cardiologie intervențională din cadrul Ministerului Apărării Naționale – Centrul Clinic de Urgență de Boli Cardiovasculare al Armatei – G-ral Dr. Vasile Cîndea (fila 446 vol. II dosar recurs) a reținut că, într-adevăr, din conținutul acesteia rezultă o serie de afecțiuni cronice ale intimatului inculpat, însă aceste afecțiuni nu sunt de natură a conduce la imposibilitatea de prezentare a acestuia în fața instanței la acest termen, recomandările din cuprinsul scrisorii medicale fiind repaus la pat, repetare RMN , control peste două zile și efectuarea altor analize, inculpatul nefăcând dovada internării în vreo unitate spitalicească. Având în vedere că, anterior, respectiv la termenul de judecată din data de 12 februarie 2013,

instanța de recurs - constatând imposibilitatea obiectivă de prezentare a intimatului inculpat, dovedită cu acte medicale, acesta fiind și internat - a dispus amânarea judecării cauzei; față de faptul că intimatul inculpat, la acest termen, nu a făcut dovada imposibilității obiective de prezentare; având în vedere că interesele sale sunt reprezentate de apărător ales și față de împrejurarea că intimatul inculpat a fost audiat în fața acestei instanțe, Înalta Curte- Completul de 5 Judecători a apreciat că cererea de amânare este neîntemeiată, astfel că aceasta a fost respinsă.

Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 Judecători, la același termen, în temeiul art. 302 alin. 2 rap. la art. 67 din Codul de procedură penală, a admis proba cu noi înscrisuri solicitată de intimatul inculpat Becali George, constând în:

- declarație notarială, învederându-se de apărare faptul că prin acest înscris intimatul inculpat Becali George exonerează Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Finanțelor Publice de orice garanție de evicțiune asupra terenurilor, în cauză, situate în intravilanul Comunei Voluntari;

- adresă emisă de către Primăria Ștefăneștii de Jos, din care rezultă faptul că terenurile sunt situate în intravilanul arabil al comunei;

- punctul de vedere realizat de către un expert independent, în combaterea raportului de expertiză întocmit de către expertul Papasteri Mihai.

Constatând că nu mai sunt alte cereri de formulat sau excepții de invocat Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 Judecători a apreciat încheiată cercetarea judecătorească, a unit, cu fondul cauzei, excepțiile inadmisibilității recursului declarat de Ministerul Public în defavoarea inculpatului și neconvenționalității dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 304/2004, invocate de către intimatul inculpat Becali George și, în temeiul art. 385¹³ alin.1 Cod procedură penală, a acordat cuvântul asupra recursului, solicitând procurorului și apărătorilor să formuleze concluzii și cu privire la cererea de schimbare de încadrare juridică formulată de intimatul inculpat Cioflină Dumitru la termenul din data de 16 aprilie 2013, asupra cererii de schimbare a încadrării juridice formulate de către intimații inculpați Becali George și Babiuc Victor la acest termen, precum și asupra cererii privind împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale, susținerile acestora fiind redată în încheierea din aceeași dată.

Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 Judecători, în temeiul art. 385¹³ alin. 3 din Codul de procedură penală a acordat ultimul cuvânt intimaților inculpați prezenți, respectiv Cioflină Dumitru și Babiuc Ioana Cristina Anca și, constatând încheiate dezbaterile, a amânat pronunțarea pentru data de 20.05.2013

dându-le posibilitatea intimaților inculpați să depună concluzii scrise până la data de 17.05.2013.

Audierea intimaților inculpați în fața instanței de recurs

La termenul din data de **17 decembrie 2012** intimații inculpați Babiuc Victor și Cioflină Dumitru au precizat, pe rând, că doresc să dea declarație în fața Înaltei Curți – Completul de 5 Judecători, în prezența apărătorilor aleși și că nu se prevalează de dreptul la tăcere prevăzut de dispozițiile art. 70 alin.2 din Codul de procedură penală.

La termenul din data de **22 ianuarie 2013** intimații inculpați Babiuc Ioana Cristina Anca și Becali George, care s-au prezentat pentru prima dată în fața instanței de recurs au precizat, la rândul lor, că doresc să dea declarație în fața instanței de recurs.

La termenul din data de **12 martie 2013** apărătorul ales al intimatului inculpat Becali George, avocat Vlad Bogdan a depus, în ședința de judecată, un înscris olograf despre care a susținut că aparține intimatului inculpat Becali George și prin care acesta și-a exprimat voința, în sensul de a nu da declarație în fața instanței de recurs, confirmând, totodată, că înscrisul olograf este dat de către intimatul inculpat Becali George în prezența sa.

Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a dat citire înscrisului olograf, datat 11.03.2013, în care intimatul inculpat Becali George menționa „nu mai dau altă declarație”. În aceste condiții, președintele completului a precizat apărătorului ales că, față de opțiunea personală a clientului său exprimată la termenul din 22 ianuarie 2013, în sensul că dorește să dea declarație în fața instanței de recurs, conform dispozițiilor art.385¹⁴ alin.11 din Codul de procedură penală, se impunea ca intimatul inculpat Becali George să menționeze, în mod expres, că revine asupra poziției exprimate în fața Completului de 5 Judecători, în sensul că nu înțelege să dea declarație în fața acestui complet, prevalându-se, practic, de dreptul la tăcere.

Apărătorul ales, avocat Vlad Bogdan, a precizat că formularea din înscrisul olograf îi aparține în exclusivitate intimatului inculpat Becali George și trebuie interpretată ca reprezentând manifestarea de voință a intimatului inculpat în sensul că nu mai dorește să dea declarație în fața Completului de 5 Judecători, prevalându-se de dreptul la tăcere, prevăzut de dispozițiile art.70 alin.2 Cod procedură penală, revenind, astfel, asupra poziției exprimate la un termen anterior.

La același termen de judecată din 12 martie 2013 Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, luând act de poziția intimatului inculpat Becali George de a nu mai fi

audiat, a procedat la audierea inculpaților Cioflină Dumitru, Babiuc Victor și Babiuc Ioana Cristina Anca.

Ulterior, la termenul **din data de 9 aprilie 2013**, apărătorul ales, avocat Bogdan Vlad a arătat că intimatul inculpat Becali George s-a prezentat și dorește să dea declarație în fața instanței de recurs, revenind asupra poziției exprimate în înscrisul olograf, datat 11.03.2013, în care acesta menționa „nu mai dau altă declarație”.

Referitor la cererea intimatului inculpat Becali George de a da declarații în fața instanței de recurs, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători, față de stadiul cercetărilor, a precizat că va da curs solicitării acestuia, la termenul următor, punându-i în vedere intimatului inculpat să se prezinte în vederea audierii.

Intimatul inculpat Becali George, față de împrejurarea că nu va fi ascultat decât la următorul termen de judecată ce va fi acordat în cauză, a revenit asupra poziției sale procesuale, precizând că a venit la acest termen tocmai pentru a fi audiat, iar în situația de față, el nu mai dorește să dea declarație.

Examinând recursul declarat de Ministerul Public prin prisma dispozițiilor art. 385⁶ alin.3 și art. 385¹⁴ Cod procedură penală, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători, cu majoritate, constată că este fondat, urmând a-l admite pentru considerentele ce vor fi mai jos relevate.

Prioritar, examinării recursului declarat de Ministerul Public, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători va analiza cele două excepții invocate de inculpatul Becali George prin apărătorul său ales, avocat Bogdan Vlad, respectiv *excepția inadmisibilității recursului declarat în defavoarea inculpatului și excepția neconvenționalității dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 304/2004.*

În motivarea excepției inadmisibilității căii de atac, inculpatul Becali George, prin apărătorul său ales, avocat Bogdan Vlad, invocând dispozițiile art.2 alin.2 din Protocolul adițional nr. 7 la CEDO a apreciat că este inadmisibil recursul declarat de Ministerul Public, întrucât nu poate exista o jurisdicție superioară în cadrul instanței supreme.

Totodată, același inculpat, prin apărătorul său ales, a invocat și excepția neconvenționalității dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 304/2004, întrucât Completele de 5 Judecători, în materia penală, care reprezintă jurisdicția superioară în cadrul instanței supreme, sunt alcătuite tot din judecători ai secției penale, instanță care a judecat cauza în fond, situație în care nu se poate vorbi despre un real control judiciar.

Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului se stabilește un standard minim în materia drepturilor și

libertăților fundamentale ale omului, standard pe care statele semnatare ale convenției trebuie să-l respecte.

În legătură cu inadmisibilitatea recursului parchetului, motivat de faptul că se cere reformarea hotărârii în defavoarea inculpatului, care nu mai are posibilitatea vreunei alte căi de atac, Înalta Curte-Completul de 5 Judecători constată că, în realitate, critica privește modul de reglementare legală a căilor de atac ordinare, acesta fiind atributul exclusiv al legiuitorului.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu impune statelor să creeze anumite instanțe, nici modul de alcătuire al acestora și nici modul de organizare a activității de judecată. Prin urmare, raportat la cerințele normei europene, compunerea completelor de judecată nu trebuie să fie realizată într-un mod agreat de justițiabil.

Este adevărat că în conținutul Convenției, precum și în art. 20 din Constituția României a fost consacrată prevalența normelor europene în raport cu cele interne.

Textul art. 2 din Protocolul adițional nr. 7 la CEDO, astfel cum este reglementat, garantează dreptul oricărei persoane la nivel dublu de jurisdicție în materie penală, iar prin alin.2 se prevede **posibilitatea și nu obligativitatea** suprimării celui de al doilea grad de jurisdicție pentru infracțiunile minore, așa cum acestea sunt definite de lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale.

Analizând excepțiile invocate, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că apărarea nu a indicat o decizie a Curții Europene a Drepturilor Omului în care să se fi identificat o situație similară celei relevate în cererea formulată.

Totodată, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători reține și împrejurarea că, de-a lungul timpului, Curtea Constituțională, fiind sesizată în numeroase rânduri, a examinat și s-a pronunțat cu privire la modul de reglementare a căilor de atac în procesul penal român, mai precis asupra chestiunii dacă liberul acces la justiție este compatibil cu instituirea unor proceduri speciale pentru situații deosebite sau dacă el implică existența unor proceduri unice chiar și pentru aceste situații deosebite, inclusiv în ceea ce privește exercitarea căilor de atac. De asemenea, au fost analizate condițiile în care existența unor particularități procedurale, în special referitoare la exercitarea căilor de atac, este în concordanță cu principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, prevăzut la art. 16 alin. 1 din Constituție. Instanța constituțională a statuat, de asemenea, că liberul acces la justiție presupune și accesul la mijloacele procedurale prin care se îndeplinește justiția. Instituirea regulilor de desfășurare a procesului penal în fața instanțelor judecătorești este de competență exclusivă a legiuitorului. Această soluție decurge

din dispozițiile constituționale ale art. 126 alin. (2), potrivit cărora "Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege", precum și din cele ale art. 129, conform cărora „împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

Dublul grad de jurisdicție este un mod de organizare a instanțelor judecătorești în vederea asigurării judecării în fond de către instanțele inferioare și efectuarea controlului judiciar de către instanțele superioare. Dublul grad de jurisdicție, în sistemul de organizare a instanțelor judecătorești în România, are la bază ierarhia lor și calea ordinară de atac a recursului.

Drept urmare, suprimarea celui de al doilea grad de jurisdicție trebuie prevăzută în mod expres de lege. Controlul judiciar ordinar nu poate fi înlăturat decât în situații anume prevăzute de lege. Pentru asigurarea traducerii în viață a principiului dublului grad de jurisdicție este de datoria legiuitorului de a nu crea excepții, de la aplicarea sa, decât pentru situații recunoscute și justificate ca atare.

Legea Fundamentală conferă posibilitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție de a avea și o jurisdicție superioară față de hotărârile pe care le pronunță în primă instanță. Faptul că în cadrul jurisdicției superioare, completele de judecată sunt alcătuite din judecători care au același grad profesional cu cei care au soluționat fondul cauzei, este o consecință firească a principiului specializării și dă naștere premiselor pentru crearea unei jurisprudențe unitare în materia corespunzătoare competenței acestor complete, prin judecarea cauzelor penale de către complete formate numai din judecători specializați în domeniul dreptului penal prin care se asigură într-o mai mare măsură, respectarea dreptului la un proces echitabil.

Constatând că niciuna dintre dispozițiile CEDO nu a fost încălcată în cursul soluționării prezentei cauze, **Înalta Curte - Completul de 5 Judecători, în unanimitate, va respinge excepțiile invocate, ca neîntemeiate.**

Pe fondul cauzei, cu majoritate, Înalta Curte-Completul de 5 Judecători, constată că recursul declarat de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție- Direcția Națională Anticorupție, este întemeiat, însă numai în parte, în ceea ce privește soluția de achitare a inculpaților Cioflină Dumitru, Babiuc Victor, respectiv Becali George pentru infracțiunile de abuz în serviciu în formă calificată și, respectiv pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată, pentru următoarele considerente:

I.SITUAȚIA DE FAPT:

A. Schimbul de terenuri dintre Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George, aprobat de către inculpatul Cioflină Dumitru.

În luna august 1995, în baza ordinului verbal al inculpatul Cioflină Dumitru, Șef al Statului Major General, Direcția Construcții și Domenii Militare a inițiat demersuri în vederea identificării unei suprafețe de teren în zona cazărmii, jud. Ilfov ce ar putea fi obținută în urma unui schimb de terenuri.

Cu adresa nr. A.1414 din data de 10.08.1995, martorul Ioan Tănăsescu, Șeful Direcției Gospodărie, a raportat șefului Direcției Construcții și Domenii Militare, martorului Stănășilă Constantin că, potrivit ordinului secretarului de stat și șef al Statului Major General, inculpatul Cioflină Dumitru a identificat în zona Ștefănești o suprafață de aprox. 10 ha, ce poate fi folosită „pentru completarea bazei furajere a fermei existente în zonă”. S-a precizat că terenul aparține inculpatului Becali George, care era interesat de obținerea unei suprafețe de teren în zona fermei agrozootehnice Roșia din subordinea Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene.

Direcția Construcții și Domenii Militare (.....București), prin adresa nr. A 7186/21.09.1995, semnată de către col. ing. Corneliu Costache, a trimis la U.M. București (Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene) o copie a adresei nr. A 1414/10.08.1995 a Direcției Gospodărie și a solicitat analizarea posibilității realizării schimbului solicitat, cât și exprimarea unui punct de vedere cu privire la acest aspect.

Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, condus de martorul Săndulescu Ion, prin adresa K 3191 din 09.10.1995, și-a dat acordul de principiu cu privire la schimb, propunând suprafața de circa 10 ha situată în partea de Nord a cazărmii, limitrof amplasamentului pentru locuințe de serviciu necesare cadrelor militare din Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene.

În data de 12.09.1995, la sediul Direcției Construcții și Domenii Militare a avut loc o întâlnire la care au participat martorii Stănășilă Constantin și Ioan Tănăsescu și inculpatul Becali George.

Conținutul discuțiilor purtate cu acest prilej a format obiectul Raportului nr.A 9231/09.11.1995, prin care martorul Ivan Ion - locțiitorul pentru administrație al șefului Direcției Construcții și Domenii Militare, l-a informat pe inculpatul Cioflină Dumitru, că inculpatul Becali George a solicitat „întreaga ieșire la Șoseaua Pipera”. Prin același raport, s-a propus ca schimbul să nu se mai realizeze, întrucât M.Ap.N. intenționează să execute în zonă locuințe de serviciu pentru care ieșirea la stradă este un element vital, având în vedere utilitățile necesare (energie electrică, apă, canalizare, gaze).

Statul Major General, prin adresa nr. A2/5096/29.02.1996, semnată de șeful Direcției Operații, Mihăiță Costache, a restituit Direcției Construcții și Domenii Militare raportul sus-menționat, cu precizarea că, în situația în care schimbul a rămas de actualitate și s-a stabilit o variantă optimă, unanim acceptată, să se revină cu un nou raport, adresă care, la rândul ei, a fost trimisă și Direcției Gospodărie.

Prin adresa nr. A 775 din data de 28.03.1996, semnată de șeful UM București, inculpatul Becali George a fost invitat la sediul unității pentru a stabili dacă schimbul de terenuri solicitat de către acesta mai este de actualitate.

La data de 05.06.1996, au avut loc din nou discuții între reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale și inculpatul Becali George.

Cu privire la aceste discuții, a fost întocmit Raportul nr. A 4886 din 06.06.1996 de către Ciobanu Marin. Din conținutul acestuia, rezultă că discuțiile au fost conduse de Ion Săndulescu și că au mai participat martorii Ion Preda, Cristea Costache și Ivan Aurel. Potrivit celor consemnate, inculpatul Becali George a adus la cunoștință reprezentanților M.Ap.N. că a mai cumpărat 100 ha teren limitrof cazărmii pentru ca „M.Ap.N. să nu facă afaceri cu alții”, afirmând: „Am riscat. Eu sunt negustor, nu agricultor.” S-a precizat în raport că au avut loc discuții cu privire la valoarea terenurilor, discuții în cadrul cărora inculpatul Becali George a recunoscut că terenurile oferite la schimb au o valoare cuprinsă între 5-7 USD/mp, iar terenurile M.Ap.N. au o valoare de circa 20 USD/mp. S-a menționat, de asemenea, afirmația inculpatul Becali George: „eu fac schimb ca să câștig, am făcut destule drumuri până aici! Dacă documentația dumneavoastră va fi însoțită de o expertiză de evaluare trebuie să merg și eu cu experții să ridic valoarea terenului pe care îl ofer.” În finalul raportului, Ciobanu Marin, după ce a precizat că nu cunoaște interesul M.Ap.N. pentru terenul limitrof Cazărmii, a apreciat că schimbul nu este avantajos pentru minister.

De asemenea, în raport s-a menționat faptul că inculpatul Becali George s-a oferit să sponsorizeze M.Ap.N. cu suma de 100 milioane de lei pentru realizarea unui monument dedicat eroilor aviației, bani pe care, de altfel, acesta i-a și dat efectiv la data de 20.12.1996; suma a fost primită de U.M. București, depusă la o unitate bancară și restituită împreună cu dobânzile aferente la data de 26.08.2002, întrucât nu a fost folosită (în total 854.578.435 lei).

Așa cum rezultă din rezoluția pusă pe acest raport, martorul Stănășilă Constantin, șeful Direcției Construcții și Domenii Militare și-a însușit la acel moment respectivul punct de vedere, făcând chiar mențiunea „La un eventual demers oficial, să-l exprimăm fără echivoc”.

Cu toate acestea, la data de 19.06.1996 la sediulBucurești s-a încheiat „Minuta” înregistrată sub nr. A 5283/19.06.1996, cu titlu de acord de voință, în care

s-a arătat că, în urma analizei efectuate de către comisia compusă din Becali George, pe de o parte, și general de brigadă inginer Constantin Stănășilă, șeful UM București, locotenent colonel Marinescu Gheorghe din Unitatea Militară București, locotenent colonel inginer Costache Cristea din Unitatea Militară București și locotenent colonel inginer Mișcoci Dumitru din Unitatea Militară București, pe de altă parte, s-a convenit ca Ministerul Apărării Naționale să cedeze 10 ha din cazarma 2049 București Băneasa în schimbul a 10 ha aparținând lui Becali George, teren situat în partea de est a Cazărmii București Ștefănești.

Cu adresa nr. A5445 din 26.06.1996, șeful UM București, martorul Corneliu Costache, cu referire la adresa nr. A 1414 din 10.08.1995, a solicitat șefului UM București comunicarea Ordinului șefului SMG la care s-a făcut referire și a unui punct de vedere vizând oportunitatea efectuării schimbului având în vedere că statul de organizare al Gospodăriei Agrozootehnice Ștefănești II a fost desființat, iar spațiile disponibilizate.

Ca urmare, UM, cu adresa nr. A 1902 din 10.07.1996, semnată de martorii Tănăsescu Ioan și Mișcoci Dumitru a comunicat faptul că ordinul a fost dat verbal și a propus anularea schimbului pentru UM

La 12.07.1996, prim locțiitorul șefului Direcției Construcții și Domenii Militare, martorul Corneliu Costache a înaintat secretarului de stat și șef al Statului Major General, inculpatului Cioflină Dumitru, raportul nr.A 5962, în cuprinsul căruia se făceau referiri la activitățile întreprinse până la acea dată pentru realizarea schimbului, a situării terenurilor, a acordurilor exprimate, precum și a reorganizării unor unități militare, concluzionându-se în sensul că „schimbul de terenuri nu mai este necesar și oportun” și propunându-se sistarea întregii acțiuni.

Deși concluziile raportului au fost însușite de către Popa Florentin, șeful în exercițiu al Departamentului Înzestrării și Logisticii Armatei, care a rezoluționat „18.07.1996, vă propun să fiți de acord cu punctul de vedere prezentat în Raport”, precum și de locțiitorul șefului Statului Major General - col. Nicolae Șchiopu (29.07.1996), raportul a fost restituit fără rezoluția inculpatului Cioflină Dumitru, șef al S.M.G.

Ulterior, șeful Direcției Construcții și Domenii Militare, Stănășilă Constantin a înaintat Ministrului Apărării Naționale Raportul nr. 7182/26.08.1996, prin care arăta că „din rațiuni ce privesc folosirea Cazărmii București Ștefănești, șeful Statului Major General mi-a ordonat să întreprind măsuri necesare extinderii perimetrului cazărmii”. S-a mai arătat că s-a luat legătura cu inculpatul Becali George, iar discuțiile și negocierile purtate au fost consemnate în minuta din 19.06.1996 care a fost anexată raportului. S-a solicitat acordul efectuării schimbului, în caz afirmativ urmând a se obține avizele necesare.

Raportul a fost avizat favorabil de către Popa Florentin și rezoluționat favorabil la data de 14.10.1996 de către inculpatul Cioflină Dumitru, care, în calitatea sa de secretar de stat și locțiitor al ministrului Apărării Naționale, și-a dat astfel acordul pentru realizarea schimbului de terenuri.

Prin adresa nr. A 9361 din data de 07.11.1996, Direcția Construcții și Domenii Militare a înaintat Oficiului de Cadastru și Organizarea Teritoriului actele de proprietate în vederea avizării schimbului și obținerii aprobării de la Ministerul Agriculturii și Alimentației.

Oficiul de Cadastru și Organizarea Teritoriului a emis Avizul nr. 2974 din data de 08.11.1996, potrivit căruia M.Ap.N. preda suprafața de 8,80 ha teren arabil, neirigat, clasa de calitate II, situat în extravilanul localității Voluntari, jud. Ilfov în tarlăua nr. 15, parcela nr. A 286 și primea de la Becali George suprafața de 9,38 ha teren arabil, neirigat, extravilanul localității Ștefănești, jud. Ilfov, în tarlăua 4, parcela cadastrală nr. A 348 și 348-1. S-a precizat în cuprinsul documentului că schimbul este valabil numai pe ansamblul specificat în aviz, conform schițelor anexate.

Avizul acordat de Oficiul de Cadastru Agricol și Organizarea Teritoriului Agricol conținea, însă, date nereale cu privire la categoria de folosință a terenului predat la schimb de către M.Ap.N., precum și cu privire la suprafața de teren predată la schimb de către inculpatul Becali George.

Astfel, natura de intravilan a terenului predat la schimb de M.Ap.N. a fost stabilită prin Decizia nr. 1094/190 din data de 28.11.1990, emisă de Primăria mun. București și a Hotărârii nr.15/12 august 1992 a Consiliului Local al com. Voluntari, jud. Ilfov, hotărâre eliberată în baza Raportului cu nr. 5024 din 10.07.1992 a Biroului de Urbanism și Amenajarea Teritoriului, întocmit de Institutul Urban - Proiect, avizat de DUAT și OCOT.

Documentația a fost înaintată la Ministerul Agriculturii și Alimentației, fiind înregistrată sub nr.101935/11.11.1996. Cu adresa nr.101.935 din data de 20.11.1996 Ministerul Agriculturii și Alimentației, Direcția de Cadastru, Organizarea Teritoriului Agricol a solicitat Oficiului de Cadastru și Organizarea Teritoriului București să comunice care este situația amplasării terenului - intravilan sau extravilan, intrat în schimb între M.Ap.N. și inculpatul Becali George, „întrucât din documentația prezentată la aviz la Ministerul Agriculturii și Alimentației sunt neclarități.”

Având în vedere poziția Ministerului Agriculturii și Alimentației față de avizul solicitat, cu adresa nr. S 1947 din data de 04.12.1996 inculpatul Cioflină Dumitru, în calitatea sa de șef al Statului Major General, a solicitat analizarea „acestei solicitări de specialitate”.

Ca urmare, în data de 06.12.1996 Ministrul Agriculturii și Alimentației a repartizat lucrarea secretarului de stat Stan Dragomir, recomandând analizarea documentației depuse la Direcția de specialitate și, în cazul îndeplinirii condițiilor legale, urgentarea documentației din partea M.Ap.N.

Deși M.Ap.N. sau O.C.O.T. nu au transmis date noi privind situația terenurilor, în aceeași zi, secretarul de stat Stan Dragomir a emis Avizul de schimb, aviz ce a fost înregistrat în Registrul ministerului sub nr. 396/06.12.1996.

La data de 02.12.1996, expertul evaluator Turcu Miron a depus raportul de evaluare al terenurilor supuse schimbului, ce a fost întocmit la solicitarea inculpatului Becali George, care a achitat și onorariul expertului.

În cuprinsul expertizei, s-a arătat că valoarea terenului oferit de inculpatul Becali este de 50.952 ROL/m.p., iar valoarea terenului oferit de Ministerul Apărării Naționale este de 54.213 ROL/m.p., rezultând că terenului de 93.800 m.p. oferit de inculpat îi corespunde o suprafață de 88.157 m.p. din terenul aflat în administrarea armatei.

Punerea în posesie cu terenurile supuse schimbului a avut loc la data de 11.12.1996, ocazie cu care s-a încheiat un proces-verbal semnat de către părți și reprezentantul O.C.O.T.

În cuprinsul procesului - verbal nr. 3319/11.12.1996 s-a precizat că M.Ap.N., prin numitul Zet Dumitru, predă suprafața de 8,80 ha teren arabil situat în extravilanul com. Voluntari în T15, P A286 către inculpatul Becali George și primește în schimb suprafața de 9,38 ha teren arabil situat în extravilanul com. Ștefănești, T47, P A348 și P 348/1.

Procesul-verbal a fost semnat de reprezentanți ai UM 1835 și UM București, de inculpatul Becali George, precum și de reprezentantul O.C.O.T. și a fost avizat de O.C.O.T.

Totodată, actul a fost transcris la data de 18.12.1996 numai în ceea ce privește dreptul de proprietate al inculpatului Becali George, fără a se identifica cererea formulată de către acesta, constatându-se, totodată, că, atât rezoluția, cât și semnătura de pe înscrisurile întocmite cu acest prilej, nu aparțin martorului Cojocaru Adrian - magistrat care, potrivit relațiilor comunicate de către Judecătoria Buftea, ar fi dispus transcrierea.

Mai mult, transcrierea a fost efectuată în data de 18.12.1996, deși procesul-verbal ce a stat la baza transcrierii are legalizare de semnături abia în data de 24.12.1996. De altfel, legalizarea semnăturilor s-a făcut cu nesocotirea dispozițiilor legale, care permitteau o asemenea procedură numai pentru înscrisurile pentru care legea nu cere ca și condiție de valabilitate a actului întocmirea sa înformă autentică.

De asemenea, potrivit acestei proceduri, pentru legalizarea semnăturii părțile trebuie să prezinte exemplarele înscrisului ne semnate. După ce notarul public identifică părțile acestea semnează în fața sa toate exemplarele înscrisului. Or, în speță a fost legalizată semnătura numitului Zet Dumitru, persoană care nu a semnat procesul verbal.

Ulterior, după aproximativ 2 ani, la data de 05.10.1998, la Biroul Notarial „Liberta”, notar public Teodor Grigore Boșca, a fost autentificat sub nr.2120 și semnat contractul de schimb imobiliar între reprezentantul Ministerului Apărării Naționale, martorul Zet Dumitru și inculpatul Becali George, prin care se predau la schimb 8,80 ha teren situat în intravilanul com. Voluntari (Ministerul Apărării Naționale) și 9,36 ha teren arabil situat în com. Ștefănești, jud. Ilfov.

B. Schimbul de terenuri dintre Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George, aprobat de către inculpatul Babiuc Victor.

La data de 28.06.1996 a fost înaintat, spre aprobare, Consiliului Suprem de Apărare a Țării (C.S.A.T.) proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000.

Între obiectivele prevăzute în acest plan se regăsea și un punct de comandă necesar Comandamentului Trupelor de Uscat, fără a se preciza locația acestuia.

Acest proiect nu a fost discutat de C.S.A.T. în anul 1996, fiind restituit în data de 12.12.1996 Ministerului Apărării Naționale pentru a fi actualizat.

La data de 6.01.1997, sub nr. A 2/003, proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, semnat de inculpatul Cioflină Dumitru în calitate de șef al Statului Major General și însușit de noul Ministru al Apărării Naționale, inculpatul Babiuc Victor, a fost înaintat din nou C.S.A.T.

Prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 9/17.01.1997 a fost aprobat „Programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare în perioada 1997 - 2000”, în care s-a prevăzut pentru prima dată executarea, ca lucrare nouă, a punctului de comandă în localitatea Ștefănești, jud. Ilfov.

La data de 29.08.1998, sub nr. 5374, a fost înregistrată direct la cabinetul Ministrului Apărării Naționale „Oferta” formulată de inculpatul Becali George pentru efectuarea unui nou schimb cu M.Ap.N. Inculpatul Becali George își manifesta disponibilitatea de a ceda 27 ha teren în zona com. Ștefănești în schimbul a 27 ha în zona com. Voluntari, jud. Ilfov.

Documentul a fost rezoluționat de inculpatul Babiuc Victor la data de 30.08.1998: „Dl.gl. Stănășilă, discuții”.

Prin Raportul nr. A 8272/31.08.1998, martorul Stănășilă Constantin a arătat că schimbul propus ar putea interesa Ministerul Apărării Naționale, avându-se în vedere că, anterior, mai avusese loc un schimb de terenuri între aceleași părți și în aceeași zonă. Apreciind că se impune clarificarea regimului juridic al terenului deținut de Ministerul Apărării Naționale, prin raportare la dispozițiile Legii nr.54/1998, s-a propus obținerea unor puncte de vedere din partea Ministerului Justiției și a Ministerului Agriculturii și Alimentației. Raportul a fost aprobat de către inculpatul Babiuc în calitate de ministru, care a semnat, totodată, două scrisori cu conținut identic către cele două ministere.

Prin adresa nr. 45014/17.09.1998, înregistrată la Cabinetul Ministrului Apărării Naționale în aceeași zi, sub nr. 5736, Ministerul Agriculturii și Alimentației a precizat că, potrivit art. 12 alin. 3 din Legea 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor, „terenurile agricole proprietate publică, indiferent de titularul care le administrează, nu pot face obiectul schimbului”. S-a mai arătat că, întrucât reglementările existente la data respectivă cu privire la domeniul public sunt lapidare, nu se poate trage o concluzie fermă cu privire la natura juridică a terenului aflat în administrare M.Ap.N. Ministerul Agriculturii și Alimentației prorogă discuția cu privire la natura juridică a acestui teren după adoptarea în Parlament a Legii privind proprietatea publică, lege ce se afla în dezbateri.

La rândul său, sub semnătura secretarului de stat Baias Flavius, cu adresa nr. 11/90077/1998, Ministerul Justiției a transmis o notă, din cuprinsul căreia rezulta că imobilele deținute de către M.Ap.N. nu pot avea decât regimul juridic al bunurilor aflate în proprietatea publică a statului, că Legea 58/1998 interzice schimbul de terenuri agricole aflate în proprietatea publică a statului și că, pentru efectuarea schimbului, terenul trebuie trecut din proprietatea publică în proprietatea privată a statului, operațiune ce, potrivit art. 6 din OG 15/1993, este în competența Guvernului.

Cu Raportul nr. A 8963 din 21.09.1998, șeful Direcției Construcții și Domenii Militare raportează Ministrului Apărării Naționale că operațiunea de schimb nu afectează interesele Ministerului Apărării Naționale, solicitându-se acordul în vederea realizării schimbului.

Raportul nu a fost semnat de Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, care, sub semnătura prim-loctiitorului Mihai Iliescu, a arătat că nu este de acord cu schimbul propus, întrucât prin diminuarea cu 27 ha a suprafeței aparținând Fermei Roșia nu se mai poate asigura baza furajeră a efectivelor de animale existente în fermă.

Punctele de vedere primite de la cele două ministere se regăsesc în conținutul Raportului nr. A 9675/12.10.1998 întocmit de șeful Direcției Construcții și Domenii

Militare, martorul Stănășilă Constantin, și înaintat Ministrului Apărării Naționale, în care se arată că în cazarma „urmează să se execute un obiectiv special, de importanță deosebită”, punctul de comandă aprobat de C.S.A.T., și se propune obținerea acordului Guvernului României pentru trecerea terenului în cauză din proprietatea publică în cea privată a statului și pentru efectuarea schimbului.

Raportul a fost însoțit de proiectul Hotărârii de Guvern, însă a fost restituit Direcției Construcții și Domenii Militare nerezoluționat.

La aceeași dată, sub nr. SG 348/12.10.1998, la M.Ap.N a fost înregistrată adresa nr.11/90077/1998 prin care Ministerul Justiției, de această dată sub semnătura ministrului Valeriu Stoica, a transmis o completare la răspunsul anterior, în care sunt expuse criteriile stabilite prin lege pentru apartenența la domeniul public al statului. Totodată, s-a comunicat că, până la intrarea în vigoare a Legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, M.Ap.N poate stabili care este natura juridică a terenului pe care îl deține raportat la dispozițiile art. 4 și art. 5 din Legea 18/1991.

Cu Raportul comun nr. A 9776/14.10.1998 al șefului Direcției Construcții și Domenii Militare și șefului Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, s-au prezentat Ministrului Apărării Naționale date privind oferta inculpatul Becali George, situația terenului solicitat la schimb, noul răspuns al Ministerului Justiției și opinia direcției cu privire la apartenența terenului la domeniul privat al statului, propunându-se ministrului să fie de acord cu realizarea schimbului.

În baza acestui raport, s-a solicitat un aviz al Direcției Legislație și Contencios din Ministerul Apărării Naționale, care, la data de 20.10.1998, a opinat că această instituție nu este abilitată să determine caracterul public sau privat al terenului în cauză, singura modalitate de efectuare a schimbului fiind adoptarea unei hotărâri de guvern.

Urmare avizului negativ al Direcției Legislație și Contencios, martorul Stănășilă Constantin a înaintat un nou raport nr. A 10611/09.11.1998 către Ministrul Apărării Naționale (nerezoluționat nici acesta), prin care supunea atenției acestuia necesitatea promovării unei hotărâri de guvern prin care Ministerul Apărării Naționale să fie abilitat să efectueze schimbul.

Între timp, la data de 16.10.1998 s-a solicitat Ministerului Agriculturii și Alimentației un nou punct de vedere referitor la efectuarea schimbului de terenuri, pentru îndeplinirea obiectivului aprobat de C.S.A.T. În cuprinsul adresei, se face referire la schimburile de terenuri efectuate de M.Ap.N după anul 1990 „cu unii proprietari”, aspect ce denota faptul că inculpatul Babiuc Victor era în cunoștință de cauză cu privire la schimburile anterioare.

La această adresă, Ministerul Agriculturii și Alimentației a transmis un răspuns evaziv, în sensul că, fără a mai face referiri la apartenența terenului la domeniul public, a comunicat faptul că „schimburile de terenuri între persoane fizice sau între persoane juridice private ori între persoane fizice și persoane juridice private, se face cu acordul părților contractante”.

Ca și completarea primită de la Ministerul Justiției, noul răspuns primit de la Ministerul Agriculturii și Alimentației, deși nu constituia o avizare a schimbului, lăsa practic Ministerului Apărării Naționale posibilitatea de a decide asupra apartenenței bunului la domeniul public sau privat, cu consecințe evidente în privința realizării schimbului preconizat.

Reținând opiniile diferite exprimate atât în cadrul Ministerului Apărării Naționale cât și a celorlalte instituții (Ministerul Agriculturii și Alimentației și Ministerul Justiției), martorul Stănășilă Constantin, prin Raportul nr. A 10873/16.11.1998, a concluzionat că terenul aparținea proprietății private a statului și a propus Ministrului Apărării Naționale aprobarea schimbului de terenuri în condițiile Legii nr. 54/1998.

În aceeași zi - 16.11.1998 - Raportul a fost aprobat de către ministru.

Relativ la acest raport, Direcția Legislație și Contencios a acordat un aviz sub condiție, respectiv a avizat efectuarea schimbului în condițiile dreptului comun prevăzut de Legea nr. 54/1998, cu mențiunea ca Direcția Construcții și Domenii Militare să se pronunțe explicit asupra caracterului privat al afecțiunii imobilului în cauză, adică uzul sau interesul căruia îi este destinat terenul.

Ulterior, Direcția Construcții și Domenii Militare, prin adresele SA 142/18.01.1999 și SA 292/02.02.1999, trimise prim locțiitorului șefului Statului Major General, martorul Tiberiu Costache, a solicitat ca, în raport de Programul de pregătire aprobat de Consiliul Suprem de Apărare Țării prin Hotărârea nr. 9/17.01.1997, să întreprindă demersuri în vederea promovării notei de fundamentare privind realizarea obiectivului militar la Ștefănești și, totodată, să-și exprime un punct de vedere privind suficiența suprafeței deținută de Ministerul Apărării Naționale.

Prin Raportul nr. ET 683/30.03.1999, martorul Tiberiu Costache l-a informat pe șeful Statului Major General că, în vederea realizării acestui obiectiv militar, este necesară o suprafață maximă de 100 ha, iar notele de fundamentare trebuie să fie întocmite de către beneficiar - Statul Major al Forțelor Terestre.

Prin Raportul nr. A 3555/06.04.1999 martorul Stănășilă l-a informat pe Ministrul Apărării Naționale despre toate demersurile făcute privind efectuarea schimbului de terenuri și realizarea obiectivului militar, arătând că s-au exprimat puncte de vedere contradictorii, care pun în discuție însăși necesitatea realizării

acestui sau suprafața de teren necesară, propunând ministrului a fi de acord cu „efectuarea propriu-zisă a schimbului de terenuri deja aprobat”.

Raportul a fost avizat favorabil de către martorul Bucșe Gheorghe, sub aspectul nediminuării patrimoniului prin schimb la echivalență valorică, și de către martorul Rațiu Adrian, fiind aprobat de inculpatul Babiuc Victor.

Între timp, Direcția Construcții și Domenii Militare a solicitat Biroului Local de Expertize Tehnice Judiciare de pe lângă Tribunalul București efectuarea unui raport de evaluare a terenurilor ce urmau a fi supuse schimbului.

Raportul de expertiză întocmit la data de 9.02.1999 de către expertul Vasiloiu Marin a concluzionat că valoarea unui m.p. teren aparținând inculpatului Becali George este de 59.844 ROL, iar al celui deținut de Ministerul Apărării Naționale este de 61.745 ROL.

Valorile au fost reactualizate de către expert la data de 26.04.1999, în urma solicitării Ministerului Apărării Naționale, precizându-se că un m.p. teren aparținând inculpatului Becali George era de 72.820 lei, iar al celui deținut de armată era de 75.128 lei.

Față de valorile menționate, s-a concluzionat că, pentru a se face un schimb echitabil, inculpatul Becali George va preda 21,5847 hectare de teren, iar Ministerul Apărării Naționale va preda 20,9 hectare.

Prin Raportul nr. ET 1140/21.05.1999, întocmit de locțiitorul Statului Major General, Ghițaș Gavril, s-a arătat că schimbul de terenuri s-a efectuat fără acordul acestei instituții, că forma terenului nu este propice construcției unui punct de comandă de tip armată și că aceasta devine imposibilă, având în vedere dimensiunile preconizate pentru noua structură de război a armatei, coroborate cu diminuarea accentuată a fondurilor destinate pregătirii economiei și teritoriului pentru apărare.

În finalul raportului, s-a arătat că terenul în suprafață de 21,58 hectare achiziționat de la inculpatul Becali nu interesează Statul Major General din alte puncte de vedere și s-a propus ca acesta să rămână în administrarea Direcției Construcții și Domenii Militare până i se va preciza destinația.

Raportul a fost însușit de șeful Statului Major General, martorul Degeratu Constantin.

Cu toate acestea, la data de 04.06.1999, la Biroul Notarului Public Theodor Grigore Boșca, sub nr. 1215, a fost autentificat Contractul de schimb între Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George, în care s-a menționat că acesta din urmă a primit în deplină proprietate și posesie suprafața de 20,9 hectare teren situat în intravilanul comunei Voluntari, iar M.Ap.N. a primit în schimb suprafața de 21,5847 hectare teren situat în extravilanul comunei Ștefăneștii de Jos.

Contractul a fost semnat pentru Ministerul Apărării Naționale de martorul Iorga Aurel în baza delegației nr. 5558/03.06.1999.

C. Contractul de vânzare-cumpărare încheiat la data de 7 iulie 1998 între inculpatul Becali George și inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca, fiica inculpatului Babiuc Victor.

La data de 07.07.1998, inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca, fiica din prima căsătorie a inculpatului Babiuc Victor, a cumpărat de la inculpatul Becali George o suprafață de teren de 700 mp contra sumei de 5.000.000 lei, teren ce provenea din suprafața obținută în urma primului schimb încheiat cu Ministerul Apărării Naționale.

Tranzacția a fost intermediată de o persoană pe nume Mihai, care i-a prezentat inculpatei atât terenul, cât și prețul vânzării, întâlnirea cu inculpatul Becali George având loc doar la notar.

După încheierea contractului în formă autentică, inculpata a depus o copie a acestuia la Administrația Financiară a comunei Voluntari, deschizându-se astfel rol fiscal, și totodată, a intabulat terenul prin înscrierea în Registrul de Transcripțiuni și Inscripțiuni al Judecătoriei Buftea.

II. ANALIZA PROBATORIULUI

A. Infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice

1. inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor

Analiza probatoriului administrat în cauză conduce la concluzia că inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor și-au îndeplinit necorespunzător atribuțiile de serviciu cu ocazia celor două schimburi de terenuri încheiate între Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George, cauzând cu intenție o pagubă patrimoniului acestei instituții.

În acest sens, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, reține că faptele comise de cei doi inculpați întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice prev. de art.248 rap. la art.248¹ C.pen.

Astfel:

▶ **a. în ce privește elementul material al infracțiunii**

Pentru a vedea în ce măsură acțiunile inculpaților se circumscriu uneia dintre variantele normative alternative ale elementului material prevăzute în art.248 C.pen., actele acestora vor fi analizate dintr-o dublă perspectivă: pe de o parte a legalității încheierii celor două contracte de schimb prin raportare la condițiile în

care terenurile în litigiu puteau fi înstrăinate, iar pe de altă parte, la necesitatea și oportunitatea operațiunilor de schimb.

Analizând materialului probator administrat în cauză Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară a reținut că:

- **a.1.** cele două schimburi de terenuri s-au realizat cu **încălcarea dispozițiilor legale referitoare la circulația terenurilor.**

Contractul de schimb este unul translativ de proprietate, ceea ce presupune, pe de o parte, calitatea de proprietar a fiecăruia dintre copermutanți cu privire la bunul ce constituie obiectul schimbului, iar pe de altă parte, ca acesta să se afle în circuitul civil.

Cu privire la situația juridică a terenurilor date la schimb de Ministerul Apărării Naționale, din actele și lucrările dosarului rezultă că acestea au fost rechiziționate în baza Legii nr.139/1940, fiind emis ordinul de rechiziție nr.8609/1947.

Ulterior, ca urmare a Protocolului încheiat la 2 februarie 1984 între Sectorul Ferme din subordinea Gospodăriei de Partid a C.C. al P.C.R. și Comandamentul Aviației Militare U.M....., terenurile în cauză au fost date în administrarea Ministerului Apărării Naționale, fiind destinate producției agricole în vederea acoperirii nevoilor armatei.

Fiind vorba despre terenuri rechiziționate, statul nu dobândește un drept de proprietate asupra acestora, ci doar un drept de folosință, existând obligația sa de a le restitui atunci când utilitatea publică ce a stat la baza rechiziționării va fi încetat.

Astfel, potrivit art.6 alin.6 din Legea nr.139/1940, imobilele nu se pot rechiziționa decât în folosință, iar potrivit art.37 alin.ultim din aceeași lege proprietarul va avea dreptul la plata unei indemnități pentru lipsa de folosință și la despăgubiri pentru obiectele ce vor fi degradate sau vor lipsi cu ocazia restituirii, după constatările făcute de către o comisiune anume constituită.

Din această perspectivă, câtă vreme în urma rechiziției unui imobil statul nu dobândește decât un drept de folosință asupra acestuia, este evident că el nu poate dispune asupra sa, în sensul înstrăinării lui printr-un act translativ de proprietate.

Completul de 5 Judecători constată că, deși *în drept* statul nu a dobândit decât un drept de folosință asupra terenurilor în litigiu, *în fapt* acesta s-a comportat ca un adevărat proprietar în raport cu acestea.

Indiferent însă de titlul (real sau aparent) cu care statul a deținut terenurile respective, acestea nu puteau fi înstrăinate, astfel încât acțiunile inculpaților, materializate în inițierea și finalizarea celor două operațiuni de schimb, au fost unele contrare legii.

În acest sens, indiferent dacă inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor aveau sau nu cunoștințele juridice necesare (cel din urmă, având studii juridice a ocupat de-a lungul timpului inclusiv funcția de Ministru al Justiției), aceștia aveau obligația de a analiza operațiunile de schimb pe care le-au aprobat, nu doar din perspectiva necesității și oportunității lor, ci, în primul rând, din aceea a legalității respectivelor operațiuni, cu referire directă la stabilirea regimului juridic al terenurilor, inclusiv (și mai ales) a condițiilor în care acestea ar putea fi înstrăinate.

Astfel, este cert faptul că la data efectuării celor două schimburi, terenurile în litigiu se aflau în patrimoniul Ministerului Apărării Naționale, însă cu titlu de administrare, astfel încât această instituție nu putea efectua acte de dispoziție cu privire la respectivele terenuri.

Este relevantă în acest sens precizarea pe care martorul Stoica Valeriu a făcut-o în fața instanței de recurs, în calitatea sa de specialist în domeniul dreptului civil (profesor universitar la Facultatea de Drept a Universității București), în sensul că „ (...) În situația în care o instituție ar avea doar un drept de administrare asupra unui bun și nu un titlu de proprietate asupra bunului respectiv, nu poate efectua nicio operațiune juridică vizând un astfel de bun imobil, mai exact nimeni nu poate transmite mai mult decât are. Includ în această ipoteză orice modalitate de transfer a unui bun, inclusiv eventuale schimburi de terenuri”.

În apărarea lor, inculpații au invocat într-o primă variantă faptul că statul nu avea decât un drept de folosință asupra terenurilor (ca efect al rechiziției), iar într-o altă variantă, că acestea s-au aflat în proprietatea privată a statului și, deci, puteau fi înstrăinate.

În ce privește prima variantă, susținerile inculpaților care pun în discuție lipsa unui titlu de proprietate al statului asupra terenurilor în litigiu, cu trimitere la faptul că acestea fuseseră rechiziționate, nu pot constitui argumente în apărare, întrucât:

- pe de o parte, așa cum rezultă din probatoriul administrat în cauză, la momentul la care inculpații au aprobat încheierea unor acte de dispoziție cu privire la aceste terenuri, ei nu s-au preocupat în nici un fel de stabilirea titlului cu care statul le stăpânea, bazându-se exclusiv pe aparența că acestea îi aparțin ca și proprietar (nu s-au îndoit nicio clipă că terenurile ar fi proprietatea statului).

De altfel, așa cum s-a menționat în ambele contracte de schimb încheiate în formă autentică (fil.2 vol.14 și fil.40 vol.15 dup), Ministerul Apărării Naționale a dat la schimb cele două terenuri „în deplină proprietate și posesie”, ceea ce înseamnă că acesta și-a asumat calitatea de proprietar al terenurilor.

În aceste condiții, inculpații nu-și pot invoca propria culpă potrivit principiului „*nemo auditur propriam turpitudinem allegans*”.

- pe de altă parte, simpla aprobare a unor acte de înstrăinare cu privire la bunuri rechiziționate este o conduită abuzivă care se încadrează în tiparul elementului material al infracțiunii analizate.

În realitate, invocând lipsa titlului statului, nu se contestă existența elementului material al infracțiunii, ci se tinde la a se demonstra inexistența unui prejudiciu în patrimoniul acestuia (în condițiile în care a dispus asupra unor bunuri asupra cărora nu era proprietar), însă acesta reprezintă un element constitutiv distinct al infracțiunii de abuz în serviciu, ce va fi analizat separat.

În ce privește cealaltă variantă a apărării, aceasta pleacă de la aparența de drept, în sensul că inculpații nu s-au îndoit nicio clipă că terenurile ar fi proprietatea statului, fiind cel mult interesați de apartenența acestora la domeniul public sau privat al acestuia.

În aceste condiții, din perspectiva unui drept de proprietate aparent al statului asupra acestor terenuri, se impunea a se stabili dacă acestea ar fi putut aparține domeniului public sau, dimpotrivă, celui privat al statului și, consecutiv, dacă acestea puteau fi înstrăinate (în particular, sub forma schimbului) și în ce condiții.

În acest context, instanța de recurs reține ca fiind relevante următoarele dispoziții legale :

1. în ce privește primul schimb de terenuri:

- art.5 alin.1 și 2 din Legea nr.18/1991 a fondului funciar, potrivit căroră „aparțin domeniului public terenurile pentru nevoile apărării sau pentru alte folosințe care, potrivit legii, sunt de domeniul public ori care, prin natura lor, sunt de uz sau interes public.

Terenurile care fac parte din domeniul public sunt scoase din circuitul civil, dacă prin lege nu se prevede altfel”;

- art.46 alin.1 din Legea nr.18/1991 potrivit căruia „terenurile situate în intravilan și extravilan pot fi înstrăinate, indiferent de întinderea suprafeței, prin acte juridice între vii, încheiate în formă autentică”.

- art.51 din Legea nr.18/1991 potrivit căruia „schimbul de terenuri între persoane fizice se face prin acordul acestora, prin act autentic.

Schimbul de terenuri între persoanele juridice care au în administrare terenuri asupra cărora statul are majoritatea acțiunilor sau între acestea și persoanele fizice se face numai cu avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației sau al Ministerului Mediului, după caz.

Prin schimburile efectuate, fiecare teren dobândește situația juridică a terenului pe care îl înlocuiește, cu respectarea drepturilor reale”.

- art. 5 din O.G.nr.15/1993 privind unele măsuri pentru restructurarea activității regiilor autonome potrivit căruia „administrarea, de către regia autonomă, a

bunurilor proprietate publică se face cu diligența unui bun proprietar. Ele pot fi concesionate, în condițiile legii, sau închiriate;

- art. 6 din O.G.nr.15/1993 potrivit căruia „Crearea de noi bunuri proprietate publică, din categoria celor stabilite de Guvern ca fiind de interes național, precum și dezafectarea unor asemenea bunuri se poate face numai cu aprobarea Guvernului, pentru regiile autonome de interes național și cu aprobarea consiliilor locale ori consiliilor județene, în cazul regiilor autonome de interes local sau județean”

2. În ce privește cel de-al doilea schimb de terenuri:

- art.12 alin.2-4 din Legea nr.54/1998 privind circulația juridică a terenurilor, potrivit căruia „ în toate cazurile de schimb de terenuri, actul de schimb se încheie în formă autentică, sub sancțiunea nulității absolute.

Terenurile agricole proprietate publică, indiferent de titularul care le administrează, nu pot face obiectul schimbului.

Prin schimburile efectuate, fiecare teren dobândește situația juridică a terenului înlocuit, cu respectarea drepturilor și a sarcinilor anterior și legal constituite”.

Analiza acestor texte legale conduce la următoarele concluzii:

- terenurile care fac parte din domeniul public nu pot fi înstrăinate; trecerea unui bun din domeniul public în cel privat se face prin hotărâre a Guvernului;

- terenurile pentru nevoile apărării aparțin domeniului public;

- prin schimburile efectuate, fiecare teren dobândește situația juridică a terenului înlocuit.

În aceste condiții, plecând de la premisa unei aparențe a dreptului de proprietate a statului, decizia inculpaților de a înstrăina cele două terenuri a ignorat dispozițiile legale sus-menționate, căci rațiunea pentru care acestea se aflau în administrarea Ministerului Apărării Naționale era tocmai aceea că ele erau destinate apărării.

Așa cum se poate observa, textul art.5 alin.1 din Legea nr.18/1991 folosește o noțiune generică („nevoile apărării”), rezultând așadar, că nu este vorba strict despre terenurile pe care sunt amplasate sediile unităților militare sau terenuri folosite pentru instrucția militară, ci despre cele destinate apărării în sens larg, categorie în care intră și cele agricole care sunt folosite pentru asigurarea principalelor produse agroalimentare destinate forțelor armate.

De altfel, însăși Legea rechizițiilor nr.139/1940 în art.1 alin.1 enumeră între cazurile care justifică o asemenea măsură nu doar „pregătirea armatei”, ci și „interesele generale ale apărării naționale”.

În același sens sunt și explicațiile oferite de martorul Baias Flavius pentru punctul de vedere exprimat de el, în calitate de secretar de stat la Ministerul

Justiției, prin adresa de răspuns înaintată Ministerului Apărării Naționale, ignorată de inculpatul Babiuc Victor. Deși această adresă are în vedere cel de-al doilea schimb de terenuri, conținutul ei este în egală măsură relevant și pentru prima operațiune de schimb, fiind vorba despre terenuri având același regim juridic.

Astfel, audiat de către instanța de recurs, martorul a arătat că în acea adresă s-a făcut mențiunea că imobilele respective nu pot avea decât regimul juridic al bunurilor aflate în proprietatea publică, întrucât în aprecierea sa „terenurile din patrimoniul M.Ap.N. erau destinate apărării în sens larg (...), mai exact, că terenurile aflate în administrarea ministerului, fiind folosite pentru apărare în sens general, nu pot aparține decât domeniului public al statului”.

Utilitatea publică a terenurilor date la schimb este confirmată și de martorii audiați în cauză, respectiv Săndulescu Ion și Bucșe Gheorghe, care au ocupat succesiv funcția de șef al Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene în perioada 1993-200, dar și Popa Florentin, secretar de stat în Ministerul Apărării Naționale și șef al Departamentului Înzestrare și Logistică a Armatei.

Astfel, din declarațiile martorului Săndulescu Ion, reaudiat nemijlocit de către instanța de recurs, rezultă, pe de o parte, că acesta a cunoscut în esență situația juridică a terenului (respectiv faptul că fusese obținut „prin exproprierea unor cetățeni de către Gospodăria de partid, iar acești cetățeni probabil își vor cere dreptul”, că „Statul Major al Aviației nu era proprietar al terenului, ci îl avea doar în administrare. Ferma aparținea Gospodăriei de Partid și a fost dată Ministerului Apărării Naționale și apoi Statului Major al Aviației pentru dezvoltarea gospodăriei”), iar pe de altă parte, că ferma aflată pe acel teren avea o utilitate pentru armată („furniza carne, produse lactate la unitățile din subordine, întrucât bugetul acordat Ministerului Apărării Naționale era insuficient pentru nevoile Statului Major General”, „Ferma Roșia avea plan de producție, ca de altfel, toate fermele Ministerului Apărării Naționale”).

Martorul Bucșe Gheorghe a arătat că, inițial, s-a opus efectuării schimbului pentru că „se diminuea suprafața fermei și în acest fel nu se putea asigura baza furajeră”. Cu privire la situația juridică a terenului, martorul a precizat că la vremea respectivă opinia sa era că terenul aparține domeniului public, dar și că a format obiectul unor acțiuni în revendicare din partea foștilor proprietari.

În fine, martorul Popa Florentin a declarat că „din punct de vedere subiectiv regretam faptul că pierdem o suprafață de teren care avea un relief deosebit și unde se adunau de regulă aviatorii pentru diverse activități. În plus, gospodăria anexă era destul de mare în sensul că existau vaci, oi, păsări și avea plan de producție agricolă”.

Prin urmare, terenurile în cauză aveau la momentul efectuării schimbului aparența unei proprietăți publice, fiind destinate nevoilor apărării, chiar și conexe (cum este cazul unor gospodării agricole care produceau bunuri destinate consumului militarilor), astfel încât aceste terenuri erau inalienabile.

În măsura în care se constata că această utilitate publică a încetat, indiferent de motivare, trecerea terenurilor din domeniul public în cel privat se putea face numai prin hotărâre de Guvern, conform dispozițiilor legale anterior citate, principiu care s-a regăsit și în legislația ulterioară (a se vedea art.10 alin.2 din Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, în vigoare începând cu 24 ianuarie 1999).

Pe de altă parte, așa cum rezultă din înscrisurile aflate la dosar, terenurile dobândite de Ministerul Apărării Naționale prin schimburile imobiliare efectuate cu inculpatul Becali George au fost cuprinse ulterior în „Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului”, odată cu înscrierea în inventar a tuturor imobilelor aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale, conform H.G. nr.1045/2000 (fil.159 vol.24 dup).

Mai mult, natura juridică a acestor terenuri ca fiind bunuri aparținând domeniului public a fost confirmată și de un act normativ ulterior, respectiv H.G.nr.645/2002 privind transmiterea unui teren din *proprietatea publică* a statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în *proprietatea privată* a comunei Ștefăneștii de Jos, județul Ilfov, în baza căruia s-au predat exact terenurile obținute în urma celor două schimburi.

Or, având în vedere dispozițiile legale anterior citate, potrivit cărora, prin schimburile efectuate, fiecare teren dobândește situația juridică a terenului pe care îl înlocuiește, este evident că, de vreme ce terenurile obținute în urma celor două operațiuni de schimb au fost recunoscute ca aparținând domeniului public (fiind doar în administrarea Ministerului Apărării Naționale), și terenurile date la schimb de către această instituție au aparținut de asemenea domeniului public, iar nu celui privat.

În același context, examinând situația celor 154 de terenuri transferate în perioada 1990-2006 din administrarea Ministerului Apărării Naționale către diferite persoane fizice și juridice (fil.8 și urm. vol.17 dup), rezultă următoarele:

- cu excepția a 13 situații, în toate celelalte cazuri transferul s-a făcut doar prin Hotărâri de Guvern, fiind vorba despre transmiterea unor terenuri din domeniul public al statului în cel privat;

- din cele 154 de transferuri, doar 4 s-au făcut către persoane fizice; din acestea, două sunt cele care fac obiectul prezentei cauze(contracte de schimb

încheiate cu inculpatul Becali George), iar celelalte două reprezintă restituirea unor terenuri către foști proprietari, în baza unor hotărâri judecătorești;

- în privința celor 20 de terenuri ce au avut ca destinație „gospodărie agro-zootehnică” sau „teren agricol” (în care se încadrează și cele care fac obiectul cauzei), doar în 7 cazuri transferurile s-au făcut în alt fel decât prin Hotărâre de Guvern; dintre acestea, 5 au vizat operațiuni de schimb ce au făcut obiectul cercetărilor în faza de urmărire penală, încheiate până în anul 1997 (una singură și în anul 1999), inclusiv cele două deduse judecății în prezenta cauză.

Mai mult, una dintre aceste Hotărâri de Guvern (nr.648/1998), care privea transferul unui teren arabil aflat în administrarea Ministerului Apărării Naționale către Consiliul Local Mangalia, s-a emis chiar în perioada în care ministru era inculpatul Babiuc Victor.

Prin urmare, din cele precizate anterior, se poate observa cu ușurință că în cvasitotalitatea cazurilor transferul unor terenuri aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale s-a făcut prin Hotărâre de Guvern, fiind vorba despre terenuri aflate în domeniul public; această regulă s-a respectat inclusiv în situația în care terenurile au avut anterior destinația de „gospodărie agrozootehnică” sau „teren agricol”.

În fine, nu sunt lipsite de relevanță apărările pe care Ministerul Apărării Naționale și le făcea în cauzele civile, în perioada de referință, care aveau ca obiect revendicarea unor terenuri, având situație juridică similară, aflate în administrarea acestuia. În acest sens, atât înscrisurile aflate la dosar, cât și probele testimoniale (a se vedea declarațiile martorului Siminiuc Dorel, șef al Direcției Legislație și Contencios din cadrul M.Ap.N.) dovedesc faptul că opinia oficială exprimată de minister în aceste cauze era aceea că terenurile sunt proprietate publică.

Or, câtă vreme acestea erau apărările constante ale M.Ap.N., este evident că și în situațiile non-litigioase (cum este cazul încheierii unor contracte translative de proprietate cu privire la aceleași bunuri) opinia instituției nu putea fi alta, în sensul că acestea ar aparține domeniului privat și ar putea fi înstrăinate.

Prin urmare, **întregul probatoriu administrat în cauză demonstrează că proprietatea de facto asupra terenurilor ce au făcut obiectul celor două tranzacții, era una publică, situație în care acestea nu puteau fi tranzacționate;** în măsura în care s-ar fi apreciat că bunurile nu mai sunt de utilitate publică (și trecând peste situația de jure, care ar fi obligat la restituirea terenurilor către proprietarii de la care fuseseră rechiziționate), încheierea unor contracte de schimb nu se putea face fără ca, în prealabil, bunurile să fi fost trecute în domeniul privat al statului.

De altfel, chiar și în situația în care terenurile ar fi fost trecute/s-ar fi aflat în domeniul privat al statului, Ministerul Apărării Naționale nu ar fi putut înstrăina el însuși bunurile respective, căci acesta nu avea decât un drept de administrare, care nu se confundă cu dreptul de proprietate care aparține statului.

Încheind cele două contracte, Ministerul Apărării Naționale și-a arogat o calitate pe care nu o avea, aceea de proprietar al bunurilor date la schimb, aspect care rezultă explicit din actele de înstrăinare încheiate în forma autentică.

Este astfel de remarcat că, prin chiar unul dintre Rapoartele întocmite în perioada de referință (mai precis, pentru cel de-al doilea schimb), se propune, ca modalitate de rezolvare a problemei, solicitarea adresată Guvernului României de a aproba „trecerea terenului în cauză din proprietatea publică în proprietatea privată a statului, precum și efectuarea schimbului”, recunoscându-se astfel, implicit, că și atunci când bunul este proprietatea privată a statului nu se poate dispune asupra lui decât prin Hotărâre de Guvern (a se vedea Raportul nr.A 9675 din 12 octombrie 1998).

În acest sens, la dosar există proiecte de Hotărâri de Guvern al căror element comun este abilitarea Ministerului Apărării Naționale de a efectua schimbul de terenuri, independent de problema apartenenței bunului la domeniul public sau privat.

În concluzie, indiferent de perspectiva din care ar fi analizată situația din speță (bun rechiziționat sau aflat în domeniul public ori chiar privat al statului), **Ministerul Apărării Naționale nu putea înstrăina cele două terenuri pe care le avea doar în administrare, astfel încât actele de dispoziție aprobate de inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor sunt nelegale și reprezintă o îndeplinire defectuoasă a atribuțiilor de serviciu.**

●a.2. schimburile de terenuri nu au fost necesare și nici oportune.

Chiar dacă simplul fapt al aprobării schimburilor de terenuri în condiții nelegale este suficient pentru a reține în cauză elementul material al infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, analiza condițiilor în care s-au inițiat și realizat aceste schimburi dovedește faptul că acestea nu au fost necesare și nici oportune, împrejurare care dovedește, o dată în plus, caracterul abuziv al conduitei inculpaților.

În esență, apărarea inculpatului Cioflină Dumitru a fost în sensul că schimbul de terenuri aprobat în anul 1996 a fost necesar pentru construirea unui punct de comandă pentru Statul Major al Forțelor Terestre în localitatea Ștefănești, unde existau deja niște obiective ale armatei și facilitățile necesare. A mai susținut inculpatul că până la obținerea hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nu

era cazul să se întocmească vreo notă de fundamentare, studiu sau cercetare cu privire la obiectivul care urma a fi realizat la Ștefănești.

În ceea ce-l privește pe inculpatul Babiuc Victor, apărarea acestuia a pus mai puțin în discuție aspecte legate de oportunitatea și necesitatea schimbului de terenuri, accentuând asupra caracterului legal al operațiunii aprobate.

Instanța de recurs reține că, potrivit art.30 din Legea nr.73/1995 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, în vigoare în perioada de referință, obiectivele de pregătire a teritoriului destinate satisfacerii nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare se stabilesc de Statul Major General, Ministerul de Interne și serviciile de informații, fiecare în domeniul său de activitate, și se supun aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, de către Statul Major General împreună cu Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale. Obiectivele aprobate se transmit de către Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale organului central al administrației publice specializat în amenajarea teritoriului, lucrări publice și urbanism, pentru a fi cuprinse în Planul național de amenajare a teritoriului și la ministerele de resort, în vederea includerii în programele curente și de perspectivă, pentru a fi realizate din timp de pace.

În speță, probatoriul administrat în cauză a demonstrat că primul schimb de terenuri între Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George s-a realizat din inițiativa personală și exclusivă a inculpatului Cioflină Dumitru, tot el fiind cel care a insistat pentru efectuarea acestui schimb, iar în final a și aprobat realizarea acestuia.

Întregul proces decizional a implicat practic o singură persoană și nu a avut la bază vreo fundamentare. Mai grav, întreaga operațiune de schimb de terenuri a fost inițiată, derulată și finalizată mai înainte ca presupusul obiectiv militar de la Ștefănești să fi fost aprobat în C.S.A.T., contravenind astfel dispozițiilor legale.

Stabilirea locației unui obiectiv militar este doar o parte dintr-un proces decizional mai amplu, care include necesitatea realizării acestuia, dar și posibilitatea de a fi pus în practică, prin raportare la resursele financiare și de infrastructură existente sau previzionate.

Atunci când obiectivul militar este un punct de comandă, analiza trebuie să poarte inclusiv asupra dimensiunii și formei terenului pe care acesta va fi amplasat, aspecte care condiționează viabilitatea unui asemenea proiect și influențează decizia de a realiza obiectivul respectiv într-o anumită locație, inclusiv din perspectiva eventualelor implicații patrimoniale (în măsura în care terenul necesar nu există sau este insuficient).

Examinând mai întâi înscrisurile aflate la dosar (a se vedea dosarul cu documente declassificate atașat vol.3 al ds.fond, precum și fil.296 vol.2 ds.fond și

fil.280, 286 vol.1 ds.recurs), rezultă că proiectul Programului cu obiectivele de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 a fost înaintat C.S.A.T. la data de 28.06.1996 sub nr.A2/00221, fără însă a intra pe ordinea de zi și fără a fi aprobat de către C.S.A.T. în anul 1996.

Este adevărat că între obiectivele menționate s-a regăsit și propunerea formulată de Statul Major al Trupelor de Uscat privind „construirea unui punct de comandă necesar Comandamentului Trupelor de Uscat” (fil.11 ds.doc.declasificat și fil.280 vol.1 ds.recurs.).

Așa cum se poate observa însă, nici în propunerea formulată de Statul Major al Trupelor de Uscat și nici în proiectul Programului înaintat de Statul Major General către C.S.A.T. în vara anului 1996, nu se menționează vreo locație a acestui viitor punct de comandă. Mai mult, în propunerea formulată de S.M.T.U. se precizează în mod expres că „dispunerea, tipurile și numărul lucrărilor necesare vor fi stabilite ulterior”.

Mențiunea olografă „Ștefănești” aflată (alături de altele de același fel) în proiectul de Program înaintat C.S.A.T este, de fapt, o adnotare făcută ulterior restituirii de către C.S.A.T a proiectului ca urmare a nediscutării lui în anul 1996.

Cu alte cuvinte, obiectivele menționate în proiectul inițial au fost reevaluate, întocmindu-se practic un alt proiect, care a fost din nou înaintat C.S.A.T. sub nr.A2/003 din 6 ianuarie 1997, discutat și aprobat prin Hotărârea C.S.A.T. din 17 ianuarie 1997.

În acest context, din înscrisurile aflate la dosar rezultă că abia în noul proiect este menționat punctul de comandă din localitatea Ștefănești (fil.286 vol.1 ds.recurs). Valoarea estimativă a acestuia, ca și eșalonarea fondurilor pentru perioada 1997-2000, sunt diferite de cele referitoare la punctul de comandă necesar Comandamentului Trupelor de Uscat menționat în proiectul anterior, fiind o oglindire fidelă a adnotărilor olografe sus-arătate.

Modalitatea diferită de precizare a obiectului („punct de comandă îngropat pentru Statul Major al Trupelor de Uscat” față de „punct de comandă – localitatea Ștefănești, jud.Ifov”), ca și diferența de valoare regăsită în cele două proiecte (1500 milioane lei față de 4500 milioane lei) demonstrează că, în fapt, introducerea obiectivului de la Ștefănești în planul ce urma a fi aprobat de C.S.A.T. s-a realizat în anul 1997, ulterior aprobării schimbului de terenuri, având în realitate menirea de a justifica post-factum această operațiune, din perspectiva necesității și oportunității.

Practic, inculpatul Cioflină Dumitru, în calitate de unic inițiator al schimbului de terenuri, dar și de semnatar legal (în calitate de Șef al Statului Major General) al proiectului menționat anterior, a speculat propunerea formală efectuată de Statul Major al Trupelor de Uscat privitoare la construirea unui punct de comandă,

legând-o de terenul „obținut” la Ștefănești, în urma schimbului de terenuri deja finalizat.

Or, nu doar logica formală, ci și martorii audiați în cauză demonstrează că realizarea unui punct de comandă trebuia mai întâi fundamentată, apoi aprobată de C.S.A.T., fiind urmată de demersuri faptice pentru punerea sa în practică.

Este evident că aceasta era ordinea firească a operațiunilor, căci, în caz contrar, nu ar fi fost acoperită ipoteza (deloc strict teoretică) în care C.S.A.T. nu ar fi aprobat un asemenea obiectiv pentru care, prin ipoteză, s-ar fi efectuat deja cheltuieli în legătură cu dobândirea unor suprafețe de teren.

Mai mult, este discutabilă însăși ideea de realiza un nou obiectiv militar, care ar fi presupus cheltuieli pentru achiziționarea terenului necesar.

Este relevantă, astfel, declarația martorului Magdalena Ion, secretar C.S.A.T., care în fața instanței de recurs a arătat că „locațiile ce vizau realizarea unor obiective de pregătire operativă a teritoriului țării pentru apărare erau de regulă propuse de către Ministerul Apărării Naționale, dar ele puteau sau nu să fie însușite de către membri C.S.A.T., în urma analizării în C.S.A.T. a obiectivelor propuse de M.Ap.N. (...) De regulă, atunci când Ministerul Apărării Naționale propunea realizarea de noi obiective militare, nu se putea pune problema achiziționării de către Ministerul Apărării Naționale de terenuri pentru realizarea acelor obiective militare, ministerul urmând a-și fixa obiectivele militare doar pe terenurile deja existente. Nu îmi amintesc dacă la momentul la care M.Ap.N. a înaintat raportul vizând realizarea de noi obiective militare, conținea sau nu referiri și la o eventuală achiziționare de către Ministerul Apărării Naționale de terenuri, altele decât cele aflate în administrarea M.Ap.N. la vremea respectivă, pentru construirea obiectivelor militare propuse a fi realizate”.

De asemenea, potrivit declarațiilor martorului Popa Florentin, șef al Departamentului Inzestrării și Logisticii Armatei din cadrul M.Ap.N., realizarea unui obiectiv militar de o importanță deosebită (cum este și cazul celui analizat) presupune parcurgerea mai multor etape și proceduri, până la aprobarea sa de către C.S.A.T., respectiv: elaborarea unui raport de necesitate din partea beneficiarului (în cazul de față, Statul Major al Trupelor de Uscat); trimiterea raportului de către Statul Major General la Direcția Operații pentru a se pronunța asupra oportunității realizării obiectivului; elaborarea unei teme de cercetare, însușirea punctelor de vedere exprimate și includerea obiectivului în planul de investiții al M.Ap.N.; elaborarea unui studiu de fezabilitate a investiției din care să rezulte complexitatea acestuia, durata estimată a costurilor și a execuției, forță de muncă, participanți la execuției și colaboratori.

Or, martorul Costache Mihăiță, șef al Direcției Operații din cadrul Statului Major General în perioada 1995-1996, a arătat că, până în anul 1998, când a fost mutat din această funcție, la respectiva Direcție nu a sosit nici un document cu privire la amenajarea unui punct de comandă al trupelor de uscat.

Pe de altă parte, este evident că întreaga documentație trebuie prezentată în final și Ministrului Apărării Naționale, mai înainte de a fi înaintat proiectul obiectivelor de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare către C.S.A.T.

Acest fapt rezultă din declarațiile martorului Tinca Gheorghe, fost Ministru al Apărării în perioada 1994-1996, care a arătat, totodată că, din punctul său de vedere, anterior hotărârii C.S.A.T., Statul Major General nu putea face demersuri legale în vederea măririi suprafeței de teren de la Ștefănești: „Puteau avea loc însă tatonări, discuții, însă fără nicio angajare din punct de vedere juridic. Toate acestea nu puteau fi făcute, întrucât implicau cheltuieli care trebuiau să fie aprobate în C.S.A.T. Referitor la încheierea unui contract de schimb de terenuri anterior hotărârii C.S.A.T., din punctul meu de vedere nici acesta nu putea fi încheiat, întrucât nu avea nicio bază juridică. (...) Precizez că nu era necesară o hotărâre a C.S.A.T. pentru efectuarea schimbului de terenuri, însă din punctul meu de vedere schimbul de terenuri în prezenta cauză nu putea avea loc decât după aprobarea în C.S.A.T. a construirii punctului de comandă de la Ștefănești”.

Deși martorul Tinca Gheorghe a arătat că locația unui punct de comandă era stabilită de Statul Major General, acesta a precizat că nu a cunoscut despre existența unor discuții cu privire la un schimb de terenuri între M.Ap.N. și inculpatul Becali George.

Or, chiar dacă problema amplasării unui punct de comandă este o chestiune strict militară, în măsura în care aceasta presupune aspecte de ordin patrimonial (cum a fost și cazul în speță, în sensul obținerii unei noi suprafețe de teren), aceasta trebuia discutată cu Ministrul Apărării, nu doar ca ordonator de credite, ci și ca persoană care răspunde de integritatea patrimoniului armatei.

În speță, întrucât realizarea noului obiectiv presupunea (în concepția inculpatului Cioflină Dumitru) o suprafață de teren mai mare, care putea fi obținută în urma unui schimb de terenuri, era firească informarea ministrului, căci acesta trebuia să aprobe respectiva operațiune patrimonială.

Or, așa cum rezultă din probatoriul cauzei, acest lucru nu s-a întâmplat, ceea ce dovedește, o dată în plus, că întreaga operațiune a fost gândită exclusiv de inculpatul Cioflină Dumitru, inclusiv sub aspectul aprobării efectuării schimbului, deși acesta era un atribut al ministrului.

Dacă lucrurile ar fi stat altfel, iar inculpatul Cioflină Dumitru ar fi acționat cu bună-credință, era normal ca acesta să-l fi informat pe Ministrul Apărării Naționale

despre oportunitatea și necesitatea schimbului de terenuri și, mai mult, să-l lase pe acesta să-și însușească întreaga operațiune cel puțin sub aspect patrimonial.

În realitate, inculpatul Cioflină Dumitru a acționat clandestin, însă nu în sensul susținut în apărare (determinat de necesitatea de a nu deconspira un viitor obiectiv militar de importanță deosebită), ci în sens infracțional, el urmărind nu doar să fie stăpân pe întreaga operațiune (de la inițiere la aprobare), ci și să acopere caracterul profund nelegal și păgubitor al demersului pus la cale.

Este evident, astfel, că inculpatul Cioflină Dumitru nu putea aștepta mai întâi hotărârea C.S.A.T. și apoi să fie demarată operațiunea de schimb, întrucât, pe de o parte, așa cum s-a arătat deja, C.S.A.T. nu aproba obiective pentru care era necesară obținerea de noi terenuri, iar pe de altă parte, pentru că exista riscul ca C.S.A.T să nu aprobe respectivul obiectiv (inclusiv din perspectiva costurilor).

În legătură cu necesitatea și oportunitatea efectuării schimbului, acestea sunt negate și de alte mijloace de probă.

În acest sens, trebuie reținute declarațiile martorilor Crețu Cristian (șef Birou pentru Pregătirea Teritoriului pentru Apărare) și Degeratu Constantin (șef al Statului Major General în perioada 1997-2000).

Astfel, martorul Crețu Cristian a arătat că pentru construirea unui punct de comandă nou tip armată era necesară o suprafață de aproximativ 100 de hectare, iar terenul trebuia să fie în formă circulară. Or, în speță, terenul obținut de armată după ambele schimburi era în formă de „L” și totaliza 30 de hectare, fiind, așadar, impropriu și insuficient pentru realizarea unui asemenea obiectiv. Mai mult, martorul a afirmat că realizarea unui nou punct de comandă nu era oportună nici din perspectiva restructurării forțelor armate, fiind suficientă dezvoltarea punctului de comandă deja existent în localitatea Ștefănești.

Or, este cert faptul că C.S.A.T a aprobat construirea unui nou punct de comandă în respectiva locație, fapt justificat în Raport astfel : „Totodată, în etapa actuală de reorganizare și restructurare a forțelor sistemului național de apărare, realizarea unor lucrări noi de pregătire a teritoriului pentru apărare a devenit de strictă necesitate pentru punerea în aplicarea a planurilor operative ale armatei, în conformitate cu noile structuri” (fil. 2 din Raport, pag.94 vol.doc. declassificate).

De asemenea, în tabelul cuprinzând obiectivele aprobate, la poziția 5.1. este menționat expres faptul că obiectivul „Punct de comandă-localitatea Ștefănești, jud.Ifov” reprezintă „lucrări noi”.

În privința martorului Degeratu Constantin, acesta a arătat că punctul său de vedere, exprimat în anul 1999 ca șef al Statului Major General, era acela că „terenul nu ne interesează, întrucât construcția punctului de comandă nu este nici necesară și nici posibilă”.

Deși această opinie a fost exprimată în momentul în care era de actualitate cel de-al doilea schimb de terenuri, argumentele expuse au un caracter general și se potrivesc și pentru ipoteza primului schimb, cu atât mai mult cu cât cel de-al doilea schimb a apărut ca o prelungire a celui dintâi, la baza căruia a stat decizia inculpatului Cioflină Dumitru.

Astfel, martorul a arătat că realizarea unui asemenea obiectiv nu corespundea doctrinei militare naționale a anului 1997 (care avea în vedere integrarea în NATO, dislocarea de trupe în teatrele de operații și mai puțin fortificații și puncte de comandă), fiind totodată imposibil de realizat din punct de vedere financiar (în condițiile în care situația armatei era extrem de grea, nu existau bani de salarii, pentru asigurarea normei de hrană și pentru echipamente).

De altfel, în consens cu declarațiile celor doi martori sunt și înscrisurile aflate la dosar, respectiv Rapoartele nr. ET.683 din 30 martie 1999 și nr. ET-1140 din 21 mai 1999, ambele întocmite de locțiitorul șefului Statului Major General (fil.84 vol.15 dup și fil.59 vol.doc. declassificate).

Aceste susțineri dovedesc insuficienta fundamentare a realizării presupusului obiectiv militar de la Ștefănești, fiind vorba despre aspecte existente și la nivelul anului 1996 când s-a derulat primul schimb de terenuri.

Cu alte cuvinte, realizarea punctului de comandă de la Ștefănești nu a fost necesară și nici posibilă din punct de vedere militar, fiind în egală măsură inoportună din punct de vedere financiar.

Împrejurarea că C.S.A.T. a aprobat realizarea punctului de comandă este irelevantă, decizia respectivă acoperind cel mult necesitatea unui asemenea obiectiv din perspectiva doctrinei naționale de apărare, iar nu și demersurile ilegale, anterioare și ulterioare, efectuate de inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor, cu referire directă la cele două operațiuni de schimb pe care le-au aprobat.

Pe de altă parte, faptul că, în final, obiectivul nu a mai fost pus în practică s-a datorat nu doar dificultăților financiare (deși era de presupus că acestea vor exista încă de la momentul introducerii sale în planul de pregătire a teritoriului pentru apărare), ci, mai ales, imposibilității de realizare din perspectiva formei și dimensiunii terenului necesar, aspecte care puteau și trebuiau să fie cunoscute de factorii decidenți (între care se regăseau și inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor).

Cu alte cuvinte, încă de la momentul la care acest obiectiv a fost conceput el s-a dovedit a fi neviabil, însă ceea ce li se impută ambilor inculpați nu este în primul rând inițierea, respectiv continuarea unui demers greșit, inoportun, cât mai ales deciziile patrimoniale ilegale și condițiile în care acestea au fost adoptate.

În cazul inculpatului Babiuc Victor, este de observat că unul dintre primele rapoarte întocmite în legătură cu cel de-al doilea schimb (nr.A 8963 din 21 septembrie 1998) este însoțit de punctul de vedere al Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, care nu este de acord cu noul schimb propus, întrucât „prin diminuarea cu 27 hectare a suprafeței aparținând Fermei Roșia nu putem asigura baza furajeră a efectivelor de animale existente în fermă. Dacă pe acest teren se vor construi locuințe, funcționalitatea fermei va deveni inoportună” (fil.57 vol.15 dup).

Practic, acest punct de vedere susține nu doar caracterul inoportun al noului schimb, ci și utilitatea publică a terenului (și, implicit, apartenența sa la domeniul public), în condițiile în care inculpatul Babiuc Victor era „preocupat” tocmai de această problemă (a se vedea demersurile pe care le-a efectuat la Ministerul Justiției și la cel al Agriculturii și Alimentației).

În egală măsură, așa cum s-a arătat deja, în perioada de timp scursă de la acordul „de principiu” asupra schimbului (dat de inculpatul Babiuc Victor la 16 noiembrie 1998) și până la finalizarea operațiunii (4 iunie 1999) au existat suficiente date la nivelul Ministerului Apărării Naționale (a se vedea cele două rapoarte menționate anterior, emise de către locuitorul S.M.G.), care puneau în discuție oportunitatea celui de-al doilea schimb de terenuri, obligând la o conduită contrară celei adoptate de inculpat, de perseverare în încheierea unei operațiuni patrimoniale păgubitoare pentru patrimoniul statului.

De altfel, chiar în conținutul Raportului nr.A 3555 din 6 aprilie 1999, prin care s-a solicitat și s-a obținut acordul inculpatului Babiuc pentru „efectuarea propriu-zisă” a schimbului de terenuri, s-au menționat inclusiv aspecte „contra” efectuării schimbului, ce țin de oportunitatea operațiunii: negarea necesității obiectivului; suprafața existentă deja este suficientă; suprafața necesară unui asemenea obiectiv ar trebui să fie în jur de 100 de hectare; precaritatea bugetelor nu a permis începerea efectivă a obiectivului.

Or, inculpatul Babiuc Victor a ignorat toate aceste semnale, deși avea obligația de a le verifica și valorifica, având în vedere că proveneau, așa cum se menționează explicit în Raport, de la „factori importanți din Statul Major General”.

Împrejurarea că, în cauză, a existat o Hotărâre a C.S.A.T., care fixa locația unui punct de comandă în localitatea Ștefănești, nu poate reprezenta o justificare nici pentru conduitele abuzive adoptate de inculpați și nici pentru paguba cauzată de aceștia.

Este adevărat că Hotărârile C.S.A.T sunt obligatorii pentru toți destinatarii, însă aducerea lor la îndeplinire este condiționată uneori și de factori externi, neavuți în vedere la momentul luării deciziei inițiale. O asemenea situație este și aceea a

insuficienței mijloacelor financiare (datorată greșitei fundamentări a propunerii sau unor schimbări ulterioare ce nu a putut fi prevăzute) sau, cum este situația în speță, a insuficienței, respectiv inadecvării terenului necesar pentru realizarea obiectivului stabilit.

De altfel, așa cum s-a văzut, punctul de comandă de la Ștefănești nu doar că nu s-a realizat vreodată, ci nici măcar nu s-a demarat o minimă lucrare care să aibă legătură cu acesta. Or, ceea ce interesează sunt măsurile concrete întreprinse în direcția realizării obiectivului propus și aprobat, care ar fi fost de natură să-l valideze retroactiv inclusiv sub aspectul oportunității.

Acest lucru nu s-a datorat, așa cum au încercat să susțină inculpații, devoalării locației obiectivului ca urmare a relatărilor din presă, în condițiile în care primele cercetări în cauză au fost demarate în ianuarie 2001, fără a însemna și o mediatizare a cazului începând cu această dată.

În fapt, așa cum rezultă chiar din adresa C.S.A.T., prevederile Hotărârii nr. 9 din 17 ianuarie 1997 prin care s-a aprobat „Programul cu obiectivele de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare care se vor realiza în perioada 1997-2000” urmau a fi puse în aplicare în funcție de asigurarea resurselor financiare de la bugetul de stat.

Întrucât în perioada 1997-2000 s-a alocat de la bugetul de stat sub 1% din necesar, la o parte din obiective, între care și cel din localitatea Ștefănești, s-a renunțat în totalitate (și nu a mai fost cuprinsă nici în Programul pentru perioada 2001-2004), decizia de renunțare fiind luată de către instituțiile responsabile cu întocmirea programului (fil.55 vol.24 dup).

Prin urmare, nu publicitatea în jurul cazului (și, implicit, a locației obiectivului) a fost cea care a determinat renunțarea la realizarea acestuia, ci insuficiența mijloacelor financiare. Nu este de neglijat și faptul că, și în situația în care resursele financiare ar fi existat, forma terenului și doctrina militară se opuneau demersului.

Această renunțare dovedește că nerespectarea Hotărârii C.S.A.T. era posibilă în situația în care mijloacele de atingere a obiectivului se dovedeau insuficiente, ea neputând reprezenta un „cec în alb” care să legitimeze orice tip de conduite, anterioare sau ulterioare ei, cum au încercat inculpații să susțină în apărare.

În concluzie, latura obiectivă a infracțiunii de abuz în serviciu în formă agravată este realizată, în cazul inculpaților Cioflină Dumitru și Babiuc Victor, în exercițiul funcțiilor de demnitate publică, pe care le dețineau, prin efectuarea activităților specifice funcției în mod arbitrar, cu încălcarea condițiilor de fond și formă ale activității, în scopul de a-și impune propria voință și a realiza un schimb de terenuri cu încălcarea flagrantă a dispozițiilor în vigoare la acel moment, referitoare la înstrăinare sau la proprietate și cu încălcarea intereselor reale militare.

► **b. în ce privește urmarea imediată a infracțiunii**

În speță, urmarea imediată a exercitării defectuoase a atribuțiilor de serviciu de către inculpați o reprezintă paguba produsă patrimoniului public.

Probatoriul administrat în cauză a demonstrat că schimburile de terenuri aprobate de cei doi inculpați nu au fost doar ilegale, ci și păgubitoare pentru statul român, existând o diferență de valoare între terenurile date la schimb și cele primite de Ministerul Apărării Naționale în urma celor două operațiuni.

În acest context, instanța de recurs în opinie majoritară constată că această pagubă există nu doar în situația aparenței de drept (proprietatea „de facto” a statului asupra suprafețelor de teren aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale), ci și în ipoteza în care s-ar avea în vedere situația „de jure” (teren rechiziționat de stat, aflat în administrarea aceluiași minister).

Așa cum s-a arătat, potrivit art.6 alin.final din Legea nr.139/1940, imobilele nu se pot rechiziționa decât în folosință, ceea ce înseamnă că la data încetării cauzei de utilitate publică care a servit ca temei pentru rechiziționarea bunului, acesta se va întoarce în patrimoniul proprietarului.

De asemenea, potrivit art.65 din aceeași lege, oricine refuză primirea înapoi a bunului rechiziționat pierde dreptul de proprietate și de orice despăgubire sau chirie.

Este evident așadar că un act de rechiziție dă naștere unei obligații a statului de a restitui bunul rechiziționat sau de a plăti despăgubiri pentru „obiectele ce vor lipsi cu ocazia restituirii” (art.37 alin.final din Legea nr.139/1940).

Aducerea la îndeplinire a acestei obligații alternative este un eveniment viitor și sigur. Prin urmare, la încetarea cauzei de utilitate publică statul va avea în principal obligația de a restitui exact bunul rechiziționat, iar în subsidiar, dacă acesta nu mai există, să despăgubească proprietarul bunului cu contravaloarea acestuia.

În speță, câtă vreme bunul rechiziționat a fost înstrăinat, este evident că statul va trebui să execute obligația alternativă, despăgubindu-l pe proprietar (sau pe moștenitorii acestuia) pentru bunul care nu mai poate fi restituit în natură.

Într-o asemenea ipoteză, paguba o reprezintă contravaloarea despăgubirii ce trebuie achitată și care îndeobște este valoarea de circulație a bunului ce nu mai poate fi restituit în natură.

Având în vedere că, în speță, în urma operațiunii de schimb în patrimoniul statului a intrat un alt bun, inferior ca valoare celui rechiziționat, rezultă că și într-o asemenea ipoteză cuantumul pagubei este dată de diferența de valoare dintre cele două bunuri.

În privința terenurilor aflate în administrarea armatei și care au format obiectul celor două schimburi, probatoriul administrat în cauză dovedește că era de notorietate faptul că valoarea acestora era mai mare decât cea a terenurilor aflate

În comuna Ștefănești, astfel încât schimburile preconizate a se realiza erau dezavantajoase pentru armată.

În acest sens, relevante sunt declarațiile martorilor Săndulescu Ion, Costache Corneliu, Ivan Aurel, Preda Ion, care au participat în ziua de 5 iunie 1996 la o discuție cu inculpatul Becali pe tema primului schimb de terenuri, ocazie cu care s-a ridicat și problema diferenței de valoare dintre cele două terenuri, în sensul că valoarea de piață a celui aparținând Ministerului Apărării Naționale (Ferma Roșia) era de câteva ori mai mare decât valoarea terenului oferit de inculpatul Becali.

Aspectele discutate la întâlnirea din 5 iunie 1996 se regăsesc și în raportul pe care martorul Ciobanu Mihai l-a întocmit pentru martorul Stănășilă Constantin, șeful Direcției Domenii și Construcții Militare.

Astfel, martorul Ciobanu Mihai a relatat că valoarea celor două terenuri afirmată în cadrul discuțiilor era de 5-7 dolari/mp (în cazul celui oferit de inculpatul Becali) și cel puțin 20 de dolari/mp. (în cazul celui oferit de armată), în condițiile în care primul era teren agricol, iar cel de-al doilea era teren intravilan.

Mai mult, martorul a consemnat în raport și poziția inculpatului Becali George, care era conștient de diferența de valoare dintre cele două terenuri, acesta susținând că „eu fac schimb ca să câștig”, dar și că a mai cumpărat teren limitrof cazărmii din Ștefănești pentru ca „M.Ap.N. să nu facă afacere cu alții. Am riscat. Eu sunt negustor, nu agricultor”.

În finalul raportului, martorul Ciobanu Mihai aprecia că „din punct de vedere valoric schimbul de terenuri cu dl.Becali nu este avantajos pentru acest minister”. Așa cum rezultă din rezoluția pusă pe acest raport, martorul Stănășilă Constantin și-a însușit la acel moment respectivul punct de vedere, făcând chiar mențiunea „La un eventual demers oficial, să-l exprimăm fără echivoc” (fil.71 vol.14 dup).

Caracterul dezavantajos al schimbului de terenuri prin prisma diferenței de valoare dintre acestea rezultă și din declarațiile martorilor Popa Florentin, Iorga Aurel, Iliescu Lazăr și Iliescu Mihai.

Astfel, martorul Popa Florentin a arătat că, în discuțiile purtate cu mai mulți ofițeri (între care și martorii Săndulescu Ion, Bucșe Gheorghe, Iliescu Lazăr), aceștia s-au exprimat în sensul că schimbul nu ar fi avantajos pentru armată, deoarece se făcea schimb de terenuri intravilan cu extravilan, iar la Ferma Roșia existau niște amenajări și dotări, unele chiar la nivel de protocol. Chiar și martorul Stănășilă Constantin i-ar fi împărtășit același punct de vedere, subliniind însă că schimbul este ordonat de șeful Statului Major General (inculpatul Cioflină Dumitru).

Martorul Iorga Aurel, care a semnat din partea Ministerului Apărării Naționale cel de-al doilea contract de schimb, a arătat că și el știa la acea dată că există o diferență de valoare între cele două terenuri și că în zona Fermei Roșia începuse

edificarea de construcții, însă nu avea nici calitatea, nici îndrituirea de a comenta sau de a se opune în vreun fel schimbului de terenuri, mai ales că anterior se mai făcuse un schimb de terenuri în aceleași condiții (este vorba despre primul schimb aprobat de inculpatul Cioflină Dumitru).

Martorul Lazăr Iliescu, loctiitor pentru administrație al șefului Direcției Domenii și Infrastructuri, a arătat că în discuțiile purtate relative la cele de-al doilea schimb de terenuri și-a exprimat punctul de vedere personal în sensul că efectuarea acestuia nu este cea mai bună cale pentru achiziționarea de teren la Ștefănești, sugerând totodată o reevaluare a terenurilor, pentru că se făcuse o evaluare mai veche.

Martorul Iliescu Mihai, prim loctiitor al șefului Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene a arătat că, neoficial, colegii comentau că schimbul de terenuri era dezavantajos pentru armată, întrucât un metru pătrat la Ferma Roșia costa aproximativ 30 de dolari, iar terenul de la Ștefănești, care era o mlaștină, valora aproximativ 1 dolar metru pătrat. De altfel, martorul a fost cel care a avizat negativ sub formă de raport schimbul de terenuri.

Păgubirea patrimoniului public ca urmare a încheierii celor două contracte de schimb nu este susținută doar de percepția subiectivă a martorilor susmenționați, ci este dovedită chiar de modul în care au fost evaluate terenurile prealabil încheierii contractelor.

În acest sens, este de observat că din cuprinsul ambelor contracte încheiate în formă autentică rezultă, în mod cert, că au făcut obiectul schimbului terenuri din categorii diferite: intravilan (terenul oferit de Ministerul Apărării Naționale), extravilan (teren oferit de inculpatul Becali).

În ce privește natura terenului de intravilan, se face trimitere la Decizia nr.1094/190 din 28.11.1990, eliberată de Primăria municipiului București și la Hotărârea nr.15 din 12 august 1992 a Consiliului Local al comunei Voluntari.

În acest context, instanța de recurs, în opinie majoritară, constată că după aprobarea de către inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor a fiecărui schimb de terenuri, dar mai înainte de realizarea propriu-zisă a acestora, au fost efectuate expertize tehnice de evaluare a terenurilor supuse schimbului.

Dincolo de împrejurarea că una dintre aceste expertize a fost efectuată în baza unei cereri adresată Biroului experților tehnici chiar de inculpatul Becali George, care a și achitat contravaloarea expertizei, din examinarea conținutului și concluziilor acestora rezultă că, atât terenul oferit de armată, cât și cel oferit de inculpatul Becali George au fost evaluate în baza aceleiași metode (diferite însă de la o expertiză la alta), care se putea aplica însă numai terenurilor intravilane, în

condițiile în care doar cele aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale se încadrau în această categorie.

Din declarațiile martorului Creineanu Gheorghe, director al Direcției Cadastru din cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației, a rezultat că la momentul acordării avizului pentru primul schimb din documentația prezentată ar fi reieșit că ambele terenuri sunt situate în extravilanul localităților, deși au existat nelămuriri cu privire la situația terenului armatei (a se vedea și demersurile făcute de inculpatul Cioflină Dumitru în vederea obținerii avizului).

Același martor a mai arătat că, dacă terenul era în intravilanul localității, valoarea acestuia era diferită, în sensul că era mai ridicată, dar și faptul că Ministerul Agriculturii și Alimentației putea să refuze acordarea avizului în situația în care se primea o suprafață egală de teren în extravilanul localității în schimbul unei suprafețe egale de teren din intravilanul unei localități (fil.97 și urm.vol.2 ds.fond).

Revenind la cele două expertize aferente fiecărui schimb efectuat, după examinarea acestora, rezultă în mod evident că prima a întrebuițat pentru evaluare metoda comparației prin bonitare, în timp ce cea de-a doua a utilizat metoda costului standard cu referire la Hotărârea Guvernului nr.834/1991.

Or, așa cum a demonstrat probatoriul administrat în cauză, ambele metode puteau fi utilizate doar în cazul terenurilor intravilane, urmând ca terenurile agricole extravilane, cum era cazul celor oferite de inculpatul Becali George în comuna Ștefănești, să fie evaluate distinct (prin comparare cu terenuri extravilane din aceeași zonă, tranzacționate sau oferite spre tranzacționare).

Acest lucru rezultă nu doar din declarațiile expertului Papasteri Mihai, care a efectuat expertiza dispusă în faza de urmărire penală și care a fost audiat nemijlocit de către instanța de recurs, ci și din înscrisurile aflate în dosarul de urmărire penală (Buletinul documentar editat de Corpul Experților Tehnici din România, fil.120-170 vol.21 dup).

Prin urmare, ambele expertize dispuse în vederea realizării celor două schimburi au pornit de la premisa greșită că, atât terenurile din Voluntari, cât și cele din Ștefănești se încadrează în categoria intravilan, cu consecința stabilirii unei valori eronate a acestora (prin supraevaluarea celor situate în extravilan) și, implicit, a denaturării ambelor contracte încheiate cel puțin din perspectiva suprafețelor de teren ce au făcut obiectul acestora.

În al doilea rând, în privința metodei comparației prin bonitare, aceasta putea fi folosită numai în măsura în care nu erau disponibile suficiente informații privitoare la tranzacții similare.

Or, niciunul dintre experții desemnați să efectueze cele două expertize aferente schimbului nu s-a preocupat de obținerea unor date referitoare la tranzacții

anterioare similare, ci aceștia au procedat pur și simplu la aplicarea metodei alese cu privire la fiecare teren (ignorând totodată, așa cum s-a arătat deja, categoria diferită în care acesta se încadra).

În al treilea rând, este de observat că în cazul primului schimb de terenuri a existat o singură expertiză (2 decembrie 1996), efectuată la scurt timp după aprobarea schimbului de terenuri de către inculpatul Cioflină Dumitru, deși contractul în formă autentică (condiție ad validitatem pentru orice înstrăinare de terenuri, conform art.46 din Legea nr.18/1991) s-a încheiat după aproape doi ani, la 5 octombrie 1998.

Fiind vorba despre o perioadă de timp atât de mare (1996-1998), este evident că valoarea terenurilor nu mai era aceeași, dinamica de creștere fiind diferită între cele din Voluntari comparativ cu cele din Ștefănești, fapt constatat de altfel în expertiza efectuată în cursul urmăririi penale (1,5\$/mp – 5\$/ mp. Voluntari față de 0,15\$/mp-0,20\$/mp.Ștefănești).

În al patrulea rând, comparând valorile menționate pentru terenurile supuse schimbului stabilite în cele două expertize, rezultă că, în perioada decembrie 1996 – aprilie 1999, acestea ar fi înregistrat o evoluție aproximativ egală (de la 54.213 la 75.128 lei/mp. pentru terenul din Voluntari și de la 50.952 la 72.820 lei/mp. pentru terenul din Ștefănești), fapt contrazis de actele aflate la dosar și de declarația expertului Papasteri Mihai, care demonstrează că, începând cu anul 1996, zona Voluntari s-a dezvoltat mai mult, devenind atractivă pentru construcția de locuințe, spre deosebire de șoseaua de centură, pentru care cea mai probabilă dezvoltare imobiliară în perioada de referință a fost cea a construcției de hale.

Așa cum a precizat expertul Papasteri Mihai, niciodată după anul 1990 terenurile de pe șoseaua de centură nu au valorat mai mult decât cele din zona Voluntari-Pipera.

În ce privește existența și întinderea prejudiciului, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, își însușește concluziile raportului de expertiză efectuat în faza de urmărire penală, explicitate de expert cu ocazia audierii sale nemijlocite de către instanța de recurs (a se vedea declarația din 23 aprilie 2013, fil.256 vol.2 ds. recurs.)

Din aceste mijloace de probă rezultă, pe de o parte, inadecvarea metodelor folosite de cei doi experți și denaturarea rezultatelor prezentate în concluziile expertizelor, iar pe de altă parte, motivația alegerii metodei utilizate de către expertul judiciar, precum și circumstanțele în care acesta a ajuns la concluzia diferenței de valoare între terenurile ce au făcut obiectul schimbului în cele două cazuri.

În acest sens, din raportul de expertiză, ca și din declarațiile expertului Papasteri Mihai, rezultă că la întocmirea raportului de expertiză a fost utilizată metoda comparației directe, iar comparabilele folosite (terenuri oferite, dar și înstrăinate efectiv în aceleași perioade de referință) sunt amplasate în aceeași tarla și au accesul la utilități la fel cu terenurile supuse evaluării.

De asemenea, expertul a precizat că utilizarea deopotrivă a ofertelor și a contractelor de vânzare-cumpărare a avut rolul de a verifica faptul că valorile menționate în acestea din urmă se află în limitele normalului, adică nu sunt nejustificat de mari sau mici în raport cu maximumul și minimumul ofertelor, respectiv cu valoarea pieței.

Expertul a arătat că nu a preluat ca atare valorile la care au fost tranzacționate loturile mici, în condițiile în care, în speță, operațiunile de schimb au avut ca obiect suprafețe mari de terenuri, care de regulă se înstrăinează cu prețuri unitare mai mici.

În ce privește presupusul "interes special" pe care armata îl avea în legătură cu terenul din Ștefănești (susținere pe care inculpații au făcut-o pentru a explica valoarea mai ridicată a acestui teren față de cea normală, corespunzătoare zonei), instanța de recurs în opinie majoritară constată mai întâi că această susținere vine în contradicție cu altă apărare a inculpaților, care viza caracterul confidențial al obiectivului militar ce urma a fi construit (și care ar fi justificat secretul păstrat în legătură cu necesitatea achiziționării acestuia).

Or, este evident că dacă rațiunea pentru care s-a achiziționat terenul nu a fost cunoscută de persoane cu funcții importante din armată (ci doar de inculpatul Cioflină Dumitru și alte câteva persoane), cu atât mai puțin ea putea fi adusă la cunoștință unui expert tehnic și valorificată de acesta în cuprinsul raportului de expertiză.

De altfel, năcieri în cele două rapoarte nu se menționează că ar fi fost avută în vedere valoarea specială a terenului din Ștefănești pentru unul dintre cocontractanți (în speță, armată), așa încât susținerea că acest teren trebuia evaluat în condiții speciale nu poate fi primită.

În acest context, trebuie reținută susținerea expertului Papasteri Mihai făcută în fața instanței de recurs, potrivit căreia la stabilirea valorii de piață nu se are în vedere un interes special, pentru că rezultatul ar fi o valoare specială, iar nu o valoare de piață.

Pe de altă parte, așa cum a rezultat din expertiza efectuată în cursul urmăririi penale, terenurile oferite de inculpatul Becali George cu ocazia celor două schimburi nu au reprezentat o suprafață compactă, fiind compuse din două suprafețe învecinate cu unitatea militară din Ștefănești și altele două fără vreo

latură comună cu aceasta, una fiind situată chiar la mare distanță de ea (a se vedea harta de la fil.67 vol.13 dup). Mai mult, contrar mențiunilor din cel de-al doilea contract de schimb, terenul ce a făcut obiectul acestuia nu s-a aflat în tarlăua T 41, ci în tarlăua T 47.

Totodată, din terenurile date la schimb de inculpatul Becali George, doar unul (cel de 9,38 hectare aferent primului schimb) are deschidere la linia de centură, celelalte aflându-se într-un front secundar față de aceasta.

Toate aceste aspecte nu au fost avute în vedere de cei doi experți care au evaluat terenurile oferite de inculpatul Becali George (mai ales cu privire la cel de-al doilea schimb), fapt care a condus, o dată în plus, la denaturarea concluziilor expertizelor, întrucât:

- valoarea unei suprafețe de teren compacte este alta decât a unei suprafețe fragmentate (a se vedea în acest sens declarația expertului parte al inculpatului Becali George audiat de către instanța de recurs, Mihai Valerian – fil.262 vol.2 ds.recurs);

- valoarea terenurilor din frontul secundar este alta decât cea a terenurilor cu deschidere la linia de centură, fiind influențată de lipsa utilităților și a drumurilor de acces.

În egală măsură, aceleași aspecte au fost avute în vedere de expertul Papasteri Mihai la întocmirea raportului de expertiză efectuat în cursul urmăririi penale, atunci când a reținut ca și comparabile doar tranzacțiile referitoare la terenuri amplasate în același front, din aceeași categorie de folosință și cu acces la drumuri și utilități la fel cu terenurile supuse evaluării, din aceleași perioade cu cele în care s-au realizat cele două tranzacții (a se vedea și precizările scrise depuse la dosarul de recurs (fil.289 și urm.vol.2).

Acestea sunt considerentele pentru care instanța de recurs, în opinie majoritară, a apreciat că expertiza efectuată în cursul urmăririi penale, explicitată de audierea nemijlocită a expertului de către Completul de 5 Judecători, este completă și lămuritoare pentru determinarea pagubei produse în urma celor două operațiuni de schimb, atât în ce privește existența acesteia, cât și întinderea ei.

► **c.** în ce privește **legătura de cauzalitate**, este evident faptul că păgubirea patrimoniului public a fost determinată în mod direct de acțiunile inculpaților, în condițiile menționate anterior.

► **d.** în ce privește **latura subiectivă** a infracțiunii

Infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice se comite cu intenție directă sau indirectă, ceea ce înseamnă că în toate cazurile făptuitorul este conștient că își exercită necorespunzător atribuțiile de serviciu, prevede rezultatul socialmente periculos al actelor sale, urmărind sau doar acceptând producerea

unea dintre consecințele prevăzute alternativ în textul de lege incriminator ca variante ale urmăririi imediate.

În speță, analizând modalitatea în care inculpații au înțeles să-și exercite atribuțiile de serviciu prin raportare la cele două operațiuni de schimb de terenuri pe care le-au inițiat și/sau aprobat, instanța de recurs constată că aceștia au acționat cu știință, în forma de vinovăție a intenției indirecte, prevăzând rezultatul păgubitor al faptelor comise și acceptând posibilitatea producerii lui, chiar dacă nu l-au urmărit.

În privința primului schimb de terenuri, înscrisurile aflate la dosar, ca și probele testimoniale demonstrează că acesta a fost inițiat în baza unui ordin verbal al inculpatului Cioflină Dumitru dat în luna septembrie 1995, schimbul fiind motivat aparent de completarea bazei furajere a gospodăriei agrozootehnice Ștefănești care funcționa în cadrul cazărmii București-Ștefănești (a se vedea adresele nr. A 5445 din 26 iunie 1996 și nr. A1902 din 10 iulie 1996, ca și declarațiile martorului Tănăsescu Ion, șef al Direcției Gospodărie).

Ulterior, deși s-a propus sistarea întregii operațiuni ca urmare a desființării gospodăriei agrozootehnice (a se vedea Raportul nr.A 5962 din 12 iulie 1996, nerezoluționat de către inculpatul Cioflină Dumitru), la data de 26 august 1996 șeful Direcției Construcții și Domenii Militare, martorul Stănășilă Constantin, a adresat Ministrului Apărării Naționale Raportul nr.A 7182, în care se făcea referire la ordinul inculpatului Cioflină Dumitru de a întreprinde măsuri pentru extinderea perimetrului cazărmii, „din rațiuni care privesc folosirea acesteia”.

Este de observat că, deși Raportul este întocmit în luna august, el apare înregistrat la cabinetul ministrului la data de 14 octombrie 1996 și aprobat în aceeași zi chiar de către inculpatul Cioflină Dumitru, în calitatea sa de secretar de stat și locțiitor al Ministrului Apărării Naționale.

Mai mult, acest Raport este avizat favorabil și de martorul Popa Florentin, în calitatea sa de șef al Departamentului Înzestrării și Logisticii Armatei din cadrul M.Ap.N., aviz care a fost dat pe 13 octombrie 1996, la solicitarea telefonică a inculpatului Cioflină Dumitru, care i-a cerut totodată să-i înainteze Raportul, întrucât „se afla la comanda instituției”.

Practic, prin aprobarea acestui Raport, inculpatul Cioflină Dumitru și-a dat acordul pentru realizarea schimbului de terenuri, exercitând o atribuție a Ministrului Apărării Naționale, pe care „coincidența” face să-l fi înlocuit exact în acea zi.

Contribuția inculpatului nu s-a oprit însă aici, ci s-a manifestat și ulterior, în ceea ce privește obținerea avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației în condițiile Legii nr.18/1991.

Deși obținerea acestui aviz nu avea vreo legătură cu atribuțiile de serviciu ale inculpatului Cioflină Dumitru, acesta s-a implicat direct în obținerea lui, prin adresa pe care a trimis-o sub semnătură proprie ministrului de resort la data de 4 decembrie 1996 (fil.17 ds. doc. de clasific.), în condițiile în care anterior, la data de 20 noiembrie 1996 același minister sesizase neclarități cu privire la amplasarea terenului ce urma a face obiectul schimbului.

Această modalitate în care inculpatul Cioflină Dumitru a înțeles să se implice în realizarea schimbului de terenuri demonstrează, în mod cert, interesul manifestat de acesta în perfectarea acestei operațiuni, sub aparența preocupării pentru realizarea unui obiectiv militar.

Așa cum a rezultat din probatoriul administrat în cauză, inculpatul Cioflină Dumitru a fost cel care a insistat în efectuarea schimbului de terenuri, chiar dacă subordonații săi și-au manifestat îndoiala nu doar cu privire la oportunitatea schimbului, cât mai ales cu privire la caracterul avantajos al operațiunii patrimoniale a schimbului de terenuri cu inculpatul Becali George, din perspectiva valorii superioare a terenului dat la schimb de către armată.

Mai mult, în dorința sa de a se efectua această operațiune, inculpatul Cioflină Dumitru nu s-a preocupat nici un moment dacă ea era posibilă, prin raportare la situația juridică a terenului aflat în administrarea Ministerului Apărării Naționale și la condițiile în care puteau fi încheiate acte juridice în legătură cu acesta.

De asemenea, inculpatul Cioflină Dumitru a aprobat schimbul de terenuri, însușindu-și la data de 14 octombrie 1996 conținutul Raportului nr.A 7182 din 26 august 1996, deși acesta făcea doar trimitere la minuta din 19 iunie 1996 care consemnase rezultatul negocierilor dintre reprezentanții armatei și inculpatul Becali George, fără a exista și o dovada a modalității în care s-a ajuns la concluzia echivalenței valorice a terenurilor supuse schimbului.

În acest context, este de observat că un raport de evaluare a celor două terenuri a fost depus abia la data de 2 decembrie 1996 (așadar, ulterior aprobării schimbului), iar acesta a avut în vedere alte suprafețe ale acestora decât cele menționate în minuta din 19 iunie 1996 (9,38 hectare date de inculpatul Becali George - în loc de 10 menționate în minută - și 8,81 hectare date de armată - față de 10 menționate în minută).

În privința inculpatului Babiuc Victor, intenția cu care acesta a acționat este cu atât mai evidentă, în condițiile în care, pe de o parte, avea formație juridică (fiind nu doar un jurist cunoscut, ci și fost Ministru al Justiției), iar pe de altă parte, a insistat în realizarea celui de-al doilea schimb, în ciuda punctelor de vedere exprimate de către Ministerul Justiției și Direcția de specialitate din cadrul Ministerului Apărării Naționale, care atestau în cel mai bun caz un regim juridic controversat al terenului

ce urma a fi dat la schimb (dacă nu chiar împrejurarea că acesta nu ar putea fi înstrăinat în lipsa unei Hotărâri de Guvern).

În acest sens, instanța de recurs constată că inculpatul Babiuc Victor și-a însușit punctul de vedere al Direcției Construcții și Domenii Militare exprimat în cuprinsul Raportului nr.A8272 din 31 august 1998, în sensul că se impune o clarificare a regimului juridic al terenului propus spre a face obiectul unui nou schimb (fil.48 vol.15 dup), adresându-se în scris Ministerului Justiției și celui al Agriculturii și Alimentației pentru un punct de vedere vis-a-vis de schimbul preconizat.

Cu toate acestea, inculpatul Babiuc Victor nu a acționat potrivit modului sugerat prin primele adrese de răspuns primite de la cele două instituții, care arătau fie că terenul este domeniu public și nu poate fi înstrăinat (Ministerul Justiției), fie că un punct de vedere clar va putea fi formulat după adoptarea legii care reglementa proprietatea publică aflată în acel moment în dezbateră Parlamentului (și adoptată trei luni mai târziu, sub nr.213/1998, a se vedea răspunsul Ministerului Agriculturii și Alimentației, fil.50 vol.15 dup).

Luând act de cele două răspunsuri, orice persoană diligentă, responsabilă, de bună-credință nu ar fi acționat într-un sens contrar celui sugerat, ci ar fi amânat luarea unei decizii până la clarificarea prin lege a situației juridice a terenului sau ar fi procedat la solicitarea de a se emite Hotărâri de Guvern pentru a se elimina orice posibilitate de controversă.

Or, după formularea răspunsurilor inițiale, cele două instituții au transmis Ministerului Apărării Naționale altele două, în condiții neelucidate, dar care ridică semne de întrebare (cazul Ministerului Justiției, fără vreo nouă adresă din partea beneficiarului) sau ca urmare a unei noi asemenea adrese (cazul Ministerului Agriculturii și Alimentației).

Aceste noi răspunsuri erau de natură „a atenua” conținutul primelor, inducând ideea că, în final, Ministerul Apărării Naționale va decide dacă operațiunea de schimb preconizată poate fi realizată.

Poziția Ministerului Apărării Naționale a fost una oscilantă, exprimată prin rapoartele succesive întocmite de Direcția Construcții și Domenii Militare.

Astfel prin Raportul nr.A 9675 din 12 octombrie 1998, făcându-se referire la primul răspuns al Ministerului Justiției, se propune emiterea unei Hotărâri de Guvern care să aprobe trecerea terenului în cauză în proprietatea privată a statului, precum și efectuarea schimbului (fil.58 vol.15 dup).

Este de observat că acest Raport este însoțit și de un proiect de Hotărâre de Guvern, în două variante, însoțite fiecare de expunerea de motive: una prin care se aprobă atât trecerea imobilului din proprietatea publică în cea privată a statului, cât

și abilitarea Ministerului Apărării Naționale de a efectua schimbul de terenuri (fil.69 vol.15 dup), iar alta care cuprinde doar această din urmă dispoziție, în considerarea caracterului de teren aparținând domeniului privat al statului (fil.63 vol.15 dup).

Aceste proiecte de acte normative dovedesc practic faptul că, indiferent cum ar fi fost considerat terenul (ca aparținând domeniului public sau privat), era necesară o Hotărâre de Guvern prin care Ministerul Apărării Naționale, care avea în administrare terenul, să fie abilitat să efectueze un act de dispoziție cu privire la acesta, cum este cazul încheierii unui contract de schimb.

După numai două zile, la data de 14 octombrie 1998, aceeași Direcție Construcții și Domenii Militare a întocmit un nou Raport sub nr. A9776 prin care, luând act de noul răspuns de la Ministerul Justiției, care lăsa la latitudinea Ministerului Apărării Naționale stabilirea naturii juridice a terenului de la Ferma Roșia, se apreciază că acesta aparține domeniului privat al statului din două motive: pe de o parte acesta nu este afectat unei utilități publice și nici nu este strict utilizat pentru nevoia de apărare, iar pe de altă parte, uzul sau interesul public căruia îi este destinat terenul în cauză, nu poate fi susținut, dată fiind destinația actuală a acestuia de fermă zootehnică (fil.73 vol.15).

Acest Raport a fost avizat negativ de către Direcția legislație și contencios a Ministerului Apărării Naționale, care a contestat abilitarea acestuia de a stabili apartenența unui bun aflat în administrarea sa în domeniul public sau privat, cel puțin până la adoptarea Legii privind regimul proprietății publice (la care făcuse referire și Ministerul Agriculturii și Alimentației în primul răspuns), sugerându-se ca modalitate de rezolvare a problemei adoptarea unei Hotărâri de Guvern (fil.74 vol.15 dup).

Față de conținutul avizului Direcția Legislație și Contencios, la data de 9 noiembrie 1998 s-a întocmit un nou Raport sub nr.A 10611, prin care, făcându-se în mod neadevărat trimitere la susținerea utilității schimbului inclusiv de către șeful Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene (a se vedea cele arătate anterior), se solicită a se aprecia dacă este necesară promovarea unei Hotărâri de Guvern sau este în competența ministerului să efectueze schimbul.

La data de 10 noiembrie 1998 se obține un nou aviz din partea Direcției Legislație și Contencios, favorabil, dar sub condiția ca Direcția Construcții și Domenii Militare să se pronunțe explicit asupra caracterului privat al afectațiunii imobilului în cauză.

În aceste condiții, la data de 16 noiembrie 1998 s-a întocmit Raportul nr.A 10873 prin care, făcându-se referire inclusiv la avizul favorabil al Direcției Legislație și Contencios (fără a se preciza că acesta a fost dat sub condiție), se susține că aprobarea pentru efectuarea schimbului este în competența Ministerului Apărării

Naționale, întrucât terenul în cauză aparține domeniului privat al statului (nu este „strict utilizat” pentru nevoia de apărare).

Acest ultim Raport a fost aprobat de inculpatul Babiuc Victor, care și-a dat astfel acordul asupra efectuării schimbului.

Circumstanțele în care au fost emise toate aceste rapoarte și avize sunt lămurite de probele testimoniale administrate în cauză, îndeosebi declarațiile martorilor Stănășilă Constantin (audiat și de către instanța de recurs) și Siminiuc Dorel (a cărui audiere în cursul judecății nu a fost posibilă datorită stării sale de sănătate, făcându-se aplicarea art. 327 alin.3 C.pr.pen., a se vedea fil.157 vol.2 ds.fond).

Astfel, martorul Stănășilă Constantin, șeful Direcției Construcții și Domenii Militare, care a întocmit toate aceste rapoarte, a arătat în fața instanței de recurs că această succesiune de acte cu propuneri contradictorii emise în interval scurt de timp (circa o lună, între 12 octombrie și 16 noiembrie 1998) se explică prin aceea că era obligația sa de a găsi soluții pentru realizarea obiectivului preconizat a se efectua la Ștefănești.

Totuși, același martor a arătat că inculpatul Babiuc Victor nu a acceptat propunerea de a se promova o Hotărâre de Guvern pentru efectuarea schimbului, restituindu-i raportul care cuprindea acest punct de vedere. Mai mult, deși inculpatul nu i-a oferit la acel moment vreo explicație, ulterior declanșării cercetărilor acesta i-a spus martorului Stănășilă Constantin că acea propunere de a se emite o Hotărâre de Guvern, nu era prevăzută de lege (fil.231 și urm., vol.2 ds.recurs.)

În privința martorului Siminiuc Dorel, șef al Direcției Legislație și Contencios din cadrul M.Ap.N. în perioada 1995-2003, acesta a lămurit circumstanțele în care Direcția sa a emis cele două avize în lunile octombrie-noiembrie 1998.

În acest sens, cu privire la primul aviz negativ, a arătat că, deși a fost semnat de colega sa Dragomir Tatiana, conținutul acestuia a fost discutat cu el, fiind în sensul că este necesară emiterea unei Hotărâri de Guvern.

În opinia martorului, acest aviz „nu a convenit”, astfel încât s-a ajuns la cel de-al doilea, din 10 noiembrie 1998, prin care se lăsa practic la aprecierea Direcției Construcții și Domenii Militare stabilirea naturii juridice a terenului respectiv.

Este însă de reținut precizarea martorului, în sensul că într-o discuție pe care a avut-o cu inculpatul Babiuc Victor anterior emiterii celui de-al doilea aviz, acesta „mi-a sugerat ca la avizul pe care îl dau să am în vedere punctul de vedere al Ministrului Justiției din 13.10.1998 (adică a doua adresă venită din partea acestui Minister), lucru pe care l-am și făcut”.

Din aceste mijloace de probă rezultă nu doar că inculpatul Babiuc Victor a luat decizia înstrăinării directe a terenurilor în deplină cunoștință de cauză, ci chiar a

insistat ca acest lucru să se realizeze fără emiterea unei Hotărâri de Guvern, deși aceasta i-a fost propusă inclusiv de Ministerul Justiției (în prima adresă de răspuns) și de Direcția Legislație și Contencios din cadrul M.Ap.N.).

Împrejurarea că inculpatul nu a fost de acord cu adresele inițiale de răspuns venite din partea celor două ministere (nefavorabile efectuării schimbului direct), că a restituit raportul prin care se propunea promovarea unei Hotărâri de Guvern, că a ignorat punctul de vedere inițial exprimat de propria Direcție de Legislație și Contencios și a insistat pentru modificarea acestuia în sensul dorit de el, reprezintă dovezi certe că inculpatul a luat în deplină cunoștință de cauză decizia de a aproba efectuarea schimbului de terenuri în condiții nelegale.

Conduita abuzivă, infracțională a inculpatului Babiuc Victor rezultă însă și din modul în care evenimentele s-au derulat ulterior aprobării Raportului nr. A 10873 din 16 noiembrie 1998.

Astfel, ca și în cazul primului schimb de terenuri, nici în cel de-al doilea caz decizia înstrăinării nu a avut la bază precizarea suprafețelor care vor face obiectul schimbului și nici echivalența valorică a acestora, în condițiile în care un raport de expertiză tehnică a fost întocmit abia la data de 9 februarie 1999.

De altfel, referiri la cele două aspecte nu sunt cuprinse nici în Raportul ulterior, nr. A 3555 din 6 aprilie 1999, prin care se solicită și se obține acordul inculpatului Babiuc Victor pentru „efectuarea propriu-zisă a schimbului de terenuri deja aprobat”.

Mai mult, așa cum rezultă din actele aflate la dosar, între cele două „acorduri” exprimate de inculpatul Babiuc Victor (din 16 noiembrie 1998 și 6 aprilie 1999), dar și ulterior (până la data de 4 iunie 1999, când s-a încheiat contractul în formă autentică, condiție ad validitatem prevăzută în art.12 alin.2 din Legea nr.54/1998), au fost exprimate puncte de vedere, materializate, de asemenea, în Rapoarte întocmite de locuitorul șefului Statului Major General (a se vedea Raportul nr.ET 683 din 30 martie 1999 și nr. ET 1140 din 21 mai 1999), prin care se ridicau probleme care ar fi trebuit să repună în discuție decizia de aprobare a schimbului de terenuri.

Or, deși în aceste acte emenate de la cel mai înalt nivel se vorbea despre faptul că schimbul de terenuri s-a efectuat fără acordul Statului Major General, că forma și dimensiunea terenului obținută în urma schimbului sunt improprii, respectiv insuficiente pentru construcția unui punct de comandă de tip armată, că dimensiunea preconizată pentru noua structură de război a armatei, ca și diminuarea fondurilor destinate pregătirii economiei și teritoriului pentru apărare fac imposibilă construcția pe timp de pace a unui asemenea obiectiv militar, inculpatul Babiuc Victor a ignorat toate aceste semnale (despre care s-a făcut în parte vorbire

inclusiv în Raportul nr.A 3555 din 6 aprilie 1999) și a aprobat din nou schimbul de terenuri (efectuarea propriu-zisă a acestuia), fără a lua măsuri pentru a stopa întreaga operațiune, ce a fost finalizată și a început să producă efecte juridice abia la data de 4 iunie 1999, când s-a încheiat contractul de schimb în formă autentică.

În fine, relevantă pentru superficialitatea cu care a fost tratată problema înstrăinării unui teren aflat în administrarea Ministerului Apărării Naționale este împrejurarea că persoana care a semnat contractul de schimb în numele acestei instituții (Iorga Aurel) nu a avut un mandat special în acest sens, ci a făcut-o în baza unei delegații emisă la data de 3 iunie 1999 doar pentru punerea în posesie (care avusese loc cu o zi mai înainte, la 2 iunie 1999).

2. inculpatul Becali George

Potrivit art. 26 C.pen., complicele este „persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. Este, de asemenea, complice persoana care promite, înainte sau în timpul săvârșirii faptei, că va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor, chiar dacă după săvârșirea faptei promisiunea nu este îndeplinită”.

Rezultă așadar că, pentru reținerea complicității, ca formă de participație secundară, trebuie întrunite următoarele condiții:

- comiterea de către autor a unei fapte prevăzute de legea penală;
- săvârșirea de către complice a unor acțiuni de ajutor sau înlesnire la săvârșirea faptei ori de promisiune, fie de tănuire a bunurilor provenite din aceasta, fie de favorizare a infractorului;
- complicele să acționeze cu intenție, directă sau indirectă, ceea ce înseamnă că acesta, fie urmărește și prevede producerea rezultatului socialmente periculos, fie nu-l urmărește, dar îl prevede, acceptând posibilitatea producerii lui.

Raportând aceste condiții la situația din speță și ținând seama de cele expuse anterior în privința inculpaților Cioflină Dumitru și Babiuc Victor, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, constată că inculpatul Becali George nu a fost doar un simplu beneficiar al activității infracționale desfășurate de ceilalți doi inculpați, ci a avut o contribuție esențială la comiterea de către aceștia a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice.

Chiar dacă, strict teoretic, actele de complicitate nu sunt indispensabile comiterii faptei de către autor, în speță, contribuția inculpatului Becali George, deși mediată, a fost una esențială, având în vedere că acesta nu a fost doar parte la cele două operațiuni de schimb de terenuri, ci a avut un rol important în inițierea, derularea și finalizarea celor două schimburi în condiții nelegale.

Așa cum a rezultat din probatoriul administrat în cauză (parte din acesta fiind deja evocat), inculpatul Becali George și-a urmărit propriul interes în detrimentul interesului public, fiind pe deplin conștient de „afacerea” pe care o făcea prin cele două contracte de schimb, constând în obținerea unor terenuri subevaluate aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

Această poziție subiectivă a inculpatului Becali George a fost cel mai bine surprinsă de martorii prezenți la întâlnirea din în ziua de 5 iunie 1996 (Săndulescu Ion, Costache Corneliu, Ivan Aurel, Preda Ion), ocazie cu care s-a ridicat și problema diferenței de valoare dintre cele două terenuri, în sensul că valoarea de piață a celui aparținând Ministerului Apărării Naționale (Ferma Roșia) era de câteva ori mai mare decât valoarea terenului oferit de inculpatul Becali.

Aspectele discutate la întâlnirea din 5 iunie 1996 se regăsesc și în raportul pe care martorul Ciobanu Mihai l-a întocmit pentru martorul Stănășilă Constantin, șeful Direcției Domenii și Construcții Militare, reținându-se astfel poziția inculpatului Becali, care era conștient de diferența de valoare dintre cele două terenuri.

Sunt relevante expresiile folosite de inculpat cu acest prilej, arătând astfel că „eu fac schimb ca să câștig”, dar și că a mai cumpărat teren limitrof cazarmii din Ștefănești pentru ca „M.Ap.N. să nu facă afacere cu alții. Am riscat. Eu sunt negustor, nu agricultor”. Mai mult, acesta a arătat că „dacă documentația dumneavoastră va fi însoțită de o expertiză de evaluare a terenului, trebuie să merg și eu cu experții, ca să ridic valoarea terenului pe care îl ofer” (fil.71 vol.14 dup).

Inculpatul Becali George nu a negat, așadar, diferența de valoare dintre cele două terenuri, ba dimpotrivă a fost pe deplin conștient de aceasta, ceea ce înseamnă că, dincolo de aspectele vizând legalitatea celor două operațiuni de schimb, el a prevăzut și acceptat că prin încheierea acestora patrimoniul public va fi păgubit, acționând cu intenție indirectă în acest sens.

În fine, chiar dacă nu are neapărat semnificația unui act de corupție, remiterea sumei de 100 milioane de lei vechi, cu titlu de sponsorizare pentru construirea unui monument dedicat eroilor aviației militare nu poate fi ruptă de contextul în care aceasta a fost făcută (după discuția menționată anterior, inculpatul Becali George sesizând atitudinea refractară manifestată de reprezentanții armatei și încercând astfel să le capteze bunăvoința pentru perfectarea operațiunii în condițiile dorite de el, dezavantajoase pentru Ministerul Apărării Naționale).

În privința terenurilor oferite la schimb, relevante pentru vinovăția inculpatului Becali George sunt aspectele legate de suprafața și amplasarea lor, ca și condițiile în care a obținut calitatea de proprietar al acestora.

Astfel, așa cum rezultă din raportul de expertiză întocmit în cauză, terenul oferit de inculpatul Becali George în cadrul primului schimb a fost în realitate cu

1,07 hectare mai mic decât cel menționat în contract (8,31 față de 9,38), diferența regăsindu-se în alte tarlale decât cea care interesa armata și care era învecinată unității militare din Ștefănești.

În legătură cu cel de-al doilea schimb de terenuri, expertul a constatat, de asemenea că, în realitate, suprafața dată la schimb de către inculpatul Becali George nu era una compactă, adiacentă unității militare, ci se afla în trei loturi.

Toate aceste aspecte rezultau chiar din actele prin care inculpatul Becali George dobândise anterior dreptul de proprietate asupra terenurilor oferite la schimb, fiind pe deplin cunoscute de către inculpat.

Prin urmare, suprafața totală de teren dată de inculpatul Becali George prin cele două contracte de schimb a fost mai mică decât cea din acte, nu a avut caracter compact și nici nu se preta în totalitate scopului pentru care fusese achiziționată (mărirea celei aferente unității militare din Ștefănești în vederea construirii unui punct de comandă), în condițiile în care doar 11,27 hectare (din totalul de 29,8587 hectare predate) erau adiacente obiectivului militar existent.

Împrejurarea că această situație este deopotrivă imputabilă reprezentanților Ministerului Apărării Naționale, care nu au verificat actele de proprietate ale inculpatului Becali George și nu le-au confruntat cu situația din teren, însușindu-și fără rezerve constatările unor expertize achitate de către acesta, nu-l absolvă de vinovăție pe inculpatul Becali George, ci demonstrează încă o dată că, scopul urmărit de acesta a fost propria sa îmbogățire, indiferent de mijloacele folosite și cu largul concurs al reprezentanților statului.

În ce privește calitatea de proprietar al suprafețelor înstrăinate, este de observat că terenurile ce au făcut obiectul celui de-al doilea schimb nu s-au aflat în proprietatea inculpatului Becali George nici la momentul depunerii ofertei la cabinetul Ministrului Apărării Naționale (29 august 1998) și nici la momentul la care acesta din urmă și-a dat acordul pentru efectuarea schimbului (16 noiembrie 1998).

Astfel, inculpatul Becali George a dobândit terenurile ce au format obiectul celui de-al doilea contract de schimb prin 18 contracte de vânzare-cumpărare încheiate în perioada 15 decembrie 1998 – 2 februarie 1999, așadar numai după ce a obținut acordul Ministerului Apărării Naționale pentru efectuarea schimbului pe care el însuși îl inițiasse.

Practic, reprezentanții armatei au demarat realizarea unui nou schimb de terenuri și au aprobat efectuarea acestuia, fără a verifica o chestiune elementară, respectiv calitatea de proprietar a cocontractantului, aspect care, fără îndoială, le este imputabil.

În egală măsură, simplul fapt că inculpatul Becali George nu avea calitatea de proprietar la momentul la care a solicitat și obținut acordul pentru perfectarea

schimbului, dovedește o dată în plus nu doar împrejurarea că acest inculpat și-a urmărit propriul interes, ci mai ales că el nu s-a preocupat de legalitatea operațiunii, care nici măcar nu putea fi demarată în lipsa acestei condiții elementare.

În fine, un alt element care conturează contribuția inculpatului în calitate de complice la săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice este legat de modalitatea în care au fost efectuate cele două expertize tehnice aferente fiecărui schimb de terenuri.

Așa cum rezultă din probatoriul administrat în cauză, în ce privește prima expertiză, aceasta a fost realizată de expertul Turcu Miron la solicitarea directă a inculpatului Becali George, care a achitat și onorariul (fil.264 și urm., vol.5 dup, fil.124 vol.14 dup).

Așa cum s-a reținut anterior, această expertiză a fost defavorabilă Ministerului Apărării Naționale, în condițiile în care nu a ținut cont de categoria de folosință diferită a celor două terenuri (intravilan în cazul celui oferit de armată, extravilan în cazul celui oferit de inculpatul Becali George). În plus, deși în declarația dată în cauză expertul a invocat mai multe tranzacții pe care le-ar fi avut în vedere ca și comparabile pentru realizarea expertizei, în realitate, nicăieri în cuprinsul raportului de expertiză nu se face vorbire despre acestea și nici despre metoda comparației directe, fiind utilizată doar metoda comparației prin bonitare, care nu putea fi aplicată ambelor terenuri.

Or, așa cum rezultă din cele expuse anterior (a se vedea discuția din 5 iunie 1996), este evident că inculpatul Becali George era interesat de ridicarea artificială a valorii terenului pe care îl oferea pentru a se ajunge la un schimb de terenuri aproximativ egale ca și suprafață. Așa se explică faptul că el s-a implicat în efectuarea expertizei, iar nu reprezentanții armatei, ascunzând detalii importante, cum ar fi categoria de folosință diferită a celor două terenuri, ceea ce a dus în final la valori denaturate ale suprafețelor supuse schimbului.

În ce privește cea de-a doua expertiză, deși există o corespondență a reprezentanților Ministerului Apărării Naționale cu Biroul Expertilor Judiciari Tehnici Contabili în legătură cu efectuarea acesteia și mai apoi cu reactualizarea ei, nu a fost identificat și ordinul de plată pentru onorariul expertului, acesta fiind achitat în realitate tot de către inculpatul Becali George (a se vedea declarația martorului Stănășilă Constantin dată în fața instanței de recurs, fil. 232 vol.2 și adresa nr. A 1158 din 16 februarie 2005 a Ministerului Apărării Naționale).

Toate aceste aspecte punctuale demonstrează că inculpatul Becali George nu a fost doar un simplu beneficiar al unor decizii ilegale și păguboase pentru stat, luate de inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor, ca reprezentanți ai armatei, ci, prin conduita sa, a sprijinit hotărârea acestora și, implicit, producerea rezultatului

socialmente periculos, pe care l-a prevăzut și acceptat, stabilindu-se astfel legătura subiectivă cu autorii infracțiunii de abuz în serviciu.

Absolvirea de vinovăție a inculpatului Becali George ar fi fost posibilă doar în situația în care nu ar fi interferat în procesul decizional lato sensu al celorlalți inculpați (începând cu inițierea și până la finalizarea celor două operațiuni de schimb).

În realitate, inculpatul Becali George nu a fost doar un cocontractant, care asistă pasiv și acceptă decizii favorabile lui, fără să le fi influențat în vreun fel. Dimpotrivă, a ocultat elemente esențiale în legătură cu terenurile oferite la schimb de el și a fost preocupat de subevaluarea terenurilor oferite la schimb de Ministerul Apărării Naționale (realizând valoarea superioară a acestora), întreaga sa conduită fiind subsumată ideii de câștig în detrimentul cocontractantului, cu consecința colaterală a păgubirii patrimoniului public pe care, spre deosebire de propriul beneficiu, nu a urmărit-o, dar a prevăzut-o, acceptând că aceasta se va produce.

Cu privire la cererile de schimbare a încadrării juridice a faptei reținute în sarcina inculpatului Becali George, **din complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată și continuată, prev. de art.26 rap. la art. 248 combinat cu art. 248¹ C.pen. cu aplicarea art. 41 alin.2 C.pen. în complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă continuată, prev. de art. 26 rap. la art. 248 C.pen. cu aplicarea art. 41 alin.2 C. pen. și, din aceasta din urmă în două fapte de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, prev. de art. 26 rap. la art. 248 C.pen., instanța de recurs constată că sunt nefondate.**

Apărătorul intimatului inculpat Becali George a apreciat că se impune această schimbare de încadrare juridică, întrucât nu este posibilă reținerea complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă continuată în condițiile în care sunt mai mulți autori diferiți ai aceleiași infracțiuni de abuz.

Instanța de control judiciar, ținând cont de cele expuse anterior în analiza activității infracționale a intimatului inculpat Becali George, apreciază ca fiind corectă încadrarea juridică reținută prin rechizitoriu, ținând cont de:

- cronologia faptelor, în sensul că primul contract de schimb încheiat de intimatul inculpat Becali George cu M.Ap.N-ul a fost avizat la data de 14.06.1996 de către inculpatul Cioflină Dumitru, după care acesta din urmă a fost înlocuit la conducerea Statului Major General, iar cel de al doilea contract de schimb a fost încheiat de intimatul inculpat Becali George cu M.Ap.N-ul la data de 04.06.1999, ca urmare a aprobării date de inculpatul Babiuc Victor, Ministrul Apărării Naționale la acea dată;

- de modalitatea în care acesta a acționat;

- de contribuția esențială la perfectarea celor două contracte de schimb. Edificatoare în stabilirea caracterului continuat al activității infracționale a intimatului inculpat Becali George este chiar declarația acestuia prin care recunoaște că a cumpărat tot terenul pentru ca „M.Ap.N. să nu facă afaceri cu alții”, afirmând: „Am riscat. Eu sunt negustor, nu agricultor”, ceea ce demonstrează clar intenția sa de a încheia contractele de schimb cu Ministerul Apărării Naționale, indiferent cine ar fi fost la conducerea acestei instituții.

Față de toate aceste considerente, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, constată că faptele inculpaților Cioflină Dumitru, Babiuc Victor, respectiv Becali George, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în varianta agravată prev. de art.248 rap.la art.248¹ C.pen., în forma autoratului în cazul inculpaților Cioflină și Babiuc, respectiv a complicității în cazul inculpatului Becali, reținând în privința acestuia și caracterul continuat al infracțiunii.

În ce privește **solicitarea inculpatului Babiuc Victor, de încetare a procesului penal ca urmare a neemiterii de către Președintele României a unui decret**, prin care să ceară declanșarea procedurilor legale pentru urmărirea penală a fostului ministru, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, constată că aceasta **nu este întemeiată**.

Este adevărat că potrivit art.100 alin.1 din Constituție, în exercitarea atribuțiilor sale, Președintele României emite decrete care se publică în Monitorul Oficial, sub sancțiunea inexistenței decretului.

Actele la care face referire textul constituțional trebuie emise însă în exercitarea acelor atribuții ale Președintelui menționate în Capitolul II din titlul III al Legii Fundamentale.

Or, așa cum corect a reținut instanța de fond, pe lângă aceste atribuții, Președintele României mai exercită și altele, menționate în Constituție, dar în capitolele referitoare la alte autorități publice (a se vedea cererea de reexaminarea a unei legi mai înainte de promulgare, cererile adresate Curții Constituționale sau, cum este cazul în speță, cererea privind urmărirea penală a unui ministru pentru fapte săvârșite în exercițiul funcției), fără ca aceasta să însemne că în toate situațiile actele juridice ale Președintelui României trebuie să îmbrace forma decretului.

Înalta Curte – Completul de 5 Judecători apreciază că este neîntemeiată și cererea apărătorului ales al intimatului inculpat Babiuc Victor, în sensul schimbării încadrării juridice a faptei reținute în sarcina clientului său, în infracțiunea prevăzută de art.246 Cod penal, pentru care a solicitat achitarea, având în vedere argumentele expuse anterior în analiza activității infracționale a intimatului inculpat.

În ce privește **solicitarea inculpatului Cioflină Dumitru de a se constata intervenită prescripția răspunderii penale, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, constată că aceasta este nefondată.**

Este adevărat că forma calificată a abuzului în serviciu, care este atrasă de consecințele deosebit de grave ale faptelor prevăzute în art. 246, art.247 și art. 248, a fost introdusă în Codul penal abia prin Legea nr.140/1996, intrată în vigoare la data publicării ei în Monitorul Oficial, respectiv 14 noiembrie 1996.

Astfel, potrivit art.248¹ C.pen., dacă faptele prevăzute în art.246, art.247 și art.248 au avut consecințe deosebit de grave, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Referitor la prescripția răspunderii penale, potrivit art.122 alin.2 C.pen., termenele de prescripție se socotesc de la data săvârșirii infracțiunii. În cazul infracțiunilor continue termenul curge de la data încetării acțiunii sau inacțiunii, iar în cazul infracțiunilor continuate, de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni.

Potrivit art.144 C.pen., prin „săvârșirea unei infracțiuni” sau „comiterea unei infracțiuni” se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă, precum și participarea la comiterea acestora ca autor, instigator sau complice.

Așa cum a rezultat din actul de sesizare, deși inculpatului Cioflină Dumitru i s-au imputat mai multe acte, acestea nu au condus la reținerea formei continuate a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, ci a formei simple, fiind vorba, în realitate, despre acte care se circumscriu și explicitează acțiunea ilegală a inculpatului, de înstrăinare a terenului aflat în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

În acest context, instanța de recurs, în opinie majoritară, reține că actul de dispoziție al inculpatului Cioflină Dumitru, materializat în aprobarea schimbului de terenuri, se află în strânsă legătură cu altele, anterioare, dar și ulterioare datei de 14 octombrie 1996, care nu au caracter autonom, ci vin să demonstreze caracterul ilegal al conduitei inculpatului vis-a-vis de primul schimb de terenuri.

Or, printre aceste acte se regăsește și adresa trimisă Ministerului Agriculturii și Alimentației, pe care inculpatul, în calitate sa șef al Statului Major General, a semnat-o în data de 4 decembrie 1996 (așadar, după aprobarea schimbului și intrarea în vigoare a Legii nr. 140/1996, dar mai înainte de efectuarea propriu – zisă a acestuia și de semnarea contractului în formă autentică), adresă prin care inculpatul s-a implicat în mod direct în urgentarea obținerii avizului de la această instituție, care sesizase o neclaritate în legătură cu categoria de folosință a terenului dat la schimb de Ministerul Apărării Naționale (element esențial, așa cum s-a văzut anterior).

Dincolo de acest aspect (care demonstrează că activitatea infracțională a inculpatului nu s-a oprit la data de 14 octombrie 1996), instanța de recurs, în opinie majoritară, constată că în cazul inculpatului Cioflină Dumitru termenul de prescripție a răspunderii penale a început să curgă de la data săvârșirii infracțiunii, care, în cazul infracțiunii de rezultat (cum este și cea de abuz în serviciu), este data la care aceasta s-a consumat, adică s-a produs urmarea socialmente periculoasă.

Or, chiar dacă inculpatul Cioflină Dumitru a aprobat efectuarea schimbului de terenuri în 14 octombrie 1996 (după acest moment, respectiv la datele de 04.12.1996 și 06.12.1996, realizând și alte acte de executare pentru finalizarea tranzacției, inclusiv procesul – verbal nr. 3319 de predare – primire din 11.12.1996), consecința păgubitoare a actelor sale s-a produs abia la data de 05 octombrie 1998, odată cu încheierea contractului de schimb în formă autentică (condiție cerută *ad validitatem*), iar la această dată Legea nr. 140/1996 și, implicit, varianta calificată a infracțiunii de abuz în serviciu erau în vigoare.

În consecință, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, constată, pe de o parte, că în mod corect activitatea infracțională a inculpatului Cioflină Dumitru a fost încadrată în drept în art.248 prin raportare la art.248¹ C.pen., iar pe de altă parte, că față de data săvârșirii infracțiunii (5 octombrie 1998), termenul de prescripție a răspunderii penale, de 15 ani (calculat cu luarea în considerare a disp.art.124 C.pen. privind prescripția răspunderii penale) nu s-a împlinit până la data soluționării cauzei de către instanța de recurs (20 mai 2013).

În privința inculpatului Becali George, în sarcina acestuia s-a reținut săvârșirea în calitate de complice a aceleiași infracțiuni imputate celorlalți inculpați, dar în formă continuată, astfel încât, în cazul său, termenul de prescripție (incluzând și prescripția specială), de 15 ani, curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni, conform art.122 alin.2 C.pen.

Așa cum rezultă din actul de sesizare, dar și din considerentele prezentei decizii, actele materiale de complicitate imputate inculpatului Becali George au îmbrăcat mai multe forme și nu s-au rezumat la încheierea propriu-zisă a contractelor de schimb cu încălcarea dispozițiilor legale privind circulația juridică a terenurilor.

Astfel, inculpatul s-a implicat în obținerea unor rapoarte de expertiză care au evaluat necorespunzător terenurile supuse schimbului, în detrimentul Ministerului Apărării Naționale, iar apoi a predat acestuia terenuri care nu constituiau în realitate o suprafață compactă și, în parte, nu corespundeau ca mărime cu cele menționate în cuprinsul contractelor încheiate în formă autentică.

Or, așa cum rezultă din probatoriul analizat, această conduită a inculpatului s-a epuizat în luna iunie a anului 1999, odată cu încheierea celui de-al doilea

contract de schimb și predarea terenului expertizat în primăvara aceluiași an (compus în realitate din 3 suprafețe distincte), dată în raport de care, în mod evident, termenul de prescripție a răspunderii penale nu s-a împlinit.

În ce privește declarația autentică depusă de inculpatul Becali George la dosarul de recurs, prin care acesta „exonerează statul român de orice garanție contra evicțiunii ce ar rezulta din pretențiile unui terț” cu privire la terenurile primite la schimb de la Ministerul Apărării Naționale, respectiv se obligă să despăgubească terții care ar revendica vreun drept de proprietate în legătură cu aceste terenuri (fil.452 vol.2 ds. recurs.), Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, constată că aceasta nu este de natură a-l exonera de răspundere pe inculpat pentru faptele comise.

Împrejurarea că inculpatul își asumă *post factum* riscul de a fi dobândit bunuri asupra cărora cocontractantul nu putea dispune, nu acoperă ilegalitatea operațiunilor de schimb la care și inculpatul Becali George a fost părtaș.

În ce privește despăgubirea terților, aceasta nu poate cădea decât în sarcina statului, iar faptul că inculpatul Becali George a înțeles să-și asume personal această obligație poate, cel mult, să fie asimilată cu un angajament generic de a acoperi pagubele cauzate prin actele sale ilegale, aspect, de asemenea, lipsit de importanță pentru angajarea răspunderii sale penale.

Înalta Curte – Completul de 5 Judecători mai reține că, documentele nedeclassificate, studiate de președintele completului de judecată de la prima instanță, care avea autorizarea impusă de lege, nu au evidențiat împrejurări relevante sau date utile soluționării prezentei cauze.

B. Infracțiunea de luare mită

Analizând materialul probator, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători constată că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor de luare de mită și respectiv complicitate la luare de mită, atât sub aspectul laturii obiective, cât și sub aspectul laturii subiective. În consens cu instanța de fond, instanța de control judiciar constată că ceea ce s-a demonstrat cu certitudine este că, la data de 07.07.1998, inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca a cumpărat o suprafață de teren de 700 mp de la inculpatul Becali George, probatoriul administrat în cauză nefiind în măsură să evidențieze o înțelegere prealabilă între cei trei inculpați și nici scopul ilicit pentru care inculpații Becali George și Babiuc Ioana Cristina Anca ar fi încheiat contractul de vânzare cumpărare la data de 7 iulie 1997.

Așa cum a reținut și instanța de fond, susținerile parchetului în sensul că *la baza încheierii contractului de vânzare-cumpărare a stat procesul-verbal de punere*

în posesie nr. 3319 din 11 decembrie 1996, astfel că inculpatul Becali George nu era proprietarul terenului, iar procesul verbal de schimb nu era însușit de reprezentantul Ministerului Apărării Naționale, Zet Dumitru, că acest proces verbal fusese transcris abuziv, iar încheierea de legalizare a fost dată cu încălcarea dispozițiilor legale, chiar și în ipoteza în care ar fi reale, nu pot fi imputate inculpatei și nu puteau fi cunoscute în nici un fel de către inculpată care s-a prezentat la notar, acesta din urmă fiind singurul căruia îi incumba obligația de a verifica actele de proprietate ale vânzătorului și de a refuza încheierea contractului de vânzare cumpărare în condițiile în care constata că titlul de proprietate al inculpatului Becali George nu era valabil.

Legat de faptul că procesul-verbal nu ar fi fost semnat de Zet Dumitru, care ar fi avut împuternicire din partea M.Ap.N-ului în acest sens, instanța de control judiciar apreciază că inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca nu avea cum să cunoască împrejurări legate de voința părților interesate în realizarea primului schimb de terenuri, neavând nici pregătirea și nici calitatea necesară să facă acest lucru.

În ceea ce privește faptul că obiectul contractului nu este identificat sau identificabil, în sensul că terenul nu este individualizat, delimitarea acestuia făcându-se prin efectuarea unor mențiuni suplimentare pe o schiță întocmită de M.Ap.N. și avizată de către O.C.O.T., prețul nu a fost negociat și modalitatea în care cererea și oferta s-au întâlnit nu s-a putut stabili, toate acestea în condițiile în care inculpații Babiuc Ioana Cristina Anca și Becali George nu se cunoșteau, iar oferta de vânzare nu era una publică, instanța de control judiciar apreciază aceste susțineri ale parchetului, ca nefondate, întrucât din conținutul contractului de vânzare-cumpărare rezultă că terenul era identificat prin număr de tarla, parcelă, vecinătăți, suprafață de 700 mp, situat în tarla 15, parcela A 286, cu vecinătăți: la Nord și Sud proprietate Becali George, pe o latură de 35 ml, la Vest cale de acces, pe o latură de 20 ml, iar la Est proprietate Becali George.

Cu referire la împrejurarea că individualizarea terenului ce a făcut obiectul contractului de vânzare-cumpărare s-a făcut prin efectuarea unor mențiuni suplimentare pe o schiță întocmită de către M.Ap.N. și avizată de către O.C.O.T., de o persoană neautorizată, deci înscrisul oficial ar fi fost falsificat și utilizat ca anexă la contract, „aspect ce denotă reaua credință a părților”, instanța de control judiciar constată că nici această critică nu este fondată, instanța de fond reținând, în mod corect, că tocmai pentru a individualiza terenul, care făcea parte dintr-o suprafață compactă de teren agricol, contractul de vânzare cumpărare era însoțit de planul de situație, unde erau identificate 4 loturi de teren, fiind hașurat terenul vândut (fila 2 vol. 20 d.u.p.). Totodată, se constată că există identitate între terenul

ce a făcut obiectul contractului de vânzare-cumpărare, astfel cum rezultă acesta din schița în discuție și terenul cumpărat în fapt de către inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca.

În ce privește modalitatea în care inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca a achiziționat terenul de 700 mp și și-a exercitat dreptul de proprietate asupra acestui imobil, instanța de control judiciar are în vedere declarațiile date de aceasta în cursul urmăririi penale, dar și în fața instanțelor de fond și recurs și, fără a mai relua argumentele instanței de fond pe care și le însușește în totalitate, constată că această operație juridică a avut loc independent de derularea celor două contracte de schimb imobiliar ce au făcut obiectul analizei anterioare.

În privința sumei la care a fost cumpărat terenul, se constată că expertiza efectuată în cursul urmăririi penale a stabilit o valoare de piață a acestuia de 3.483 USD (aproximativ 31.000.000 lei). Procurorul a susținut că prețul de 5.000.000 lei nu este justificat, iar diferența de 3.000 USD față de valoarea imobilului ar reprezenta folosul necuvenit primit de către inculpatul Babiuc Victor.

Potrivit doctrinei penale și literaturii de specialitate, infracțiunea de luare de mită există chiar dacă valoarea folosului material este foarte redusă, întrucât nu trebuie să existe o proporție între valoarea actului pretins de la funcționar și folosul ilicit obținut. În aceste condiții, instanța de control judiciar apreciază corect raționamentul instanței de fond potrivit căruia, raportat la probatoriul din prezenta cauză, disproporția vădită dintre folosul ce se susține că a fost primit de către inculpatul Babiuc Victor, prin intermediul fiicei sale, constând în suprafața de teren de 700 mp, lipsit de utilități, cu valoarea 3483 USD, în scopul aprobării unui schimb de peste 20 ha având o valoare de aproximativ 500000 USD și cel obținut de inculpatul Becali George, constituie un element care nu poate fi ignorat total numai că, în speța de față, nu sprijină ipoteza pe care a fost construită învinuirea.

Potrivit dispozițiilor art. 254 Cod penal, infracțiunea de luare de mită constă în fapta funcționarului care, direct sau indirect, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă permisiunea unor astfel de foloase sau nu o respinge, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri.

Elementul material al infracțiunii de luare de mită se poate realiza în modalități alternative sub forma primirii, pretinderii, acceptării promisiunii de bani, toate acestea realizându-se prin acțiune - comisiune, dar și printr-o inacțiune care constă în fapta funcționarului de a nu respinge promisiunea de bani sau alte foloase care nu i se cuvin.

Ministerul Public, în concluziile scrise, deși apreciază că sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de luare de mită, nu specifică modalitatea în care aceasta s-a realizat. Când anume a luat legătura inculpatul Babiuc Victor cu inculpatul Becali George, când și cine a pretins folosul necuvenit, practic nu arată în ce condiții a avut loc înțelegerea care a avut ca scop final mituirea inculpatului Babiuc Victor cu terenul ce a făcut obiectul contractului de vânzare - cumpărare încheiat între coinculpații Becali George și Babiuc Anca Ioana Cristina. Mai mult, prin motivele de recurs, parchetul a criticat instanța de fond că nu a depus un minim de diligențe pentru a lămurii împrejurările în care s-a încheiat contractul de vânzare - cumpărare între inculpații Becali George și Babiuc Ioana Cristina Anca, nesolicitându-i relații cu privire la intermediarul tranzacției, motivul pentru care a cumpărat terenul fără a verifica actele de proprietate ale vânzătorului, motivul pentru care își asumă riscul contractului de la o altă dată decât cea a încheierii acesteia.

Rolul instanței de judecată nu este de a se substitui organului de urmărire penală, ci de a desfășura o cercetare judecătorească într-o cauză în care a fost investită cu un rechizitoriu, în care trimiterea în judecată a unei persoane pentru o faptă penală se face pe baza unor probe de vinovăție, din care să rezulte că există fapta, că aceasta a fost săvârșită de persoana în cauză și că aceasta răspunde penal.

În ce privește acuzația de complicitate la infracțiunea de luare de mită reținută în sarcina inculpatei Babiuc Ioana Cristina Anca, instanța constată că, în absența unor probe certe, care să dovedească săvârșirea infracțiunii de luare de mită și implicarea inculpatei „în disimularea folosului necuvenit pentru tatăl său”, nu se poate reține complicitatea, întrucât aceasta reprezintă o formă de participare secundară, care are ca și condiție de bază a existenței sale comiterea de către autor a infracțiunii de luare de mită. De altfel, acuzațiile parchetului nu sunt fundamentate pe date concrete, ci doar pe supoziții nesustținute de probatoriul administrat în cauză.

Așa fiind, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători apreciază că prezumția de nevinovăție nu a fost înfrântă în cauza de față, neexistând probe care să dovedească, cu certitudine, că inculpații au comis faptele de luare de mită și respectiv complicitate la luare de mită, pentru care au fost trimiși în judecată. Principiul prezumției de nevinovăție are o vocație universală, fiind unul din drepturile fundamentale ale omului. În legislația noastră, prezumția este reglementată atât de Constituție, cât și de Codul de procedură penală. Pentru a se dispune condamnarea inculpaților trebuie să existe probe indubitabile de vinovăție, din care să rezulte că există faptele, că acestea au fost săvârșite de ei și că aceștia

răspund penal, prezumția de nevinovăție neputând fi răsturnată decât prin probe certe, sigure de vinovăție. Atunci când din probele administrate se ajunge la îndoială asupra vinovăției, instanța este obligată să facă aplicarea principiului *in dubio pro reo*, potrivit căruia îndoiala profită inculpatului.

Astfel, față de considerentele mai sus expuse, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 Judecători constată că, din coroborarea tuturor mijloacelor de probă administrate legal în cauză, nu rezultă săvârșirea infracțiunii de luare de mită, respectiv complicitate la luare de mită de către inculpații Babiuc Victor și Babiuc Ioana Cristina Anca, nefiind întrunite elementele constitutive ale acestor infracțiuni, motiv pentru care, apreciind criticile parchetului ca nefondate, va menține soluția de achitare pronunțată de instanța de fond.

În raport de cele expuse, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, constată că recursul Ministerului Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție este fondat, însă doar cu referire la soluția de achitare a inculpaților Cioflină Dumitru, Babiuc Victor pentru infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice și soluția de achitare a inculpatului Becali George pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată, sens în care, în baza art.385¹⁵ pct.2 lit.d C.pr.pen., va admite recursul, va casa, în parte, sentința atacată și, în rejudecare, va dispune condamnarea inculpaților pentru săvârșirea acestor infracțiuni.

III. INDIVIDUALIZAREA PEDEPSELOR

La individualizarea pedepselor, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, a avut în vedere criteriile prev. de art.72 C.pen., respectiv gradul de pericol social concret al faptelor săvârșite, persoana inculpaților, împrejurările care agravează sau atenuază răspunderea penală.

La evaluarea gradului de pericol social al infracțiunii au fost avute în vedere circumstanțele în care faptele au fost comise și urmările produse de acestea, reținându-se totodată funcțiile înalte deținute de o parte dintre inculpați în cadrul statului român.

În acest context, instanța de recurs, în opinie majoritară, constată că, deși inculpații nu au urmărit prejudicierea patrimoniului public, ei au prevăzut și acceptat producerea acestui rezultat socialmente periculos, nefiind preocupați de legalitatea celor două operațiuni de schimb.

Așa cum s-a arătat în considerentele prezentei decizii, necesitatea și oportunitatea construirii unui nou obiectiv militar, în măsura în care acestea au existat, nu justificau sub nicio formă luarea unor decizii păgubitoare pentru

patrimoniul public, căci respectarea legii este mai presus de orice alte rațiuni (fie ele și de ordin militar).

Din această perspectivă, este evident că faptele comise de inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor sunt mai grave.

În privința inculpatului Becali George, chiar dacă acesta a fost doar complice, gradul de pericol social concret al faptelor sale este potențat de caracterul continuat al infracțiunii, activitatea sa infracțională desfășurându-se într-o perioadă mai mare de timp.

Inculpatul Becali George a fost fără îndoială „marele câștigător” al celor două operațiuni de schimb, el reușind să speculeze în favoarea sa lipsa de preocupare pentru respectarea legii și a integrității patrimoniului public de care au dat dovadă reprezentanții armatei de la nivelul cel mai înalt.

Conduita frauduloasă a inculpatului Becali George și dorința sa de îmbogățire pe seama statului nu a întâmpinat practic nicio rezistență din partea reprezentanților acestuia, care au tratat superficial și și-au însușit ca atare ofertele și demersurile sale (a se vedea cu titlu de exemplu cele două expertize de evaluare care au stat la baza operațiunilor de schimb).

În privința circumstanțelor personale ale inculpaților Cioflină Dumitru și Babiuc Victor, instanța de control judiciar, în opinie majoritară, va reține nu doar faptul că aceștia se află la primul conflict cu legea penală (lipsa antecedentelor penale fiind de altfel o condiție subînțeleasă pentru a ocupa funcții de natura celor deținute de inculpați), ci și vârsta acestora și cariera meritorie pe care fiecare dintre ei a avut-o până la momentul comiterii faptelor pentru care sunt cercetați.

În egală măsură, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, va reține ca și circumstanță atenuantă judiciară prev. de art. 74 alin. ultim C.pen. timpul îndelungat scurs de la data comiterii faptelor, ceea ce justifică aplicarea unor sancțiuni orientate sub minimul special, inclusiv în cazul inculpatului Becali George în privința căruia această cauză de atenuare a pedepsei intră în concurs cu cea de agravare reprezentată de caracterul continuat al infracțiunii.

Prin urmare, se apreciază că o pedeapsă principală de câte 2 ani închisoare și câte o pedeapsă complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit.a, b și c Cod penal pe o perioadă de câte 5 ani după executarea pedepsei principale, în cazul inculpaților Cioflină Dumitru și Babiuc Victor, reprezintă o replică socială adecvată gravității infracțiunii și persoanei inculpaților, aptă a realiza scopul și funcțiile acesteia, stabilite prin art.52 din Codul penal.

În baza art. 71 Cod penal, va interzice ambilor inculpați, cu titlu de pedeapsă accesorie, atât drepturile prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a și b Cod penal, cât și cel

reglementat de lit. c a aceluiași articol, față de faptul că aceștia au comis infracțiunile folosindu-se de funcțiile pe care le dețineau.

În privința inculpatului Becali George, este de observat că acesta nu se află la primul conflict cu legea penală, fiind anterior condamnat pentru alte infracțiuni care nu atrag însă starea de recidivă. Pentru perioada anterioară comiterii infracțiunii ce face obiectul judecății (înainte de anul 1996) nu există date care să-l caracterizeze negativ pe inculpat.

Actele în circumstanțiere depuse de inculpatul Becali George probează generozitatea manifestată de acesta în raport cu semenii de-ai săi aflați în dificultate, conduită meritorie, care însă se împletește, așa cum s-a văzut, cu o anumită tendință a inculpatului de a nu se supune legii și normelor de conviețuire socială, astfel încât, se constată, în opinie majoritară, că aplicarea unei pedepse principale în cuantum de 2 ani închisoare și a unei pedepse complementare a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit.a și b Cod penal pe o durată de 5 ani după executarea pedepsei principale în cauza de față, apare ca fiind pe deplin justificată pentru atingerea scopului educativ al pedepsei și prevenția generală.

În privința inculpatului Becali George, acesta a fost condamnat prin decizia penală nr. 23 din 11 februarie 2013 a Completului de 5 Judecători la o pedeapsă rezultantă de 3 ani închisoare pentru săvârșirea a trei infracțiuni de lipsire de libertate în mod ilegal, prevăzute de art.189 alin.2 C.pen., comise în noaptea de 26/27.01.2009, pentru care a beneficiat de suspendarea sub supraveghere a executării.

Având în vedere că infracțiunea dedusă judecății în prezenta cauză a fost săvârșită până la pronunțarea hotărârii prin care s-a dispus suspendarea, în cauză sunt incidente dispozițiile art.86⁵ C.pen., care obligă la anularea suspendării aplicate anterior și contopirea tuturor pedepselor stabilite pentru infracțiuni concurente (cum este cazul în speță).

Această contopire este consecința obligatorie a anulării suspendării executării pedepsei sub supraveghere, care, de asemenea, este o măsură imperativă, fiind astfel vorba despre altă ipoteză decât cea avută în vedere prin Decizia LXX/2007 dată în interesul legii de Secțiunile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție (în prezenta cauză, în primă instanță s-a pronunțat o soluție de achitare și nu de condamnare, această din urmă ipoteză fiind avută în vedere prin decizie pronunțată în recurs în interesul legii). Soluția din prezenta cauză este concordantă cu cea conținută de decizia nr. 4108/2009 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală, prin care s-a dat eficiență, în

recurs, instituției anulării suspendării executării pedepsei cu consecința contopirii tuturor pedepselor.

Prin urmare, se apreciază, în opinie majoritară, că și în cazul inculpatului Becali George aplicarea unei pedepse principale rezultante de 3 ani închisoare (stabilită prin recontopirea celor 3 pedepse de câte 3 ani închisoare aplicate prin decizia nr. 23/2012 a ICCJ - Completul de 5 Judecători cu pedeapsa de 2 ani închisoare aplicată în prezenta cauză) și a unei pedepse complementare a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin.1 lit.a și b Cod penal pe o perioadă de câte 5 ani după executarea pedepsei rezultante, răspunde adecvat nevoii de protecție a valorilor sociale ocrotite de lege, fiind în măsură să realizeze scopul și funcțiile acesteia, statuate prin art.52 din Codul penal.

În baza art. 71 Cod penal, se vor interzice inculpatului Becali George, cu titlu de pedeapsă accesorie, drepturile prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a și b Cod penal, luându-se în considerare natura și gravitatea infracțiunii comise, împrejurările cauzei și persoana inculpatului.

În ce privește modalitatea de executare a pedepselor stabilite pentru inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor, respectiv aplicate inculpatului Becali George în urma recontopirii, Completul de 5 Judecători, în opinie majoritară, apreciază că atingerea scopului preventiv al pedepsei înscris în art.52 C.pen., ca și a funcțiilor acesteia nu se poate realiza decât prin executarea efectivă, prin privare de libertate a celor trei inculpați.

În privința inculpatului Becali George se va face aplicarea art. 36 alin.3 C.pen. și se va deduce din pedeapsa rezultantă durata prevenției menționate în decizia penală nr.23 din 11 februarie 2013 a Completului de 5 Judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv perioada de la 2 aprilie la 17 aprilie 2009.

IV. LATURA CIVILĂ

Statul Român, reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice s-a constituit parte civilă cu suma totală de 942.250 USD reprezentând contravaloarea celor două terenuri date la schimb de către Ministerul Apărării Naționale, conform raportului de expertiză efectuat în cursul urmăririi penale (440.000 USD contravaloarea terenului ce a făcut obiectul contractului de schimb autentificat sub nr.2120/ 5 octombrie 1998 și 502.250 USD contravaloarea terenului ce a făcut obiectul contractului de schimb autentificat sub nr.1215/ 4 iunie 1999).

S-a solicitat, de asemenea, plata dobânzilor calculate în funcție de nivelul dobânzii de referință a B.N.R. până la data achitării integrale a debitului.

Așa cum s-a reținut anterior (a se vedea considerentele legate de urmarea imediată a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice), faptele conjugate ale inculpaților Cioflină Dumitru, Babiuc Victor și Becali George au produs o pagubă patrimoniului public, însă întinderea acesteia este limitată la diferența de valoare între terenurile predate la schimb de către Ministerul Apărării Naționale și cele primite de la inculpatul Becali George, potrivit celor două contracte de schimb menționate anterior.

La aceasta se adăuga valoarea terenului de 1,07 hectare, teren pe care, așa cum rezultă din expertiza efectuată în cursul urmăririi penale, inculpatul Becali George nu l-a predat cu ocazia primului schimb de terenuri.

În consecință, în ceea ce privește acțiunea civilă, aceasta va fi admisă, însă doar în parte, prejudiciul fiind constituit din:

- 421.280 USD, diferența de valoare între terenul predat la schimb de către M.Ap.N. și cel primit de la inculpatul Becali George conform contractului de schimb autentificat sub nr.2120/ 5 octombrie 1998, sumă la plata căreia vor fi obligați, în solidar, inculpații Cioflină Dumitru și Becali George;

- 21.000 USD, valoarea celor 1,07 hectare teren înscrise în contractul de schimb autentificat sub nr.2120/ 5 octombrie 1998, dar pe care inculpatul Becali George nu a predat-o M.Ap.N., sumă la plata căreia acesta va fi obligat;

- 448.378 USD, diferența de valoare între terenul predat la schimb de către M.Ap.N. și cel primit de la inculpatul Becali George conform contractului de schimb autentificat sub nr. 1215/ 4 iunie 1999, sumă la plata căreia vor fi obligați, în solidar, inculpații Babiuc Victor și Becali George.

Urmează ca la fiecare dintre aceste sume (echivalentul lor în lei) să se adauge și dobânzi, calculate la nivelul dobânzii de referință a B.N.R., începând cu data producerii prejudiciului (care este data la care s-a încheiat fiecare contract de schimb în formă autentică) și până la data achitării integrale a debitului.

Se vor menține măsurile asigurătorii luate în faza de urmărire penală asupra bunurilor imobile ale celor trei inculpați identificate în Ordonanța nr.194/P/2007 din 17 septembrie 2010 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, Secția de Combatere a Infracțiunilor Conexle Infracțiunilor de Corupție, după cum urmează:

- a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Cioflină Dumitru, situat în, în valoare de 200.045,98 RON;

- a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Babiuc Victor, situat în, sector 5, în valoare de 150.000 euro;

- a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Becali George, teren în suprafață de 782,79 mp și teren în suprafață de 296,52 mp, ambele situate în, în valoare totală de 431.724 euro.

V. CHELTUIELILE JUDICIARE

Ca urmare a soluției de condamnare pentru infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în baza art.191 alin.2 C.pr.pen. inculpații Cioflină, Dumitru, Babiuc Victor și Becali George vor fi obligați și la plata cheltuielilor judiciare către stat.

În privința cheltuielilor judiciare ocazionate de soluționarea recursului, acestea vor rămâne în sarcina statului, conform art.192 alin.3 C.pr.pen.

Față de cele arătate și, reținând vinovăția inculpaților Cioflină Dumitru și Babiuc Victor pentru infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și a inculpatului Becali George pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată, Înalta Curte, Completul de 5 Judecători, cu majoritate, va admite, recursul declarat de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție- Direcția Națională Anticorupție, va casa, în parte, sentința penală nr.830 din 24 mai 1012, pronunțată de Înalta Curte- Secția Penală, pronunțată în dosarul nr. 8300/1/2011 numai în ceea ce privește soluția de achitare a inculpaților Cioflină Dumitru, Babiuc Victor și Becali George pentru infracțiunile anterior menționate și, rejudecând, va dispune condamnarea acestora.

De asemenea, instanța de control judiciar, în opinie majoritară, va menține celelalte dispoziții ale sentinței penale nr. 830/24 mai 2012 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală, în dosarul nr. 8300/1/2011, procedând conform dispozitivului.

PENTRU ACESTE MOTIVE

IN NUMELE LEGII

DECIDE:

I. În unanimitate,

Respinge, ca neîntemeiate, excepția privind inadmisibilitatea recursului declarat de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție precum și excepția neconvenționalității dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 304/2004, formulate de intimatul inculpat **Becali George**, prin apărător ales.

II. Cu majoritate,

Admite recursul declarat de **Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție** împotriva sentinței penale nr. 830 din 24 mai 2012, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Penală în dosarul nr. 8300/1/2011.

Casează, în parte, sentința penală mai sus menționată, numai în ceea ce privește soluția de achitare a inculpaților Cioflină Dumitru și Babiuc Victor pentru infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată, prevăzută de art. 248 raportat la art. 248¹ Cod penal și a inculpatului Becali George pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată, prevăzută de art. 26 raportat la art. 248 combinat cu art. 248¹ Cod penal cu aplicarea art. 41 alin. 2 și art. 42 Cod penal și, în rejudecare:

Condamnă pe inculpatul **Cioflină Dumitru** pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată prevăzută de art.248 raportat la art.248¹ Cod penal cu aplicarea art. 74 alin. ultim și art. 76 alin. 2 Cod penal la o pedeapsă de 2 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a, b și c Cod penal, pe o durată de 5 ani după executarea pedepsei principale.

Condamnă pe inculpatul **Babiuc Victor** pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată prevăzută de art.248 raportat la art.248¹ Cod penal cu aplicarea art. 74 alin. ultim și art. 76 alin. 2 Cod penal la o pedeapsă de 2 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a, b și c Cod penal, pe o durată de 5 ani după executarea pedepsei principale.

Condamnă pe inculpatul **Becali George** pentru săvârșirea complicității la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată prevăzută de art. 26 raportat la art. 248 combinat cu art. 248¹ Cod penal cu aplicarea art. 41 alin. 2, art. 42 Cod penal, art. 74 alin. ultim, art. 76 alin. 2 și art. 80 Cod penal la o pedeapsă de 2 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a și b Cod penal, pe o durată de 5 ani după executarea pedepsei principale.

Potrivit art. 86⁵ alin. 1 Cod penal raportat la art. 85 alin. 1 Cod penal anulează suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei rezultante de 3 ani închisoare aplicată inculpatului Becali George prin decizia penală nr. 23 din 11 februarie 2013, pronunțată în dosarul nr.1610/1/2012 de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul de 5 Judecători.

Descontopește pedeapsa rezultantă de 3 ani închisoare aplicată inculpatului Becali George prin decizia penală nr. 23/2013 mai sus menționată, în cele 3 pedepse de câte 3 ani închisoare, pe care le repune în individualitatea lor.

Potrivit art. 36 alin. 1 Cod penal raportat la art. 33 lit. a combinat cu art. 34 alin. 1 lit. b și art. 35 Cod penal, contopește cele 3 pedepse de câte 3 ani închisoare stabilite inculpatului Becali George prin decizia penală nr. 23/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul de 5 Judecători, cu pedeapsa de 2 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a și b Cod penal, pe o durată de 5 ani după executarea pedepsei principale, stabilită prin prezenta decizie, **inculpatul Becali George** urmând a executa pedeapsa cea mai grea de 3 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a și b Cod penal, pe o durată de 5 ani după executarea pedepsei principale.

Aplică inculpaților Cioflină Dumitru și Babiuc Victor pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a, b și c Cod penal, pe durata și în condițiile prevăzute de art. 71 Cod penal.

Aplică inculpatului Becali George pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a și b Cod penal, pe durata și în condițiile prevăzute de art. 71 Cod penal.

Potrivit art. 36 alin. 3 Cod penal deduce din pedeapsa aplicată inculpatului Becali George durata reținerii și arestării preventive, conform deciziei penale nr. 23 din 11 februarie 2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție –Completul de 5 Judecători, de la 2 aprilie 2009 la 17 aprilie 2009.

Obligă, în solidar, inculpații Cioflină Dumitru și Becali George, la plata sumei de 421.280 USD sau echivalentul în lei al acestei sume la data plății efective, la care se adaugă dobânda de referință a BNR calculată de la 5 octombrie 1998 până la data plății integrale a debitului, către partea civilă Statul Român reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice.

Obligă, în solidar, inculpații Babiuc Victor și Becali George la plata sumei de 448.378 USD sau echivalentul în lei al acestei sume la data plății efective, la care se adaugă dobânda de referință a BNR calculată de la 4 iunie 1999 până la data plății integrale a debitului, către partea civilă Statul Român reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice.

Obligă inculpatul Becali George la plata sumei de 21.000 USD sau echivalentul în lei al acestei sume la data plății efective, la care se adaugă dobânda de referință a BNR calculată de la 5 octombrie 1998 până la data plății integrale a debitului, către partea civilă Statul Român reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice.

Mentține măsurile asiguratorii luate prin Ordonanța nr.194/P/2007 din 17 septembrie 2010 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție,

Direcția Națională Anticorupție – Secția de Combatere a Infracțiunilor Conexe Infracțiunilor de Corupție, după cum urmează:

- a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Cioflină Dumitru, situat în, în valoare de 200.045,98 RON;

- a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Babiuc Victor, situat în, în valoare de 150.000 euro;

- a sechestrului asigurător asupra imobilului proprietatea inculpatului Becali George, teren în suprafață de 782,79 mp și teren în suprafață de 296,52 mp, ambele situate în, în valoare totală de 431.724 euro.

Potrivit art. 191 alin. 2 Cod procedură penală raportat la art. 189 -190 Cod procedură penală obligă inculpații Cioflină Dumitru, Babiuc Victor și Becali George la plata sumelor de câte 25.000 lei fiecare, cu titlu de cheltuieli judiciare către stat pentru judecata în fond a cauzei, din care sumele de câte 50 lei, reprezentând onorariile apărătorilor din oficiu până la prezentarea apărătorilor aleși, se vor avansa din fondul Ministerului Justiției.

Menține celelalte dispoziții ale sentinței penale nr. 830/24 mai 2012 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală, în dosarul nr. 8300/1/2011.

În baza art. 192 alin. 3 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare ocazionate de soluționarea recursului rămân în sarcina statului.

Sumele de câte 200 lei reprezentând onorariile apărătorilor desemnați din oficiu în recurs pentru intimații inculpați Cioflină Dumitru, Babiuc Victor, Becali George și Babiuc Ioana Cristina Anca până la prezentarea apărătorilor aleși, se vor plăti din fondul Ministerului Justiției.

Definitivă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 20 mai 2013.

OPINIE SEPARATĂ

Opinia separată va fi structurată pe analiza a trei coordonate: **prima** vizează natura și regimul juridic al terenurilor care au constituit obiectul contractelor de schimb între MAPN, pe de o parte, și inculpatul Becali George pe de altă parte, **a doua** vizează cerințele impuse de lege pentru reținerea infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, respectiv participația penală secundară sub forma complicității, cea de **a treia** are în vedere analiza probelor.

I. Sub primul aspect, în opinia minoritară, se impune a se reține că, rechiziționarea imobilelor în temeiul prevederilor art. 6 din Legea nr. 139/1940 nu putea avea ca efect decât transferul folosinței statului asupra acestora, fără nicio prerogativă asupra celorlalte atribute ale dreptului de proprietate care reveneau titularului acestui drept. Astfel fiind, ordinul de rechiziție nr. 8609/1947 și ordinul de încâtuire nr. 8638/1947, au avut drept consecință trecerea imobilului în cauză în folosința Statului Român, iar asta numai pe perioada intervalului de timp care a justificat măsura rechiziției.

Între modurile de dobândire a dreptului de proprietate de către stat, publică sau privată, instituția rechiziției nu este recunoscută, decât ca formă, temporală, de exercitare a atributului folosinței asupra unor bunuri, pentru situații care sunt justificate de interesul național. În atare circumstanțe, nici anterior adoptării Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, nici ulterior intrării în vigoare a respectivului act normativ, nu se poate susține că imobilul s-a aflat în sfera domeniului de proprietate publică a Statului Român. Aceasta, întrucât, până la reglementarea impusă de cadrul normativ menționat, exhibarea prezumtivului titlu de către stat nu putea avea ca temei decât actele

administrative emise în aplicarea Legii nr. 139/1940 privind rechiziționarea, care, astfel cum s-a arătat, vizau doar folosința imobilului, cu excluderea atributelor de *jus utendi* și *jus abutendi*, statul fiind, numai un detentor precar; cu atât mai mult, prin intrarea în vigoare a Legii nr. 213/1998, dispozițiile art. 6 ale acestei legi au recunoscut ca făcând parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și bunurile dobândite de stat în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, cu condiția ca acestea să fi intrat în proprietatea statului în temeiul unui titlu valabil, cu respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care România era parte și a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat. Or, din perspectiva acestei analize, este evident că folosința exercitată de stat prin efectul rechiziției din anul 1947, nu poate fi invocată ca titlu de proprietate.

Cât privește natura juridică a dreptului exercitat de Ministerul Apărării Naționale asupra imobilului, aceasta transpare din succesiunea transferurilor care au urmat imobilul, prin efectul conferit de actul de rechiziție. După cum rezultă din actele dosarului, în temeiul ordinelor date în baza legii de rechiziție, s-a procedat la predarea fermei rechiziționate către Uniunea Femeilor Antifasciste din România, pentru ca ulterior, imobilul să fie trecut la sectorul "Ferme" din subordinea Gospodăriei de partid a C.C. al P.C.R., de unde, prin Protocolul din 02.02.1984 a fost transferat în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

Rechiziția, luată ca măsură normativă instituită de Legea nr. 139/1940, a avut ca temei justificativ utilitatea publică a imobilului. Datorită caracterului temporal al măsurii trecerii imobilului în proprietatea statului, la momentul încetării rațiunii de utilitate, a dispărut și natura publică a deținerii, aptă a justifica încadrarea imobilului în domeniul public al statului, acesta fiind cuprins categoriei bunurilor aflate în domeniul privat al statului.

Raportat la schimbul de terenuri din anul 1996, regimul juridic al imobilelor era supus reglementării prevăzute de Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar. În sensul dispozițiilor art. 4 alin. 4 din această lege, aparțineau domeniului public *terenurile pe care sunt amplasate construcții de interes public, piețe, căi de comunicații, rețele stradale și parcuri publice, porturi și aeroporturi, terenurile cu destinație forestieră, albiile râurilor și fluviilor, cuvețele lacurilor de interes public, fundul apelor maritime interioare și al mării teritoriale, țărmurile Mării Negre,*

inclusiv plajele, terenurile pentru rezervații naturale și parcuri naționale, monumentele, ansamblurile și siturile arheologice și istorice, monumentele naturii, terenurile pentru nevoile apărării sau pentru alte folosințe care, potrivit legii, sunt de domeniul public ori care, prin natura lor, sunt de uz sau de interes public.

În accepțiunea Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, sub a cărei reglementare s-a încheiat schimbul de terenuri din anul 1999, *domeniul public al statului este alcătuit din bucurile prevăzute la art. 135 alin. 4 din Constituție, din cele prevăzute la pct. I din anexa legii, precum și din alte bunuri de uz sau de interes public național, declarate ca atare prin lege și care sunt dobândite de stat prin modurile prevăzute de lege.* Anexa legii, relativ la terenurile utilizate de Ministerul Apărării Naționale care aparțin domeniului public, face trimitere la următoarele categorii: *a) terenurile care au aparținut domeniului public al statului înainte de 6 martie 1945; b) porturile militare – terenurile pe care sunt situate acestea, diguri, cheiuri, pereuri și alte construcții hidrotehnice pentru acostarea navelor și pentru alte activități din navigația civilă, bazine, acvatorii și senale de acces, drumuri tehnologice în porturi, monumente istorice aflate în porturi, cheiuri și pereuri situate pe malul căilor navigabile, în afara incintelor portuare destinate activităților de navigație; c) terenurile destinate exclusiv instrucției militare; d) pichetele de grăniceri și fortificațiile de apărare a țării; e) pistele de decolare, aterizare, căile de rulare și platformele pentru îmbarcare-debarcare situate pe acestea și terenurile pe care sunt amplasate.*

Verificând întrunirea cerințelor mai sus prezentate la situația terenurilor care au făcut obiectul schimbului, se constată în mod evident că acestea nu se încadrează în categoriile vizate de actele normative analizate. Înscrisurile de la dosar relevă, fără puțință de tăgadă, că aceste imobile au avut o destinație agricolă, aflându-se, la momentul încheierii contractelor de schimb, în administrarea Direcției Gospodărie a armatei, scopul urmărit fiind acela de extindere a gospodăriei agrozootehnice a unității militare, tocmai ca urmare a fertilității solului, necesar producției de furaje.

Concluzia care se desprinde este aceea potrivit căreia nici criteriul uzului și utilității nu poate clasifica aceste imobile în categoria bunurilor proprietate publică.

Pe de altă parte, nu poate fi acceptată nici susținerea potrivit căreia prejudiciul încercat de stat – cert și actual,

după cum îl definește parchetul în cuprinsul memoriului de recurs – ar fi reprezentat de obligația de despăgubire care s-a creat în sarcina acestuia față de foștii proprietari. Aceasta, întrucât, o eventuală acțiune în revendicare a terenului de către foștii proprietari ar permite îndreptarea acestora împotriva oricui în mâinile căruia s-ar afla acest bun.

Inconsecvența parchetului în construirea motivelor căii de atac, transpare și din analiza celorlalte critici înserate în cuprinsul memoriului de recurs. După ce în cadrul primei critici se învederează că instanța de fond *"...a procedat ca o instanță civilă, investită cu soluționarea unei acțiuni în revendicare sau ca o instanță de contencios administrativ, sesizată cu anularea documentelor în baza cărora s-a efectuat rechiziția/ exproprierea..."*, cel de-al treilea motiv al căii de atac impută primei instanțe faptul că *"...nu a analizat și titlul de proprietate al inc. BECALI GEORGE"*. La adăpostul acestei critici se susține de către parchet că schimbul s-a operat doar pe baza adeverinței de proprietate a inculpatului, care nu era la acel moment în posesia titlului de proprietate.

Dincolo de inconsecvența semnalată, se impune a se reține că în perioada de referință, practica judiciară a recunoscut valabilitatea convențiilor de translatăre a drepturilor reale asupra terenurilor și numai în prezența adeverințelor de proprietate și a proceselor-verbale de punere în posesie. Aceasta determinat de procesul deficitar de eliberare a titlurilor de proprietate, dar și de efectul cuprinderii terenurilor în circuitul juridic civil, adeverințele de proprietate și procesele-verbale de punere în posesie permițând recunoașterea acestor transmisiuni, după cum și înscrierea convențiilor în registrele de publicitate imobiliară.

Cât privește schimbul de terenuri dintre Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George, schimb aprobat de către inculpatul Cioflină Dumitru, acordul manifestat al părților actului juridic a respectat cerințele legislației din acea perioadă. În concret, dispozițiile art. 51 alin. 2 din Legea nr. 18/1991, nu prevedeau expres cerința formei autentice a actului, impunând ca și condiție în cazul terenurilor aparținând statului și aflate în administrarea altor instituții – astfel cum s-a interpretat la acel moment natura juridică a terenului – avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației. Acest aviz a fost emis de către autoritatea competentă, sub nr. 369/10.12.1996, fiind astfel îndeplinită cerința legii.

La momentul încheierii celui de-al doilea contract de schimb, dintre Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George, contract aprobat de inculpatul Babiuc Victor, condițiile perfectării acestuia erau supuse normelor în vigoare, Legea nr. 54/1998, prevederile art. 12 ale cadrului normativ statuând că schimbul de terenuri se face cu acordul părților, fără a mai fi necesar avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației. Au fost avute în vedere la încheierea acestui contract rațiunile exprimate în adresa nr. II/90077/1998 a Ministerului Justiției, prin care se stabilea că atributul de stabilire a uzului sau interesului public a bunului revenea Ministerului Apărării Naționale, aceasta până la intrarea în vigoare a Legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia. În acest sens a fost emis raportul nr. A 10873/16.11.1998, întocmit de Șeful Direcției Domenii și Construcții Militare, care a stabilit că terenul obiect al schimbului nu este afectat de utilități publice și nu este strict utilizat pentru nevoi de apărare, destinația acestuia fiind de fermă agrozootehnică.

II. Considerațiile privind legislația aplicabilă în perioada de referință se impun a fi corelate și analizate prin prisma cerințelor impuse de norma de incriminare.

Astfel, în structura infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice – potrivit dispozițiilor art.248 această infracțiune constă în fapta funcționarului public, care, în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu știință, nu îndeplinește un act ori îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituții de stat, al unei alte unități din cele la care se referă art.145 sau o pagubă patrimoniului acesteia – deci în conținutul ei juridic, intră ca și componente, situația premisă și conținutul constitutiv al faptei.

Situația premisă, în structura infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, constă în preexistența competenței unui serviciu funcționând la o instituție de stat de a efectua, din oficiu sau la solicitare, acte privitoare la interesele publice. Fără această situație premisă nu se poate concepe și săvârși infracțiunea.

Conținutul constitutiv constă în ceea ce obiectiv și subiectiv trebuie să realizeze făptuitorul pentru existența infracțiunii.

Latura obiectivă a infracțiunii de abuz în serviciu este compusă din elementul material însoțit de o cerință esențială, o urmare imediată și o legătură de cauzalitate.

Elementul material constă fie într-o inacțiune (omisiune) fie într-o acțiune (comisiune) și anume: neîndeplinirea unui act sau îndeplinirea defectuoasă a acestuia.

Noțiunea de „act” cuprinsă în norma de incriminare trebuie înțeleasă ca o operație ce trebuie efectuată de funcționarul public potrivit solicitărilor făcute de o persoană și conform atribuțiilor sale de serviciu. Solicitarea adresată serviciului respectiv poate privi constatarea unui act juridic ori întocmirea sau confirmarea unui înscris privind un act juridic, ori efectuarea unei constatări cu efecte juridice sau executarea unei hotărâri și alte operații date în competența unui serviciu al unei instituții de stat.

Sintagma „nu îndeplinește un act „ trebuie înțeleasă în sensul omiterii, neefectuarea unui act care trebuie să fie îndeplinit în virtutea îndatoririlor de serviciu, adică a unui act a cărui îndeplinire cădea în sarcina funcționarului potrivit normelor care reglementează activitatea serviciului respectiv ori care sunt inerente acestui serviciu.

Prin expresia „îndeplinește actul în mod defectuos” se înțelege îndeplinirea făcută altfel decât se cuvenea să fie efectuată.

Defectuoșitatea în îndeplinirea actului poate privi conținutul, forma sau întinderea îndeplinirii, momentul efectuării, condițiile de efectuare.

Cele două sintagme cuprinse în norma de incriminare „nu îndeplinește un act”, respectiv, „îndeplinește actul în mod defectuos”, sunt expresii care cuprind situații multiple dar de fiecare dată trebuie verificate prin prisma celorlalte cerințe impuse de lege.

Pentru existența elementului material este necesar și obligatoriu ca omisiunea de a îndeplini un act sau comisiunea îndeplinirii actului în mod defectuos, să fie săvârșită de un funcționar aflat în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu. Această cerință este răsfrângerea în conținutul infracțiunii a situației premisă.

În fine, pentru ca neîndeplinirea unui act sau îndeplinirea lui în mod defectuos de către un funcționar aflat în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu să întregască latura obiectivă a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, este necesar ca omisiunea sau comisiunea săvârșită să aibă o urmare imediată, și anume atingerea adusă activității instituției de stat.

În ceea ce privește urmarea imediată, incriminarea infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice are două variante: una simplă care constă fie în cauzarea unei tulburări însemnate bunului mers al instituției de stat, fie în cauzarea unui prejudiciu iar în varianta agravată, urmarea imediată constă într-o perturbare deosebit de gravă, sau în producerea unei pagube importante.

Pentru a ne afla în prezența infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice legea cere existența unei legături de cauzalitate între inacțiune sau acțiunea care constituie elementul material și urmarea imediată.

Sub aspectul laturii subiective este necesar ca inacțiunea sau acțiunea care constituie elementul material al infracțiunii și care a produs o vătămare intereselor instituției de stat să fie săvârșită cu intenție, ceea ce înseamnă că făptuitorul, cu voință, a efectuat acțiunea sau ori a rămas în pasivitate, dându-și seama că acțiunea sau inacțiunea sa este lipsită de îndreptățire și a prevăzut că, prin săvârșirea acesteia, se cauzează o vătămare sau prejudiciu, rezultat pe care l-a urmărit – (intenție directă) – sau a acceptat producerea lui (intenție indirectă).

Infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice este susceptibilă de a fi comisă în participație principală atunci când printr-o contribuție intrinsecă – participanții (autor, instigator) realizează conținutul obiectiv și subiectiv al infracțiunii dar și sub forma participației secundare atunci când contribuția unui participant – complicele – este extrinsecă acestui conținut, constând doar în acte de înlesnire sau de ajutor la săvârșirea faptei prevăzută de legea penală.

Dat fiind faptul că, în speța dedusă judecării parchetul a reținut existența participației penale secundare, ne vom referi, în continuare, la condițiile cerute de lege pentru a se putea reține complicitatea.

Pentru a exista complicitate legea cere a fi îndeplinite următoarele condiții: a) să se fi săvârșit, de altcineva, o infracțiune; b) să existe o contribuție din partea compliceului, care a servit la săvârșirea infracțiunii comise de altul; c) să existe o înțelegere (coeziune psihică) între autor și cel care îl ajută.

Contribuția compliceului poate fi materială sau morală. Complicitatea materială constă în orice activitate indirectă și imediată care ajută, înlesnește sau sprijină, în mod accesoriu, cauzalitatea fizică a infracțiunii.

Toate activitățile indirecte și imediate care au concurat la săvârșirea infracțiunii constituie antecedenta genetică a rezultatului, deci, a infracțiunii.

Complicitatea materială se poate produce în următoarele modalități:

a) procurarea mijloacelor care vor servi autorului faptei; prin mijloace se înțelege, în mod larg, tot ceea ce poate fi de folos celor care au luat hotărârea de a săvârși infracțiunea.

Procurarea mijloacelor constă în actul cuiva de a pune la dispoziția autorilor mijloacele de care aceștia au nevoie, fie prin preluarea efectivă a acelor mijloace, fie prin avansarea fondurilor de care au nevoie pentru a fi achiziționate acele mijloace.

Prin procurare se mai înțelege și căutarea, descoperirea și obținerea mijloacelor necesare autorilor, independent dacă obținerea s-a făcut cu sau fără bani ori dacă banii au fost dați de autor sau de o altă persoană.

b) Pregătirea mijloacelor de executare. Aceasta înseamnă punerea lor în stare de a fi folosite sau de a fi utilizate într-un anumit mod. Întotdeauna, va trebui să se țină seama de conținutul obiectiv al infracțiunii, pentru a se putea distinge între mijloacele de executare (pregătirea lor) de acte de executare (ceea ce înseamnă săvârșirea infracțiunii).

c) Darea de ajutor în timpul executării. Prin ajutor, în timpul executării se înțelege a îndeplini orice activitate indirectă sau imediată față de acțiunea tipică, dar care a sprijinit realizarea acesteia.

Se consideră a constitui un ajutor orice activitate care a avut rolul de a preveni sau înlătura un obstacol accidental, indirect și înlăturabil.

Acest ajutor este extrinsec acțiunii tipice; el ușurează în mod direct, realizarea acțiunii, înlăturând acele piedici care, deși nu ar împiedica săvârșirea infracțiunii, pot, totuși, să dea loc la dificultăți și riscuri. Ajutorul poate să constea într-o activitate pozitivă (comisiune) sau într-o activitate negativă (omisiune), acesta considerându-se prestat în cursul executării, din momentul în care a început executarea și până în momentul consumării.

În ceea ce privește coeziunea psihică – condiție cumulativă cerută de lege pentru această formă de participare penală – complicele trebuie, să fi dorit, ca prin activitatea sa să contribuie la realizarea acțiunii întreprinse de autor.

În al doilea rând, complicele trebuie să fi cunoscut ceea ce urmărea autorul acțiunii pe care el a înțeles să-l sprijine, cu alte cuvinte legea cere să existe identitate în factorul intelectual.

Pentru a putea reține complicitatea nu este necesar ca autorul să fi comunicat, în mod expres, complicelui ce finalitate urmărește prin acțiunea sa; este suficient ca, complicele să fi putut cunoaște intenția autorului. Cu alte cuvinte, este suficient ca acela care a efectuat activitatea de înlesnire /ajutor să fi conceput că acțiunea autorului ar putea ajunge la un anumit rezultat, pentru ca să existe coeziune psihică și, deci, să ne aflăm în prezența complicității ca formă a participăției penale.

Reținerea sau dimpotrivă constatarea inexistenței complicității, se examinează în raport de fiecare caz concret pentru a se vedea, în raport de felul în care a fost concepută infracțiunea și condițiile în care urma să fie săvârșită, de ce anume ajutor era nevoie pentru săvârșirea faptei. Se impune, astfel, a se stabili care erau actele de înlesnire/ajutor indispensabile care trebuiau să intervină pentru realizarea acțiunii tipice, care constituie elementul material al infracțiunii.

În cauza dedusă judecării, astfel cum a reținut și instanța de fond, nu ne aflăm în prezența unei infracțiuni de abuz în serviciu, nefiind întrunite elementele constitutive ale acesteia, și ca atare nu putem vorbi nici de complicitate ca formă secundară de participăție penală.

Nu este dovedită existența vreunei legături între inculpatul Becali George și inculpații Babiuc Victor, respectiv Cioflină Dumitru care să demonstreze o înțelegere frauduloasă și implicit vreun act de înlesnire/ajutor din partea complicelui.

Rigoarea dreptului penal, pe de o parte, construcția juridică a acuzării dusă, fără temei, dincolo de incidența legii civile în cauza dedusă judecării, pe de altă parte, ne obligă, în opinie minoritară, să apreciem că hotărârea de achitare dispusă de instanța de fond este legală.

De altfel, trebuie observat că parchetul și-a fundamentat acuzarea pentru infracțiunile de abuz în serviciu, respectiv, complicitate la abuz în serviciu reținute în sarcina inculpaților Babiuc Victor, Cioflină Dumitru și Becali George, **în strânsă legătură cu infracțiunile de luare/dare de mită săvârșite de inculpații Babiuc Cristina și Becali George, infracțiuni cu privire la care instanța de recurs a apreciat, în unanimitatea, ca fiind nedovedite.**

III. Abordând conținutului juridic al infracțiunilor deduse judecății, este de consemnat că prin rechizitoriul nr. 194/P/2007 din 2 noiembrie 2010 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție - Secția de Combatere a Infracțiunilor Conexă Infracțiunilor de Corupție, au fost trimiși în judecată, în stare de libertate, inculpații:

- **Cioflină Dumitru**,, pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată prev. de art. 248 rap. la art. 248¹ C. pen., constând în aceea că, în perioada 1995-1997, în calitate de secretar de stat și șef al Marelui Stat Major General, a exercitat în mod abuziv atribuțiile stabilite prin lege în sarcina ministrului, dispunând prin ordin verbal persoanelor din subordine să efectueze demersuri pentru identificarea unui teren în localitatea Ștefănești, apt pentru un schimb cu MAPN și să facă demersurile pentru realizarea schimbului; a aprobat schimbul de terenuri cu inculpatul Becali George fără informarea și fără acordul ministrului, în condițiile în care obiectivul de la Ștefănești nu era prevăzut în proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, iar schimbul se realiza în condiții dezavantajoase pentru minister din punct de vedere valoric și cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al terenurilor ce fac parte din domeniul public al statului; a stabilit necesitatea unui obiectiv militar nou la Ștefănești fără avizul Statului Major General – singurul abilitat potrivit art. 30 din Legea de organizare și funcționare a CSAT să stabilească obiectivele necesare pentru nevoile operative ale forțelor sistemului național de apărare, toate acestea în condițiile în care cumnatul său, Rababoc Anghel, pune la dispoziția inculpatului Becali George documente cu un conținut fals privind suprafața de teren înregistrată la rolul agricol, amplasamentul terenului și suprafața acestuia;

- **Babiuc Victor**,, pentru săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu în formă calificată prev. de art. 248 rap. la art. 248¹ C. pen. și luare de mită prev. de art. 254 alin. 2 C. pen., ambele cu aplic. art. 33 lit. a C. pen., constând în aceea că, în calitate de ministru al Apărării Naționale a aprobat (la doar câteva zile de la numirea în această funcție) proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 în care fără o justificare a nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare intervenită în perioada iulie 1996-ianuarie 1997 și fără avizul Statului Major

General, este inclus un obiectiv nou la Ștefănești; a aprobat efectuarea schimbului de terenuri cu inculpatul Becali George cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și cu încălcarea dispozițiilor privind circulația juridică a terenurilor; a aprobat efectuarea schimbului de terenuri în lipsa unui aviz din partea Direcției Legislație și Contencios, în condițiile în care Ministerul Agriculturii și Alimentației a refuzat să se pronunțe cu privire la natura juridică a terenurilor până la adoptarea Legii privind proprietatea publică, iar Ministerul de Justiție, prin secretarul de stat pe probleme de legislație, și-a exprimat un punct de vedere ferm în sensul că terenul administrat de către M.Ap.N nu poate fi decât proprietate publică; a aprobat efectuarea schimbului de terenuri în condițiile în care anterior, fiica sa încheiase cu inculpatul Becali George un contract de vânzare cumpărare pentru o suprafață din terenul pentru care inculpatul Cioflină Dumitru aprobase efectuarea schimbului dar nu se perfectase contractul de schimb (tranzacția fiind efectuată cu acordul ambelor părți în lipsa unui titlu valabil al inculpatului Becali George) și la un preț simbolic;

- **Babiuc Ioana-Cristina - Anca**,, pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la luare de mită prev. și ped. de art. 26 rap. la art. 254 alin. 2 C. pen., constând în aceea că a semnat contractul de vânzare-cumpărare cu inculpatul Becali George în condițiile în care intenția părților nu a fost aceea de a încheia o vânzare - cumpărare întrucât obiectul contractului nu este identificat sau identificabil (terenul nu este individualizat), vânzătorul nu a făcut dovada dreptului de proprietate, cumpărătorul a încheiat contractul pe riscul său de la data de 18.12.1996 și scutindu-l pe vânzător de verificarea scriptelor, prețul nu a fost negociat și modalitatea în care cererea și oferta s-au întâlnit nu s-a putut stabili, toate acestea în condițiile în care inculpații Babiuc Ioana Cristina Anca și Becali George nu se cunoșteau, oferta de vânzare nu era una publică, iar de la data încheierii contractului și până în prezent inculpata nu și-a exercitat dreptul de proprietate – nu a formulat cerere de deschidere rol, nu a deschis carte funciară, nu și-a delimitat proprietatea;

- **Becali George**,, pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu în formă calificată și continuată, prev. de art.26 rap. la art. 248 rap. la art. 248¹ C. pen. cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.pen., constând în aceea că, în baza unei rezoluții infracționale unice, a încheiat contractele

de schimb cu M.Ap.N.-ul cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și celor privind circulația juridică a terenurilor; a predat în schimbul terenurilor primite de la M.Ap.N. terenuri dobândite prin contracte de vânzare-cumpărare încheiate pe baza unor adeverințe de stabilire a dreptului de proprietate; a oferit la schimb terenuri ce nu erau individualizate prin procese verbale de punere în posesie pentru a se stabili în mod concret amplasamentul acestora; a predat la schimb terenuri grevate de sarcini; a folosit o adeverință emisă în fals cu privire la mențiunile de la rolul agricol de la Primăria Ștefănești în anul 1996; a folosit schițe ale terenului predat la schimb conținând date nereale, emise în fals de Primăria Ștefănești sub semnătura primarului Rababoc Anghel și unel avizate de către OCOT; a folosit un Proces verbal de schimb ce nu era semnat de către reprezentantul M.Ap.N., Zet Dumitru, menționat ca împuternicit al ministerului pentru efectuarea schimbului, susținând în mod nereal că actul de schimb este încheiat în mod valabil între cele două părți și obținând în mod fraudulos transcrierea dreptului de proprietate în ceea ce îl privește potrivit acestui proces verbal; a solicitat și obținut în mod nelegal încheiere de legalizare de semnături pentru Procesul verbal de schimb nr. 3319/11.12.1996 în condițiile în care înscrisul a fost prezentat la Notariat de către inculpatul Becali George semnat de către persoane din cadrul unităților militare și de către el, iar Zet Dumitru nu s-a prezentat la Notariat pentru a semna și nici nu semnase înscrisul anterior; a formulat o ofertă de schimb în care atestă în fals că deține în proprietate suprafața de 27 ha limitrof cazărmii Ștefănești; a solicitat și obținut Rapoarte de evaluare pentru terenurile ambelor părți la un preț vădit nereal; a indicat expertului limitele terenului predat la schimb de către M.Ap.N.; a solicitat evaluarea terenului M.Ap.N. ca teren extravilan agricol în condițiile în care cunoștea că acesta este intravilan agricol; a solicitat avize de schimb în baza unor documente ce atestă în fals suprafața terenului și amplasamentul acestuia; a remis cu titlu de sponsorizare reprezentanților M.Ap.N. sume de bani în condiții ce nu atestă o intenție de sponsorizare ci mai mult o încercare de corupere a acestora vis-a-vis de atitudinea refractară manifestată față de oferta sa de schimb; a încheiat cu inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca un contract de vânzare-cumpărare pentru o suprafață de teren la un preț simbolic, contract cu privire la care pe baza probelor administrate în

cauză s-a stabilit că intenția nu a fost de a încheia o vânzare-cumpărare ci de a disimula foloasele necuvenite acordate în scopul obținerii unei atitudini pozitive din partea inculpatului Babiuc Victor referitor la schimbul de terenuri.

Redarea fiecărei învinuiri *in extenso* este considerată strict necesară în recursul de față, în contextul în care avem de a face cu o devoluție integrală (*ex integra* instanța de control judiciar examinând toate chestiunile de fapt și de drept, care au format obiectul judecății anterioare, conform art. 385/6 al. 3 C.proc.pen.). Pentru a se aplica efectul devolutiv integral al recursului, în ceea ce privește verificarea legalității și temeiniciei hotărârii recurate, a fost îndeplinită condiția necesară ca împotriva hotărârii primei instanțe să se fi declarat recurs de către procuror prin care s-a urmărit să se repună în discuția instanței de recurs întreaga cauză, cu privire la toate părțile, față de toate faptele, astfel încât instanța de recurs să poată să dea o soluție corespunzătoare.

În același cadru de dezbatere, obiectul judecății în primă instanță îl constituie fapta și persoana la care se referă actul de sesizare. La judecata în recurs, când potrivit legii hotărârea nu poate fi atacată cu apel, efectul fiind devolutiv integral, se realizează o reexaminare a cauzei penale sub toate aspectele de fapt și de drept, privitor însă la aceleași fapte și persoane la care se referă actul de sesizare, fără restricții în administrarea probelor.

Fiind într-o cale de atac, ce permite instanței a da o nouă apreciere probelor administrate în fața primei instanțe, judecata din prezentul recurs a fost lărgită prin administrarea nemijlocită a unor probe considerate esențiale, fiind de luat în considerare în mod evident și criticile punctuale ale procurorului inserate în motivele scrise de recurs raportat la fiecare dintre învinuiri.

În opinie separată se apreciază că, administrarea nemijlocită a unor probe în recurs nu a condus la nicio nouă teză probatorie sau la desprinderea măcar a unui alt ori nuanțat contur situațional decât cel deslușit de instanța de fond, susținerea urmând a fi defalcată și certificată în cele ce urmează. Într-un astfel de context, viziunea asupra recursului nu poate fi dată decât de o nouă operațiune de apreciere a probelor sau/și de criticile procurorului, care însă fie nu au putut să conducă la constatarea existenței faptelor concrete imputate, fie plasează temeinicia acuzațiilor într-o notă de evidențiere a unor simple indicii (art. 68/1 C.proc.pen.),

respectiv că ar exista anumite date din care să rezulte presupunerea că inculpații ar fi săvârșit fapte penale, spațiu judiciar ce în mod cert nu permite pronunțarea unei hotărâri de condamnare.

Analizând *in concreto* materialul probator administrat pe întreg parcursul procesului penal, în fond și în recurs, se poate reține următoarea situație de fapt:

1. În sarcina **inculpatului Cioflină Dumitru** s-a reținut că, în perioada 1995-1997, în calitate de secretar de stat și șef al Marelui Stat Major General a exercitat în mod abuziv atribuțiile stabilite prin lege în sarcina ministrului, dispunând prin ordin verbal persoanelor din subordine să efectueze demersuri pentru identificarea unui teren în localitatea Ștefănești apt pentru un schimb cu MAPN și să facă demersurile pentru realizarea schimbului; a aprobat schimbul de terenuri cu inc. Becali George fără informarea și fără acordul ministrului, în condițiile în care obiectivul de la Ștefănești nu era prevăzut în proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, iar schimbul se realiza în condiții dezavantajoase pentru minister din punct de vedere valoric și cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al terenurilor ce fac parte din domeniul public al statului; a stabilit necesitatea unui obiectiv militar nou la Ștefănești fără avizul Statului Major General – singurul abilitat potrivit art. 30 din Legea de organizare și funcționare a CSAT să stabilească obiectivele necesare pentru nevoile operative ale forțelor sistemului național de apărare, fapte care în drept ar întruni elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată prev. de art. 248 rap. la art. 248¹ C. Pen..

În plan teoretic, abuzul în serviciu contra intereselor publice se consumă (tentativa nu este pedepsită de lege), în forma sa comisivă, numai în momentul în care are loc îndeplinirea în mod defectuos a unui act, în exercițiul atribuțiilor de serviciu, care produce și urmarea specifică. Parchetul, în descrierea elementului material al laturii obiective, a folosit exprimări generale, în care nu s-a arătat în mod limitativ acțiunea sau inacțiunea prin care s-a comis efectiv această infracțiune. Au fost înșiruite acțiuni diferite (trecând peste faptul că abuzul în serviciu contra intereselor publice poate fi săvârșit și în formă continuată), fazele activității infracționale au fost într-o notă ambiguă, existând plan acuzatorial atât pentru actele ce par doar a pregăti comiterea

acțiunii ce constituie elementul material al infracțiunii, cât și pentru actele de executare, cu prezentarea unui singur act ce se caracterizează prin producerea unui rezultat necesar pentru realizarea infracțiunii (respectiv, “a aprobat schimbul de terenuri cu inc. Becali George...iar schimbul se realiza în condiții dezavantajoase pentru minister din punct de vedere valoric”).

În aceste condiții a fost de datoria instanței de fond de a răspunde actului de sesizare cu care a fost investită, în mod fracționat, inclusiv prin prisma apărărilor formulate de inculpați, dar și de a ordona, a sistematiza situația de fapt.

1.a. Instanța de prim grad de jurisdicție reține că punctul de plecare al acuzațiilor l-a reprezentat concluzia procurorului în sensul că în programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, înregistrat sub nr. A 2/00221 din 28.06.1996, s-a prevăzut construirea unui punct de comandă pentru Statul Major al Trupelor de Uscaț în localitatea *Buftea*, iar ulterior, fără nicio justificare a modului în care s-au modificat nevoile operative ale forțelor sistemului național de apărare în perioada iulie 1996 - ianuarie 1997, acesta a fost mutat în zona Ștefănești, comună ce avea ca primar pe Rababoc Anghel, cumnatul inculpatului Cioflină.

Concluzia Ministerului Public se fundamentează pe o hartă care însoțește programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare, în perioada 1997-2000 nr. A 2/00221 din 28.06.1996, unde, într-adevăr, în zona *Buftea* este marcat un romb. Harta și programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 au fost clasificate.

Inculpatul Cioflină Dumitru a arătat faptul că harta nu i-a fost prezentată în toată perioada în care dosarul s-ar fi aflat la parchetul militar, ci numai când acesta a ajuns la Departamentul Național Anticorupție, susținând că aceasta nu este reală, o dovadă în acest sens fiind faptul că nu este întocmită în conformitate cu Atlasul General de semne convenționale A.N.7, în vigoare de la data de 01.05.1979 până la 15.09.1996, când a intrat în vigoare Regulamentul de semne convenționale și abrevieri A.N.3, și nici cu acesta din urmă. S-a precizat că semnul convențional prezent pe hartă simbolizează un tanc, conform dispozițiilor de la cap. 2 pct. 10 poziția 234 b, pagina 93 din A.N.7, regulament în vigoare la momentul în care se presupune că harta ar fi fost realizată, semnul pentru un punct de comandă de tipul celui care urma să fie construit fiind

un steag - cap. 2, pct. 1, pagina 20, la dosar fiind depuse, în cadrul probei cu înscrisuri, fotocopii de pe ambele regulamente militare (filele 197-213 vol. III), în ședința publică din 12.04.2012 fiind prezentate și originalul acestor documente.

Martorul Chelaru Mircea, fost șef al Statului Major General, a arătat de asemenea că simbolul pentru punctul de comandă de importanța celui de la Ștefănești sau pentru un punct de comandă aparținând trupelor de uscat de nivel armată este format dintr-un steag într-un chenar dublat de două linii paralele pe orizontală.

Inclusiv în recurs, aceeași poziție a fost exprimată prin intermediul martorului Magdalena Ion, care în perioada 1 octombrie 1993 – 1 octombrie 1997 a îndeplinit funcția de Secretar al CSAT, coordona întreaga activitate a secretariatului.

Acesta a precizat că: “Am lucrat 40 de ani în armată și precizez că am cunoștință despre semnele convenționale care se folosesc pe hărțile militare pentru explicitarea mențiunilor făcute în cadrul acelor hărți. Pe schița pe care am văzut-o în faza de urmărire penală și care mi-a fost prezentată de către procuror, nu îmi amintesc dacă eventualele puncte de comandă aveau menționate sau nu în dreptul lor semnul convențional strict militar folosit pentru identificarea acestui gen de obiectiv militar pe hărțile militare, dar pot face precizarea că întotdeauna punctele de comandă pe hărțile militare au ca semn convențional distinctiv un steag.

Pe schița care mi-a fost prezentată în faza de urmărire penală de către reprezentantul Ministerului Public schița făcând parte din raportul din iunie 1996, nu apărea indicată ca locație de realizare a unui obiectiv militar localitatea Ștefănești, îmi amintesc doar că era indicată ca locație printre altele, localitatea Buftea și în dreptul acestei locații, apărea ca semn convențional un romb care cred că era de culoare neagră. În simbolistica militară, rombul de culoare neagră reprezintă un tanc. Nu îmi amintesc dacă în CSAT s-a discutat sau nu despre construirea unui obiectiv militar la Buftea.

Pe harta militară punctele de comandă se indică întotdeauna printr-un steag și nu printr-un romb, pe eventuale schițe întocmite de Ministerul Apărării Naționale pot fi folosite și alte semne convenționale pentru indicarea unui punct de comandă dar întotdeauna schița trebuie să fie însoțită de o legendă explicativă pentru indicarea acelu punct de comandă, altul decât steag”.

Înalta Curte a constatat că, într-adevăr, semnul convențional prevăzut de regulamentele militare pentru un punct de comandă este un steag (filele 201, 213 vol III d.i. -AN7 în vigoare până la 15.09.1996 și AN3 care a înlocuit AN7), rombul fiind utilizat pentru a simboliza un tanc mijlociu (AN7-fila 208 vol. III d.i.) și un militar (AN3 fila 213 vol.III d.i.).

Toate aceste constatări obiective au fost încercate a fi acoperite în cadrul motivelor de recurs din partea procurorului sub titulatura de - simplă „eroare materială”.

Trecând peste aceste aspecte, Înalta Curte a apreciat că, și în ipoteza în care nu s-ar ridica niciun fel de discuții referitoare la neconcordanța dintre semnele convenționale utilizate și cele prevăzute de regulamentele militare, acest înscris-hartă nu poate susține concluzia la care s-a ajuns în cursul urmăririi penale.

În primul rând se constată că, deși harta apare ca anexă la programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, A 2/00221 din 28.06.1996, astfel că ar trebui să existe o corespondență totală între cele două documente, nu toate obiectivele care se regăsesc în program și pentru care este stabilită o locație se regăsesc și pe hartă, sau, mai mult, aceasta cuprinde obiective ce nu sunt stabilite de program.

În ceea ce privește punctele de comandă necesare Statului Major General, Înalta Curte reține că la pct. 5 din program era prevăzută realizarea a trei puncte de comandă, fără însă a fi menționată și locația acestora, în timp ce pe hartă sunt trecute doar două puncte de comandă, unul dintre acestea fiind stabilit a fi construit în zona Buftea.

De asemenea, niciunul dintre obiectivele incluse în program la solicitarea Ministerului de Interne nu se regăsește pe harta anexă.

În aceste condiții, viziunea instanței de fond a fost aceea că singura explicație a lipsei de corespondență dintre program și hartă este faptul că aceasta din urmă reprezintă cel mult o variantă de lucru sau un document provizoriu, care însă nu a fost finalizat.

Și pentru ca lucrurile să se plaseze într-o deplină incertitudine, în chiar motivele de recurs ale Parchetului se specifică că, „în privința constatării că pe harta anexată Programului nu sunt precizate toate obiectivele menționate în cuprinsul acestuia, instanța ar fi trebuit să verifice dacă nu au mai existat și alte anexe în care să fie precizate aceste

obiective”, implicit achiesându-se la analiza, deplin obiectivă, adoptată de instanța de fond.

Or, instanța de recurs a întreprins demersurile necesare, vizând documentația ce s-ar fi înaintat, ar fi parvenit, arhivat sau a fost restituită de organismele implicate, însă prin niciun fel de înscris nu s-a adus vreun aport nou în descifrarea situației.

Concret, în urma dispozițiilor date de instanță la termenul de judecată din 9 aprilie 2013, s-a înaintat o adresă din partea Secretariatului CSAT, din care a rezultat că prin adresa M.Ap.N. nr. S/A.2/221 au fost transmise Consiliului raportul de prezentare a proiectului program de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, însă întrucât documentele ce însoțeau adresa nu se află în arhiva CSAT, fiind restituite în original M.Ap.N., nu se dețin informații raportat la ce ar reprezenta acele documente.

În același plan informațional se regăsește și relația cu M.Ap.N., în sensul că registrul pentru evidența documentelor la care se face trimitere este scăzut din evidență, conform reglementărilor legale în materie, și nu este posibilă transmiterea de copii, cu mențiuni referitoare inclusiv la încălcarea unor reglementări de securitate în legătură cu acel registru.

Concluzionând, rechizitoriul nu arată care ar fi argumentele care conduc la concluzia că punctul de comandă de la Buftea era cel destinat Statului Major al Trupelor de Uscaț sau care sunt argumentele care exclud total varianta ca punctul de comandă să fi fost stabilit în zona Ștefănești.

Singura certitudine este doar fermitatea acestei susțineri, manifestată inclusiv în motivele de recurs, unde se redă că, „faptul că în CSAT a ajuns un document în care se face referire la un punct de comandă la Buftea este de necontestat, în timp ce discutarea necesității unui punct de comandă la Ștefănești rămâne doar o supoziție, prima confirmare a acestei locații datând din anul 1997”.

Instanța de fond a exclus însă varianta pe care parchetul și-a construit acuzarea, de data aceasta argumentat, respectiv din examinarea cu atenție a hărții, verificarea programului de pregătire sau ascultarea sub acest aspect a martorilor care au îndeplinit funcții de conducere în cadrul Statului Major General și cărora le era accesibilă o atare informație precum și audierea persoanelor din cadrul Oficiului Central de Stat pentru probleme speciale.

Înalta Curte reține că la Ștefănești, Ministerul Apărării Naționale deținea un obiectiv militar (cazarma) un vechi fort de apărare, o construcție subterană, mascată de o gospodărie agrozootehnică. Obiectivul militar se afla în administrarea Secției întreținere, exploatare și dezvoltare puncte de comandă a Statului Major General, ca și punct de comandă, acesta fiind însă impropriu desfășurării unei activități de comandă (adresa nr. S/ID 84 din 03.05.1999 a șefului Direcției Operații din cadrul Statului Major General, fila 20 dosar doc. declasificate, vol II d.i.)

Începând cu anul 1952 și până în anul 2002, armata română a făcut o serie de investiții la fortul de la Ștefănești, efectuând mai multe lucrări de telecomunicații (declarație martor Mincu Constantin, filele 42-44 vol. III d.i., proiectele de execuție realizate de I.N.P.Tc. în folosul M.Ap.N. pentru fortul Ștefănești, fila 240 vol. III d.i.), în toată această perioadă, în fort existând echipamente de comunicații radio, telefonie, telegrafie, echipamente întreținute de către Statul Major al comandamentului trupelor de transmisiuni, prin prezența zilnică a unei echipe de lucru.

Martorul Chelaru Mircea, lucrător operativ în cadrul Direcției Operații din Statul Major General între anii 1978- 1981 (ulterior Șef al Statului Major General), a învederat faptul că, încă din acea perioadă existau discuții pentru construirea unui punct de comandă la Ștefănești (filele 142-143 vol. III d.i.).

Martorul Popa Ioan Florentin arată că încă din anul 1991, când era secretar de stat și șef al Oficiului Central de Stat pentru probleme speciale, s-a pus problema construirii obiectivului de la Ștefănești, la solicitarea Șefului Statului Major General din acea perioadă, gral. col. Ionel Vasile (fila 112 vol. II d.i.).

Înalta Curte reține că în anul 1991, Consiliul Suprem de Apărare a Țării a aprobat realizarea unui punct de comandă la Ștefănești, începerea acestuia fiind amânată din lipsa fondurilor (adresa nr. A0791/24.03.1997, fila 227 vol. III d.i, vol 24, fila 82 d.u.p.).

Cu privire la acest obiectiv, martorul Mincu Constantin, șef al Statului Major al comandamentului trupelor de transmisiuni din anul 1991, membru al echipei de planificare a conducerii strategice a armatei române pe timp de pace, criză și război, a învederat că, în cursul anului 1992 a discutat cu Șeful Direcției Operații, generalul Gheorghe Radu, care era și

prim locțiitorul Șefului Statului Major General, „problema pregătirii punctului de comandă de la Ștefănești pentru a fi un adevărat punct de comandă strategic” (fila 241 vol. III d.i.).

Totodată s-a reținut și depoziția martorului Crețu Cristian, șeful Biroului de pregătire a teritoriului țării pentru apărare din cadrul Direcției Operații a Statului Major general, birou ce avea ca atribuții elaborarea programului cu obiectivele de pregătire a teritoriului țării pentru apărare. Martorul, care în perioada 1988-2000 s-a ocupat strict de elaborarea programelor privind planul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, învederează că încă din anul 1991 Statului Major General i-a fost repartizat punctul de comandă de la Ștefănești.

Este de reținut de asemenea și depoziția martorului Degeratu Constantin, locțiitor al Șefului Direcției Operații în anul 1996 și șef al Statului Major General în perioada 1997-2000, care a precizat că nu cunoaște, nici în calitate de șef al direcției operații de cadrul Statului major general și nici în calitate de șef al Statului Major General să fi existat vreun document sau vreo discuție privind amplasarea unui punct de comandă îngropat într-o altă zonă decât Ștefănești.

Așadar, Înalta Curte constată că niciunul dintre martorii audiați în cauză nu a putut să ofere nici măcar o informație privind o eventuală construcție a punctului de comandă la Buftea.

Motivele de recurs se rezumă la următoarele: „în ceea ce privește declarațiile martorilor audiați în cauză de către instanța de fond, în susținerea ideii că nu s-a discutat niciodată de construirea unui punct de comandă la Buftea, este de remarcat că acestea sunt nerelevante, întrucât nici unul dintre aceștia nu a redactat sau prezentat în CSAT harta cu mențiunile respective”.

Or, realitatea existenței acelei hărți și datelor consemnate în cuprinsul acesteia nu este pusă la îndoială, ci conținutul său concret și caracteristicile sale îndoielnice, care pot fi evident suplinite de persoanele care au cunoștință directă despre un astfel de subiect.

În plus, viziunea instanței de fond că aceasta reprezintă cel mult o variantă de lucru sau un document provizoriu, care însă nu a fost finalizat, este confirmată inclusiv în recurs, același martor Magdalena Ion arătând că: “În documentul care mi-a fost prezentat în faza de urmărire penală de către procuror, îmi amintesc că am văzut o schiță reprezentând o

hartă pe care erau indicate mai multe locații, în dreptul locațiilor respective erau menționate o serie de semne convenționale, dar nu îmi mai amintesc dacă harta conținea și o legendă explicatoare a acelor semne convenționale menționate în dreptul locațiilor evidențiate pe hartă. Fac precizarea că acea schiță pe care am menționat-o ca fiind o hartă, nu era o hartă militară”.

De altfel, autorii perfectării acelei schițe s-au plasat în anonim. Asta în condițiile în care recurentul Cioflină Dumitru a solicitat expres „proba cu înscrisuri constând în emiterea unei adrese către M.Ap.N. pentru a se comunica numele persoanei care a realizat harta pentru a fi citată și audiată în calitate de martor” (Încheierea din 26 martie 2013).

1.b. În același plan prealabil, pregătitor fiind, derivat din imputarea în sarcina inculpatului Cioflină Dumitru că ar fi demarat afacerea cu caracter infracțional de față, respectiv că *în calitate de secretar de stat și șef al Marelui Stat Major General, a dispus prin ordin verbal persoanelor din subordine să efectueze demersuri pentru identificarea unui teren în localitatea Ștefănești apt pentru un schimb cu M.Ap.N și să facă demersurile pentru realizarea schimbului*, sunt de consemnat următoarele:

După cum s-a redat, încă din anul 1991, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, la solicitarea Șefului Statului Major General, gral. col. Ionel Vasile, a aprobat construirea la Ștefănești a unui punct de comandă, iar Statul major al comandamentului trupelor de transmisiuni a inclus în programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, discutat de C.S.A.T. în anul 1993, o lucrare de telecomunicații pentru un cablu subteran de 100 de perechi ce lega Unitatea militară Otopeni de pădurea Tunari, unde urma să fie instalat centrul de transmisiuni al punctului de comandă. Investiția a fost aprobată de către C.S.A.T. iar lucrarea a fost finalizată în anul 1994. În cursul aceluiași an a fost adoptată Legea apărării naționale a României (nr. 45 din iulie 1994) care a condus la reorganizarea armatei, prin înființarea Statelor majore ale categoriilor de forțe ale armatei, respectiv trupele de uscat, aviația și apărarea antiaeriană și marina militară (art. 29). Statului major al Trupelor de Uscat i-a fost repartizat punctul de comandă de la Ștefănești II, care se afla în administrarea Secției întreținere, exploatare și dezvoltare puncte de comandă a Statului Major General, acesta fiind însă impropriu desfășurării unei activități de comandă.

În acest context, având în vedere și faptul că trebuia întocmit și planul de pregătire a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, în cursul anului 1995, la nivelul conducerii Statului Major General au fost reluate discuțiile privind necesitatea construirii unui punct de comandă de nivel armată destinat Statului Major al Trupelor de Uscat.

În acest sens, prin adresa nr. S/A/359 din 15.06.1995, Statul Major General a solicitat tuturor statelor majore și celorlalte unități din subordinea sa, elaborarea propunerilor privind obiectivele de investiții de strictă necesitate și care prezintă maximă importanță pentru activitățile operative care să fie incluse în program.

Statul Major al Trupelor de uscat a comunicat, prin adresa S/C 2264/1995, propunerile vizând „obiectivele de maximă importanță pentru activitățile specifice Statului major al trupelor de Uscat” în cadrul cărora figurau construirea unui punct de comandă necesar Comandamentului trupelor de Uscat și construirea punctelor de comandă necesare armatelor.

Propunerea Statului Major al Trupelor de Uscat a fost analizată în cadrul Direcției Operații din Statul Major General și inclusă în programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 ce a fost înaintat Consiliului Suprem de Apărare a Țării la data de 28.06.1996, sub semnătura ministrului Gheorghe Tinca.

Având în vedere că Ministerul Apărării Naționale deținea la ferma Ștefănești o suprafață de teren de 27,3 ha, că anterior se făcuseră lucrări de telecomunicații tocmai în vederea construirii aceluiași obiectiv militar, că aici existau o serie de construcții, inclusiv îngropate care fuseseră repartizate Statului major al trupelor de uscat ca și punct de comandă, că în fiecare an în zonă se desfășurau diferite aplicații militare, că în apropiere de la pădurea Tunari care oferea condiții de amplasare a echipamentelor de telecomunicații, conducerea Statului major general a stabilit că cel mai potrivit loc pentru noul punct de comandă era zona Ștefănești II.

Cunoscând faptul că suprafața de teren deținută în zona cazarmei Ștefănești este insuficientă, în cursul lunii august 1995, în cadrul unei acțiuni de protocol, Șeful Statului Major General, inculpatul Cioflină Dumitru, i-a solicitat martorului Tănăsescu Ion, Șeful Direcției Gospodărire, care răspundea de administrarea terenurilor din zona Ștefănești, să contacteze autoritățile din comună pentru a afla în ce condiții Ministerul Apărării Naționale putea obține alte suprafețe de teren lângă

ferma Ștefănești II. Informația privind amplasarea punctului de comandă fiind clasificată, martorului i s-a comunicat faptul că se dorește extinderea Gospodăriei agrozootehnice.

La rândul său, martorul Tănăsescu Ion i-a ordonat maiorului Trașcă Constantin, comandantul unității militare Tunari, să se deplaseze la Primăria Ștefănești pentru obținerea acestor informații.

Primăria Ștefănești a comunicat reprezentanților Ministerului Apărării Naționale o listă cu proprietarii terenurilor care se aflau în vecinătatea unității militare. Luându-se legătura cu aceștia, a rezultat că o suprafață de aproximativ 10 ha (singura disponibilă la acel moment), situată în partea de Est a unității, fusese înstrăinată de proprietari către Becali George. În aceste condiții, s-a luat legătura cu inculpatul Becali George, care s-a declarat de acord cu cedarea suprafeței de teren deținută, numai în condițiile încheierii unui contract de schimb.

Maiorul Trașcă Constantin a întocmit raportul intitulat „Detalii asupra terenului de la Ștefănești”, din care rezulta că terenul din zonă este un teren foarte fertil, iar datorită dispunerii sale este foarte căutat de întreprinzători pentru construcții de case, întreprinderi, spații de depozitare sau spații comerciale, că proprietarul Becali Gheorghe este de acord numai cu schimbul și nu acceptă vânzarea terenului, și că ceilalți proprietari de pe latura de vest a cazărmii nu acceptă discuții întrucât intenționează să construiască în interes personal, pe latura de V-NV-NE, există un teren folosit ca izlaz comunal precum și teren arabil aparținând unor cetățeni din localitățile Ștefănești, Pipera, Crețuleasa sau Voluntari care nu acceptă vânzarea terenului către M. Ap. N..

Raportul a fost înaintat Șefului Direcției Gospodărie, martorului Ioan Tănăsescu. Acesta, la rândul său, prin adresa nr. A. 1414 din 10.08.1995 a comunicat șefului Direcției Construcții și Domenii Militare, martorului Stănășilă Constantin, că a fost identificată în zona Ștefănești o suprafață de aprox. 10 ha. ce poate fi folosită pentru completarea bazei furajere a fermei existente în zonă și că terenul aparține inculpatului Becali George care este interesat de obținerea unei suprafețe de teren în zona fermei agrozootehnice Roșia din subordinea Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene.

Așadar, în susținerea ideii pe care a fost construită acuzația, se arată în rechizitoriu că, *modul în care a acționat inculpatul Cioflină Dumitru, prin ordine verbale, vine să infirme*

apărările acestuia în sensul că era necesară amplificarea suprafeței de teren în vederea construirii punctului de comandă.

Înalta Curte a constatat însă că ordinul verbal dat de inculpatul Cioflină Dumitru este în concordanță cu regulamentele militare (Regulamentul Serviciului Interior RG1, filele 228 și urm. Vol. III d.i.). De asemenea, martorii audiați, inclusiv în recurs, au învederat faptul că aceasta era o modalitate curentă de conducere, se acționa atât prin ordine verbale cât și scrise, iar în etapa prealabilă angajării Ministerului Apărării Naționale, pentru discuții, tatonări, ordinele erau verbale (martorul Tănăsescu Ion).

În niciun caz nu s-a transformat „o problemă secretă într-una publică”, întrucât, ceea ce cunoștea martorul Tănăsescu Ion, astfel cum rezultă din depoziția acestuia dar și din raportul pe care l-a întocmit, A1414/1995, era faptul că terenul va fi folosit pentru completarea bazei furajere a fermei Ștefănești. Acesta a fost și motivul pentru care, după desființarea gospodăriei agrozootehnice, prin adresa A1902/1996 martorul comunica faptul că schimbul nu mai este de actualitate și propunea anularea sa.

Referitor la împrejurarea că *realizarea obiectivului de la Ștefănești nu era cunoscută la nivelul Direcțiilor din cadrul ministerului*, Înalta Curte reține că apărarea formulată de inculpatul Cioflină Dumitru, în sensul că informația privind locația stabilită pentru punctul de comandă era strict secretă, fiind accesibilă unui număr restrâns de persoane, este susținută de martorii audiați în cauză.

În acest sens, martorul Ghintaș Ioan Gavril, locțiitor al Șefului Statului Major General în anul 1999, arată că informațiile privind locația unui punct de comandă, capacitățile acestuia și alte date referitoare la un asemenea obiectiv de importanță națională constituiau informații clasificate, care nu îi erau accesibile nici lui, deși deținea o funcție extrem de importantă în cadrul Statului Major General, „despre aceste date cunoșteau numai locțiitorul și subordonații acestuia pe probleme de operații militare, și evident Șeful Statului Major General” (vol. III d.i., fila 74).

De asemenea, martorul Degeratu Constantin, fost Șef al Statului Major General, arată că amplasarea și construcția unui astfel de obiectiv reprezenta o informație clasificată putând să o cunoască numai beneficiarul și cei ce se ocupau de realizarea acestui obiectiv (vol. II d.i., fila 177).

Martorul Săndulescu Ion, șef al Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene în perioada 1993 – 30 aprilie 1997, precizează că informațiile privind construirea unui punct de comandă erau secrete, locația fiind de asemenea secretă.

Ca atare, împrejurarea că realizarea acestui obiectiv nu era cunoscută la nivelul Direcțiilor din cadrul ministerului se datora faptului că informația nu putea să fie cunoscută, și că „o cunoșteau doar ce cei care trebuiau să o cunoască”, după cum arată martorul Degeratu Constantin.

Împrejurarea că informația era secretă explică și poziția exprimată prin raportul A 5962 din 12.07.1996 (invocat în rechizitoriu iar ulterior expres și în recurs în susținerea acuzațiilor) de locțiitorul șefului Direcției Construcții și Domenii Militare, martorul Costache Corneliu, prin care se propunea sistarea schimbului de terenuri. Acest raport, A5962 din 12.07.1996 a fost întocmit pe baza raportului A 1414/10.08.1995 în care, col. Tănăsescu Ioan preciza faptul că schimbul de terenuri este solicitat pentru completarea bazei furajere a fermei Ștefănești II. Având în vedere faptul că prin adresa cu nr. S/B₃/19.06.1996 locțiitorul Șeful Statului Major General, col. Șchiopu Nicolae, comunica Direcției Domenii și Construcții militare faptul că Gospodăria Agrozootehnică Ștefănești II, pentru care urma să se perfecteze schimbul, se desființa, martorul Corneliu Costache, propunea prin raportul A5962 din 12.07.1996 sistarea întregii acțiuni întrucât schimbul nu mai era necesar și oportun (fila 23 vol. 15 d.u.p.).

1.c. *In concreto*, inculpatul Cioflină Dumitru este acuzat de faptul că „a stabilit necesitatea unui obiectiv militar nou la Ștefănești fără avizul Statului Major General – singurul abilitat potrivit art. 30 din Legea de organizare și funcționare a CSAT să stabilească obiectivele necesare pentru nevoile operative ale forțelor sistemului național de apărare.

Instanța de fond, cu privire la această acuzație, în primul rând constată că parchetul nu precizează care sunt avizele pe care Statul Major General trebuia să le dea și nu le-a dat și cine anume din cadrul acestei instituții trebuia să avizeze, în condițiile în care inculpatul Cioflină Dumitru era chiar șeful Statului Major General.

Potrivit art. 30 din Legea 73/1995 obiectivele de pregătire a teritoriului destinate satisfacerii nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare se stabilesc de Statul Major General, Ministerul de Interne și serviciile de informații, fiecare în domeniul său de activitate, și se supun aprobării Consiliului

Suprem de Apărare a Țării, de către Statul Major General împreună cu Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale.

Inculpatul Cioflină Dumitru recunoaște că decizia privind construirea punctului de comandă îi aparține, invocând principiul asumării răspunderii unității de comandă, arătând că a avut discuții cu locțiitorii săi care se ocupau de problemele de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, care, la rândul lor făcuseră demersuri în același sens încă din anul 1991.

Sușținerile inculpatului sunt confirmate de către martorul Costache Tiberiu, prim locțiitor al sefului Statului Major general în perioada 1995-1999, care arată că, la preluarea funcției de la generalul Gheorghe Radu, acesta i-a relatat că în perspectivă urma să se construiască un punct de comandă (fila 193 vol. 3 d.u.p.).

Din probatoriul administrat în cauză, s-a reținut așadar că, cursul anului 1995, având în vedere că trebuia întocmit programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare pentru perioada 1997-2000, ce urma să fie discutat în CSAT în vara anului 1996, prin adresa nr. S/A”/359 din 15.06.1995 Statul Major General a solicitat tuturor statelor majore și celorlalte unități din subordinea sa elaborarea propunerilor privind obiectivele de investiții de strictă necesitate și care prezintă maximă importanță pentru activitățile operative care să fie incluse în program (fila 4 dosar documente de clasificate, vol. III d.i.).

Statul Major al Trupelor de uscat a comunicat prin adresa S/C 2264/1995 propunerile vizând „obiectivele de maximă importanță pentru activitățile specifice Statului major al trupelor de Uscat, realizarea acestora reprezentând doar o parte din volumul de lucrări și obiective necesare pregătirii operative a teritoriului țării pentru apărare”, în cadrul căroră, la pct. 2.1 și 2.2, figurau construirea unui punct de comandă necesar Comandamentului trupelor de Uscat și construirea punctelor de comandă necesare armatelor.

Martorul Crețu Cristian, care a și lucrat la elaborarea programelor privind planul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, a arătat că a fost introdus în program punctul de comandă de la Ștefănești la solicitarea Statului major al trupelor de uscat, căruia îi fusese anterior repartizat fortul de la Ștefănești, însă acesta era foarte mic, nu corespundea necesităților, astfel că s-a propus dezvoltarea sa.

Faptul că a fost discutată realizarea acestuia obiectiv rezultă și din depoziția martorului Chelaru Mircea, care arată

că „în perioada 1994-1997 am lucrat ca șef al Colegiului de război asigurând și consultanță științifică experților din Statul Major General. În acest sens am susținut necesitatea menținerii locației de la Ștefănești și a tipului de comandament, respectiv punct de comandă îngropat”.

Ca atare, Înalta Curte reține că proiectul programului de pregătire a teritoriului țării pentru apărare a fost întocmit de direcția specializată din cadrul Statului Major general, semnat de șeful Oficiului Central de Stat pentru probleme speciale și de Șeful Statului Major General, nefiind necesare niciun fel de alte avize din partea Statului Major (instituție care, de altfel, era reprezentată de inculpatul Cioflină Dumitru), ulterior programul fiind înaintat, sub semnătura ministrului Gheorghe Tinca, Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în conformitate cu dispozițiile art. 30 din Legea 73/1995.

Motivele de recurs ale procurorului, pe acest palier, nu conțin decât pure subiectivități:

„Lipsa altor probe care să confirme declarația inculpatului CIOFLINA DUMITRU cu privire la asumarea răspunderii unității de comandă, coroborată cu mențiunea din primul Raport întocmit la ordinul verbal al inculpatului cu privire la identificarea terenurilor din zonă că proprietarul terenurilor din zona limitrofa este inc. BECALI GEORGE, care mai deține în zonă suprafețe de peste 100 ha., foarte aproape de locurile de dispunere a cazărilor,,, cu precizarea că acesta „ESTE FOARTE INTERESAT DE SCHIMB” și cu mențiunea că primarul comunei Ștefăneștii de Jos - S.A.L dl. Anghel Rababoc îl prezintă „ca pe un om foarte serios cu care se pot încheia afaceri în spiritul reglementărilor în vigoare din MApN”, coroborat cu relația de rudenie ce există între inc. CIOFLINĂ DUMITRU și primarul localității ȘTEFĂNEȘTI - RABABOC ANGHEL și relațiile de afaceri ce existau între RABABOC ANGHEL și inc. BECALI GEORGE, conduc la concluzia obiectivă că invocarea asumării răspunderii de către inc. CIOFLINĂ DUMITRU constituie doar un mod de a justifica faptul că nu a fost parcursă procedura obișnuită”.

Nu se omite însă a se insera că, “potrivit art, 63 alin. 2 C.proc. pen., probele nu au o valoare mai dinainte stabilită. Aprecierea fiecărei probe se face în urma examinării tuturor probelor administrate. Instanța de fond apreciază că acuzațiile aduse inc. CIOFLINĂ DUMITRU sunt nefondate luând în considerare doar declarațiile martorilor favorabile acestuia. Ignorarea celorlalte probe conduce la concluzia că instanța nu a

examinat toate probele cauzei și deci, nu a rezolvat fondul acesteia”, aducând în discuție, astfel, în mod prioritar, declarația numitului *Popa Ioan Florentin*, șeful Departamentului Înzestrării și Logisticii Armatei, altfel persoană cercetată penal în cauză, care în calitate de învinuit, în ceea ce privește realizarea unui obiectiv militar de o importanță deosebită precum în cazul de față, ulterior înșiruirii unor proceduri și etape în materie, concluzionează ritos că: „După aprecierea mea realizarea unui asemenea obiectiv trebuia hotărâtă de către CSAT, după parcurgerea etapelor de mai sus pentru a se încadra în cazul nostru în strategia națională de apărare iar de altă parte de a da girul față de Guvern în realizarea acestuia sub aspectul finanțării sale...”.

În ceea ce privește lipsa unei documentații tehnico-economice prealabile, invocată în rechizitoriu, Înalta Curte a reținut că aceasta nu era necesară la acel moment.

Notele de fundamentare tehnico-economice se întocmeau ulterior, după aprobarea în CSAT, iar documentația economică și studiul de fezabilitate se elaborau după avizarea notei de fundamentare în Consiliul tehnico-economic al Ministerului Apărării Naționale, astfel cum rezultă din adresele S A2/112 din 18.03.1997, A0791 din 24.03.1997, precum și SA 292 din 02.02.1999 (documente declassificate).

În fine, legat de faptul că Statul Major General nu ar fi prezentat niciodată un aviz ferm cu privire la necesitatea și utilitatea Punctului de comandă de la Ștefănești, și chiar a negat necesitatea acestuia, Înalta Curte constată că susținerea din rechizitoriu este în afara probatoriului administrat - în condițiile în care chiar Statul Major General a introdus în program această lucrare.

1.d. În ceea ce privește acuzația, că *inculpatul ar fi exercitat în mod abuziv atribuțiile stabilite prin lege în sarcina ministrului*, Înalta Curte a reținut că singura atribuție ce era în sarcina ministrului și care a fost exercitată de către inculpat a fost aceea de avizare a raportului A7182 din 26.08.1996.

Raportul A 7182 din 26.08.1996 a fost întocmit de către șeful Direcției Construcții și Domenii militare, martorul Stănașilă Constantin, direcție ce avea în administrare toate terenurile aparținând MAPN, și, după ce se aducea la cunoștință faptul că, din rațiuni ce privesc folosirea cazărmii București – Ștefănești, Șeful Statului Major a ordonat întreprinderea demersurilor necesare extinderii perimetrului cazărmii, că s-a luat legătura cu deținătorul terenului

învecinat, domnul George Becali, și s-au negociat condițiile efectuării unui schimb reciproc de terenuri, se solicita acordul pentru promovarea acțiunii și legalizarea schimbului, urmând ca ulterior să se obțină și avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației, Direcția Domenii și Construcții Militare, urmând a face toate demersurile necesare (fila 24 vol. 15 d.u.p.)

Raportul a fost înaintat Ministrului Apărării Naționale, prin departamentul Înzestrării și Logisticii Armatei, avizat favorabil la data de 13.10.1996 de către martorul Popa Ioan Florentin și înaintat la cabinetul Ministrului Apărării naționale la data de 14.10.1996, înregistrat sub numărul 7733/14.10.1996.

Acuzația ce i se aduce inculpatului Cioflină este aceea că ar fi avizat favorabil acest raport, semnând pentru ministrul apărării naționale, în condițiile în care la data de 14.10.1996 ministrul Gheorghe Tinca s-a aflat în instituție. Probatoriul administrat în cauză a confirmat prezența ministrului în minister la data de 14.10.1996, rezultând însă și faptul că, în luna octombrie 1996 acesta se afla în campanie electorală, alegerile parlamentare având loc la data de 2 noiembrie 1996, și că în toată luna octombrie a fost prezent doar 4 zile.

În apărare, inculpatul Cioflină Dumitru a invocat faptul că lucrarea a fost înregistrată la cabinetul ministrului și i-a fost prezentată de către șeful de cabinet al ministrului, arătând că, în ipoteza în care ministrul nu se afla în minister, șeful de cabinet îi prezenta toate actele, pe care le semna în conformitate cu dispozițiile art. 6 din Legea 41/1999 care prevedeau că Șeful Marelui Stat Major era înlocuitorul de drept al ministrului. De asemenea, a arătat că nu exista o altă posibilitate de a intra în posesia raportului, decât în ipoteza în care îi era prezentat de șeful de cabinet în absența ministrului, și că, este posibil ca ministrul să fi venit în minister în acea zi, însă mai târziu (vol.III d.i. filele 179-183).

Înalta Curte reține că raportul A 7182 din 26.08.1996 a fost înregistrat la cabinetul ministrului apărării naționale, și nu la cabinetul șefului Statului Major General, că inculpatul a semnat pentru ministrul apărării naționale și că peste semnătura acestuia a fost aplicată ștampila cabinetului ministrului, condiții în care este plauzibilă apărarea formulată de către acesta, cu atât mai mult cu cât, din datele furnizate de Ministerul Apărării Naționale, rezultă că în niciuna din zilele lunii octombrie, anterioară datei de 14, ministrul nu a fost prezent în minister (filele 30,31 vol. III d.i.). De altfel, martorul

Tinca Gheorghe recunoaște faptul că în luna octombrie 1996 s-a aflat în campanie electorală, fiind plecat la Cluj, județ pentru care candida la alegerile parlamentare, atribuțiile sale fiind exercitate de către Șeful Statului Major General.

În motivele de recurs ale procurorului nu se contestă *de plano* această apărare a inculpatului, preluată de instanța de fond, ci doar se reclamă faptul că „instanța avea posibilitatea de a verifica dacă în ziua respectivă inc. Cioflină a mai rezoluționat în numele ministrului și alte documente”.

Certă este situația că, până la definitivarea procesului penal în cauză, nu au fost obținute informații completatoare în sensul precizat.

În final, Parchetul concluzionează că nu există nicio dovadă în sensul că în ziua respectivă ministrul GHEORGHE TINCA nu era în instituție sau era în imposibilitatea analizării Raportului și dispunerii în consecință, iar martorul TINCA GHEORGHE nici în fața instanței de judecată și nici în declarația de la urmărire penală nu a confirmat susținerile inc. CIOFLINĂ DUMITRU, însă se omite împrejurarea că, în cursul urmăririi penale, care s-a desfășurat pe o perioadă de peste 10 ani, nu s-au administrat niciun fel de probe din care să rezulte cum ar fi putut, sau, cum a ajuns inculpatul Cioflină Dumitru în posesia acestui raport în condițiile în care ministrul se afla în minister.

În raport de cele reținute și de dispozițiile art. 6 din Legea 41/1999 care statuau că, în exercitarea atribuțiilor sale, ministrul este ajutat de un secretar de stat care este și șef al Marelui Stat Major General care este înlocuitorul de drept al acestuia, judecătorii opiniei separate nu pot reține decât varianta propusă de prima instanță, că prin avizarea raportului 7733/14.10.1996, inculpatul nu și-a exercitat abuziv atribuțiile de serviciu.

1.e. În ceea ce privește acuzația că a *aprobat schimbul în condiții dezavantajoase pentru minister, dat fiind diferența de valoare dintre cele două terenuri*, Înalta Curte a reținut următoarele:

Este de precizat faptul că, la momentul la care inculpatul Cioflină Dumitru a avizat favorabil raportul A 7182 din 26.08.1996, raportul de expertiză de evaluare a terenurilor nici nu fusese întocmit.

Avizul dat era un aviz de principiu, în sensul că, așa cum rezulta din conținutul raportului, acordul era dat pentru

promovarea acțiunii, de problemele ulterioare ocupându-se Direcția Domenii și Construcții Militare.

Concret, după acordul dat de către inculpatul Cioflină Dumitru, Direcția Domenii și Construcții Militare a solicitat efectuare unui raport de expertiză de evaluare a terenurilor. Încă din anul 2002, Biroul Local pentru expertize judiciare, tehnice și contabile comunica anchetatorilor faptul că „atât în anul 1996 cât și în anul 1998, la solicitarea Ministerului Apărării Naționale - în baza cererii și minutei prezentate, biroul local pentru expertize judiciare, tehnice și contabile a recomandat experți care puteau efectua expertizele solicitate” (fila 166 vol. 15 d.u.p.).

Expertiză a fost efectuată de către inginerul Turcu Miron, acesta stabilind că, pentru a se asigura echivalența valorică, Ministerul Apărării Naționale trebuia să predea la schimb o suprafață de 8, 80 ha.

Fiind audiat, expertul a arătat că ambele terenuri erau în fapt niște câmpuri agricole, că a analizat publicațiile de vânzare, anunțurile din ziare și datele din buletinele Editate de Corpul Experților Tehnici (Expertiza Tehnică 25/1996, 28/199632/1996- depuse la dosar vol. 5 d.u.p. filele 282 și următoarele) din care rezultau valori comparabile cuprinse între 2 și 20 USD pentru zona liniei de centură și 5 și 15 USD pentru zona Pipera, că făcut la aceste prețuri o reducere de 20%, conform procedurii privind efectuarea corecțiilor prețurilor tranzacționate, că a avut în vedere că din suprafața de 90.000 mp. se pierdea aproximativ un procent de 20-25% pentru crearea de drumuri de acces, că formula de calcul folosită era stabilită de Corpul Experților Tehnici și publicată în Expertiza Tehnică nr. 8/1994.

Parchetul redă expres că, „concluziile instanței de fond sunt neîntemeiate întrucât inculpatul la momentul la care a avizat favorabil raportul, a aprobat efectuarea schimbului fără a stabili dacă terenurile sunt sau nu echivalente din punct de vedere valoric și, potrivit Regulamentelor militare invocate de instanța de fond, dispozițiile inculpatului erau obligatorii pentru subalterni, aspect ce se coroborează cu declarațiile martorilor audiați în cauză, cu atât mai mult cu cât de această dată discutăm despre un ordin scris și nu unul verbal.

În ceea ce privește susținerea instanței de fond, că în cei peste 10 ani de urmărire penală procurorii nu au stabilit că expertul și-a îndeplinit defectuos sarcinile, iar inculpatul cunoștea că trebuia folosită o altă metodă de calcul, care ar fi

condus la un alt rezultat și a acceptat să încheie contractul de schimb în aceste condiții, fără a solicita eventual plata unei sulte...de asemenea, nu mai era necesar să se demonstreze că inculpatul CIOFLINA DUMITRU a cunoscut aceste fapte... întrucât acesta a aprobat schimbul în lipsa unui raport de evaluare, asumându-și riscul încheierii unui schimb între terenuri neechivalente valoric, probabil în virtutea aceluiași principiu al asumării unității de comandă” (pag.33-34 motive recurs).

Așadar, uzitând tehnica fracturării evenimentelor, relevanță ar avea doar manopera de avizare prealabilă din partea inculpatului a schimbului de terenuri.

Instanța de fond și-a argumentat concret concluziile de echivalență valorică a terenurilor pe împrejurarea că, în cursul urmăririi penale s-a întocmit de către specialiștii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, un raport de constatare, având ca obiect actualizarea valorilor de circulație ale terenurilor ce au făcut obiectul schimbului (filele 327 și următoarele vol 5 d.u.p.). Analizând raportul de expertiză întocmit de către inginerul Turcu Miron, se arată că metoda utilizată de către acesta este metoda comparației prin bonitare, metodă ce poate fi folosită în cazul în care nu sunt suficiente informații cu privire la tranzacții similare, iar formula utilizată de către expert este o adaptare a metodologiei menționate de către HG 834/1991 (filele 31, 32 vol 7 d.u.p.). De asemenea, specialiștii au concluzionat că determinarea cu exactitate a valorii de circulație a terenurilor pentru o tranzacție făcută în urmă cu 7-9 ani nu este posibilă, arătând în acest sens că valoarea de piață cea mai apropiată de cea reală este de fapt valoarea de circulație a terenurilor, care se stabilește în condiții de piață. Informațiile din perioada supusă studiului sunt reduse, cu marjă mare de eroare, prețurile negociate de vânzare (existente în publicațiile de specialitate) sunt mari, iar cele de cumpărare sunt mici (în scopul reducerii cheltuielilor cu întocmirea actelor de vânzare cumpărare). Informațiile reduse referitoare la tranzacții cu terenuri similare cu cele studiate pot conduce spre obținerea unor valori eronate. În perioada studiată tranzacțiile cu terenuri arabile nu înregistraseră o dinamică și nu se putea vorbi despre o piață a terenurilor. De altfel, aceleași concluzii privind lipsa unei piețe active rezultă și din raportul de expertiză dispus ulterior de către procurorul D.N.A. (fila 51 vol. 8 urmărire penală).

S-a arătat că metodologiile de calcul din legislația în vigoare la data efectuării schimburilor (HGR 834/1991, HGR 746/1991, HGR 59/1994) pot fi aplicate atât la evaluarea terenurilor proprietate de stat cât și în tranzacțiile particulare.

S-a susținut de asemenea că, pentru evaluarea terenurilor din domeniul privat se recomandă aplicarea metodei comparației sub cele două variante, metoda comparației prin bonitare și metoda comparație directe.

În concluzie, metoda folosită de către expertul inginer Turcu Miron, metoda comparației prin bonitare, era o metodă prevăzută de către dispozițiile legale aplicabile în materie, recunoscută și utilizată de către Corpul Experților Tehnici, publicată în buletinul de specialitate editat de către acest organism.

Eventual, raportat la persoanele inculpate în cauză, trebuia să se demonstreze, astfel cum s-a arătat anterior, că acestea cunoșteau faptul că expertul trebuia să folosească o altă metodă de calcul și că rezultatele sunt eronate, ceea ce însă nu s-a întâmplat.

Toate aceste detalieri sunt contrabalansate de susținerea din recurs, plasată în aceeași notă de subiectivism că, „expertul evaluator Turcu Miron a depus raportul de evaluare la data de 02.12.1996, dată la care existau toate aprobările pentru efectuarea schimbului, iar predarea - primirea terenurilor a avut loc la data de 11.12.1996, conform Procesului -verbal nr. 3319/11.12.1996, aspecte ce coroborate cu faptul că onorariu expertului a fost achitat de către inc. BECALI GEORGE, constituie o dovadă certă a faptului că expertiza a fost solicitată doar pentru a justifica o echivalență stabilită anterior de către inculpați”.

Deplina certitudine ar fi trebuit să fie dată, în acest context, de expertiza judiciară ce a fost efectuată ulterior în cauză, în cursul urmăririi penale, cu participarea și a experților desemnați de către inculpați, expertiză avizată de către OCPI (vol. 8, file 1-294, raport de expertiză nr. 017J/2009).

Este de precizat însă faptul că, în cursul cercetării judecătorești, ulterior și în recurs, au fost depuse la dosar de către inculpatul Becali George, în cadrul probei cu înscrisuri și în susținerea cererii de efectuare a unei noi expertize, mai multe contracte de vânzare cumpărare a unor suprafețe de teren situate în Ștefănești, în aceeași zonă, încheiate între diverse persoane fizice și juridice, terți, la prețuri vădit mai

mari decât cel stabilit de raportul de expertiză ca fiind prețul pieței.

Astfel, instanța de fond reține că în iunie 1999, o suprafață de teren de 3,42 ha. situată în aceeași zonă, cu ieșire la linia de centură se vindea cu suma de 4.139.917.826 lei, echivalentul a 259.920 USD (contract de vânzare cumpărare filele 322-324 vol. 1 d.i.), o suprafață de 1,7 ha. cu ieșire la linia de centură se vindea cu suma de 2.140.368.510 lei, echivalentul sumei de 134.546 USD (contract de vânzare cumpărare filele 325-327 vol. 1 d.i.). iar terenul în suprafața de 0,55 ha., învecinat cu terenul Ministerului Apărării Naționale pe o distanță de 550 m. se vindea la data de 26 ianuarie 1998 cu suma de 191.346.000 lei, aproximativ 15.583 USD la un curs oficial de 12.280 lei (contract de vânzare cumpărare 340,341 vol. 1 d.i.), prețuri similare rezultând și din celelalte contracte depuse la dosar (filele 328-347 vol. 1 d.i.).

Față de aceste date, susținerea expertului Papasteri Mihai că, în luna octombrie 1998 (comparabilă cu datele din contractele anterior menționate) terenul în suprafața de 9,38 ha, din aceeași zonă, cu ieșire la linia de centură, ar fi avut o valoare de piață de 18.720 USD, ar fi în mod evident de natură să ridice serioase îndoieli cu privire la exactitatea concluziilor raportului de expertiză, fiind practic imposibil ca în perioada octombrie 1998-iunile 1999 valoarea terenului să crească de câteva zeci de ori, sau în perioada ianuarie–octombrie 1998 să se devalorizeze în așa fel încât o suprafață de 0,55 ha să aibă o valoare apropiată de suprafața de 9,38 ha.

Raportat la toate aceste detalieri cifrice, atestate pe baza unor documente aflate la dosar, în sens contrar, poziția exprimată în motivele recurs se rezumă la – „Deși nu ia în considerare concluziile expertizei judiciare și nici concluziile expertului parte desemnat de inc. Becali George, instanța apreciază ca fiind concludente sub aspectul stabilirii valorii terenurilor contractele depuse de inc. BECALI GEORGE, contracte nerelevante raportat la perioada încheierii, amplasamentul terenurilor, suprafața acestora și în primul rând raportat la relațiile speciale dintre persoanele contractante (relații de afinitate, afaceri etc.)”.

Pentru înlăturarea oricărei ambiguități și pentru a se stabili dacă există sau nu prejudiciu, inculpatul Becali George, a formulat, în recurs- cale devolutivă de atac- o cerere de efectuare a unei noi expertize care să clarifice cauza, să stabilească valoarea de circulație a terenului dat la schimb prin

raportare la toate înscrisurile aflate la dosar, inclusiv cele la care face referire sentința precum și la cele noi depuse, instanța de judecată respingând cererea - în majoritate- la termenul din 26 martie 2013 apreciind-o ca nefiind utilă și concludentă cauzei. La termenul de judecată din 9 aprilie 2013, inculpatul Becali George a solicitat audierea expertului, cerere ce a fost încuviințată.

Notele scrise, depus în recurs, care să lămurească aspectele cauzei, nu se erijează însă într-un document care să lămurească aspectele cauzei. În urma analizei contractelor de vânzare-cumpărare, sinteza operațiunii întreprinse se rezumă la: „din punct de vedere al categoriei de folosință, toate contractele analizate se referă la terenuri intravilane și nu pot fi utilizate drept comparabile pentru terenurile evaluate care erau extravilane. În consecință prețurile de tranzacție cu valori între 4,00 și 10,95 USD/mp. nu sunt relevante” (propunerea sa fiind de 0,25 USD/mp.). Iar concluzia finală este:”Prețurile indicate de contractele de vânzare cumpărare sunt cu mult mai mari decât cele ale terenurilor extravilane care se tranzacționau”.

Dar menirea unui expert derivă din însăși cercetarea pe care o întreprinde, respectiv acele operații specifice efectuate pe baza cunoștințelor sale de specialitate, în urma căreia se ajunge la concluzii cât mai apropiate de fermitate referitoare la chestiunea ce trebuie lămurită.

Altfel, învederarea unor împrejurări notorii, precum discrepanța de valoare între imobile aflate în categorii de folosință diferite, chiar plauzibilitatea teoretică a unei diferențe valorice între terenuri amplasate în loc. Ștefănești față de cele din loc. Voluntari, în favoarea celor din urmă, nu poate fi susținută probator fără o cuantificare adecvată a situațiilor.

Subsumând aceste neajunsuri ale expertizei la: perioada de referință (raportarea la momentul actului ce se caracterizează prin producerea unui rezultat necesar pentru realizarea infracțiunii, ce ar viza aspectul că inculpatul Cioflină a aprobat schimbul de terenuri cu inc. Becali George, iar schimbul se realiza în condiții dezavantajoase pentru minister, și nu data încheierii contractului de schimb în formă autentică, aspect neimputabil penal în speță); lipsa evidentă de corelare cu celelalte lucrări de specialitate vizând aceleași obiective; lipsa învederată a unei piețe active imobiliare; materialul de referință reținut în chiar conținutul expertizei sau celelalte documentele aflate la dosar (ex. “Detalii asupra terenului de la Ștefănești” a martorului Trașcă, din care rezulta că terenul din

zonă, datorită dispunerii sale este foarte căutat de întreprinzători pentru construcții de case, întreprinderi, spații de depozitare sau spații comerciale; sau, cel al includerii ulterioare a tuturor terenurilor din loc. Ștefănești în categoria intravilan); **în opinie minoritară se aprecieze că toate acestea ar fi putut fi lămurite prin efectuarea unei expertize, în recurs, probă care, așa cum s-a arătat, a fost respinsă de instanța de judecată în opinie majoritară.**

Toate aceste coordonate plasează abordarea penală privind infracțiunea de abuz în serviciu prev. de art. 248 rap. la art. 248/1 C.penal într-o notă de îndoială vizând cerința urmării specifice acțiunii infracționale, respectiv „cauzarea unei pagube”.

1.f. Referitor la faptul că schimbul s-ar fi făcut cu încălcarea regimului terenurilor ce fac parte din domeniul public al statului, Înalta Curte a reținut următoarele:

Astfel, cum s-a arătat potrivit dispozițiilor art. 51 alin. 2 din legea 18/1991, în forma în vigoare la data încheierii primului contract de schimb, schimbul de terenuri dintre persoane juridice care au în administrare terenuri asupra cărora statul are majoritatea acțiunilor sau dintre acestea și persoanele fizice se făcea numai cu avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației sau al Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, după caz (avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației fiind necesar în cazul terenurilor agricole iar cel al Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului în cazul terenurilor cu destinație forestieră - fila 125 vol III d.i.)

Procedura de obținere a avizului era una care impunea multiple verificări de către departamentele din cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației, pe baza documentației prezentate de către părți, fiind obligatorie efectuarea unui control de legalitate, care se făcea de către departamentul juridic din cadrul ministerului.

Atâta timp cât legislația prevedea posibilitatea efectuării schimbului numai cu avizul conform al Ministerului Agriculturii și Alimentației, Înalta Curte a apreciat că aceasta era instituția care, potrivit legii, trebuia să stabilească regimul juridic al proprietății statului și să dea aviz negativ în ipoteza în care aprecia că terenul aparținea domeniului public și, conform art. 5 alin. 2 din Legea 18/1991, era scos din circuitul civil.

De altfel, faptul că Ministerului Agriculturii și Alimentație analiza situația juridică a terenului, respectiv dacă acesta aparține domeniului public sau privat al statului, rezultă din

depoziția martorului Dobrescu Adrian, care a arătat că la vremea respectivă, departamentele din Ministerul Agriculturii și Alimentației, având la bază dispozițiile Legii 18/1991, au apreciat că terenul de la ferma Roșia nu făcea parte din domeniul public al statului (vol. III d.i.), dar și din declarația martorului Creineanu Gheorghe. De asemenea, din rezoluțiile existente pe adresele sosite la Ministerul Agriculturii și Alimentației de la Ministerul Apărării Naționale și de la Oficiul de Cadastru și organizare a Teritoriului rezultă că se solicita verificarea îndeplinirii condițiilor legale (filele 377, 378 vol. 16 d.u.p.)

Înalta Curte a mai reținut că, față de toate celelalte persoane care au propus avizarea favorabilă a schimbului de terenuri - Popa Ioan Florentin - șeful Departamentului Înzestrări și Logistică, Săndulescu Ion - Șeful Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene care avea în administrare terenul de la Ferma Roșia, s-a dispus, prin rechizitoriu, scoaterea de sub urmărire penală cu motivarea că nu aveau atribuții în ceea ce privește stabilirea regimului juridic al terenului, fără însă a se arăta, în raport de dispozițiile legale incidente, respectiv art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991, de ce asemenea atribuții reveneau ministrului apărării naționale sau șefului Statului Major General.

Din probatoriul administrat rezultă că Ministerul Apărării Naționale a procedat în conformitate cu dispozițiile anterior menționate, cerând Ministerului Agriculturii și Alimentației analiza solicitării de efectuare a schimbului și luarea unei decizii „potrivit legii” (adresa nr. S/1947 din 04.12.1997 fila 25 vol. 14 d.u.p.).

Ministerului Agriculturii și Alimentației a avizat efectuarea schimbului de terenuri, prin avizului nr. 369 din 10.12.1996.

În raport de considerentele anterioare, Înalta Curte a constatat astfel că, și pentru ipoteza în care terenul s-ar fi aflat în proprietatea statului, nu se putea reține o încălcare a atribuțiilor de serviciu de către inculpatul Cioflină Dumitru, nefiind în competența sa sau a ministrului apărării naționale stabilirea regimului juridic al terenului care făcea obiectul schimbului.

Parchetul recunoaște prin actul de sesizare, faptul că schimbul putea fi efectuat în condițiile avizării acestuia de către Ministerul Agriculturii și Alimentație însă încearcă să demonstreze faptul că acest aviz ar fi fost emis în condiții nelegale și ar cuprinde date false cu privire la data, numărul de

înregistrare, amplasamentul terenului și natura acestuia, poziție reiterată și în recurs.

Astfel, s-a arătat faptul că avizul dat de Oficiul de Cadastru și Organizare a Teritoriului și care a stat la baza avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației nu ar fi valabil întrucât terenul dat la schimb de Ministerul Apărării Naționale era intravilan și nu extravilan, invocându-se decizia nr. 1094/190 din 28.11.1990 a Primăriei Mun. București și hotărârea nr. 15 din 12 august 1992 a Consiliului local al comunei Voluntari prin care se stabilea natura de teren intravilan. De asemenea, s-a arătat că în registrul ministerului avizul de schimb este înregistrat cu nr. 396/06.12.1996 iar cel comunicat organelor de urmărire penală poartă numărul 369/10.12.1996, că data de pe aviz ar fi suferit astfel modificări, că avizul este dat pentru tarlăua 18 parcela 288 în loc de tarlăua 15 parcela 286, că exemplarul din arhiva ministerului nu purta viza direcțiilor de specialitate.

Este însă de amintit declarația martorului Creineanu Gheorghe, fost Director al Direcției de Cadastru și Organizare a Teritoriului Agricol din cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației, care aduce lămuriri cu privire la modul în care a fost emis avizul de schimb.

Astfel, martorul arată că au existat discuții în legătură cu natura intravilană sau extravilană a terenului, însă problema a fost rezolvată, din avizele existente în documentație, inclusiv din avizul de la Oficiul de cadastru, rezultând că ambele terenuri sunt în extravilanul localităților; că este o simplă eroare de dactilografie faptul că se face referire la tarlăua 18 în loc de tarlăua 15, lipsită de orice relevanță având în vedere că ceea ce identifică terenul este numărul parcelei A 286 și nu numărul tarlalei; că a semnat avizul de schimb și că aceasta era semnat și de către compartimentul juridic, că exemplarul înmănat părților trebuia semnat numai de către secretarul de stat, două exemplare din aviz rămânând în arhiva ministerului, unul dintre acestea purtând viza tuturor departamentelor. Aceleași aspecte privind modul de întocmire și semnare a avizului rezultă și din declarația martorului Dobrescu Adrian.

Aspectele detaliate sunt altfel lipsite de relevanță în raport de faptele pentru care inculpatul Cioflină Dumitru este trimis în judecată, inculpatul nu a mai avut niciun fel de implicare ulterioară, sau cel puțin aceasta nu a fost dovedită, Direcția Construcții și Domenii Militare fiind cea care, după primirea

avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației, a efectuat demersurile pentru încheierea contractului.

Esențial este faptul că Ministerului Apărării Naționale, respectiv Direcției Domenii și Construcții Militare, i s-a comunicat un aviz favorabil, semnat de către secretarul de stat Stan Dragomir, care, din punct de vedere al formei și conținutului nu ridică niciun fel de probleme, în baza căruia, în conformitate cu dispozițiile legale, se putea proceda la încheierea contractului de schimb.

1. g. În ceea ce privește faptul că inculpatul nu a rezoluționat rapoartele nefavorabile, întocmite de către direcțiile de specialitate din cadrul ministerului, în rechizitoriu se susține că inculpatul ar fi restituit raportul A 9231/9.11.1994 care propunea ca schimbul de terenuri să nu se mai realizeze, modul de restituire și conținutul adresei constituind o modalitate de a impune subordonaților săi continuarea tratativelor cu inculpatul Becali George.

Înalta Curte reține faptul că raportul în discuție (fila 50 vol. 14 d.u.p.) a fost întocmit de către Direcția Construcții și Domenii Militare în urma întâlnirii din data de 12.09.1995, la care au participat inculpatul Becali George, Șeful Direcției Gospodărire, martorul Ion Tănăsescu și reprezentanți ai Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene. Datorită faptului că inculpatul Becali George nu era de acord cu suprafața de teren propusă de reprezentanții Ministerului Apărării Naționale, se propunea ca schimbul să nu se realizeze.

Din probatoriul administrat încă din cursul urmăririi penale (filele 302-304 vol. 5 d.u.p.) rezultă că raportul A 9231/9.11.1994 nici nu a ajuns la cabinetul Șefului Statului Major General, documentul fiind primit la Compartimentul registratură din Statului Major General la data de 10.11.1995 ora 12,00 și trimis în tranzit la Direcția Operații din cadrul Statului Major general la aceeași dată, la ora 14,00. De aici, raportul a fost restituit de către șeful Direcției Operații, martorul Mihăiță Costache, prin adresa nr. A2/5096 din 29.02.1996, solicitându-se Direcției Construcții și Domenii Militare să se revină cu un nou raport în situația în care s-a stabilit o variantă optimă, unanim acceptată.

Martorul Costache Mihăiță nu își amintește împrejurările în care respectivul raport a ajuns la direcția pe care o conducea, arătând că l-a restituit compartimentului emitent, precizând că nu a primit vreun ordin de la generalul Cioflină

sau de la un alt șef să procedeze în acest fel (fila 237 vol. 5 d.u.p.).

Dincolo de împrejurarea că la cabinetul șefului Statului Major General nu a fost înregistrat raportul respectiv, este de precizat și faptul că inculpatul Becali George nici nu solicitase continuarea discuțiilor.

Astfel, ca răspuns la adresa A2/5096/29.02.1996, se comunică prin adresa R723/25.05.1996 faptul că „domnul Becali George nu a solicitat continuarea tratativelor” (fila 14 vol. 15 d.u.p.), astfel că, la data de 28.03.1996 Șeful unității militare, prin adresa nr. A775/28.03.1996 îl invită pe inculpatul Becali George să se prezinte la sediul unității militare pentru a se stabili dacă schimbul mai este de actualitate.

Deși argumentația instanței de fond se plasează în sfera unei abordări prealabile, respectiv că documentele nici nu au ajuns la cabinetul inculpatului, în motivele de recurs se insistă în ideea că „Rapoartele se întorceau întotdeauna rezoluționate”.

1. h. În ceea ce privește „*constrângerile psihice*” exercitate de către inculpatul Cioflină Dumitru, parchetul face referire la declarația martorului Săndulescu Ion, fostul Șef al Statului major al Aviației și Apărării antiaeriene, care a susținut în faza de urmărire penală că „în urma admonestării mele de către generalului Cioflină Dumitru, prin care mi se reproșa că eu mă opun la construirea acestui obiectiv, am trimis o nouă adresă, prin care mențineam punctul de vedere din vechea adresă”.

Însă, esențial, se constată din depoziția acestuia, reiterată și în faza recursului, faptul că, la momentul așa zisei admonestări, Statul major al Aviației și Apărării Antiaeriene în folosința căruia se afla terenul de la Ferma Roșia, fusese deja de acord în fapt cu schimbul de terenuri, dând astfel aviz favorabil (fila 108 vol 3 d.u.p).

Procedându-se la audierea martorului Săndulescu Ion, în cursul cercetării judecătorești, la instanța de fond, acesta a arătat că „nu s-au exercitat presiuni în vederea acordării avizului...niciodată nu s-au făcut niciun fel de presiuni directe asupra mea”.

Ca atare, nu se poate achiesa la punctul de vedere formulat în rechizitoriu, în sensul că, obținerea avizului din partea Statul major al Aviației și Apărării antiaeriene este rezultatul presiunilor la care ar fi fost supus martorul.

1. i. În fine, s-a mai susținut că *schimbul a fost aprobat înainte de hotărârea CSAT și în condițiile în care nu se cunoștea suprafața de teren necesară și caracteristicile acesteia.*

Înalta Curte a apreciat că efectuarea schimbului de terenuri în lipsa unei hotărâri a Consiliul Suprem de Apărare a Țării nu poate fi calificată ca abuzivă în condițiile în care, la interval de numai o lună, prin Hotărârea 9 din 17.01.1997, acesta a aprobat programul de pregătire operativă a teritoriului țării pentru apărare perioada 1997-2000, care includea și punctul de comandă de la Ștefănești. Mai mult, realizarea obiectivului mai fusese aprobată și anterior, Ministerul Apărării Naționale făcuse investiții în sistemele de telecomunicații în același scop, desfășurase o serie de aplicații militare, astfel că nu existau motive pentru a pune la îndoială faptul că CSAT-ul va avea aceeași poziție, respectiv de încuviințare a construirii punctului de comandă.

În replică, în recurs se susține doar că „hotărârea CSAT nu era previzibilă”.

În ceea ce privește suprafața de teren necesară, probatoriul administrat a demonstrat că terenul deținut de Ministerul Apărării Naționale la Ștefănești, de 27,3 ha, nu era suficient pentru construirea unui punct de comandă de tip armată (raportul A 683/30.03.1999). De asemenea, martorii au învederat faptul că orice ofițer de geniu cunoștea că pentru realizarea unui punct de comandă de asemenea nivel era necesară o suprafață de 1-1,5 Km².

Caracteristicile și aptitudinea terenului de a servi construirii punctului de comandă au fost avute în vedere însă încă în momentul primei decizii, iar “toate detaliile tehnice și operaționale conduceau exclusiv spre zona Ștefănești” (declarație martor Mincu Constantin). Astfel, construcțiile subterane deja existente și faptul că pânza fratică era la adâncime, lucrările de telecomunicații efectuate care legau acest obiectiv de puncte importante, cum era Centrul de rezervă al Bucureștiului, posibilitățile de mascare pe care pădurea din apropiere le oferea pentru amplasarea centrului de transmisiuni al punctului de comandă, faptul că zona era străbătută de șosele practicabile în tot timpul anului, la care se adaugă și aplicațiile militare ce se desfășurau anual în zonă, au constituit argumentele ce au condus la concluzia că zona permite amplasarea punctului de comandă.

2. Având în vedere considerentele expuse, privitor la situația primului schimb de terenuri dintre M.Ap.N. și Becali

George, aprobat de inculpatul Cioflină Dumitru, **în opinia minoritară, se aprecieze că se impune respingerea recursului parchetului ca nefondat și menținerea sentinței ca fiind legală.**

Pentru a ajunge la această soluție s-a constatat că toate motivele de recurs invocate de procuror sunt neîntemeiate; în al doilea rând, că nu există motive de recurs, neinvocate de procuror, care ar putea fi luate în considerare din oficiu. Numai după ce s-au efectuat aceste două operații și s-a ajuns la concluzia că hotărârea recurată este legală și temeinică se poate respinge recursul ca neîntemeiat. În cazul recursului împotriva hotărârii primei instanțe, nesupus apelului, respingerea recursului se poate dispune doar atunci când instanța de recurs a constatat că nu există niciun aspect care să constituie o eroare de fapt sau de drept.

Nu în ultimul rând, este de precizat că decizia pronunțată trebuie să fie, în genere, îndrumătoare pentru părțile direct implicate și convingătoare pentru orice observator al acesteia, calități care impun o motivare argumentată a constatării lipsei de temeinicie a motivelor de recurs susținute de recurent, ceea ce se consideră că s-a împlinit anterior.

Într-o notă rezumativă, constatările nu pot să conducă decât la evidențierea inexistenței celor imputate, plasând temeinicia acuzațiilor în simple date din care rezultă presupunerea că inculpații ar fi săvârșit anumite fapte penale, aspecte ce nu permit pronunțarea unei alte hotărâri.

Astfel, se observă că Ministerul Apărării Naționale deținea la ferma Ștefănești o suprafață de teren de 27,3 ha, că anterior se făcuseră lucrări de telecomunicații tocmai în vederea construirii unui obiectiv militar, că aici existau o serie de construcții, că în fiecare an în zonă se desfășurau diferite aplicații militare, conducerea Statului major general a stabilit că cel mai potrivit loc pentru noul punct de comandă era zona Ștefănești. Cunoscând faptul că suprafața de teren deținută în zona cazarmei Ștefănești este insuficientă, în cursul lunii august 1995, în cadrul unei acțiuni de protocol Șeful Statului Major General, inculpatul Cioflină Dumitru, i-a solicitat martorului Tănăsescu Ion să contacteze autoritățile din comună pentru a afla în ce condiții Ministerul Apărării Naționale putea obține alte suprafețe de teren lângă ferma Ștefănești. La rândul său, martorul Tănăsescu Ion i-a ordonat maiorului Trașcă Constantin să se deplaseze la Primăria Ștefănești pentru obținerea acestor informații. Primăria

Ștefanești a comunicat reprezentanților Ministerului Apărării Naționale o listă cu proprietarii terenurilor care se aflau în vecinătatea unității militare. Luându-se legătura cu aceștia, a rezultat că o suprafață de aproximativ 10 ha., singura disponibilă la acel moment, situată în partea de Est a unității fusese înstrăinată de proprietari către Becali George. În aceste condiții, s-a luat legătura cu inculpatul Becali George, care s-a declarat de acord cu cedarea suprafeței de teren deținută, numai în condițiile încheierii unui contract de schimb. Maiorul Trașcă Constantin a întocmit și un raport scris în acest sens.

În contrast, acuzarea a mutat întreaga premisă infracțională ca fiind zona Ștefănești, pe considerentul că acea comună avea ca primar pe Rababoc Anghel, cumnatul inculpatului Cioflină.

În aceste condiții, nu se poate afirma decât că infracțiunea în sine, reținută în sarcina inculpatului Cioflină Dumitru, a fost cel puțin impropriu concepută, atâta vreme cât identificarea proprietarilor terenurilor, implicit a coinaltului Becali George, s-a concretizat pe linia unor pure demersuri oficiale.

În perioada imediat următoare, inculpatul Becali George a fost invitat să participe la o discuție cu reprezentanții Ministerului Apărării Naționale, cu privire la un eventual schimb de terenuri. Discuția a avut loc în prezența Șefului Direcției Domenii și Construcții Militare precum și Șefului Direcției Gospodărie, inculpatului Becali George propunându-i-se să accepte în schimbul terenului de la Ștefanești, o suprafață de teren în București, în apropierea stadionului Ghencea. Propunerea a fost refuzată, acesta solicitând teren în apropierea locuinței sale, respectiv în zona fermei agrozootehnice Roșia.

Întrucât terenul de la Ferma Roșia se afla în administrarea Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, Direcția Domenii și Construcții Militare, prin adresa nr. A 7186/21.09.1995, s-a solicitat acestuia analizarea posibilității realizării schimbului cât și exprimarea unui punct de vedere cu privire la acest aspect. Statul Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, prin adresa K 3191 din 09.10.1995, și-a dat acordul de principiu cu privire la schimb.

Are loc o nouă discuție cu inculpatul Becali Gerge, la sediul Direcției Construcții și Domenii Militare, la care participă Șeful Direcției Domenii și Construcții Militare, martorul Stănășilă Constantin, șeful Direcției Gospodărie, martorul Ioan Tănăsescu și reprezentanți ai Statului Major al Aviației și

Apărării Antiaeriene. Nici de această dată inculpatul Becali George nu a fost de acord cu schimbul propus, astfel că discuțiile privind schimbul s-au sistat.

La data de 05.06.1996 a avut loc o întâlnire între reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale, respectiv Șeful Statului Major al Aviației și Apărării Antiaeriene, martorul Săndulescu Ion și locțiitorul acestuia pe probleme logistice, martorul Preda Ion, comandantul fermei Roșia, martorul Ivan Aurel, martorul Cristea Costache, din cadrul compartimentului cazare, și inculpatul Becali George, acesta din urmă fiind de acord cu schimbul și cu zona propusă.

Ca atare, la data de 19.06.1996, la sediul Direcției Domenii și Construcții Militare, se întocmește o minută în care se consemnează acordul. Direcția Domenii și Construcții Militare, prin șeful acesteia, martorul Stănășilă Constantin, a înaintat ministrului apărării naționale, prin Departamentul înzestrării și Logisticii Armatei, Raportul nr. 7182 din 26.08.1996 prin care arăta că, din rațiuni ce privesc folosirea Cazărmii București Ștefănești, șeful Statului Major General a ordonat întreprinderea măsurilor necesare extinderii perimetrului cazărmii, că în acest sens s-a luat legătura cu inculpatul Becali George, discuțiile și negocierile purtate fiind consemnate în minuta din 19.06.1996, solicitându-se acordul efectuării schimbului. Raportul a fost avizat favorabil de către Popa Florentin, șeful în exercițiu al Departamentului înzestrării și Logisticii Armatei și înaintat cabinetului Ministrului Apărării Naționale.

După înregistrarea acestuia la cabinetul ministrului, la data de 14.10.1996, întrucât ministrul Gheorghe Tinca lipsea din minister, raportul i-a fost prezentat Șefului Statului Major General, inculpatului Cioflină Dumitru, care era înlocuitorul de drept al ministrului, și care l-a rezoluționat favorabil.

Având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991 schimbul de terenuri aparținând statului și aflate în administrarea altor instituții se făcea numai cu avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației, Direcția Domenii și Construcții Militare a întreprins demersuri în vederea obținerii avizului de schimb. Totodată, s-a adresat și Biroului Local de expertize tehnice judiciare în vederea desemnării unui expert care să evalueze terenurile ce făceau obiectul schimbului.

La solicitarea Direcției Domenii și Construcții Militare, Oficiului de Cadastru și Organizarea Teritoriului a emis Avizul nr. 2974 din 08.11.1996, după care, la data de 11.11.1996

documentația a fost înaintată la Ministerul Agriculturii și Alimentației, iar la 10.12.1996 este emis avizul nr. 369 prin care se avizează efectuarea schimbului de terenuri între Ministerul Apărării Naționale și Becali George. La 02.12.1996 expertul evaluator Turcu Miron a depus raportul de evaluare al terenurilor supuse schimbului (50.052 rol/mp terenul aparținând lui Becali George și 54.215 rol/mp terenul aparținând Ministerul Apărării Naționale).

După obținerea avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației, în conformitate cu art. 52 din Legea 18/1991, s-a încheiat procesul verbal nr. 3319 din 11 decembrie 1996, prin care, în prezența inginerului Popescu Eugen, delegat OCOT București, Ministerul Apărării Naționale a predat inculpatului Becali George suprafața de 8,80 ha teren arabil situat în extravilanul comunei Voluntari, iar inculpatul Becali George a predat Ministerului Apărării Naționale suprafața de 9,38 ha teren arabil situat în extravilanul comunei Ștefănești. Procesul verbal este semnat de către inculpatul Becali George și de reprezentanții unităților militare care predau (Ivan Aurel și Ciurdea Mitică) și respectiv primeau terenul (Trașcă Constantin și Tomescu Adrian), precum și de reprezentantul OCOT, fiind vizat de către Oficiul de Cadastru și Organizare a Teritoriului.

Ulterior, la 05.10.1998, la Biroul Notarial „Liberta”, notar public Teodor Grigore Boșca a fost autentificat și semnat contractul de schimb imobiliar între Ministerului Apărării Naționale, reprezentat de martorul Zet Dumitru și inculpatul Becali George.

Așadar, în condițiile în care inculpatul Becali George a fost ales, dintr-o listă în care figura alături de alți proprietari, că la întreaga negociere a schimbului nu a asistat niciun moment, în mod direct, inculpatul Cioflină Dumitru, că acestea s-au derulat pe un interval mare de timp, cu chiar sistarea lor la un moment dat, pentru ca în final Cioflină Dumitru să fie învinuit dintr-un număr mare de persoane ce au emis la rândul lor avize favorabile, raportat la un schimb de terenuri altfel echivalente valoric, astfel cum a stabilit un expert independent și fără a se invoca vreo notă de conivență penală între toți aceștia, nu se poate accepta tragerea la răspundere a inculpatului Cioflină Dumitru.

3. În sarcina **inculpatului Babiuc Victor** s-a reținut că în calitate de ministru al Apărării Naționale a aprobat (la doar câteva zile de la numirea în această funcție) proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare

pentru perioada 1997-2000 în care, fără o justificare a nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare intervenită în perioada iulie 1996-ianuarie 1997 și fără avizul Statului Major General, este inclus un obiectiv nou la Ștefănești; a aprobat efectuarea schimbului de terenuri cu inculpatul Becali George cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și cu încălcarea dispozițiilor privind circulația juridică a terenurilor; a aprobat efectuarea schimbului de terenuri în lipsa unui aviz din partea Direcției Legislație și Contencios, în condițiile în care Ministerul Agriculturii și Alimentației a refuzat să se pronunțe cu privire la natura juridică a terenurilor până la adoptarea Legii privind proprietatea publică, iar Ministerul de Justiție, inițial, prin secretarul de stat pe probleme de legislație și-a exprimat un punct de vedere ferm în sensul că terenul administrat de către MAPN nu poate fi decât proprietate publică.

Se observă aceeași carență în descrierea elementului material al laturii obiective specific abuzului în serviciu contra intereselor publice, în sensul folosirii unor exprimări generale, nu s-a arătat în mod limitativ acțiunea sau inacțiunea ce se caracterizează prin producerea unui rezultat necesar, prin care s-a comis efectiv această infracțiune.

Neajunsul derivă și din formularea generală a normei de incriminare, care dincolo de exigenta cerinței de accesibilitate impusă de art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, lasă la latitudinea organului judiciar de a decide care și câte dintre faptele concrete au sau nu un caracter imputabil penal.

Din punct de vedere istoric, textele care incriminau anumite forme de abuz în serviciu în Codul penal Carol II au fost modificate printre primele de puterea comunistă, până când s-a ajuns la forma actuală din Codul penal în vigoare. Anterior existau doar incriminări punctuale și nu o formulare generală de nerespectare a atribuțiilor de serviciu.

În planul dreptului comparat, nu există formulări atât de generale, fiind impuse condiții clare pentru ca fapta să aibe caracter infracțional.

La nivel practic, în cazul oricărei infracțiuni în care subiect activ ar fi un funcționar, s-ar putea reține teoretic și o infracțiune de abuz în serviciu, în condițiile în care instanța nu ar verifica dacă există, în concret, o încălcare a atribuțiilor de serviciu.

Analizând pe rând acuzațiile formulate sunt de reținut următoarele:

3.a. În ceea ce privește faptul că, în calitate de ministru al apărării naționale *a aprobat*, la doar câteva zile de la numirea în această funcție, *proiectul Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000* în care, fără o justificare a nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare intervenită în perioada iulie 1996-ianuarie 1997 și fără avizul Statului Major General, este inclus un obiectiv nou la Ștefănești, este de precizat faptul că inculpatul nu avea nicio atribuție legată de întocmirea acestui program.

Conform art. 30 din Legea 73/1995 de organizare și funcționare a CSAT, respectiv, obiectivele de pregătire a teritoriului destinate satisfacerii nevoilor operative ale forțelor sistemului național de apărare, se stabilesc de Statul Major General, Ministerul de Interne și serviciile de informații, fiecare în domeniul său de activitate, și se supun aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, de către Statul Major General împreună cu Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale.

Înalta Curte constată că inculpatul a avizat (prin mențiunea „de acord”) raportul de prezentare a proiectului Programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000, prin care Statul Major General și Oficiul Central de Stat pentru probleme Speciale propuneau Consiliului Suprem de Apărare a Țării să aprobe proiectul ce era anexat (fila 22 dosar documente declasificate, vol.III d.i.).

Acest aviz nu însemna aprobarea programului, potrivit legii competența exclusivă aparținând CSAT.

În al doilea rând, obiectivul de la Ștefănești nu era un obiectiv nou introdus în programul de pregătire a teritoriului țării pentru apărare, probatoriul administrat în cauză, analizat anterior, demonstrând faptul că acest obiectiv a fost propus chiar de Statul Major General, aprobat încă din anul 1991, că în zonă s-au făcut lucrări de investiții privind sistemul de telecomunicații, s-au desfășurat aplicații operative strategice, neexistând nicio probă care să conducă la concluzia că în programul înaintat către CSAT în timpul ministrului Gheorghe Tinca acesta fusese stabilit într-o altă zonă decât Ștefănești.

3.b. Cea de-a doua acuzație ce i se aduce inculpatului este aceea că ar fi aprobat „efectuarea schimbului de terenuri în lipsa unui aviz din partea Direcției Legislație și Contencios, în condițiile în care Ministerul Agriculturii și Alimentației a refuzat

să se pronunțe cu privire la natura juridică a terenurilor până la adoptarea Legii privind proprietatea publică, iar Ministerul de Justiție prin secretarul de stat pe probleme de legislație – deci persoană implicată în promovarea legii privind regimul proprietății publice, și-a exprimat un punct de vedere ferm în sensul că terenul administrat de către MApN nu poate fi decât proprietate publică”.

În ceea ce privește cadrul legal existent la momentul avizării de către inculpatul Babiuc Victor a rapoartelor A 10873 din 16.11.1998 și A3555 din 06.04.1999 este de precizat faptul că dispozițiile capitolului V al Legii 18/1991 privind fondul funciar referitoare la circulația juridică a terenurilor au fost abrogate prin Legea 54 din 2 martie 1998 privind circulația juridică a terenurilor. Conform art. 12 din lege, schimburile erau posibile, cu excepția terenurilor agricole proprietate publică, indiferent care ar fi fost proprietarul care le administrează. De asemenea, legea nu mai prevedea obligativitatea avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației.

În aceste condiții, Ministerul Apărării Naționale, în raport de dispozițiile art. 12 alin. 3 din Legea 54/1998 care interziceau schimburile de terenuri agricole proprietate publică, s-a adresat atât Ministerului Agriculturii și Alimentației cât și Ministerului de Justiție solicitând exprimarea unui punct de vedere în ceea ce privește regimul juridic de proprietate al terenului deținut de către ministerul Apărării Naționale la Ferma Roșia.

Prin adresa nr. 45014/17.09.1998 Ministerul Agriculturii și Alimentației comunică faptul că „întrucât reglementările existente sunt lapidare”, nu se poate trage o concluzie fermă în ceea ce privește natura juridică a terenului care se află în administrarea Ministerului Apărării Naționale, arătându-se că în dezbaterile Parlamentului se află un proiect de lege privind regimul juridic al domeniului public, astfel că după adoptarea legii se va putea formula un punct de vedere clar.

Ministerul de Justiție, prin nota din 19.09.1998 semnată de secretarul de stat Flavius Baias, comunică faptul că imobilele deținute de către M.Ap.N. nu pot avea decât regimul juridic al bunurilor aflate în proprietatea publică a statului și că pentru efectuarea schimbului terenul trebuie trecut din proprietatea publică în proprietatea privată a statului, operațiune ce potrivit art. 6 din OG 15/1993 este în competența Guvernului (fila 134-135, vol. 14).

Ulterior, Ministerul de Justiție a revenit cu adresa nr. II/90077/1998, semnată de către ministrul în funcție Valeriu

Stoica, prin care se preciza că, până la intrarea în vigoare a legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, Ministerul Apărării Naționale este cel care poate stabili natura juridică a terenului, „ținând seama de dispozițiile art. 4 alin. 4 și 5 alin. 1 din Legea Fondului Funciar 18/1991, în funcție de destinația efectivă a terenului în cauză. S-a arătat că, criteriile de apartenență la domeniul public sunt declarația legii și afectarea bunului respectiv, adică uzul sau interesul public căruia îi era destinat un anumit bun și că, prin aplicarea celor două criterii, urmează să se stabilească dacă terenul respectiv face sau nu parte din domeniul public, în caz negativ „fiind susceptibil de a face obiectul unui schimb în condițiile dreptului comun” (fila 136-137 vol 14 d.u.p.).

Concluzia instanței de fond este că, „rezultă cu evidență faptul că răspunsul inițial era categoric, în sensul că terenul aparținea domeniului public al statului, astfel că nu putea face obiectul schimbului decât în condițiile trecerii acestuia în domeniul privat al statului, pe când prin adresa ulterioară se comunica faptul că schimbul era posibil în condițiile în care, în raport de criteriile prevăzute de lege, respectiv declarația legii și afectarea bunului, Ministerul Apărării Naționale stabilea că terenul aparține domeniului privat al statului”.

Cu toate acestea, în recursul parchetului se interpretează poziția organului judiciar în sensul că – „instanța consideră în mod nejustificat că adresa Ministerului de Justiție are valoarea unui aviz favorabil schimbului”.

Tocmai pentru a elucida contextul, referitor la condițiile în care a fost emisă cea de-a doua adresă a Ministerului de Justiție, martorul Stoica Valeriu, audiat în recurs, a învederat faptul că: “Nu îmi mai amintesc dacă a existat sau nu o nouă solicitare scrisă din partea M.ap.N. în urma căreia s-a impus întocmirea răspunsului pe care personal l-am semnat, dar acest răspuns probabil l-am întocmit în urma unei noi solicitări oficiale din partea MApN.. Prin răspunsul pe care l-am semnat către M.ap.N. nu am înțeles să dau o rezolvare din punct de vedere juridic a problemei pusă în discuție în adresa scrisă înaintată către Ministerul Juridic de MapN ci doar am enunțat criteriile pe care, din punctul meu de vedere, MApN trebuia să le aibă în vedere atunci când aprecia asupra naturii juridice a unui bun imobil ca aparținând proprietății publice sau proprietății private a statului”.

În esență, martorul își reiterează afirmațiile manifestate pe întreg parcursul procesului penal, fără a aduce noi precizări

în ceea ce privește motivația și contextul inițierii răspunsului, iar raportat la conținutul adresei, se reia teza că ministerul pe care-l conducea nu putea face afirmații de genul apartenenței terenului într-un domeniu sau altul.

În calea de atac promovată în cauză a fost audiat și martorul Nicolae Marian, fost director al Direcției de studii, elaborare acte normative și documentare din cadrul Ministerului Justiției, precum și martorul Flavius Baias, secretar de stat la Ministerul Justiției în perioada de referință - tezele probatorii desprinse din conținutul acestor depozitii nefiind noi sau de natură de a contura o situație care să se grefeze pe linia acuzării.

În raport de cele anterior prezentate, Înalta Curte a constatat cu obiectivitate că ignorarea primului răspuns formulat de către Ministerul de Justiție este consecința firească a celei de-a doua adrese emisă de același minister. De asemenea, în raport de punctul de vedere formulat de către Ministerul de Justiție, era justificată atitudinea inculpatului Babiuc Victor de a refuza promovarea unei hotărâri de guvern prin care terenul să fie trecut din domeniul public în domeniul privat al statului, astfel cum se propunea prin primul răspuns formulat de minister.

Pentru a confirma afirmația că adresa Ministerului de Justiție nu avea valoarea unui aviz cert favorabil, după primirea la data de 12.10.1998 a acesteia, sub nr. II/90077/1998, la 16.10.1998 Ministerul Apărării Naționale se adresează din nou Ministerului Agriculturii și Alimentației, solicitându-se o analiză a posibilităților legale de efectuare a schimbului, pe baza documentelor prezentate (fila 51 vol. 15 d.u.p.). Ca răspuns la această cerere, prin adresa nr. 100963 din 29.10.1998 se comunică faptul că, după intrarea în vigoare a Legii 54/1998, pentru efectuarea schimbului de terenuri nu mai este necesar avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației (fila 52 vol. 15 d.u.p.)

Totodată, s-au efectuat demersuri pentru a se vedea care este punctul de vedere al Direcției Legislație și Contencios.

Astfel, sub nr. DLC476 din 10.11.1998, având în vedere elementele de interpretare juridică conținute în completarea punctului de vedere al Ministerului Justiției, precum și susținerile sub aspectul utilității prezentate de Statul Major al Aviație și Apărării Antiaeriene și Direcției Construcții și Domenii Militare, Direcția de Legislație și Contencios avizează favorabil efectuarea schimbului, în condițiile dreptului comun,

respectiv ale Legii 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor, cu mențiunea că pentru aceasta este necesar ca structura abilitată a Ministerului Apărării Naționale – Direcția Construcții și Domenii Militare – să se pronunțe explicit asupra caracterului privat al afectării imobilului în cauză, adică uzul sau interesul cărui îi este destinat terenul în cauză” (fila 76 vol. 14 d.u.p.).

Urmare a acestui aviz sub condiție, Direcția de Domenii și Construcții Militare a întocmit raportul A 10873 din 16.11.1998, prin care pronunțându-se asupra faptului că terenul aparține domeniului privat al statului, în raport de criteriile prevăzute de art. 4 și 5 din Legea 18/1991 și de faptul că terenul nu era și nici nu a fost utilizat în scopuri de apărare, fiind fermă agrozootehnică, s-a propus Ministrului Apărării Naționale să fie de acord cu efectuarea schimbului de terenuri.

De asemenea, Înalta Curte reține că, înainte de efectuarea schimbului, Direcția de Domenii și Construcții Militare a întocmit raportul nr. A 3555 din 06.04.1999 prin care se propunea Ministrului Apărării Naționale să fie de acord cu „efectuarea propriu-zisă a schimbului” (fila 85 vol. 15 d.u.p.), iar inculpatul Babiuc Victor a solicitat exprimarea unui punct de vedere de către Secretarul general din cadrul Ministerului Apărării Naționale, care avea ca atribuții de serviciu, conform fișei postului (filele 180-183 vol. 14 d.u.p.), asigurarea verificării și încadrării în prevederile legislației în vigoare a documentelor ce se trimit spre analiză, avizare sau aprobare ministrului apărării naționale, acesta coordonând și activitatea Direcției Legislative și Contencios.

Prin adresa nr. S.G. nr. 1347 din 07.04.1998, considerând că „operațiunea de schimb este legală și oportună”, Secretarul General al Ministerului Apărării Naționale, martorul Rațiu Adrian, propune aprobarea cererii. Audiatur, martorul afirmă că acest aviz favorabil a fost dat pe baza actelor puse la dispoziție și după consultarea specialiștilor în domeniu.

Înalta Curte constată, din examinarea întregului material probator administrat în cursul urmăririi penale, că nici unul din martori sau foștii învinuiți nu a afirmat că s-ar fi făcut asupra lor presiuni sau amenințări de către inculpatul Babiuc Victor. Nici procurorul, în motivele de recurs, nu face trimitere la vreo probă care să susțină afirmația existenței vreunor presiuni.

3. c. O altă acuzație ce i se aduce inculpatului este aceea că *ar fi aprobat efectuarea schimbului de terenuri cu inculpatul Becali George cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și cu încălcarea dispozițiilor privind circulația juridică a terenurilor*. S-a susținut că efectuarea schimbului de terenuri nu era posibilă, decât în condițiile emiterii unei hotărâri de guvern prin care terenul să fie trecut din domeniul public în domeniul privat al statului.

Parchetul, pornind de la dispozițiile art. 5 alin. 1 din legea 73/1995, potrivit căreia aparțin domeniului public terenurile pe care sunt amplasate construcții de interes public....., terenurile pentru nevoile apărării sau pentru alte folosințe care, potrivit legii, sunt de domeniul public ori care, prin natura lor, sunt de uz sau de interes public”, susține că terenul aparținea domeniului public al statului. În acest sens s-a arătat că noțiunea „pentru nevoile apărării” are un caracter mai larg și nu presupune doar terenuri pe care sunt amplasate sediile unităților militare sau terenuri pentru instrucție. S-a mai susținut prin rechizitoriu că pregătirea teritoriului pentru apărare, presupune pentru M.Ap.N. atribuții inclusiv în domeniul agriculturii, vizând asigurarea principalelor produse agroalimentare, destinate forțelor sistemului național de apărare, și că dacă legiuitorul ar fi înțeles să restrângă conținutul expresiei la sedii, cazărmi, câmp de instrucție, ar fi făcut o enumerare limitativă.

Înalta Curte a constatat că o atare interpretare a noțiunii de „terenuri pentru nevoile apărării” nu este oportună, procurorul analizând voința legiuitorului din 1991 în raport de dispoziții adoptate la o distanță de peste 4 ani, respectiv prin Legea 73/1995.

Pe de altă parte, la data avizării raportului A3555/06.04.1999 și cea a încheierii contractului de schimb (iunie 1999), intrase în vigoare Legea 213/1998, care, referitor la terenurile deținute de Ministerul Apărării Naționale, în anexa legii, se statua că aparțin domeniului public al statului terenurile destinate exclusiv instrucției militare (pct.23).

Înalta Curte reține că, potrivit art. 3 alin. 2 din Legea 213/1998, domeniul public al statului este alcătuit din bunurile prevăzute la art. 135 alin (4) din Constituție, din cele prevăzute la pct. I din anexă, precum și din alte bunuri de uz sau de interes public național, declarate ca atare prin lege. Or, această din urmă condiție prevăzută cumulativ de dispozițiile legale nu este îndeplinită, întrucât nu a existat nici la acel

moment și nici ulterior vreun act normativ care să declare terenul care a făcut obiectul schimbului ca aparținând proprietății publice a statului.

Ca atare, în raport de dispozițiile de art. 3 alin. 2 din Legea 218/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, dacă statul ar fi avut vreun drept de proprietate asupra terenului ce a făcut obiectul contractului de schimb, acesta nu era decât un drept de proprietate privată.

Este totodată de precizat faptul că poziția anterioară atât a Ministerului Apărării Naționale cât și a Ministerului Agriculturii și Alimentației (instituție competentă să avizeze schimburile de terenuri până la apariția Legii 54 din 2 martie 1998 privind circulația juridică a terenurilor) referitoare la terenul deținut la Ferma Roșia era că acesta aparține domeniului privat al statului, întrucât numai în acest fel pot fi explicate toate schimburile anterioare de terenuri făcute de către Ministerul Apărării Naționale.

3. d. Instanța de fond a înțeles a aduce în discuție inclusiv aspectele referitoare la faptul că schimbul ar fi fost făcut în lipsa unei documentații tehnice care să stabilească caracteristicile terenului necesar pentru realizarea obiectivului și astfel acuzația că *terenul obținut ar fi fost impropriu* construirii unui punct de comandă de tipul celui aprobat prin Hotărârea CSAT 1/1997, acestea fiind dezvoltate doar în cuprinsul rechizitoriului, fără a fi explicitate nici ulterior în motivele de recurs.

Concluzia, aceea este că, cu privire la forma terenului, atât martorul Crețu Cristian cât și martorul Ghintaș Ioan Gavril, locțiitorul șefului Statului Major General, care a semnat raportul ET 1140 din 21.05.1999, au arătat faptul că, în ipoteza în care proiectul continua, exista posibilitatea achiziționării de noi suprafețe de teren care ar fi condus la forma și suprafața necesară realizării punctului de comandă. Ca atare, Înalta Curte reține că documentația tehnico-economică putea fi întocmită și ulterior, proiectul de la Ștefănești fiind gândit a fi realizat pe o perioadă de mai mulți ani. Prin încheierea celui de-al doilea contract de schimb, Ministerul Apărării Naționale ajungea să dețină la Ștefănești jumătate din suprafața necesară construirii punctului de comandă (aproximativ 55 ha din necesarul de cca 100 ha), astfel că, dacă proiectul era continuat exista posibilitatea de a se ajunge la configurația necesară realizării construcției, existând teren în vecinătate. Aceeași era situația tuturor

proiectelor din minister, construcția unor lucrări desfășurându-se pe o durată de peste 10 ani, astfel cum rezultă din declarațiile martorilor Ghințaș Ioan Gavril și Stanășilă Constantin. De asemenea, exista certitudinea, dată de dispozițiile art. 31 din Legea 73/1995, că, în cazuri de urgență pentru apărarea națională, construcția punctului de comandă devenea prioritară, iar sumele necesare realizării obiectivului se includeau în planul de mobilizare a economiei naționale.

Înalta Curte constată că, inclusiv în perioada în care la conducerea Statului Major General s-a aflat martorul Degeratu Constantin nu s-a renunțat la construirea obiectivului (împrejurare susținută de martorul Ghințaș Ioan Gavril, locțiitorul șefului Statului Major general), acesta continuând să figureze în program și la data numirii următorului șef al statului major general, martorul Chelaru Mircea.

Înalta Curte reține că obiectivul integrării în NATO nu conducea automat la renunțarea construirii/modernizării punctelor de comandă strategice, și că, dincolo de lipsa fondurilor care a împiedicat demararea proiectului de construire propriu-zisă în anii imediat următori, realizarea punctului de comandă în localitatea Ștefănești a devenit imposibilă datorită devoalării în presă, în cursul anului 2000, a informațiilor privind locația acestuia (împrejurare susținută și de șeful Statului Major al comandamentului trupelor de transmisiuni, martorul Mincu Constantin).

3. e. Referitor la *diferența de valoare dintre cele două terenuri*, Înalta Curte reține că la data de 12.11.1998 prin adresa nr. A 1947 Direcția Domenii și Construcții Militare a solicitat Tribunalului București, Biroului Experților judiciari tehnici și contabili efectuarea unui raport de evaluare a terenurilor ce făceau obiectul schimbului. Cu adresa nr. 11951 din 18.11.1998 a fost recomandat în vederea efectuării expertizei expertul Vasiloiu Marin (filele 117,118 vol. 24 d.u.p., fila 79 vol. 15 d.u.p.).

La data de 09.02.1999 expertul a finalizat raportul de expertiză, stabilind că pentru un schimb echitabil Becali George trebuie să ofere o suprafață de 21,5847 ha și să primească de la Ministerul Apărării Naționale o suprafață de 20,9 ha (filele 81-82 d.u.p. vol. 15 d.u.p.).

La data de 21.04.1999 Direcția Domenii și Construcții Militare a solicitat Biroului Experților Tehnici și Contabili reactualizarea acestui raport de expertiză, expertul efectuând o

completare în care a menținut aceleași date (fila 83 vol. 15 d.u.p.).

Calculul valorii de circulație al celor două terenuri s-a făcut conform HG 843/1991, în raport de faptul că unul dintre terenuri era administrat de către o instituție de stat.

Ca și în cazul primului schimb, parchetul a invocat faptul că nu trebuia folosită această metodă de evaluare și că cele două terenuri ce au făcut obiectul schimbului nu erau echivalente din punct de vedere valoric. De asemenea s-au făcut referiri și la depoziția expertului, care, în declarația olografă dată în cursul urmăririi penale, a arătat că mai putea folosi și o altă metodă de calcul, la solicitarea expresă a oricărei din părți, dar solicitantul avea obligația să îi prezinte un studiu al pieței libere din care să rezulte valoarea de circulație a celor două terenuri și că nu i s-a cerut acest lucru, iar „reprezentantul Ministerului Apărării Naționale care mi-a pus documentația la dispoziție mi-a prezentat o expertiză anterioară care a avut ca obiect tot un schimb de terenuri între cele două părți, precizându-mi că metoda de calcul folosită este bună” (vol. 3 filele 182-183 d.u.p.).

Instanța de fond redă că, susținerile expertului, invocate în acuzare, în sensul că o anumită metodă de calcul poate fi folosită doar la solicitarea expresă a părții, care ar mai avea și obligația să facă singură un studiu de piață, sunt în afara oricărei proceduri de desfășurare a unei expertize. Pe de altă parte, dacă reprezentantul Ministerului Apărării Naționale care i-a pus la dispoziție actele, i-a sugerat expertului folosirea unei anumite metode de calcul, este de neînțeles de ce parchetul nu a identificat și audiat această persoană, care, cu certitudine nu era ministrul Babiuc Victor (din conținutul raportului A 3813 din 15.04.1999 rezultând că la acel moment a fost încunoștințat că schimbul se face prin echivalență valorică și i-a fost înaintată o copie a raportului de expertiză, vol 18 fila 108).

Mai mult decât atât, din examinarea celor două rapoarte de expertiză rezultă cu evidență faptul că nu s-au folosit aceleași metode de calcul, expertul Turcu Miron evaluând terenurile conform dispozițiilor Primăriei Municipiului București numerele 79/0402/1992, 421/2703/1992, 191/2505/1993 și 827/2106/1994, formula de calcul fiind diferită (fila 34 vol. 15 d.u.p.). Faptul că cei doi experți au utilizat metode diferite de evaluare, rezultă și din studiul preliminar de prezentare a metodelor de evaluare a terenurilor

întocmit de experții Popescu Ioan, Stan Florentina și Vasile Niță aceștia arătând și faptul că metodele de calcul utilizate sunt frecvent folosite de către experți în procesul de evaluare (filele 31, 32 vol. 7 d.u.p.).

Înalta Curte constată că metoda prevăzută de HG 834/1991 era folosită și de către Guvernul României la evaluarea unor bunuri trecute din domeniul public al statului în patrimoniul unor companii naționale.

Așadar, ceea ce reține instanța este faptul că metoda utilizată de către expertul Vasiloiu Marin era una prevăzută de dispozițiile legale în vigoare la acea dată, folosită inclusiv de Guvernul României în evaluarea bunurilor aparținând statului, recunoscută și utilizată de către Corpul Experților tehnici, publicată în literatura de specialitate.

Analizând cel de-al doilea schimb de terenuri, expertul Papasteri Mihai, referindu-se la piața imobiliară, arată că s-a constatat o tendință a creșterii a cererii și a prețurilor, însă nu se poate vorbi despre o piață activă, întrucât majoritatea tranzacțiilor se fac cu terenuri de dimensiuni mici urmare a punerii în posesie în mod netransparent, nu există suficientă informație între vânzători și cumpărători, capitalul autohton este în faza de consolidare, nu este încă funcțional un sistem de creditare bancară, majoritatea creditelor sunt luate de firme iar în domeniul imobiliar proprietățile de tip teren extravilan sau intravilan la periferia localităților nu sunt percepute ca un subiect al investițiilor (filele 81,114 vol. 8 d.u.p.).

Astfel cum s-a concluzionat și în cazul inculpatului Cioflină Dumitru, răspunderea pentru corectitudinea datelor sau a metodei utilizate la efectuarea expertizei, nu poate reveni decât expertului, și nu inculpatului Babiuc Victor, în condițiile în care acesta nu avea ca atribuții de serviciu verificarea și cenzurarea concluziilor expertizei, nu avea o pregătire de specialitate în acest sens și nici nu s-a demonstrat că acesta cunoștea sau că trebuia și putea să cunoască faptul că existau și alte metode de evaluare și că prin folosirea lor valoarea terenurilor al fi fost diferită.

Pe de altă parte, ca și în cazul primului schimb, în raport de probatoriul administrat în cursul cercetării judecătorești, respectiv contracte de vânzare cumpărare a unor suprafețe de teren din aceeași zonă, încheiate de terțe persoane, s-au ridicat serioase îndoieli asupra concluziilor raportului de expertiză efectuat în cursul urmăririi penale, datorită diferenței vădite

între prețul de piață stabilit de expert și prețul la care se vindeau terenurile în aceeași zonă sau în zone apropiate.

Astfel, expertiza stabilește o valoare de piață a terenului din Șefănești în suprafață de 21,5847 ha. de 53.872 USD, deci 0,25 USD/mp (pe baza datelor din contractele de vânzare cumpărare prin care inculpatul Becali George a achiziționat terenul, deși din declarațiile vânzătorilor rezulta că nu acesta a fost prețul real – fila 125 vol. 8 d.u.p.), în timp ce din contractele de vânzare cumpărare depuse la dosar rezultă că aceasta era cu mult mai ridicată, apropiată de valoarea publicată în Buletinul documentar editat de Corpul Experților tehnici din România, nr. 53 din februarie 1999, la care același expert face trimitere în conținutul raportului de expertiză (fila 125 vol. 8 d.u.p.). Pentru zona Ștefănești-Voluntari, pentru loturi cuprinse între 1.000 și 20.000 mp., buletinul comunica o valoare de 12 USD/mp.

Din cele 8 contacte depuse la dosar rezultă că în zonă sau în apropiere se vindeau terenuri după cum urmează: 3,42 ha. cu suma de 259.920 USD (la 15.06.1999); 1,7 ha. cu suma de 134,546 USD (la 15.06.1999); 0,975 ha. cu suma de 986.700.000 lei (la 30.09.1998); 11,437 ha., în aceeași zonă în care s-a încheiat cel de-al doilea schimb (tarla 45 parcelă 341, terenul inculpatului Becali fiind poziționat conform expertizei în T45, parcele 341/17, 341/18, 341/19, 341/20, 341/21) cu suma de 457.500 USD (la data de 28.05.1998); 1,98 ha. cu suma de 6.504.764.800 lei (la 17.11.1997), etc. (filele 322-347 vol.I d.i.), iar terenul în suprafața de 0,55 ha., învecinat cu terenul Ministerului Apărării Naționale pe latura de sud, pe o distanță de 550 m. se vindea la data de 26 ianuarie 1998 cu suma de 191.346.000 lei (aproximativ 15.583 USD la un curs oficial de 12.280 lei).

În vederea clarificării situației s-a procedat la audierea directă a expertului ce a întocmit lucrarea în cauză, acesta neputându-și invoca propria turpitudine. Au fost învederate, în scris, însă împrejurări notorii (în condițiile în care raportarea s-a făcut la aceleași contracte), precum discrepanța de valoare între imobile aflate în categorii de folosință diferite. Aceasta cu atât mai mult cu cât, deși nu avea o poziție la fel de bună ca cel de la ferma Roșia, terenul oferit de către inculpatul Becali George era situat în zona șoselei de centură a Bucureștiului, zonă de maxim interes pentru investitori.

4. În raport de cele evidențiate anterior, privitor la schimbul de terenuri dintre Ministerul Apărării Naționale și

inculpatul Becali George, aprobat de către inculpatul Babiuc Victor, soluția judecătorilor opiniei separate este aceea de respingere a recursului ca nefondat, hotărârea recurată fiind legală și temeinică.

În aceeași notă rezumativă sunt de evidențiat următoarele:

Proiectul programului de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare pentru perioada 1997-2000 înaintat C.S.A.T.-ului în luna iunie 1996 nu a mai fost discutat în cadrul acestei instituții din cauza alegerilor parlamentare și prezidențiale din cursul lunii noiembrie 1996, acesta fiind restituit Ministerului Apărării Naționale la data de 12.12.1996 pentru a fi actualizat. Conform procedurii, noul ministru al apărării naționale, inculpatul Babiuc Victor, a semnat Raportul de prezentare a programului de pregătire operativă a teritoriului țării, care, alături de programul cu obiectivele propuse a fi realizate în perioada 1997-2000 au fost înaintate Consiliului Suprem de Apărare a Țării. Prin hotărârea nr. 9 din 17 ianuarie 1997 Consiliul Suprem de Apărare a Țării a aprobat programul.

La 18.03.1997 Statul Major General a transmis șefului Direcției Domenii și Construcții Militare prin adresa nr. SA2/112, extrasul cu obiectivele prevăzute în programul de pregătire operativă a teritoriului pentru apărare, solicitându-se luarea măsurilor ce se impun pentru fundamentarea, elaborarea documentațiilor tehnice și realizarea lucrărilor noi de construcții-montaj, continuarea investițiilor începute anterior. Printre obiectivele prevăzute era menționat și punctul de comandă din localitatea Ștefănești, jud. Ilfov.

La data de 29.08.1998, sub nr. 5374/29.08.1998 a fost înregistrată la cabinetul ministrului apărării naționale o ofertă formulată de inculpatul Becali George pentru efectuarea unui schimb cu Ministerul Apărării Naționale, acesta manifestându-și disponibilitatea de a ceda 27 ha. teren în zona corn. Ștefănești în schimbul a 27 ha. în zona corn. Voluntari, jud. Ilfov. Documentul a fost primit de către ministrul apărării naționale, inculpatul Babiuc Victor la data de 30.08.1998 și rezoluționat prin mențiunea „*dl. gl. Stănășilă, discuții*”. La data de 31.08.1998 martorul Stănășilă Constantin, șeful Direcției Construcții și Domenii Militare, îl informează pe inculpatului Babiuc Victor aspra faptului că schimbul solicitat ar putea interesa ministerul, întrucât era necesară mărirea suprafeței de teren deținută la Ștefănești, în vederea realizării obiectivului aprobat de CSAT.

De precizat aşadar este că, raportat la așa-zisa cooperare infracțională imputată inculpaților Babiuc și Becali, ministrul Babiuc Victor nici nu ar fi știut despre existența primului schimb și despre interesul Ministerului Apărării Naționale de a obține terenuri la Ștefănești. Dimpotrivă, din probele administrate rezultă că inculpatul a fost informat asupra acestor aspecte ulterior primirii ofertei, de către martorul Stănășilă Constantin. Acesta arată că „d-nul ministru Victor Babiuc mi-a cerut explicații cu privire la solicitarea d-lui Becali și i-am explicat succint că în anul 1996, urmare a Hotărârii CSAT de extindere a obiectivului am făcut un prim schimb care ducea la o treime din necesarul de teren”. Existența acestei discuții este confirmată și de rezoluția pusă de inculpatul Babiuc Victor pe oferta de schimb făcută Ministerului Apărării Naționale.

Oferta făcută Ministerului Apărării Naționale a fost înaintată Secției patrimoniu imobiliar, care a solicitat, prin rezoluție, clarificări. În acest sens s-a propus ministrului apărării naționale semnarea a două scrisori către Ministerul Justiției și Ministerului Agriculturii și Alimentației pentru a-și exprima poziția cu privire la posibilitatea efectuării schimbului.

Prin adresa nr. 45014/17.09.1998 Ministerul Agriculturii și Alimentației răspunde că reglementările existente la data respectivă cu privire la domeniul public sunt lapidare și nu se poate trage o concluzie fermă cu privire la natura juridică a terenului aflat în administrare M.Ap.N.. La rândul său, Ministerul de Justiție, cu adresa nr. 11/90077/19.09.1998, a transmis o notă prin care își exprima punctul de vedere în sensul că imobilele deținute de către M.Ap.N. nu pot avea decât regimul juridic al bunurilor aflate în proprietatea publică a statului, că dispozițiile Legii 58/1998 interziceau schimbul de terenuri agricole aflate în proprietatea publică a statului și că pentru efectuarea schimbului terenul trebuie trecut din proprietatea publică în proprietatea privată a statului, operațiune ce potrivit art. 6 din OG 15/1993 este în competența Guvernului. În această situație, Direcția Domenii și Construcții Militare întocmește raportul nr. A 9675/12.10.1998, în care se arată că în cazarma Ștefănești urmează să se execute un obiectiv special, de importanță deosebită, punctul de comandă aprobat de C.S.A.T., precum și un proiect de Hotărâre a Guvernului pentru abilitarea Ministerului Apărării Naționale să efectueze un schimb de terenuri. La aceeași dată însă, 12.10.1998, sub nr. SG 348

este înregistrată o nouă adresa nr. 11/90077/1998 prin care Ministerul de Justiție, sub semnătura ministrului Valeriu Stoica, transmite o completare la răspunsul anterior. Astfel, se comunică criteriile prevăzute de lege pentru a stabili apartenența unui bun la domeniul public, respectiv declarația legii și afectarea bunului respectiv, adică uzul sau interesul public căruia îi era destinat un anumit bun arătându-se că, până la intrarea în vigoare a Legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, Ministerul Apărării Naționale poate stabili care este natura juridică a terenului pe care îl deține ținând seama de dispozițiile art. 4 și art. 5 din Legea 18/1991, în funcție de destinația efectivă a terenului în cauză.

În aceste condiții, inculpatul Babiuc Victor, Ministerul Apărării Naționale se adresează din nou Ministerului Agriculturii și Alimentației (la 16.10.1998), solicitând exprimarea unui punct de vedere privind „posibilitatea legală de a efectua un schimb de teren între Ministerul Apărării Naționale și un proprietar, persoană fizică”.

La această nouă adresă, Ministerul Agriculturii și Alimentației comunică faptul că prin Legea 54/1998 a fost abrogat capitolul V din legea 18/1991 a fondului funciar, și că, în prezent, conform art. 12 alin. 1 și 2 din legea 54/1998 schimburile de terenuri între persoane fizice sau între persoane juridice private ori între persoane fizice și persoane juridice private, se face cu acordul părților contractante, nemaifiind necesară obținerea unor avize din partea Ministerului Agriculturii sau Alimentației.

Direcția Legislativă și Contencios, având în vedere poziția Ministerului de Justiție, precum și aspectele prezentate de către Statul major al Aviației și Apărării Antiaeriene și Direcția Domenii și Construcții Militare sub aspectul utilității schimbului, prin adresa nr. 476/10.11.1996 a avizat favorabil efectuarea schimbului, în condițiile dreptului comun, respectiv ale Legii 54/1998, cu mențiunea ca, structura abilitată din cadrul Ministerului Apărării Naționale, Direcția Domenii și Construcții Militare, să se pronunțe explicit asupra caracterului privat al afectării imobilului, adică uzul sau interesul căruia îi este destinat terenul în cauză. Șeful Direcției Domenii și Construcții Militare a întocmit raportul nr.A 10873 din 16.11.1998, în care, prin raportare la criteriile art. 4 și 5 din legea 18/1991, motivând faptul că terenul nu este afectat de utilități publice și nu este strict utilizat pentru nevoia de apărare, destinația acestuia fiind de fermă agrozootehnică,

astfel că nu poate aparține domeniului public al statului, propune ministrului apărării naționale să fie de acord cu efectuarea schimbului prin echivalență valorică, urmând ca Direcția Domenii și Construcții Militare să facă demersurile necesare pentru perfectarea documentelor legale. Raportul a fost aprobat de către ministru apărării naționale.

Direcția Domenii și Construcții Militare s-a adresat Biroului experților judiciari tehnici și contabili de pe lângă Tribunalul București, solicitând efectuarea unei unui raport de evaluare a terenurilor de făceau obiectul schimbului. În cauză a fost desemnat expertul topo Vasiloiu Marin care, la data de 02.02.1999 a întocmit raportul de expertiză prin care concluziona că, pentru un schimb echitabil, Ministerul Apărării Naționale trebuie să predea inculpatului Becali George o suprafață de 20,9 ha. și să primească o suprafață de 21,5847 ha..

La data de 06.04.1999, Șeful Direcției Domenii și Construcții Militare prezintă un nou raport ministrului apărării naționale, nr. A 3555/06.04.1999, în care îi prezintă demersurile efectuate pentru realizarea schimbului și îi propune să își exprime acordul cu privire la efectuarea propriuzisă a schimbului. Raportul a fost avizat favorabil de către șeful Statului major al Aviației și Apărării Antiaeriene, martorul Bucșe Gheorghe, care avea în administrare terenul de la ferma Roșia.

Având în vedere că asigurarea verificării și încadrării în prevederile legislației în vigoare a documentelor ce se trimiteau spre analiză, avizare sau aprobare ministrului se realiza de către Secretarul general al Ministerului Apărării Naționale, după primirea acestui raport, inculpatul Babiuc Victor a solicitat exprimarea unui punct de vedere martorului Rațiu Adrian, care ocupa această funcție. Martorul Rațiu Adrian a întocmit un material din care rezulta că operațiunea de schimb este legală și oportună, propunând aprobarea acesteia. De asemenea, Direcția Domenii și Construcții Militare a întocmit un nou raport, pentru completarea informării ministrului apărării naționale, Nr. A 3813 din 15.04.1999, prin care acesta era informat asupra condițiilor în care s-a realizat primul schimb de terenuri, accentuându-se faptul că schimbul se face prin echivalență valorică, determinată printr-un raport de expertiză al Biroului de Expertize Contabile și Tehnice de pe lângă Tribunalul București și că expertul este autorizat de Oficiul Național de Cadastru să efectueze astfel de operațiuni.

După primirea punctului de vedere din partea Secretariatului general al ministerului precum și a raportului suplimentar A 3813 din 15.04.1999, la data de 19.04.1999, inculpatul Babiuc Victor a avizat favorabil propunerea de efectuare a schimbului de terenuri.

Având în vedere că raportul de expertiză fusese efectuat la data de 09.02.1998, Direcția Domenii și Construcții Militare s-a adresat din nou Biroului de Expertize Contabile și Tehnice de pe lângă Tribunalul București solicitând să se comunice dacă raportul întocmit în cauză își păstrează valabilitatea, iar în caz contrar, să fie actualizat. Valorile au fost reactualizate de către același expert, care la data de 26.04.1999 a întocmit o completare la raportul de expertiză.

Prin raportul 4866 din 13.05.1999 șeful Direcției Construcții și Domenii Militare comunică Statului Major General faptul că între Ministerul Apărării Naționale și d-nul George Becali a intervenit un schimb de terenuri, adresând solicitarea ca suprafața de teren obținută să fie administrată de Direcția Gospodărie. Ulterior, la data de 02.06.1999 printr-un proces verbal încheiat între părți, în prezența reprezentantului OCAOTA, martorul Bulborea Dumitru, a avut loc punerea în posesie a coschimbașilor, iar la data de 04.06.1999 la Biroul Notarului Public Theodor Grigore Boșca sub nr. 1215 este autentificat contractul de schimb între Ministerul Apărării Naționale și inculpatul Becali George.

Așadar, condițiile în care inculpatul Babiuc Victor a avizat favorabil propunerea de efectuare a schimbului de terenuri, respectiv în contextul în care, raportat la același subiect, fuseseră emise alte cinci avize din partea unor autorități, indiferent de forma de catalogare a acestora – avize simple, provizorii sau sub condiție, certă fiind situația inexistenței vreunui aviz nefavorabil -, includerea în câmpul infracțional și excluderea celorlalte persoane implicate în demersurile prealabile schimbului de terenuri, altfel echivalente valoric, aspect reținut de către un expert independent și fără a se dovedi vreo convență penală între toți aceștia, nu poate fi reținută răspunderea sa penală pentru infracțiunea de abuz în serviciu.

În același context, este de subliniat faptul că schimburile de terenuri ce fac obiectul prezentei cauze penale nu au constituit singurele înstrăinări făcute din terenul aflat la Ferma Rosia. Astfel, în anul 1991, prin Ordinul nr. M3/1991 al Ministrului apărării naționale o suprafață de 1,9200 ha a fost transferată în administrarea

Parohiei Sfânta Maria Herăstrău; prin Ordinul de schimb 327 din 06.11.1992 al Ministerului Agriculturii și Alimentației suprafața de 25,8000 ha a fost transferată în administrarea SC Agroindustrială SA Mogoșoaia, primind în schimb 2,00 ha la Poligonul de tragere de la Domnești și 23,80 ha la depozitul de la Vîntu de Jos; prin Ordinul de schimb 368 din 23.11.1992 al Ministerului Agriculturii și Alimentației 6,00 ha au fost transferate în administrarea SC Agroindustrială SA Mogoșoaia, Ministerul Apărării Naționale primind în schimb alte 6,00 ha în jurul aeroportului. De asemenea, din comunicările privind situația terenurilor transferate de către minister în perioada 1990-2006 (filele 8-14 vol. 17 d.u.p.), rezultă că, anterior schimburilor făcute cu inculpatul Becali George, toate înstrăinările de terenuri aparținând unor gospodării agrozootehnice, aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale, au fost făcute prin ordin al Ministrului Apărării Naționale sau al Ministrului Agriculturii și Alimentației.

Ca atare, se constată că modul în care s-au încheiat contractele de schimb cu inculpatul Becali George nu este diferit de cel în care Ministerul Apărării Naționale a procedat în cazul altor înstrăinări de terenuri aparținând gospodăriilor agrozootehnice, inclusiv Fermei Roșia.

În fine, în motivele de recurs se mai arată că, „în ceea ce privește pe inc. BABIUC VICTOR, trebuie avut în vedere că la data de 01.10.1997, a aprobat efectuarea schimbului dintre M.Ap.N. și SCAI Mogoșoaia, în baza unei solicitări nefundamentate a SCAI Mogoșoaia, fără a pune problema regimului juridic al terenului și fără a solicita vreun aviz din partea direcțiilor de specialitate sau a secretarului general, în condițiile în care solicitarea SCAI Mogoșoaia fusese respinsă în mod repetat de către Bucșe Gheorghe și martorul Lazăr Iliescu” (fila 53).

Altfel spus, aprobarea efectuării unui schimb dintre M.Ap.N. și SCAI Mogoșoaia de către inculpat, în baza unei solicitări nefundamentate a SCAI Mogoșoaia și fără a se solicita vreun aviz, nu poate fi circumscris ilicitului penal, dar poate fi reținută, în opinia Parchetului, infracțiunea de abuz în serviciu atunci când inculpatul Babiuc a efectuat toate demersurile prealabile, cerute de lege, pentru efectuarea schimbului cu inculpatul Becali, astfel cum rezultă în speța de față.

Contrarietatea susținerilor acuzării apare, în atare situație, ca fiind evidentă.

5. Achitarea inculpatilor Ciofină Dumitru și Babiuc Victor, pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu prev. de art. 248 C pen. rap. la art. 248¹ C. pen, produce consecințe juridice și în ceea ce îl privește pe **inculpatul Becali George**, trimis în judecată pentru complicitate la aceeași infracțiune. Cum faptele inculpaților Ciofină Dumitru și Babiuc Victor, sub aspectul laturii obiective, nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, în mod evident nu sunt realizate condițiile prevăzute de dispozițiile art. 26 C.pen. raportat la aceeași infracțiune.

Aparte de aceste afirmații strict juridice, instanța de fond a pășit la analiza concretă a faptelor reținute de către parchet în sarcina inculpatului Becali George pentru a demonstra că nu a constituit un ajutor menit să înlesnească, să îi ajute pe autori să-și îndeplinească necorespunzător atribuțiile de serviciu. În condițiile în care faptele sale sunt reluate și în cadrul motivelor de recurs, o anumită abordare în calea de atac a acestora considerăm că se impune.

Astfel, în sarcina inculpatului Becali George se reține că, în baza unei rezoluții infracționale unice, a încheiat contractele de schimb cu MAPN-ul cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și celor privind circulația juridică a terenurilor; a predat în schimbul terenurilor primite de la MAPN terenuri dobândite prin contracte de vânzare-cumpărare încheiate pe baza unor adeverințe de stabilire a dreptului de proprietate; a oferit la schimb terenuri ce nu erau individualizate prin procese verbale de punere în posesie pentru a se stabili în mod concret amplasamentul acestora; a predat la schimb terenuri grevate de sarcini; a folosit o adeverință emisă în fals cu privire la mențiunile de la rolul agricol de la Primăria Ștefănești în anul 1996; a folosit schițe ale terenului predat la schimb conținând date nereale, emise în fals de Primăria Ștefănești sub semnătura primarului Rababoc Anghel și unele avizate de către OCOT; a solicitat avize de schimb în baza unor documente ce atestă în fals suprafața terenului și amplasamentul acestuia; a folosit un Proces verbal de schimb ce nu era semnat de către reprezentantul MAPN- inculpatul Zet Dumitru, menționat ca împuternicit al ministerului pentru efectuarea schimbului, susținând în mod nereal că actul de schimb este încheiat în mod valabil între cele două părți și obținând în mod fraudulos

transcrierea dreptului de proprietate în ceea ce îl privește potrivit acestui proces verbal; a solicitat și obținut în mod nelegal încheiere de legalizare de semnături pentru Procesul verbal de schimb nr. 3319/11.12.1996 în condițiile în care înscrisul a fost prezentat la Notariat de către inculpatul Becali George semnat de către persoane din cadrul unităților militare și de către el iar martorul Zet Dumitu nu s-a prezentat la Notariat pentru a semna și nici nu semnase înscrisul anterior; a formulat o ofertă de schimb în care atestă în fals că deține în proprietate suprafața de 27 ha limitrof cazărmii Ștefănești; a solicitat și obținut Rapoarte de evaluare pentru terenurile ambelor părți la un preț vădit nereal; a indicat expertului limitele terenului predat la schimb de către MApN; a solicitat evaluarea terenului MApN ca teren extravilan agricol în condițiile în care cunoștea că acesta este intravilan agricol (aspect consemnat chiar în contractele de schimb în formă autentică); a remis cu titlu de sponsorizare reprezentanților MApN sume de bani în condiții ce nu atestă o intenție de sponsorizare ci mai mult o încercare de corupere a acestora vis-a-vis de atitudinea refractară manifestată față de oferta sa de schimb; a încheiat cu inculpatul Babiuc Ioana - Cristina - Anca un contract de vânzare-cumpărare pentru o suprafață de teren la un preț simbolic, intenția fiind de a disimula foloasele necuvenite acordate în scopul obținerii unei atitudini pozitive din partea inculpatul Babiuc Victor referitor la schimbul de terenuri, fapte ce ar întruni elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată și continuată prev. de art. 26 rap. la art. 248 C pen. rap. la art. 248¹ C. pen. cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cpen.

5.a. Se susține că inculpatul *ar fi încheiat contractele de schimb cu MApN-ul cu încălcarea dispozițiilor legale privind regimul juridic al bunurilor proprietate publică și celor privind circulația juridică a terenurilor.*

Înalta Curte reține însă că, și dacă terenul ar fi aparținut statului și s-ar fi aflat în domeniul public, nu s-a administrat nicio probă din care să rezulte că inculpatul Becali George cunoștea această împrejurare, eventual că ar fi cunoscut măcar corespondența dintre Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Justiției și că terenul putea face obiectul schimbului numai în condițiile emiterii unei hotărâri de guvern prin care să fie trecut în domeniul privat, și a acceptat să încheie contractul în aceste condiții.

5.b. În ceea ce privește faptul că ar fi predat în schimbul terenurilor primite de la MAPN *terenuri dobândite prin contracte de vânzare-cumpărare încheiate pe baza unor adeverințe de stabilire a dreptului de proprietate și că a oferit la schimb terenuri ce nu erau individualizate prin procese verbale de punere în posesie pentru a se stabili în mod concret amplasamentul acestora.*

S-a constatat însă că susținerea din rechizitoriu este în mod evident în contradicție cu ceea ce rezultă din actele dosarului de urmărire penală. Din examinarea tuturor contractelor de vânzare cumpărare în baza cărora inculpatul Becali George a devenit proprietarul terenului din Ștefănești care a făcut obiectul primului schimb, rezultă că au fost încheiate în baza adeverinței de proprietate și a proceselor verbale de punere în posesie, terenurile fiind individualizate prin dimensiuni și vecinătăți, sola cadastrală și parcela.

Totodată, Înalta Curte a reținut că în acea perioadă, când nu se eliberaseră încă titlurile de proprietate, vânzările se făceau doar în baza acestor două acte. De asemenea, din examinarea listei cuprinzând actele necesare pentru eliberarea avizului de schimb rezultă că și Ministerul Agriculturii și alimentației, solicita, ca persoanele fizice să depună, „copii de pe titlul de proprietate, de pe alte acte de proprietate sau de pe adeverința de proprietate și procesul verbal de punere în posesie” (fila 126 vol. III d.i.) Pe de altă parte, nu a rezultat care este legătura între aceasta faptă și modul în care ceilalți inculpați și-au îndeplinit atribuțiile de serviciu.

Înalta Curte reține că la data predării primirii terenului inculpatul era proprietarul suprafeței de 9,38 ha în Ștefănești, așa cum rezulta din însumarea tuturor suprafețelor rezultate din contractele de vânzare cumpărare, că terenul predat ministerului apărării naționale, în prezența delegatului OCOT, măsurat de reprezentanții ministerului apărării naționale, a avut aceeași suprafață și că niciun moment nu s-a ridicat problema că în fapt suprafața de teren nu coincidea cu cea care rezulta din actele de proprietate. Faptul că ulterior, la interval de peste 13 ani, în urma analizării tuturor titlurilor de proprietate emise pentru această suprafață de teren, inclusiv a punerilor în posesie către revoluționari, s-au constatat unele neconcordanțe între titlurile de proprietate sau suprapuneri de terenuri, este o împrejurare ce nu-i poate fi imputată inculpatului Becali George.

5.c. O altă acuzație privește faptul că *ar fi predat la schimb terenuri grevate de sarcini.*

Înalta Curte constată că în cuprinsul rechizitoriului nu se menționează care sunt acele terenuri grevate de sarcini, iar din dosarul de urmărire penală rezultă că Oficiul de cadastru și Publicitate imobiliară a făcut verificări la solicitarea Direcției Naționale Anticorupție și a concluzionat că la data efectuării schimburilor imobilele nu erau grevate de sarcini (fila 2 vol. 12 d.u.p.).

5.d. Se reține că *a folosit o adeverință emisă în fals cu privire la mențiunile de la rolul agricol de la Primăria Ștefănești; că schițele terenului predat la schimb conțin dat nereale, emise în fals de Primăria Ștefănești sub semnătura primarului Rababoc Anghel și unele avizate de către OCOT, și că a solicitat avize de schimb în baza acestor documente ce atestă în fals suprafața terenului și amplasamentul acestuia.*

În primul rând, s-a precizat faptul că adeverința nr. 381/05.11.1996 a primăriei Ștefănești de Jos nu a stat la baza emiterii avizului în cazul primului schimb de terenuri, un asemenea înscris nefiind solicitat de către Ministerul Agriculturii și Alimentației. Împrejurarea rezultă atât din lista documentelor ce trebuiau prezentate în mod obligatoriu pentru avizarea schimbului, unde nu figurează o atare adeverință (fila 126 vol. III d.i.), cât și din declarația martorului Creineanu Gheorghe Director în cadrul Direcției cadastru din ministerul Agriculturii și Alimentației.

De asemenea, din dispozițiile Ordonanței 1 din 13 martie 1992 privind registrul agricol, Înalta Curte reține că informațiile cuprinse în acest registru au rol exclusiv statistic.

În al doilea rând, conținutul adeverinței 381/05.11.1996 în care se consemnează faptul că Becali George este înscris în Registrul agricol vol. IX, fila 72, cu suprafața de 9,38 ha. teren agricol nu este necorespunzător adevărului. La dosarul de urmărire penală a fost depusă copie de pe fila 72, volumul 9, din registrul agricol al comunei Ștefănești pentru anii 1992-1996, unde figurează Becali George cu terenuri în suprafață de 9,38 ha..

Având în vedere rolul registrului agricol, acela de a oferi date statistice, împrejurarea că nu s-a respectat procedura prevăzută de lege și înscrierea nu s-a făcut în baza declarației scrise a inculpatului Becali George ci a datelor deținute de agentul agricol al primăriei, date care erau în totală concordanță cu realitatea, devine total lipsită de relevanță.

Ca atare nu poate fi primită concluzia parchetului în sensul că adeverința 381/05.11.1996 este falsă, toate informațiile pe care aceasta le cuprinde, fiind reale.

Referitor la schițele terenului predat la schimb, care ar fi fost „emise în fals de Primăria Ștefănești sub semnătura primarului Rababoc Anghel și unele avizate de către OCOT”, instanța reține următoarele:

Așa zisul fals constă în neconcordanța dintre schița de amplasament (fila 47 vol. 14 d.u.p.) ce a fost întocmită de reprezentanții Ministerului Apărării Naționale pe baza datelor puse la dispoziție de către primarul comunei Ștefănești cu ocazia discuției preliminare din cursul lunii august 1995, când s-au prezentat la primărie persoane interesându-se de terenul disponibil în zona cazarmei Ștefănești, unde ar figura un număr de 9 persoane cărora li s-ar fi reconstituit dreptul de proprietate și schița de amplasament cu reconstituirea dreptului de proprietate conform legii 18/1991, vizată de OCOT și de consiliul local al comunei Ștefănești de Jos, care a fost folosită la încheierea contractului de schimb, unde numărul proprietarilor se ridică la 11, figurând în plus Marin Bilibei Dumitra și Panait Nicu (schița fila 29 vol. 12 d.u.p.), înregistrându-se și o diferență în ceea ce privește suprafața de teren ce fusese reconstituită numitului Vlăsceanu Alexandru.

Această neconcordanță dintre cele două schițe este explicată chiar în rechizitoriu, arătându-se că „este adevărat că titlurile de proprietate ale numiților Vlăsceanu Alexandru, Marin Bilibei Dumitra și Panait Nicu sunt emise la data de 26.10.1995, deci ulterior identificării terenurilor de către reprezentanții MApN și primarul Rababoc Anghel” (filele 36-37 rechizitoriu).

Totodată, exceptând faptul că era cumpărătorul acestor suprafețe de teren, nu rezultă care ar fi implicarea inculpatului Becali George în faptele expuse mai sus, care este legătura cu faptele imputate celorlalți inculpați sau măcar care este relevanța juridică a faptului că în aceste schițe nu erau prezentați toți foștii proprietari (suprafața de teren și dimensiunile acesteia coincideau în ambele schițe).

5.e. Se susține că „*inculpatul a folosit un proces verbal de schimb ce nu era semnat de către reprezentantul MApN- Zet Dumitru, menționat ca împuternicit al ministerului pentru efectuarea schimbului, susținând în mod nereal că actul de schimb este încheiat în mod valabil între cele două părți și obținând în mod fraudulos transcrierea dreptului de proprietate*

în ceea ce îl privește potrivit acestui proces verbal; *a solicitat și obținut în mod nelegal încheiere de legalizare de semnături* pentru Procesul verbal de schimb nr. 3319/11.12.1996 în condițiile în care înscrisul a fost prezentat la Notariat de către inculpatul Becali George semnat de către persoane din cadrul unităților militare și de către el iar martorul Zet Dumitru nu s-a prezentat la Notariat pentru a semna și nici nu semnase înscrisul anterior.

S-a constatat însă că faptele anterior descrise, legate de primul contract de schimb și care ar constitui acte de complicitate la săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu comisă de către inculpatul Cioflină Dumitru, sunt ulterioare săvârșirii faptelor reținute în sarcina acestui din urmă inculpat.

Pe de altă parte, se încearcă a se da conotație penală unor împrejurări care, dincolo de faptul că nu susțin în niciun fel acuzațiile parchetului, sunt lipsite de relevanță și din punct de vedere civil.

Inculpatul Becali George a arătat că în anul 1998 a aflat că actul pe care l-a încheiat cu Ministerul Apărării Naționale nu are nicio valoare, astfel că a solicitat încheierea contractului în formă autentică, aceasta realizându-se la data 05.10.1998.

Concret, în cauză, după obținerea avizului Ministerului Agriculturii și Alimentației, în conformitate cu art. 52 din Legea 18/1991 s-a încheiat procesul verbal nr. 3319 din 11 decembrie 1996 prin care, în prezența inginerului Popescu Eugen, delegat OCOT București, Ministerul Apărării Naționale, reprezentat de Zet Dumitru, a predat inculpatului Becali George suprafața de 8,80 ha teren arabil situat în extravilanul comunei Voluntari iar inculpatul Becali George a predat Ministerului apărării naționale suprafața de 9,38 ha teren arabil situat în extravilanul comunei Ștefănești.

Procesul verbal este semnat de către inculpatul Becali George și de reprezentanții unităților militare care predau (Ivan Aurel și Ciurdea Mitică) și respectiv primeau terenul (Trașcă Constantin și Tomescu Adrian), precum și de reprezentantul OCOT (fila 28 vol. 15 d.u.p.), fiind vizat de către Oficiul de cadastru și organizare a teritoriului.

Din probatoriul administrat a rezultat că acest proces verbal a fost conceput și redactat în cadrul Statului major al Aviației și Apărării Antiaeriene martorul Ivan Ioan arătând faptul că a fost menționat numele lui Zet Dumitru ca reprezentant al M.Ap.N. pentru că acesta, conform atribuțiilor de serviciu, se ocupa de problema terenurilor. Cu ocazia

predării primirii, funcționarii din minister au efectuat măsurătorile terenului, în prezența reprezentantului OCOT.

La data de 18.12.1996 inculpatul Becali George a solicitat și obținut transcrierea procesului verbal în registrul de transcripțiuni și inscripțiuni a Judecătoriei Buftea.

La data de 20.12.1996 Direcția Domenii și Construcții Militare îl împuternicește pe Zet Dumitru să reprezinte interesele Ministerului Apărării naționale pentru înscrierea notarială a terenului obținut în urma schimbului, menționându-se faptul că terenul a fost preluat prin procesul verbal 3319 din 11.12.1996 și avizul de schimb al Ministerului Agriculturii și alimentației 369 din 10.12.1996 (fila 30 vol. 15 d.u.p.).

La data de 24 decembrie 1996, notarul public Teodor Grigore Boșca a legalizat semnăturile de pe procesul verbal nr. 3319 din 11 decembrie 1996, consemnând că s-ar fi prezentat în fața sa inculpatul Becali George și Zet Dumitru din partea Ministerului Apărării Naționale.

Inculpatul este acuzat că „a folosit procesul verbal de schimb ce nu era semnat de către reprezentantul MApN, Zet Dumitru, menționat ca împuternicit al ministerului pentru efectuarea schimbului, susținând în mod nereal că actul de schimb este încheiat în mod valabil între cele două părți și obținând în mod fraudulos transcrierea dreptului de proprietate”.

Instanța de fond reține însă că procesul verbal încheiat la 11.12.1996 nu era un proces verbal de schimb ci un proces verbal de punere în posesie, întocmit în baza dispozițiilor art. 52 din legea 18/1991, împrejurare menționată chiar în cuprinsul acestuia. Niciodată nu s-a contestat faptul că voința Ministerului Apărării Naționale nu a fost aceea consemnată în procesul verbal 3319/1996 și nici parchetul nu arată de ce acest proces verbal de predare primire nu era valabil fără semnătura lui Zet Dumitru.

Împrejurarea că inculpatul a solicitat și în urma cererii sale Judecătoria Buftea a procedat la transcrierea acestui proces verbal în registrul de transcripțiuni și inscripțiuni este lipsită de orice relevanță penală, dar și de orice relevanță din punct de vedere civil, întrucât, astfel cum s-a arătat anterior, transmiterea dreptului de proprietate s-a produs în realitate la data încheierii contractului de schimb în formă autentică, respectiv la 05.10.1998.

Raportat la acest aspect, motivele de recurs se rezumă la a invoca că nu a fost luată în considerare depoziția martorului Bulborea Dumitru

Pe de altă parte, se constată că motivele de recurs, raportat la situația inculpatului Becali George, restrânse la pag.57-59, nu sunt detaliate, considerându-se succint că, „instanța de fond nu a efectuat o analiză obiectivă a probelor administrate în cauză, iar concluziile acesteia sunt în contradicție și cu practica judiciară în materia dreptului de proprietate”. A fost reiterat, pentru a confirma învinuirile aduse inculpatului Becali, expertiza judiciară efectuată, arătându-se că: „Instanța de fond nu explică de ce demersurile pentru legalizarea semnăturilor pe procesul verbal nr. 3319/11.12.1996, autentificarea contractelor de schimb și intabularea dreptului de proprietate sunt solicitate de către inc. BECALI GEORGE și nu de către reprezentanții M.Ap.N.. De asemenea, ignoră declarațiile reprezentanților M.Ap.N., din cuprinsul cărora rezultă în mod clar că documentele, ce au stat la baza perfectării contractelor de schimb, au fost prezentate la Notariat de către inc. BECALI GEORGE, ei prezentându-se doar cu împuternicirea”.

Or, trecând peste lipsa evidentă a oricărei legături între legalizarea semnăturilor de pe procesul verbal de punere în posesie și infracțiunea de abuz în serviciu, niciuna dintre aceste acuzații nu îl privesc pe inculpatul Becali George, ci eventual pe notarul public Boșca Grigore.

5. f. O altă acuzație ce se aduce inculpatului este aceea că „a formulat o ofertă de schimb în care atestă în fals că deține în proprietate suprafața de 27 ha limitrof cazărmii Ștefănești”.

Înalta Curte constată că, într-adevăr, terenul ce a făcut obiectul celui de-al doilea contract de schimb nu se afla în proprietatea inculpatului la 29.08.1998, când a fost formulată oferta către Ministerul Apărării Naționale, ci a fost achiziționat ulterior, după ce Ministerul Apărării Naționale s-a arătat interesat de propunerea făcută.

În același timp însă, formularea ofertei nu producea niciun fel de consecințe juridice, nu crea nicio obligație în sarcina inculpatului, iar prin înscrisul intitulat „ofertă” acesta nici nu a afirmat că, la acel moment, ar fi avut proprietatea terenului (fila 47 vol. 15 d.u.p.). Important, sub aspectul consecințelor juridice, este faptul că, atât la data la care inculpatul Babiuc Victor a avizat efectuarea propriu zisă a schimbului (17.04.1999), cât și la momentul încheierii

contractului, 04.06.1999 inculpatul Becali George ea proprietarul terenului, putându-l înstrăina în mod valabil.

5. g. O serie de alte acuzații ce i se aduc inculpatului privesc efectuarea rapoartelor de expertiză, susținându-se că acesta a *solicitat și obținut rapoarte de evaluare pentru terenurile ambelor părți la un preț vădit nereal; a indicat expertului limitele terenului predat la schimb de către MAPN; a solicitat evaluarea terenului MAPN ca teren extravilan agricol în condițiile în care cunoștea că acesta este intravilan agricol.*

O primă precizare făcută de instanța fondului este aceea că, în ipoteza în care s-ar fi demonstrat că inculpatul le-ar fi solicitat celor doi experți să evalueze terenurile la un preț nereal, din punct de vedere juridic activitatea acestuia ar fi constituit o formă de participare la săvârșirea unei infracțiuni de serviciu comisă de către cei doi experți, și nu de inculpații Cioflină Dumitru și Babiuc Victor.

Pe de altă parte, Înalta Curte a constată lipsa totală a probatoriului care să susțină concluzia că inculpatul Becali le-ar fi solicitat experților să-și îndeplinească necorespunzător atribuțiile de serviciu, căci existența unei asemenea probatoriu ar fi condus neîndoielnic și la o soluție de trimitere în judecată și a celor doi experți.

Faptul că inculpatul Becali George a însoțit expertul Turcu Miron și a indicat limitele terenului aparținând Ministerului Apărării Naționale este lipsit de orice relevanță, întrucât acesta nu a indus în niciun fel în eroare expertul, nu a indicat un alt teren care să fie supus evaluării, expertul având în vedere și evaluând exact terenul ce a făcut obiectul schimbului. De altfel, după cum arată expertul, acesta nu s-a întâlnit numai cu inculpatul Becali George ci și cu reprezentanții Ministerului Apărării Naționale (fila 186 vol. 3 d.u.p.).

Referitor la împrejurarea că terenul de la ferma Roșia, ce a făcut obiectul primului schimb, ar fi fost evaluat ca teren agricol extravilan deși acesta era intravilan, expertul Turcu Miron arată că a procedat în acest fel întrucât terenul era un teren arabil, poziționat în afara localității. Nu rezultă din nicio probă faptul că inculpatul ar fi solicitat ca evaluarea să se facă în acest fel, și, mai mult, din avizul Oficiului de Cadastru și Organizare a Teritoriului nr. 2974 din 08.11.1996 rezulta că terenul în discuție era situat în extravilanul localității Voluntari (vol. 16 fila 381 d.u.p.), aspect reținut și de către Ministerul Agriculturii și Alimentației în avizul de schimb.

Ca atare, chiar dacă prin hotărârea nr. 15 din 12 august 1992 Consiliului local al comunei Voluntari a stabilit natura de teren intravilan, cel puțin la nivelul anului 1996 autoritățile cu competențe în domeniu nu au procedat la efectuarea mențiunilor corespunzătoare în această privință, astfel că în toate actele emise terenul figura ca aflat în extravilanul comunei Voluntari.

Aspectele invocate de parchet, respectiv că natura intravilană a terenului aparținând Ministerului Apărării Naționale era menționată în contractul de schimb încheiat în formă autentică la data de 05.10.1998, nu constituie o dovadă că, și în anul 1996 când s-a efectuat expertiza și a avut loc punerea în posesie, părțile cunoșteau că primăria Voluntari declarase acest teren ca teren agricol intravilan. Aceasta întrucât, așa cum s-a arătat anterior, din actele emise de Oficiul de Cadastru și Organizare a Teritoriului și care au stat la baza schimbului (avizul nr. 2974 din 8.11.1996) rezulta că terenul se află în extravilanul localității, aceasta fiind și în fapt situația reală a suprafeței de teren în discuție.

5. h. În fine, în ceea ce privește ultima acuzație, referitoare la aceea că *inculpatul a încheiat cu inculpata Babiuc Ioana - Cristina - Anca un contract de vânzare-cumpărare pentru o suprafață de teren, contract de disimula foloasele necuvenite acordate inculpatul Babiuc Victor*, Înalta Curte a constatat că, dintr-o eroare aceasta a fost reluată și în descrierea acțiunilor ce constituie elementul material al laturii obiective a infracțiunii prev. de art. 26 rap. la art. 248¹ C.pen..

6. Așa cum rezultă din cele anterior expuse, acuzațiile aduse inculpaților, au fost tratate de către instanța de fond preponderent pe un complex de împrejurări factice.

Concluzionând, raportat la învinuirile aduse inculpatului Becali George, Înalta Curte a constatat că, și în cazul în care s-ar fi constatat că ceilalți doi inculpați și-ar fi îndeplinit abuziv atribuțiile de serviciu, în cauză, niciuna din faptele descrise nu au constituit acte de ajutor, menite să înlesnească săvârșirea infracțiunilor de către inculpații Babiuc Victor și Cioflină Dumitru, nefiind întrunite condițiile art. 26 din C.pen. rap. la art. 248¹ C.pen..

Interes s-ar fi putut manifesta și pe problema calificării actelor de executare când acestea îi aparțin unei persoane care nu are calitatea de subiect activ special cerută de lege pentru întrunirea infracțiunii, dar acționează alături de acesta.

Parchetul a îmbrățișat opinia clasică potrivit căreia persoana care săvârșește acte specifice laturii obiective a infracțiunii, deci de executare, fără a avea calitatea cerută de lege, este complice, deoarece actele sale capătă caracter accesoriu, secundar.

Aparte de împrejurarea că acțiunile care cauzează rezultatul în mod nemijlocit, deci acte de executare ale unei anumite infracțiuni, sunt considerate doar că înlesnesc sau ajută la producerea acesteia, negându-se contrar realității, raportul obiectiv de cauzalitate, acesta existând în mod independent de conștiința ori calitatea oamenilor, în mod cert în speță trebuie să vorbim și de o legătură certă, efectivă între preinșii infractori.

Practic ceea ce se impută acestora este că, într-o primă etapă, inc. Becali George a colaborat cu inc. Cioflină Dumitru, demarând de comun acord o „afacere” vizând un schimb de terenuri, cu obiectivul îmbogățirii primului și creării corelative a unei pagube Statului. În cea de a doua etapă, „afacerea” s-ar fi completat cu un al doilea schimb, derulat de această dată între Becali George și ministrul Babiuc Victor.

Or, dovada existenței unei astfel de conivețe grave infracționale nu doar că nu s-a făcut, dar ea nici măcar nu a constituit o preocupare pentru acuzare.

Astfel, cu privire la acest aspect, doar la finele actului de sesizare, se inserează: „Cât privește înțelegerea dintre învinuiții Becali George, Cioflină Dumitru și Babiuc Victor aceasta rezultă fără dubii din modul cum s-au derulat schimburile” (fila 231 rechizitoriu).

În mod cert o asemenea precizare nu poate să suplinească un adevărat desfășurător faptic probat ce s-ar fi impus în cauză. Mai mult, nu există probe din care să rezulte că inculpații Babiuc Victor și Becali George, pe de o parte, respectiv, Cioflină Dumitru și Becali George, pe de altă parte, se cunoșteau măcar între ei, sau, după cum s-a atestat, că inculpatul Babiuc Victor nici nu a știut despre existența unui prim schimb de terenuri.

7. În ceea ce privește infracțiunile de **luare de mită**, respectiv **complicitate a luare de mită** prev. de art. 254 alin. 2 C. pen. și 26 rap. la art. 254 alin. 2 C.pen., acuzațiile constau în aceea că inculpatul Babiuc Victor ar fi primit, prin intermediul fiicei sale, inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca, o suprafață de 700 mp din terenul ce a făcut obiectul primului schimb de terenuri, aprobat de inculpatul Cioflină Dumitru în

anul 1996, obținând un folos necuvenit de 3.000 USD, stabilit ca diferență între valoarea de piață a terenului, potrivit raportului de expertiză efectuat în cursul urmăririi penale și prețul achitat.

Ca și argumente în susținerea vinovăției inculpaților se aduc o serie de împrejurări legate de modul în care a fost încheiat contractul de vânzare cumpărare. Astfel, se arată că, la data semnării contractului de vânzare cumpărare, inculpatul Becali George nu încheiase cu Ministerul Apărării Naționale contractul de schimb în formă autentică, astfel că acesta nu era proprietarul terenului, că obiectul contractului nu este identificat sau identificabil, prețul nu a fost negociat și modalitatea în care cererea și oferta s-au întâlnit nu s-a putut stabili, toate acestea în condițiile în care inculpații Babiuc Ioana Cristina Anca și Becali George nu se cunoșteau iar oferta de vânzare nu era una publică, coroborat cu faptul că, de la data încheierii contractului și până în prezent, inculpata nu și-a exercitat dreptul de proprietate – nu a formulat cerere de deschidere rol, nu a deschis carte funciară, nu și-a delimitat proprietatea.

Analizând probatoriul administrat Înalta Curte a constatat că, ceea ce s-a demonstrat cu certitudine în cauză este doar faptul că, la data de 07.07.1998, inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca a cumpărat o suprafață de teren de 700 mp. de la inculpatul Becali George.

7.a. Astfel, se arată faptul că *la baza încheierii contractului de vânzare cumpărare a stat procesul verbal de punere în posesie nr. 3319 din 11 decembrie 1996, astfel că inculpatul nu era proprietarul terenului, iar procesul verbal de schimb nu era însușit de reprezentantul Ministerului Apărării Naționale, Zet Dumitru, că acest proces verbal fusese transcris abuziv, iar încheierea de legalizare a fost dată cu încălcarea dispozițiilor legale, reluându-se practic acuzațiile aduse inculpatului Becali George.*

Înalta Curte constată însă că, și în ipoteza în care toate aceste susțineri ar fi reale, aspectele invocate nu îi pot fi imputate inculpatei și nu puteau fi cunoscute în niciun fel de către aceasta. Inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca s-a prezentat la notar, care avea obligația să verifice actele de proprietate ale vânzătorului și să refuze încheierea contractului de vânzare cumpărare în condițiile în care constata că titlul acestuia de proprietate nu este valabil.

În condițiile în care chiar notarul era în eroare cu privire la forma contractului de schimb, iar dispozițiile legale incidente nu stabileau cu suficientă precizie forma pe care trebuia să o îmbrace schimbul în situațiile prev. de art. 51 alin. 2 din Legea 18/1991, nu i se poate reproșa inculpatei, care nu are cunoștințe juridice, că a acceptat să cumpere terenul în aceste împrejurări.

Pe de altă parte, nu rezultă cum ar fi putut inculpata să cunoască aspectele legate de necesitatea semnării procesului verbal de Zet Dumitru și nici care ar fi fost minimele diligențe pe care aceasta trebuia să le depună în vederea aflării acestor date. Același este și situația intabulării procesului verbal sau legalizării semnăturilor de pe procesul verbal de schimb.

7. b. Se mai invocă în rechizitoriu faptul că *obiectul contractului nu este identificat sau identificabil (terenul nu este individualizat, delimitarea acestuia făcându-se prin efectuarea unor mențiuni suplimentare pe o schiță întocmită de MApN și avizată de către OCOT), prețul nu a fost negociat și modalitatea în care cererea și oferta s-au întâlnit nu s-a putut stabili, toate acestea în condițiile în care inculpații Babiuc Ioana Cristina Anca și Becali George nu se cunoșteau iar oferta de vânzare nu era una publică.*

Din conținutul contractului de vânzare cumpărare instanța constată că terenul era identificat prin număr de tarla, parcelă, vecinătăți, suprafață (700 mp, situat în tarla 15, parcela A286, cu vecinătăți: la nord și sud proprietate Becali George, pe o latură de 35 ml, la vest cale de acces, pe o latură de 20 ml, iar la est proprietate Becali George).

Înalta Curte reține că tocmai pentru a individualiza terenul, care făcea parte dintr-o suprafață compactă de teren agricol, contractul de vânzare cumpărare este însoțit de planul de situație, unde sunt identificate 4 loturi de teren, fiind hașurat terenul vândut (fila 2 vol. 20 d.u.p.).

Instanța nu a identificat nimic fals și nici reaua credință a părților în faptul că pe o schiță cadastrală, ce nici nu era obligatorie pentru încheierea contractului și care, legal, nu producea niciun fel de consecințe juridice, cel mai probabil vânzătorul a localizat printr-un desen suprafața de teren înstrăinată. Înalta Curte reține că există identitate între terenul ce a făcut obiectul contractului de vânzare cumpărare, astfel cum rezultă acesta din schița în discuție, și terenul cumpărat în fapt de către inculpata Babiuc Ioana Cristina Anca.

Raportat la toate aceste învederări ferme din partea instanței, în motivele de recurs se inserează doar că – „faptul că instanța de fond consideră că identificarea terenului prin hașurarea acestuia pe o schiță întocmită de M.Ap.N. este inexplicabil”.

Referitor la celelalte acuzații, se reține depoziția inculpatei privind modul în care a ajuns să achiziționeze terenul. Aceasta a învederat faptul că, în cursul anului 1997, dorind să achiziționeze o suprafață de teren în zona de nord a capitalei a intrat în legătură cu mai multe persoane, deopotrivă proprietari și intermediari. În acest fel l-a cunoscut pe numitul Mihai, care intermedia vânzarea de terenuri și care i-a comunicat că, în raport de suma de care dispunea nu poate să cumpere teren decât în câmp, într-o zonă lipsită de utilități. Acesta a contactat-o după un timp și i-a prezentat două terenuri în zone fără utilități, alegând terenul de 700 mp ce avea un preț de 5.000.000 lei. Inculpata arată că nu îl cunoștea pe Becali George, care nu avea notorietatea de astăzi, că l-a întâlnit numai la notariat, unde i-a plătit prețul stabilit. De asemenea a susținut că tatăl său nu a avut cunoștința de încheierea contractului de vânzare cumpărare și a aflat doar în cursul anului 2006, arătând că părinții săi sunt divorțați de când avea vârsta de 5-6 ani, că a fost încredințată mamei și că relațiile cu tatăl său, în special după ce acesta s-a recăsătorit, au fost reci și ocazionale. Aceleași aspecte rezultă și din depoziția inculpatului Babiuc Victor.

Inculpatul Becali George a arătat că nu își amintește circumstanțele în care a încheiat contractul, că vindea și cumpăra terenuri prin diverși intermediari și că pentru o suprafață de teren de doar 700 mp se prezenta doar la notar pentru semnarea actelor.

Martorii propuși de inculpată, Nicolescu Nicolae Dan și Jantea Călin, confirmă faptul că aceasta era interesată de achiziționarea unui teren în zona de nord a capitalei, Jantea Călin arătând că a însoțit-o în zona Săftica pentru a vedea o suprafață de teren, teren ce era oferit spre vânzare de un prieten de-al său (vol. III d.i. fila.79).

Înalta Curte a constatat că în cauză nu s-a administrat nicio probă care să infirme apărările formulate de către inculpată și să confirme starea de fapt reținută de parchet.

În privința sumei la care a fost cumpărat terenul, expertiza efectuată în cursul urmăririi penale a stabilit că valoarea de piață a acestuia s-ar fi ridicat 3.483 USD

(aproximativ 31.000.000 rol), acuzarea concluzionând că prețul de 5.000.0000 rol nu poate fi justificat, iar diferența de 3.000 USD față de valoarea imobilului ar reprezenta folosul necuvenit primit de către inculpatul Babiuc Victor.

Din contractele de vânzare cumpărare existente la dosar, instanța reține însă că inculpatul Becali George a înstrăinat la același preț sau chiar mai redus și alte suprafețe de teren din cel obținut în urma schimbului (către Ciurea Nicoleta suprafața de 612,4 mp contra sumei de 2.000.000 rol, către Stamate Florin Alexandru suprafața de 1380 mp contra sumei de 2.000.000 rol, către Paja Ion suprafața de 1380 mp pentru suma de 3.000.000 rol, către Tararache Mihai suprafața de 1500 mp pentru suma de 10.000.000 rol - filele 71 și următoarele vol. 20 d.u.p., către Vasilescu Vlad suprafața de 1.000 mp contra sumei de 3.000.000 rol, către Chicheanu Constantin suprafața de 500 mp. contra sumei de 750000 rol - filele 12-15 vol. 4 d.i), condiții în care nu se poate susține că prețul contractului este de natură a demonstra acuzațiile formulate de către parchet, asortându-se în fapt cu celelalte.

Și cu privire la aceste mențiuni, motivele de recurs apar neexplicite - „Apreciem că concluziile instanței sunt neîntemeiate și se bazează pe o analiză superficială a probatoriului: așa cum rezultă din documentele anexate contractului de vânzare - cumpărare, obiectul contractului nu este identificat sau identificabil; părțile contractante nu pot da detalii cu privire la împrejurările în care au negociat încheierea contractului; inc. BABIUC IOANA CRISTINA ANCA susține că achitarea prețului s-a efectuat în fața notarului public, aspect neconfirmat de către acesta și nici de către inc. BECALI GEORGE. În ceea ce privește afirmația instanței de fond că parchetul nu a administrat probe prin care să răstoarne afirmațiile inc. BABIUC IOANA CRISTINA ANCA, trebuie precizat că este nefondată întrucât inculpata atât în faza actelor de urmărire penală cât și în faza cercetării judecătorești, nu a afirmat, cu certitudine, decât faptul că a semnat contractul de vânzare - cumpărare.

Mai mult, instanța de judecată nu a depus un minim de diligențe pentru a lămuri împrejurările în care aceasta a încheiat contractul de vânzare - cumpărare”.

Raportat la această ultimă susținere, este de precizat că în recurs s-a purces la audierea inc. BABIUC IOANA CRISTINA ANCA, în tendința de a suplini orice lacune manifestate,

declarația dată nefiind însă de natură a aduce vreun suflu nou în conturarea probatorie a cauzei.

7. c. Se mai afirmă în rechizitoriu faptul că *de la data încheierii contractului inculpata nu și-a exercitat dreptul de proprietate, în sensul că nu a formulat cerere de deschidere de rol fiscal, nu s-a înscris în cartea funciară și nu și-a delimitat proprietatea*, susțineri ce sunt contrazise chiar de probatoriul administrat de procuror în cursul urmăririi penale.

Înalta Curte reține că, tocmai împrejurarea că inculpata și-a deschis rol fiscal a condus la aflarea existenței contractului de vânzare cumpărare încheiat între inculpată și Becali George.

De asemenea, din mențiunile existente pe contractul de vânzare cumpărare, rezultă că acesta a fost transcris în registrul de transcripțiuni imobiliare al Judecătoriai Buftea sub nr. 9744 din 13.08.1998 (fila 2 vol. 20 d.u.p.).

Înalta Curte reține și constatările experților din cursul urmăririi penale, care arată că terenul, în suprafață de 696,60 mp., este îngrădit cu un gard din beton spre celelalte proprietăți și cu un gard din plasă de sârmă spre alee (fila 278 vol. 8 d.u.p.).

Concluzionând, instanța a apreciat că niciunul din aspectele învederate de către parchet nu este de natură să susțină, din punct de vedere probator, acuzația formulată, aceasta rămânând la nivelul unei simple prezumții.

Oferta de schimb a inculpatului Becali George către Ministerul Apărării Naționale este făcută ulterior încheierii contractului de vânzare cumpărare cu Babiuc Ioana Cristina Anca, la un interval de aproximativ 2 luni, neexistând nicio dovadă a înțelegerii prealabile inițiale între cei trei inculpați și nici măcar a faptului că inculpatul Becali George, la momentul încheierii vânzării, intenționa să facă această ofertă (nici nu era proprietarul terenului din Ștefănești).

Pe de altă parte, nici suprafața terenului și nici valoarea modestă a acestuia, nu înclină spre varianta acuzării - primirea unei teren de 700 de mp, în câmp, lipsit de utilități, în valoare, conform expertizei, de 3.483 USD., în scopul aprobării unui schimb de peste 20 ha..

8. Infrațiunile de luare de mită, respectiv de complicitate la luare de mită, infracțiuni de corupție, nu au fost certificate, poziție exprimată unanim de către toți judecătorii cauzei, inclusiv în planul judecării în recurs, indiferent de nuanțele de motivare.

Altfel spus, dincolo de împrejurarea că pentru existența infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, nu interesează juridic nici mobilul, nici scopul urmărit de infractor, de împrejurarea că inculpatului Cioflină Dumitru nici nu i s-a imputat un act de abuz în serviciu interesat, prin înlăturarea acuzațiilor de corupție, dispare însăși ideea de a putea afla vreodată motivația. În aceste condiții, năzuința îndeplinirii unor acte în mod defectuos de către un secretar de stat și șef al Marelui Stat Major General și un ministru al apărării naționale, aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu, ar fi vizat simpla dorință de producere a unei pagube deosebit de grave Statului roman, ceea ce , astfel cum s-a arătat, nu a fost dovedit.

În raport de toate aceste considerentele, este de constatat că în cauză nu s-au administrat probe sigure, certe, decisive și care să nu lase loc nici unei îndoieli, acuzarea inculpaților bazându-se doar pe simple supoziții.

Or, instanța nu poate să-și fundamenteze o hotărâre de condamnare pe probabilitate, pe supoziții, ci doar pe certitudinea dobândită pe bază de probe de natură să înlătore orice echivoc și să demonstreze, dincolo de orice dubiu rezonabil, vinovăția inculpaților.

Prezumția de nevinovăție este o regulă de bază în întreg procesul penal, constituind unul din drepturile fundamentale ale omului. În Codul de procedură penală, prin Legea nr. 281/2003, s-a introdus principiul prezumției de nevinovăție, în art. 5², alături de celelalte principii fundamentale.

Prezumția de nevinovăție constituie o garanție procesuală cu un caracter constituțional acordată celui acuzat de săvârșirea unei infracțiuni.

Acest principiu își găsește aplicarea și funcționalitatea în aproape toate instituțiile procesuale fundamentale. Așa se explică că acest principiu se regăsește și în titlul III din Codul de procedură penală, privind Probele și mijloacele de probă, în art. 66, unde se arată că învinuitul sau inculpatul nu este obligat să probeze nevinovăția sa.

Fiind o prezumție relativă, prezumția de nevinovăție poate fi răsturnată, însă numai prin probe certe de vinovăție. Atunci când în urma administrării tuturor probelor necesare aflării adevărului și interpretării lor corecte, acestea nu garantează certitudinea, persistând îndoiala asupra vinovăției, prezumția de nevinovăție nu este înlăturată.

Pentru ca soluționarea cauzei să fie temeinică și legală în sensul condamnării, se impune ca adevărul stabilit în sensul reținerii vinovăției, să fie cert și absolut.

Îndoiala există atunci când, din analiza coroborată a tuturor probelor obținute legal, nu poate fi reținută cu certitudine nici vinovăția și nici nevinovăția inculpatului.

Considerând așadar că prezumția de nevinovăție de care se bucură inculpații nu a fost răsturnată, s-a dat eficiență principiului *in dubio pro reo*, astfel că s-a dispus cu deplin temei achitarea acestora în temeiul dispozițiilor art. 11 pct. 2 lit. b rap. la art. 10 lit.d C.proc.pen..

Pe cale de consecință, în opinia minoritară, se apreciază că se impune, în temeiul dispozițiilor art.385¹⁵ alin.1 pct.1 lit.b Cod procedură penală, respingerea ca nefondat a recursului declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – D.N.A. și menținerea sentinței pronunțată de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție ca fiind legală și temeinică.

LUMEA JUSTITIEI